

บทที่ 2

แนวคิด กรอบทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1. แนวคิด กรอบทฤษฎี

นักประชากรศาสตร์ชาวอเมริกัน (William Petersen) ได้ทำการศึกษาการอพยพของ ประชากรตั้งแต่อดีตเรื่อยมาและได้แบ่งลักษณะของการอพยพย้ายถิ่นของประชากรออกเป็น 5 ลักษณะคือ

แนวความคิดการอพยพโยกย้ายถิ่น

- 1.) การอพยพแบบดั้งเดิม (Primitive Migration)
- 2.) การอพยพย้ายถิ่นโดยถูกบังคับ (Forced Migration)
- 3.) การบังคับหรือการกระตุ้นให้อพยพ (Impelled Migration)
- 4.) การอพยพโดยเสรี (Free Migration)
- 5.) การอพยพแบบกลุ่มชนจำนวนมาก (Mass Migration)

การอพยพแบบดั้งเดิม (Primitive Migration) เป็นการอพยพย้ายถิ่นของชนในอดีตเพื่อแสวงหาอาหาร เรือรบเลี้ยงสัตว์ เป็นการย้ายถิ่นที่อยู่เพื่อการดำรงชีวิต แสวงหาที่ทำกินที่อุดมสมบูรณ์กว่าเดิม ปัจจุบันการอพยพจากชนบทเข้าสู่เมือง ก็ถือว่าอยู่ในลักษณะของการอพยพแบบนี้

การอพยพย้ายถิ่นโดยถูกบังคับ (Forced Migration) ผู้ที่ถูกบังคับอาจจะถูกบังคับโดยรัฐบาลหรือผู้ที่มีอิทธิพลบางกลุ่ม ให้ไปอยู่รวมกันยังที่แห่งหนึ่งเช่น การที่รัฐบาลทหารพม่าบีบบังคับชนกลุ่มน้อยที่ไม่ใช่เชื้อสายพม่าแท้ให้อพยพหรือละทิ้งถิ่นฐานหนีออกนอกประเทศเป็นต้น

การบังคับหรือการกระตุ้นให้อพยพ (Impelled Migration) ผู้ที่ถูกบังคับยังสามารถมีสิทธิที่จะตัดสินใจว่าจะอยู่หรือจะไป เช่น พวกลี้ภัยหรือหลบหนีปัญหาต่าง ๆ ทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา หรือเกิดจากพลังผลักดันในทางการเมือง

การอพยพโดยเสรี (Free Migration) เป็นการอพยพของปัจเจกชนโดยเสรี ซึ่งอาจจะเกิดจากแรงจูงใจจากภายนอก เช่น ตำแหน่งงาน รายได้ หรือการผจญภัย การอพยพโดยเสรีนี้ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของปัจเจกชนเอง

การอพยพแบบกลุ่มชนจำนวนมาก (Mass Migration) สืบเนื่องมาจากการอพยพโดยเสรี
 จูงใจให้ชนจำนวนมากย้ายถิ่นตาม เช่น การอพยพของแรงงานข้ามชาติพม่าเข้ามาในประเทศไทย

จากการพิจารณาแนวความคิดจากทฤษฎีการอพยพโยกย้ายถิ่น ที่กล่าวคั้งนี้ จะเห็นว่าในกรณี
 ของการอพยพของกองกำลังทหารจีนคณะชาติ “ก๊กมินตั๋ง” ที่เข้ามาพำนักอาศัยอยู่ในประเทศไทย
 นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2504 เรื่อยมานั้น จนกระทั่งปัจจุบันจะไม่เป็นการดำรงอยู่แบบกองทัพแล้วนั้น แต่จะ
 เห็นได้ว่าก็มีลูกหลานชาวจีนฮั่นที่เข้ามาอยู่อาศัยเป็นการถาวรในประเทศไทย โดยทางรัฐได้ทำการแปลง
 สัญชาติเป็นคนไทย ในแง่ของทฤษฎีข้างต้นที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า ในการอพยพเข้ามาอยู่ใน
 ประเทศไทยแต่ครั้งนั้น เป็นการอพยพในกรณีการบังคับหรือการกระตุ้นให้อพยพ (Impelled Migration)
 และการอพยพย้ายถิ่นโดยถูกบังคับ (Forced Migration) ทั้งนี้เป็นผลที่สืบเนื่องมาจากครั้งแห่งการ
 ล้มสลายของพรรค “ก๊กมินตั๋ง” ของจอมพลเจียง ไค เช็ก ในปี พ.ศ.2492 โดยความไม่ต้องการในการ
 ปกครองแบบคอมมิวนิสต์ของ เหมา เจ๋อ ตุง ในจีนแผ่นดินใหญ่ การถอยร่นทำให้กองกำลังบางส่วน
 ต้องมาทางใต้สู่รัฐฉาน (สหภาพพม่า) ลาว และเวียดนาม จากนั้นเมื่อถูกรวบปรามโดยรัฐบาลพม่าก็
 ได้อพยพมาอาศัยในผืนแผ่นดินไทยในช่วงต่อมา

ทฤษฎีเกี่ยวพัน (Linkage Theory)

เป็นทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของ James N. Rosenau ซึ่งได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มี
 ผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศว่ามีปัจจัยภายใน (Internal Factors) และปัจจัยภายนอก
 (External; Factors) โดย Rosenau ได้เรียกการเมืองหรือการกำหนดนโยบายต่างประเทศโดยยึดพื้นฐาน
 ลักษณะดังกล่าวว่า เป็นการเมืองแบบเกี่ยวพัน (Linkage Politics) และเรียกทฤษฎีหรือการวิเคราะห์
 การกำหนดนโยบายต่างประเทศตามแนวนี้ว่าเป็น ทฤษฎีเกี่ยวพัน (Linkage Theory) สาละสำคัญของ
 ทฤษฎีนี้มีว่า “การเมืองระหว่างประเทศนั้นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเมืองภายในระบบของ
 การเมืองทั้งสองนี้มีความคาบเกี่ยวกันอยู่ กล่าวคือ การเมืองระหว่างประเทศเป็นได้ทั้งเหตุและผลของ
 การเมืองภายในประเทศ ปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมทางการเมืองระหว่างประเทศจะต้องคำนึงถึงสิ่งนี้
 ด้วยและในทำนองเดียวกัน ปรากฏการณ์ทางการเมืองหรือสภาวะแวดล้อมภายในประเทศก็สามารถ
 ส่งผลกระทบต่องรูปแบบ หรือพฤติกรรมการกำหนดนโยบายต่างประเทศได้ในทางกลับกัน” พันธุ์สุรย์
 ลดาวัลย์, (2536 : 30)

Rosenau ได้อธิบายคำว่า ภัยภายในประเทศ และภัยภายนอกประเทศไว้ดังนี้

ภัยภายในประเทศ หรือสภาวะแวดล้อมภายในประเทศ หมายถึง

- ก. บทบาทของผู้นำและผู้มีอำนาจในการตัดสินใจในนโยบายต่างประเทศ
- ข. สภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ
- ค. ปัญหาการเมืองภายในประเทศ
- ง. อุดมการณ์
- จ. บทบาทของกลุ่มอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์ และพรรคการเมืองภายในประเทศ
- ฉ. มลทินหาชน และบทบาทของสื่อมวลชนภายในประเทศ

ภัยภายนอกประเทศ หรือสภาวะแวดล้อมภายนอกประเทศ หมายถึง

ก. เหตุการณ์ทางการเมืองภายในประเทศอื่น ๆ ซึ่งอาจจะเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดและการดำเนินนโยบายต่างประเทศของประเทศนั้น ๆ

ข. สภาพแวดล้อมอื่น ๆ เช่น บรรยากาศทางการเมืองระหว่างประเทศ ทำติหรือนโยบายต่างประเทศของประเทศอื่น ๆ ซึ่งปรากฏอยู่ในระยะเวลานั้น

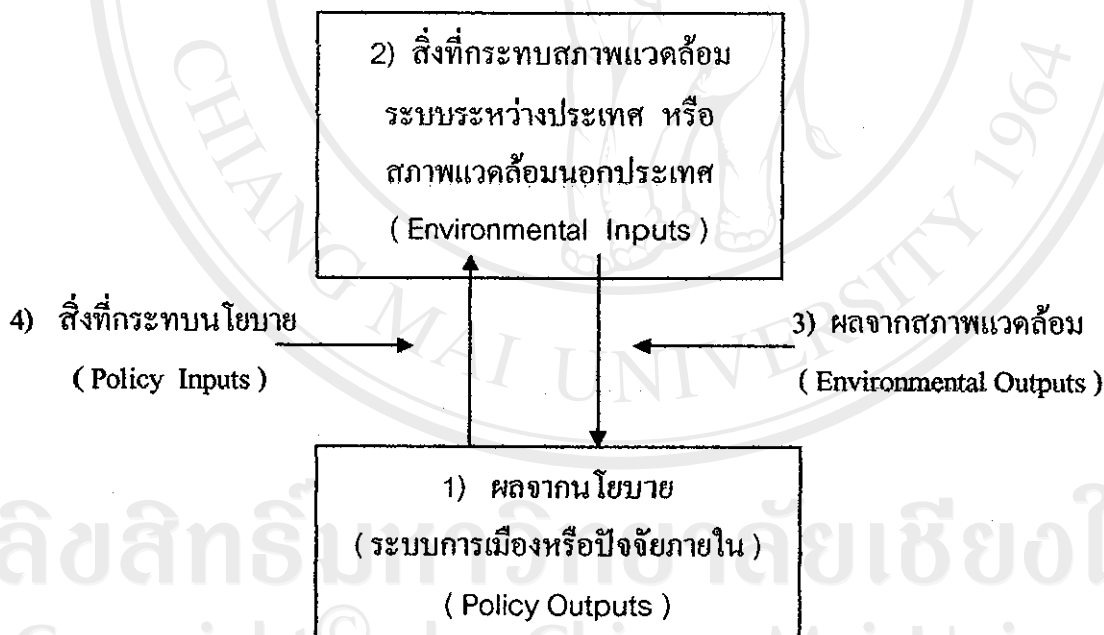
แนวความคิดของ Rosenau ที่มองความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามแนวทางการเมือง เกี่ยวพันว่า สังคมโลกถูกเชื่อมโยงด้วยพัฒนาการทางเทคโนโลยีและการสื่อสารคมนาคม ทำให้ระบบการเมืองภายในเกิดขึ้นภายในสภาพแวดล้อมที่ใหญ่กว่าระบบการเมืองของมันเอง ซึ่งได้แก่ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี เป็นต้น และในลักษณะเดียวกันย่อมได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมดังกล่าวด้วย ส่วนระบบการเมืองระหว่างประเทศก็เกิดในสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศ ขณะเดียวกันก็ส่งผลและรับผลกระทบจากลักษณะบางประการที่เกิดในแต่ละรัฐด้วย (ปรีชา เวสารัชช์, 2533 : 81-84) เราสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างนโยบาย สภาพแวดล้อม และพฤติกรรมทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ดังนี้

1) ผลจากนโยบาย (Policy Outputs) หมายถึง ผลของพฤติกรรม ซึ่งเริ่มจากภายในระบบการเมืองหนึ่ง (เช่น รัฐ) และส่งต่อไปกระทบสภาพแวดล้อม (เช่น ระบบระหว่างประเทศ) หรือสภาพการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตัวอย่างเช่น ประเทศเยอรมนีและญี่ปุ่น ก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง มีนโยบายก้าวร้าว มุ่งขยายอำนาจทางทหาร จึงมีผลให้เกิดความวุ่นวายในโลก

2) สิ่งทีกระทบสภาพแวดล้อม (Environmental Inputs) หมายถึง ผลของพฤติกรรมที่เกิดโดยรัฐ กลุ่มบุคคล หรือองค์กรระหว่างประเทศ ซึ่งกระทบสภาพแวดล้อม (คล้ายกับผลจากนโยบายแต่กว้างกว่า) เช่น ระบบระหว่างประเทศเปลี่ยนจากระบบดุลแห่งอำนาจมาเป็นระบบที่อำนาจรวมอยู่ที่มหาอำนาจบางประเทศ เพราะมีการพัฒนาเทคโนโลยีด้านอาวุธ โดยสหรัฐอเมริกา และสหภาพโซเวียต การพัฒนาเช่นนี้เป็นสิ่งที่กระทบสภาพแวดล้อม

3) ผลจากสภาพแวดล้อม (Environmental Outputs) หมายถึง ผลของพฤติกรรมที่เกิดจากสภาพแวดล้อมและกระทบหรือถูกรองรับโดยระบบการเมือง ตัวอย่างเช่น การที่มีการแพร่ขยายของอาวุธนิวเคลียร์มากขึ้น ทำให้หลายรัฐต้องพัฒนา และมีอาวุธนิวเคลียร์ดังกล่าว

4) สิ่งทีกระทบนโยบาย (Policy Inputs) หมายถึง ผลของพฤติกรรม ซึ่งเข้ามาป้อนสู่การกำหนดนโยบาย โดยผลพฤติกรรมดังกล่าวเกิดจากสภาพแวดล้อมนอกระบบการเมือง เช่น สงครามในอินโดจีนทำให้กลุ่มประเทศอาเซียนต้องปรับนโยบายความร่วมมือระหว่างกัน สงครามเป็นสิ่งที่กระทบนโยบาย แนวคิดข้างต้นอาจแสดงในภาพต่อไปนี้

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมและระบบการเมือง
ผลกระทบที่กล่าวข้างต้น อาจเป็นผลโดยตรงหรือผลทางอ้อมก็ได้

เพื่อแสดงความสัมพันธ์ให้เด่นชัดขึ้น Rosenau ได้แบ่งระบบการเมืองออกเป็น 4 ลักษณะ ประเภท ดังนี้

ก. ตัวแสดง ซึ่งมี 7 ประเภท ได้แก่ เจ้าหน้าที่บริหารหรือคนในคณะรัฐบาล เจ้าหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ (ได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทน) ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการทหาร พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มผู้นำ

ข. ทัศนคติ มี 3 ประเภท ได้แก่ อุดมการณ์ วัฒนธรรมการเมือง มติมหาชน

ค. สถาบัน มี 8 ประเภท ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ระบบราชการ สถาบันทหาร การเลือกตั้ง ระบบพรรค ระบบการสื่อสาร สถาบันสังคม

ง. กระบวนการ มี 6 ประเภท ได้แก่ การเรียนรู้ทางสังคม หรือสังคมประกิตและการดึงคนเข้าร่วมในกระบวนการการเมืองและสังคม การขยายความหรือชี้แจงผลประโยชน์การรวบรวมผลประโยชน์ การกำหนดนโยบาย และกระบวนการรวมตัวหรือแตกสลายของกลุ่มคน

สำหรับสถานะแวดล้อมแบ่งออกเป็น 6 ลักษณะ คือ

ก. สถานะแวดล้อมประชิด (Contiguous) หมายถึง ระบบการเมืองอื่น ซึ่งอยู่ประชิดพรมแดนของระบบการเมืองที่กำลังศึกษา เช่น ถ้าระบบการเมืองที่กำลังศึกษา คือ ประเทศไทย สถานะแวดล้อมประชิดก็ได้แก่ ลาว กัมพูชา พม่า มาเลเซีย

ข. สถานะแวดล้อมภูมิภาค (Regional) หมายถึง ระบบการเมืองอื่นในภูมิภาค เช่น เอเชียอาคเนย์ เป็นสถานะแวดล้อมที่กว้างกว่าสถานะแวดล้อมแรก

ค. สถานะแวดล้อมสงครามเย็น (Cold War) หมายถึง สถานะแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์เชิงแข่งขันและขัดแย้งระหว่างอภิมหาอำนาจในสงครามเย็น เช่น กรณีการเจรจาถดถอยกำลังอาวุธ การสำรวจอวกาศ

ง. สถานะแวดล้อมทางเผ่าพันธุ์ (Racial) หมายถึง ความคาดหวัง แนวโน้มและความขัดแย้งภายนอกกระบวนการเมือง ซึ่งสถานะแวดล้อมนี้เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มที่มีเผ่าพันธุ์ หรือเชื้อชาติที่แตกต่างกัน

จ. สถานะแวดล้อมทางทรัพยากร (Resources) หมายถึง กิจกรรมทั้งหมด ซึ่งเกี่ยวข้องกับการผลิต คำเนินการ และใช้สินค้าและบริการทั้งหมดในโลกภายนอกกระบวนการที่กำลังศึกษา เช่น ระบบการค้าระหว่างประเทศ

ฉ. สภาวะแวดล้อมทางองค์การ (Organization) หมายถึง สถาบัน และกิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ

จากแนวคิดของทฤษฎีเกี่ยวพัน (Linkage Theory) มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษานั้น จะเห็นได้ว่า ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแบบเกี่ยวพันกันนี้ มีทั้งการเมืองแบบเกี่ยวพัน (Linkage Politics) โดยมีความสัมพันธ์ทั้งปัจจัยภายในและภายนอก กับกองกำลังทหารจีนคณะชาติ “ก๊กมินตั๋ง” ได้เป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้จากการดำรงอยู่ของกองกำลังทหารจีน ซึ่งเข้ามาอยู่ในเขตชายแดนไทยได้ส่งผลกระทบต่อการเมืองไม่ว่าทั้งกับจีนแผ่นดินใหญ่เอง และได้หัน รวมถึงในบางสถานการณ์ก็ยิ่งเกี่ยวเนื่องกับการเมืองของไทยกับพม่าอีกด้วย เพราะทางรัฐบาลพม่าได้มองว่า ทางฝ่ายไทยได้ให้การพึ่งพิงกับกองกำลังทหารจีนคณะชาติ ในขณะที่ทางรัฐบาลพม่าทำการกวาดล้าง ทั้งนี้ทั้งนั้น เหตุการณ์ต่าง ๆ ก็ย่อมขึ้นกับนโยบายของประเทศนั้น ๆ รวมถึงปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ เป็นสำคัญอีกด้วย

ดังนั้นการนำเอาทฤษฎีเกี่ยวพัน (Linkage Theory) มาเป็นกรอบแนวคิด สามารถสรุปได้ว่า แนวความคิดตามกรอบความสัมพันธ์ในทฤษฎีนี้ ในกรณีการดำรงอยู่ของกองทหารจีนคณะชาติ “ก๊กมินตั๋ง” สามารถเห็นเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน และย่อมมีเหตุปัจจัยทั้งภายในภายนอกที่เกี่ยวข้องเป็นผลของการดำรงอยู่ที่มีผลต่อนโยบายการเมืองภายในและต่างประเทศดังที่ปรากฏ

ทฤษฎีความขัดแย้ง

ทฤษฎีความขัดแย้งนั้นเห็นว่า ภายในสังคมนั้นต้องมีความขัดแย้งเพราะแต่ละกลุ่มในสังคมต่างต้องการครอบครองผลประโยชน์และอำนาจซึ่งเป็นสิ่งที่มีอยู่จำกัด การที่ฝ่ายหนึ่งได้ประโยชน์มิใช่มาจากการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ตรงกันข้ามการได้ประโยชน์ของฝ่ายหนึ่งเกิดจากการสูญเสียประโยชน์ของอีกฝ่ายหนึ่ง การสูญเสียประโยชน์และการได้ประโยชน์นั้น มิได้เกิดจากการขาดแคลนสถาบันทางกฎหมายที่ทำหน้าที่ควบคุมความขัดแย้งในสังคม หรือขาดกลไกอื่น ๆ แต่เป็นเพราะสถาบันเหล่านั้นกำเนิดขึ้น และดำรงอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่เอื้อและรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มที่มีอำนาจอยู่ในสังคม นั่นก็คือ กฎระเบียบต่างขึ้นอยู่กับอำนาจของผู้วางกฎรักษากฎ

นอกจากนี้ การสร้างกฎระเบียบและสถาบันต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่พึ่งพาซึ่งกันและกันในทางผลประโยชน์นั้น ก็มีได้เป็นความยินยอมพร้อมใจของคนทุกกลุ่มในสังคม บางครั้งผู้ปกครองก็เป็นผู้วางกฎไว้ตามอำเภอใจของพวกเขา เพื่อดำรงรูปแบบการปกครองที่เอื้อประโยชน์ต่อเขา เพื่อรักษาอำนาจของพวกเขา เพื่อรักษาค่านิยมหรือวัฒนธรรมของพวกเขาเหล่านี้ เป็นต้น บรรดาราชกรผู้อยู่ได้ปกครองยอมรับในกฎต่าง ๆ เพราะความไม่รู้ เพราะสภาพแวดล้อม เพราะสถานภาพในสังคม

ดังนั้นความขัดแย้งในสังคมจึงมักมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ความขัดแย้งในเรื่องอำนาจและ

ผลประโยชน์ระหว่างผู้มีอำนาจด้วยกัน เช่น ระหว่างกลุ่มผู้ปกครองและระหว่างผู้ใต้ปกครองด้วยกันเอง กับความขัดแย้งในเรื่องการยอมรับในสถานภาพ เอกสิทธิ์ คำนิยม ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เช่น ความขัดแย้งระหว่างแนวทางการพัฒนาประเทศแบบพึ่งตนเอง เป็นต้น หรืออาจมองตามทฤษฎีความขัดแย้งที่เน้นถึงความขัดแย้งเป็น มูลฐานของปรากฏการณ์สังคมของ ราล์ฟ ดาห์เรนดอร์ฟ (Ralph Dahrendorf) ที่เสนอว่าอำนาจเป็นตัวการหลักของความขัดแย้ง และควรมองด้วยทฤษฎีว่าด้วยสังคมในระดับมหภาค และกลุ่มความขัดแย้งในระดับจุลภาค

ตามทฤษฎีว่าด้วยสังคมระดับมหภาค ดาห์เรนดอร์ฟเห็นว่าการกระจายอำนาจหรือการจัดสรรอำนาจ (The Distribution of Power) ในสังคมเป็นไปอย่างไม่เท่าเทียมกันตามฐานะอำนาจของผู้จัดสรร โดยมีปทัสสถานทางสังคมเป็นเสมือนกฎเกณฑ์หรือกติกาให้คนที่อยู่ในฐานะอำนาจต่าง ๆ ปฏิบัติตาม เมื่อเป็นเช่นนี้ความขัดแย้งทางสังคมจะเกิดขึ้นเสมอ เพราะกลุ่มผู้มีอำนาจมากก็พยายามแสวงหาหรือรักษาผลประโยชน์เอาไว้ ส่วนอำนาจในความสัมพันธ์ทางสังคมเปลี่ยนไป ดังนั้นความขัดแย้งจึงเป็นพลวัตการสร้างสรรค์ที่สำคัญ

ส่วนกลุ่มความขัดแย้งในระดับจุลภาคนั้น ดาห์เรนดอร์ฟอธิบายว่า ความไม่เสมอภาคกันในอำนาจและผลประโยชน์ที่ขัดกัน จะก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ตามโครงสร้างขององค์การ เพราะในองค์การประกอบด้วยกลุ่มต่าง ๆ ที่มีผลประโยชน์แตกต่างลดหลั่นกัน ทฤษฎีนี้จึงรู้จักกันในนาม ทฤษฎีความขัดแย้งกลุ่ม (A Theory of Conflict Groups)

จากทฤษฎีความขัดแย้งผู้วิจัยมีความเห็นว่า จากกรณีการดำรงอยู่ของกองกำลังทหารจีนคณะชาติ นับตั้งแต่อดีตที่มีความขัดแย้งด้านอุดมการณ์ทางการเมืองกับจีนแผ่นดินใหญ่ในครั้งนั้น จวบจนถึงช่วงการตั้งกองกำลังทั้งในรัฐฉาน รวมถึงเขตแดนไทยได้เกิดประเด็นความขัดแย้งมากมาย ทั้งกับพม่า ไทย รวมถึงกลุ่มกองกำลังชนกลุ่มน้อยด้วยกันเอง อีกทั้งด้านนโยบายทั้งด้านการต่างประเทศ นโยบายด้านการเมือง จากฝ่ายต่าง ๆ ก็เป็นเหตุของความไม่พอใจระหว่างทั้ง 2 ฝ่าย กลายเป็นประเด็นแห่งความขัดแย้งด้วยเช่นกัน

จึงสามารถสรุปได้ว่า การนำทฤษฎีความขัดแย้งมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องนี้ จะทำให้การวิจัยครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนความมั่นคง กับทั้งปัจจัยผลกระทบด้านการเมืองภายในและต่างประเทศ อันเป็นปัจจัยหลักในการวิจัยในกรณีนี้

แนวคิดบูรณาการ หรือการรวมกลุ่ม (Integration)

มีคำกล่าวให้ได้ยินอยู่เสมอว่า สังคมของประเทศที่กำลังพัฒนานั้น ปัญหาใหญ่ที่เผชิญหน้า คือ ปัญหาความแตกแยกภายในสังคมซึ่งรู้สึกราวจะเป็นปัญหาที่มีความกดดันมากกว่าปัญหาการพัฒนาทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน คำว่า “บูรณาการ” หรือ “การรวมพวก” นั้น ได้มีการใช้กันอย่างกว้างขวางเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ทางการเมือง ที่มีขอบเขตกว้างขวางเป็นพิเศษ เพื่อให้เห็นถึงปัญหานี้ Myron Weiner ได้รวบรวมเอาความหมายของคำนี้ไว้ ซึ่งแยกออกได้เป็น 5 ความหมายด้วยกัน คือ

1) บูรณาการ (ในความหมายที่ 1) หมายถึง กระบวนการในการนำกลุ่มคน ที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมและทางสังคม เข้ามารวมอยู่ในอาณาเขตเดียวกันและทำให้เกิดมีลักษณะประจำชาติ เพราะฉะนั้น ความหมายของบูรณาการในที่นี้โดยทั่ว ๆ ไป จึงสันนิษฐานว่าสังคมนั้นเป็นสังคมที่ประกอบด้วยกลุ่มชนหลายเผ่าพันธุ์ที่มีความหลากหลาย โดยชนแต่ละเผ่าต่างก็มีภาษา หรือวัฒนธรรมที่เป็นของตนเอง แต่ปัญหาเรื่องนี้ก็อาจมีอยู่แม้ในระบบการเมือง ซึ่งประกอบด้วยหน่วยทางการเมืองที่เป็นเอกภาพโดดเด่นหลาย ๆ หน่วย แต่ประชาชนก็ไม่รู้จะแสดงออกซึ่งความผูกพันกับใคร ดังนั้น บูรณาการแห่งชาติในที่นี้ จึงหมายถึง ปัญหาว่าทำอย่างไรเราจะสร้างความรู้สึกร่วมกันที่มีต่อชาติทางดินแดน (Territorial Nationality) ซึ่งสามารถที่จะบังคับ หรือขจัดความจงรักภักดีต่อเผ่าชนของตนที่อาจจะมิหลงเหลืออยู่ได้

2) บูรณาการ (ในความหมายที่ 2) หมายถึง การสถาปนาผู้มีอำนาจกลางแห่งชาติ ที่มีหน้าที่ดูแลองค์กรทางการเมืองหรือภูมิภาค ซึ่งเป็นองค์กรในระดับที่ต่ำกว่า โดยที่กลุ่มทางการเมืองหรือภูมิภาคเหล่านี้ อาจจะมิอะไรที่เหมือนหรือไม่เหมือนกับกลุ่มหลักทางสังคมหรือวัฒนธรรมของสังคมนั้นก็ได้ ในขณะที่คำว่า “บูรณาการแห่งชาติ” เกี่ยวข้องกับจิตวิสัย คือ เป็นความรู้สึกร่วมกันของบุคคลซึ่งมาจากกลุ่มสังคมหรือกลุ่มการเมืองที่มีประวัติศาสตร์แตกต่างกันมีต่อชาติหนึ่ง ๆ แต่ว่า การมีบูรณาการทางดินแดน (Territorial Integration) หมายถึง การควบคุมเชิงภาวะวิสัย ซึ่งผู้มีอำนาจกลางมีอยู่เหนืออาณาเขตที่ตนมีอำนาจตามกฎหมายครอบคลุมทั้งหมด

3) บูรณาการ (ในความหมายที่ 3) เกี่ยวข้องกับปัญหาว่าจะเชื่อมโยงรัฐบาลกับผู้ปกครองได้อย่างไร ความหมายที่มีการใช้ตามนัยนี้ หมายถึง “ช่องว่าง” ระหว่างผู้ปกครองกับมวลชนผู้ถูกปกครอง โดยจะเห็นได้ชัดจากข้อแตกต่างในปณิธานและค่านิยมอันเป็นความรู้สึกที่คุ้น ๆ กันอยู่แล้ว ช่องว่างนี้อาจจะมีมากที่สุดในการสังคมที่มีประชากรที่เฉยเมยกับชนชั้นผู้ปกครองที่ทันสมัย แต่กระนั้น สัมพันธภาพนี้ก็ค่อนข้างจะมั่นคง แม้ว่าจะเป็นสัมพันธภาพที่น่าคับข้องใจก็ตาม มีบ่อยครั้งที่มวลชนจะเริ่มค้นรวมตัวกัน และหันมาใช้อิทธิพล แต่ก็จะได้รับสนองตอบด้วยการใช้กำลังบังคับ การชักจูงใจ

จนถึงการเข้าควบคุมมวลชนเหล่านี้ ภายใต้ภาวะดังกล่าวนี้เอง ที่การขัดแย้งและสงครามภายในจะเกิดขึ้น ซึ่งเราเรียกกันว่า ความแตกแยก (Disintegration) ในสังคมนั้น

4) บูรณาการ (ในความหมายที่ 4) หมายถึง ฉันทานุมัติเชิงค่านิยมที่สังคมพึงมีในการที่จะรักษาระเบียบทางสังคม ฉันทานุมัตินี้ อาจถือเป็นเป้าประสงค์ของค่านิยม คือ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความยุติธรรมและความเท่าเทียมกัน เช่น ความน่าพึงปรารถนาของการพัฒนาเศรษฐกิจ ในฐานะที่เป็นเป้าหมายอันหนึ่งของรัฐ การมีอะไรร่วมกันหลาย ๆ อย่าง เช่น ประวัติศาสตร์ วีระบุรุษ สัญลักษณ์ และโดยทั่วไป คือ การเห็นพ้องต้องกันว่า อะไรเป็นเป้าหมายทางสังคมที่ดีว่าเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาหรือไม่พึงปรารถนา หรือค่านิยมนั้น อาจจะพุ่งความสนใจมาที่วิธีการก็ได้ เช่น จะมีเครื่องมือ หรือระเบียบวิธีอย่างไรหรือไม่ ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายในการแก้ไขข้อขัดแย้งต่าง ๆ ซึ่งในที่นี้ก็จะหมายถึง ปทัสถานทางกฎหมาย คือ การมีกรอบรัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาความที่ชอบธรรม กล่าวอย่างง่าย ๆ บูรณาการ ในที่นี้หมายถึง การมีการปฏิบัติที่พึงปรารถนาหรือไม่พึงปรารถนานั่นเอง

5) บูรณาการ (ในความหมายที่ 5) อาจหมายถึง “พฤติกรรมเชิงบูรณาการ” หรือความสามารถของบุคคลในสังคมที่จะรวมตัวเพื่อวัตถุประสงค์ร่วมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง อย่างน้อยในระดับพื้นฐานที่สุด ทุกสังคมมีความสามารถที่จะสร้างองค์การที่มีความสามารถ ฉันท์เครือญาติ ซึ่งเป็นวิถีทางที่สังคมจะประชาสัมพันธ์ตัวเองให้ความดูแลเอาใจใส่และให้การขัดเกลาอนุชนของตน เมื่อความจำเป็นและความต้องการมีเพิ่มมากขึ้นในสังคม เราอาจจะถามว่า ความสามารถของบุคคลมีเพิ่มมากขึ้นเพื่อสร้างองค์การใหม่ ๆ ให้ทำหน้านี้หรือไม่ เพราะในบางสังคมความสามารถในทำนองนี้จะถูกจำกัดโดยชนชั้นผู้ปกครองกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งมีสายสัมพันธ์เชื่อมโยงกับผู้มีอำนาจ เพราะฉะนั้น ก็จะมีแต่เพียงรัฐเท่านั้นที่มีความสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ใหม่ ๆ เหล่านี้ได้ แต่อาจจะมีบางสังคมที่ความสามารถทางองค์การนี้แพร่กระจายเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนมีความพร้อมที่จะร่วมมือกับบุคคลอื่น โดยไม่ต้องมีอำนาจมาบังคับ ดังนั้น เราจะเห็นได้ว่า สังคมมีความแตกต่างกันอย่างน้อยในขอบเขตของความโน้มเอียงของการรวมตัวกันว่าจะแพร่หลายมากหรือไม่ และองค์การนั้น ๆ เป็นเพียงแสดงความต้องการออกมาโดยตัวของมันเอง นั่นคือ จำกัดอยู่เพียงแสดงความสัมพันธ์เชิงเครือญาติและสถานะภาพหรือจะให้ความมุ่งหมายมากกว่านั้น

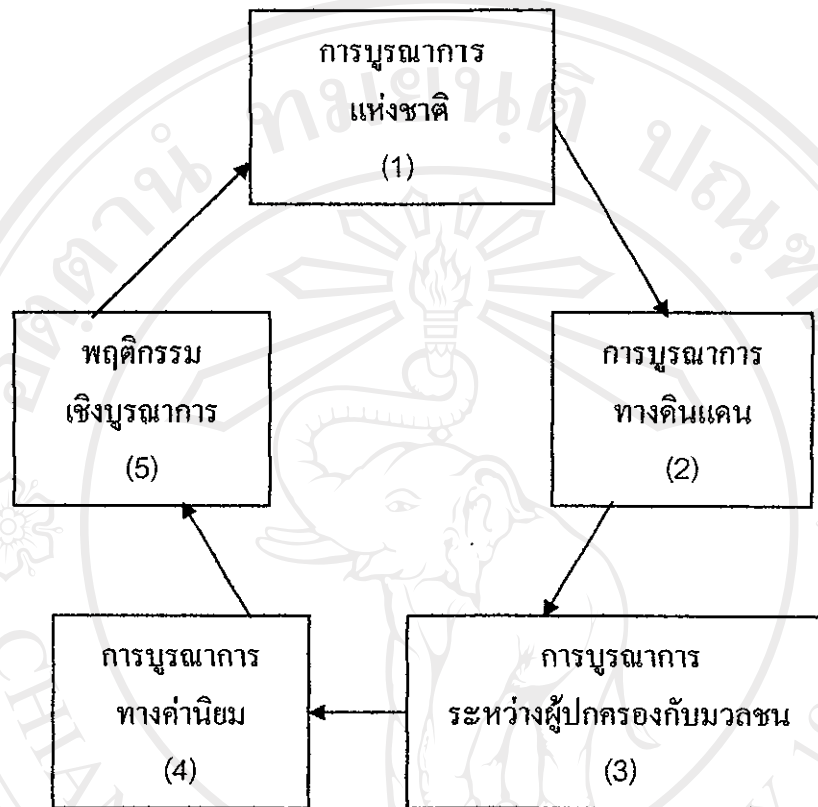
ดังนั้น จะเห็นได้ว่า คำว่า “บูรณาการ” หรือ “การรวมพวก” นั้น ครอบคลุมถึงความสัมพันธ์และทัศนคติของมนุษย์ในขอบเขตที่กว้างขวาง นับตั้งแต่การบูรณาการความจงรักภักดีของวัฒนธรรมที่โดดเด่นและหลากหลายเข้าด้วยกัน และการพัฒนาความรู้ดีว่าเป็นคนชาติเดียวกัน การบูรณาการหน่วยทางการเมืองเข้ารวมกัน เป็นเขตการปกครองเดียวกัน โดยมีรัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจ

การบูรณาการผู้ปกครองกับผู้ถูกปกครอง การบูรณาการประชาชนให้เข้ามาสู่กระบวนการทางการเมืองเดียวกัน และท้ายที่สุดการบูรณาการบุคคลเข้ากับองค์กร เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง คำนิยามทั้งหมดนี้ ความหมายรวม ๆ จะหมายถึงความพยายามที่จะกำหนดว่า อะไรคือสิ่งที่ขัดแย้งและระบบการเมืองเข้าด้วยกัน กล่าวอย่างสั้น ๆ แนวคิดบูรณาการ หรือการรวมพวกของ Myron Weiner นั้น แยกออกตามความหมายได้รวม 5 ประการ คือ

- 1) การบูรณาการแห่งชาติ (National Integration)
- 2) การบูรณาการทางดินแดน (Territorial Integration)
- 3) การบูรณาการระหว่างผู้ปกครองกับมวลชน (Elite – mass Integration)
- 4) การบูรณาการทางค่านิยม (Value Integration)
- 5) พฤติกรรมบูรณาการ (Integrative Behavior)

ในการศึกษาผลกระทบด้านการเมืองภายในและต่างประเทศจากการดำรงอยู่ของกองกำลังทหารจีนคณะชาติ “ก๊กมินตั๋ง” ที่ตกค้างทางภาคเหนือของประเทศไทย จะเห็นได้ว่าผู้ศึกษาวิจัยได้นำแนวคิดบูรณาการ หรือ การรวมพวกของ Myron Weiner 5 ข้อ มาใช้เป็นกรอบแนวคิด (Conceptual Framework) อย่างไรก็ดีมีความเห็นว่า แนวคิดที่เกี่ยวข้องในการที่จะบูรณาการ หรือ การรวมพวก โดยจะเห็นได้ว่าการเข้ามาอยู่ในประเทศไทย รวมถึงการแปลงสัญชาติ ให้สัญชาติไทยต่อกลุ่มทหารจีนคณะชาติ ที่ได้ทำคุณประโยชน์แก่ประเทศ ตลอดจนการปลุกจิตสำนึกในความเป็นไทยแก่พวกเขาแล้วนั้น การผสมกลมกลืน และบูรณาการ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในกรณีของทหารจีนคณะชาติ โดยเฉพาะคำนิยามที่ 1, 2 และ 3 นับเป็นความเกี่ยวข้องเฉพาะที่ตรงประเด็นในการศึกษากรอบแนวคิดของการบูรณาการนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Research Conceptual Framework)

เป็นทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ Robert O. Keohane และ Joseph S. Nye ได้ศึกษาถึงการพัฒนาของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากบทบาทที่มีเพิ่มมากขึ้นของตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐบาลในการเมืองโลก ตลอดจนบทบาทของเทคโนโลยี และบทบาทของเศรษฐกิจในการเมืองโลก

การศึกษาดังกล่าวของ Keohane และ Nye ได้รับความสนใจมาก เพราะได้เริ่มมองความสัมพันธ์ของระบบโลกที่แตกต่างไปจากการศึกษาแบบเดิมที่มองว่ารัฐเป็นตัวแสดงเองในการเมืองโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามทฤษฎีของ “สังคมนิยม”

Keohane และ Nye ได้เสนอแนวคิดว่าระบบความสัมพันธ์ของประเทศต่างๆ ในโลกปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่พึ่งพาอาศัยกันมากขึ้นทุกขณะจนกลายเป็นการพึ่งพาอาศัยกันและกันอย่างสลับซับซ้อน (Complex Interdependence Theory) (Peter Willetts, 1981, 104) กล่าวคือ

1. ลักษณะระบบสังคมโลกที่มีการพึ่งพาอาศัยกันนั้น ประเทศต่าง ๆ มีการติดต่อได้หลายช่องทาง ทั้งในระบบราชการและภาคเอกชน

2. การพึ่งพาอาศัยกันและกันอย่างสลับซับซ้อน จะครอบคลุมเรื่องที่มีความสัมพันธ์ทุกเรื่องเท่าเทียมกัน จนไม่อาจจะจัดลำดับความสำคัญได้อย่างเด่นชัดว่า ความมั่นคงด้านการทหารเป็น “การเมืองระดับสูง” หรือเรียกความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจและสังคมว่าเป็น “การเมืองระดับต่ำ”

3. การใช้กำลังทางทหารได้ลดความสำคัญลงไป และไม่ได้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ หรือมีผลต่อความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ

นอกจากนั้น เขาทั้งสองเห็นว่าระบบการเมืองโลกเปลี่ยนแปลง เพราะมีการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยในกระบวนการทางเศรษฐกิจ โครงสร้างของอำนาจของโลก โครงสร้างอำนาจในแต่ละปัญหา ตลอดจนความสามารถของอำนาจถูกกระทบกระเทือนโดยองค์การระหว่างประเทศ จากการศึกษากรณีศึกษาต่าง ๆ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปโดยปัจจัยตัวเดียวหรือหลายตัวรวมกันก็ได้ (สุรชัย สิริไกร, 2527 : 52)

ข้อเสนอแนะที่สำคัญของทฤษฎีนี้คือ ระบบพึ่งพาอาศัยกันและกันอย่างมีความซับซ้อนนั้น จะเห็นว่าปัจจุบันบทบาทกระแสนการเมืองโลกได้แปรเปลี่ยนไป การใช้กำลังการต่อสู้ทางการทหารได้ลดน้อยลงไป โดยเน้นการต่อรองทางการเมืองเข้ามาแทนที่ รวมถึงประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศต่าง ๆ มีความสลับซับซ้อนขึ้นในแง่มุมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ดังจะสามารถเชื่อมโยงทฤษฎี Complex Interdependence เข้ากับการดำรงอยู่ของกองกำลังทหารจีนคณะชาติ “ก๊กมินตั๋ง” ได้เป็นอย่างดี ดังจะเห็นว่ามิมบทบาททางการเมืองทั้งของชาติมหาอำนาจ สหรัฐฯ ในครั้งนั้น ในช่วงต้น รวมถึงบทบาทของจีน ได้หวัน พม่า และประเทศไทย ซึ่งตัวซึ่งแสดงบทบาทเหล่านี้เป็นปัจจัยแห่งความสัมพันธ์ และนับเป็นตัวอย่างแสดงบนเวทีโลก บทบาทแห่งความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยอย่างสลับซับซ้อนนี้ เป็นแนวคิดที่ดีในการดำรงพึ่งพากันดังจะเห็นว่าปัจจัยการทหารได้ลดความสำคัญลงไป โดยปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม เน้นความสำคัญมากกว่า นับเป็นแนวทางที่ดีในการดำรงอยู่ร่วมกันเพื่อความสงบสุขและประนีประนอมในโลกปัจจุบันซึ่งน่าจะเป็นแนวทางการแปรเปลี่ยนที่ดีขึ้นในการดำรงอยู่แห่งสันติภาพ

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุรเสณฐ รามสมภพ พล.ค. เอกสารวิจัย วปอ. ปี พ.ศ.2519 ได้ทำการวิจัยในลักษณะวิชา ยุทธศาสตร์ เกี่ยวกับปัญหาผู้อพยพพหุวัฒนธรรมชาติในภาคเหนือ ด้านการเมืองภายใน , การเมืองระหว่างประเทศ , การทหาร , เศรษฐกิจและสังคมจิตวิทยา

โดยประเด็นการศึกษาวิจัยได้เน้นความสำคัญในด้านการมีส่วนร่วมรับผิดชอบจากฝ่ายต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น การเน้นการปฏิบัติร่วมกันในปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาผู้อพยพพหุวัฒนธรรมชาติในภาคเหนือ มีความสำคัญยิ่ง โดยที่ทางทหารฝ่ายเดียวนั้นไม่สามารถที่จะมีบทบาทได้ทั้งหมด

ประสงค์ สุนศิริ น.ค. เอกสารวิจัย วิทยาลัยการทัพบก ปี พ.ศ.2512 ผู้เขียนได้ทำการศึกษาวิจัยในเรื่องของทหารจีนคณะชาติที่ตกค้างทางภาคเหนือของไทยกับความมั่นคงแห่งชาติ อันมีผลให้ทางราชการกำหนดเป็นนโยบายระยะยาวและระยะสั้น เพราะหากปล่อยทิ้งไว้ย่อมจะมีผลเสียต่อประเทศมากกว่า

ประสาธ น้อยเศรษฐ พ.อ. เอกสารวิจัย วปอ. ปี พ.ศ.2525 ผู้เขียนได้สรุปผลการวิจัยว่า ในด้านการเมือง “ปัญหาอดีตทหารจีนคณะชาติผู้อพยพ หลังจากได้รับการแปลงสัญชาติเป็นไทย” และมาตรการควบคุมเข้าออกพื้นที่ของ ทช. อันเป็นไปในด้านสังคมจิตวิทยา มิใช่เป็นปัญหาที่สามารถจะแก้ไขได้ในเร็ววัน และจะเป็นปัญหาที่เรื้อรังอยู่ต่อไป ควรที่ทางการประกาศนโยบาย และจุดมุ่งหมาย อันแน่ชัด และยึดถือเป็นนโยบายระดับชาติที่ต่อเนื่องทุกรัฐบาล การดำเนินงานที่ต่างหน่วยต่างทำมิได้ ประสานกันเท่าที่ควร และการปฏิบัติอาจจะไม่ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการของรัฐบาลได้ ตลอดจนเน้นปฏิบัติที่ล่าช้าไม่ทันการ นอกจากนั้นรัฐบาลต้องมีนโยบายที่จะผสมกลมกลืนให้อดีตทหารจีนคณะชาติได้เป็นไทยให้มากที่สุด เพื่อเป็นทางที่ดีเมื่อการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมและทำลายวัฒนธรรมของเขาให้หายและจางไปโดยเร็ว สนับสนุนให้เกิดความจงรักภักดีต่อชาติ พระมหากษัตริย์ โดยแท้จริง ด้วยการส่งเสริมและปลูกฝังวัฒนธรรมตั้งแต่ระดับเยาวชนให้มากขึ้นกว่าปัจจุบัน เพื่อผลในระยะยาวต่อบุคคลที่จะมีบทบาทในทางการเมืองต่อไป

อ. กฤษณา เจริญวงศ์ เอกสารวิจัย ปีพ.ศ.2533 ได้ทำการศึกษากลุ่มชนจีนอพยพ (กองพล 93) ในเขตชายแดนภาคเหนือของประเทศไทย การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ได้สะท้อนให้เห็นปัญหาการดำเนินงานของรัฐในบางช่วงเวลา ประเด็นกลุ่มคนจีนอพยพอดีต ทช. (หน้า 81 , 82) ได้ถูกนำมาเกี่ยวข้องกับปัญหาการเมืองภายในและการเมืองระหว่างประเทศ อันส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมในประเทศด้วย โดยมีข้อเสนอแนะว่า

การยอมรับกลุ่มคนอคิต ทช. ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใด ๆ ในอดีตที่ผ่านมาแล้ว แต่ย่อมเป็นเหตุและปัจจัยที่จะมีส่วนอย่างสำคัญต่อผู้คนในสังคมส่วนมาก ที่จะต้องเข้าใจและยอมรับด้วยความเป็นเหตุเป็นผล ในฐานะที่คนกลุ่มนี้จะต้องมีสถานภาพและบทบาทเช่นเดียวกับคนไทยทั่วๆ ไป ภายใต้นโยบายการให้สัญชาติไทยแก่คนเหล่านี้ ซึ่งคงจะเสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์ในอนาคต ดังนั้นการพยายามจะเปลี่ยนทัศนคติของกลุ่มคนเหล่านี้ ไม่ว่าจะด้านใดก็ตาม จำเป็นจะต้องเปลี่ยนทัศนคติของผู้คนในสังคมนั้น ๆ ด้วย ดังเช่น เมื่อรัฐและกลไกของรัฐต้องการให้กลุ่มคนจีนอพยพเหล่านี้ยอมรับในการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ก็จำเป็นต้องแสดงให้พวกเขาได้เห็นว่า ผู้คนในสังคมส่วนใหญ่ได้เปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อพวกเขาด้วย โดยอาจเป็นการยอมรับให้พวกเขาได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการนั้น ๆ ด้วย เพื่อจะก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน อันจะนำไปสู่การให้ความร่วมมือและยอมรับด้วยความเต็มใจ ไม่ใช่ด้วยการถูกบังคับ

อนันต์ บำรุงพฤษ์ พล.ต. เอกสารวิชัย วปรอ. ภาครัฐร่วมเอกชนรุ่นที่ 2 ปี พ.ศ.2533 ได้ศึกษาในประเด็น “ปัญหาชนกลุ่มน้อยกับความมั่นคงแห่งชาติ (เฉพาะกรณีจีนฮ่อผู้อพยพอดีต ทช.)” ภารกิจหน้าที่ ณ.ก.327 กองทัพภาคที่ 3 จังหวัดพิษณุโลก มารับมอบช่วงงานต่อจาก บก.04 ในภารกิจควบคุมและพัฒนาอดีตทหารจีนคณะชาติและจีนฮ่ออิสระ จัดระเบียบกลุ่มจีนฮ่ออิสระ เฝ้าตรวจตามแนวชายแดน ป้องกันประเทศอย่างจำกัด และป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การมอบโอนผู้อพยพให้ฝ่ายมหาดไทย เมื่อปี พ.ศ.2529 ในด้านปฏิบัติจัดทำหน้าที่ช่วยเหลือฝ่ายปกครองหรือมหาดไทยในการป้องกันรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ทช. ทั้ง 12 แห่ง

สุวรรณ รอดโพธิ์ทอง พ.อ. เอกสารวิชัย วปรอ. ปี พ.ศ.2515 งานวิจัยชิ้นนี้ได้ศึกษาในลักษณะวิชาการเมือง “ทหารจีนคณะชาติในประเทศไทย” ให้ข้อมูลทหารจีนคณะชาติ “ก๊กมินตั๋ง” กองพล 93 ที่แตกทัพเข้ามาอาศัยอยู่สภาพพม่า และให้ข้อพิจารณาทางการเมืองอย่างตรงไปตรงมา เมื่อ ปี พ.ศ.2515 ซึ่งมีส่วนถูกต้องและให้ข้อเสนอที่เป็นประโยชน์การดำเนินงานนโยบายต่อมา

ขจัดภัย บุษพัฒน์ 2521 ได้กล่าวถึงชนกลุ่มน้อยผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย ทางเราถือว่าวันที่ 9 มีนาคม 2519 เป็นวันที่ประกาศนโยบายการดำรงอยู่ว่า ผู้ที่เข้ามาอาศัยในแผ่นดินคนไทยหลังปี พ.ศ.2519 ถือเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ส่วนผู้ที่เข้ามาอาศัยอยู่ก่อนปี พ.ศ. 2519 นั้น ทางราชการให้อาศัยอยู่ได้ชั่วคราว แต่ก็จะมีนโยบายพลัดถิ่นให้ชาวจีนฮ่อกลุ่มนี้ออกไป

สำหรับงานอีกชิ้นหนึ่งในเรื่องนโยบายไทย - พม่า ของ ขจัดภัย บุษพัฒน์ (2524) ได้กล่าวอย่างกว้าง ๆ ถึงนโยบายไทย - พม่า ในด้านนโยบายที่ได้จัดทำและสามารถเห็นได้อย่างเป็นรูปธรรมแห่งนโยบายปี 2521 โดยกล่าวว่านโยบายไทยต่อชนกลุ่มน้อยกลุ่มนี้ มีนโยบายเน้นในด้าน

สัมพันธไมตรีในเชิงบวก ในด้านความเท่าเทียมรวมถึงการไม่สนับสนุนให้ผู้อพยพลักลอบมาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย อันเนื่องมาจากด้านความมั่นคงไทย – พม่า เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบในด้านสัมพันธไมตรีและการดำรงอยู่เป็นสำคัญ

จากหนังสือเกี่ยวกับความมั่นคงในหนังสือชื่อ ชนกลุ่มน้อยกับความมั่นคงของชาติ เป็นผลงานที่น่าสนใจอีกเล่มหนึ่ง โดย ขจัดภัย นุราชพัฒน์ (2526) ได้ศึกษาจีนฮ่อ 2 ประเภท คือประเภทแรก ได้แก่จีนฮ่อถืออาวุธซึ่งเป็นทหารจีนคณะชาติตกค้างหรือที่รู้จักกันว่า ทหารก๊กมินตั๋ง กองพล 93 ประเภทที่ 2 ได้แก่จีนฮ่ออพยพ โดยจัดจีนฮ่ออพยพอยู่ในกลุ่มผู้อพยพลี้ภัยว่า เป็นพลเรือนที่มีสถานะคล้ายคลึงกับผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า ทั้งยังอพยพหลบหนีเข้ามาจากเขตพม่าเช่นเดียวกันแต่ที่แตกต่างไปคือ จีนฮ่ออพยพไม่มีประเทศใดยอมรับว่าเป็นพลเมืองของตน ดังนั้นจึงมีสถานะเสมือนบุคคลไร้สัญชาติไม่สามารถจะผลักดันให้กลับไปยังประเทศเจ้าของสัญชาติได้ จีนฮ่อทั้งสองพวก ได้พากันอพยพจากพม่าเข้าสู่ภาคเหนือของไทย เมื่อประมาณ 20-25 ปีที่ผ่านมา จีนฮ่อเหล่านี้เป็นชาวจีนยูนนาน โดยได้อพยพหลบหนีภัยคอมมิวนิสต์เข้าสู่พม่าประมาณปี 2492 ภายหลังจากที่กองทัพเจียงไคเช็ค ต้องถอยร่นไปตั้งมั่นอยู่ที่ไต้หวัน และรัฐบาลพม่าพิจารณาเห็นว่าการเข้ามาตั้งฐานปฏิบัติการของกองกำลังจีนฮ่อถืออาวุธ ในพรมแดนตนเป็นการละเมิดอธิปไตย รัฐบาลพม่าจึงทำการปราบปรามอย่างรุนแรง จนส่งผลให้จีนฮ่อถืออาวุธและจีนฮ่ออพยพที่เป็นพลเรือนพากันหลบหนีเข้ามาอาศัยอยู่ในเขตแดนไทยโดยรัฐบาลไทยคงผ่อนปรนให้อยู่อาศัยในพื้นที่ควบคุมในฐานะผู้อพยพลี้ภัยโดยอยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวงมหาดไทย สำหรับจีนฮ่อถืออาวุธหรืออดีตทหารจีนคณะชาตินั้น รัฐบาลได้กำหนดนโยบายปลดอาวุธพวกนี้ แปรสภาพให้เป็นพลเรือนและจัดตั้งหมู่บ้านให้อยู่อาศัยในพื้นที่ที่กำหนดให้โดยอยู่ในความดูแลของกองบัญชาการทหารสูงสุด

นายขจัดภัย ได้ให้ความเห็นว่า จากการพิจารณาโดยคำนึงถึงความเป็นจริงแล้ว จีนฮ่อเหล่านี้ต้องอาศัยอยู่ในประเทศไทยตลอดไป เพราะการผลักดันบุคคลเหล่านี้ออกนอกราชอาณาจักรเป็นสิ่งที่กระทำไม่ได้ ในขณะที่รัฐบาลยังถือว่าจีนฮ่อมีสถานะเป็นผู้อพยพ ในทางปฏิบัติแล้วควรจะได้มีการดำเนินการผสมผสานทางวัฒนธรรมให้ชนกลุ่มน้อยกลุ่มนี้มีความรู้สึกนึกคิดเป็นคนไทยมีความจงรักภักดีต่อประเทศไทย เพราะได้อาศัยทำมาหากินในประเทศไทยมาเป็นเวลาหลายทศวรรษแล้ว ซึ่งน่าเพียงพอที่จะทำให้เขาเหล่านั้นมีความรู้สึกนึกคิดเป็นคนไทย สามารถอยู่ในสังคมไทยได้อย่างสงบสุขไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อประเทศชาติอีกต่อไป

กาญจนะ ประกาศวุฒิสาร พ.อ. (2535) ได้เขียนหนังสือเรื่อง คอยแม่สะลองในอดีต เป็นหนังสือที่กล่าวถึงประวัติทหารจีนกองทัพ 5 (นายพลด้วน) ที่ได้พัฒนาแปรสภาพฐานที่มั่นกองทัพ

มาเป็นหมู่บ้านราษฎรธรรมดา จนติดอันดับเป็นจุดท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย ในเนื้อหาได้กล่าวถึงทางทหารได้เข้าไปปูพื้นฐานสิ่งสาธารณูปโภคที่สำคัญและการปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อทดแทนฝิ่น เน้นที่จะทำสวนชาเป็นอาชีพแก่กลุ่มอดีตทหารจีนคณะชาติ แต่ในช่วงแรกแห่งการเพาะปลูกยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จึงได้เน้นไปพัฒนาด้านท่องเที่ยวแทน ซึ่งก็ปรากฏเป็นตัวอย่างของการที่เข้าไปให้ชนกลุ่มน้อยกลุ่มนี้มีอาชีพ ไม่เร่ร่อน โดยเลิกอาชีพรับจ้างการลำเลียงฝิ่นที่เคยปฏิบัติมาในอดีต

ผลงานอีกเล่มหนึ่งของ กาญจนะ ประภาสวุฒิสาร พ.อ. (2537) เรื่องกองพล 93 ผู้อพยพทหารจีนคณะชาติ บนคอยผาตั้ง ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการจัดตั้งหมู่บ้านขึ้นใหม่ในบริเวณบ้านผาตั้ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย ในพื้นที่ที่เป็นเขตอิทธิพลพคก. ในขณะนั้นเป็นเขตปลอดอำนาจรัฐ มีการใช้กำลังทหารต่อสู้กับ พคก. การจัดตั้งหมู่บ้านแห่งนี้ต้องใช้ระยะเวลานานนับ 10 ปี รวมถึงการสูญเสียกำลังพลของผู้อพยพทหารจีนคณะชาติและยุทธปัจจัย ผลการจัดตั้งหมู่บ้านนี้จึงเป็นการให้ฝ่ายกองทัพไทยขับไล่ พคก. สำเร็จในภาคเหนือ

2.3 ประวัติความเป็นมากองกำลังทหารจีนคณะชาติ “ก๊กมินตั๋ง” ทางภาคเหนือของประเทศไทย

หลังการล่มสลายของจอมพล เจียง ไค เช็ก บนแผ่นดินใหญ่ เมื่อตุลาคม ปี 2492 ประธานเหมา เจ๋อตง ได้ขึ้นมามีอำนาจแทนอาณาบริเวณตอนใต้ของมณฑลยูนนาน คงเป็นที่หลบซ่อนของกลุ่มผู้จงรักภักดีของจอมพล เจียง ไค เช็ก พรรคก๊กมินตั๋งเป็นที่ซ่อนสมุขของขบวนการกู้ชาติได้หัวนแห่งที่สอง โดยดำเนินการต่อต้านอยู่ในจีน โดยเฉพาะเขตปกครองพิเศษในสิบสองปันนา ก่อนเข้าสู่รัฐฉาน สหภาพพม่าอีก 2 ปีเศษ พร้อมกันนั้นด้านพม่ามีรายงานข่าวว่า เกิดการปะทะกันระหว่างกองโจรจีนฮ่อกับทหารรัฐบาลพม่า นายกรัฐมนตรีอินุกล่าววว่า “การหลบเข้ามาของโจรจีนฮ่อในพม่า ไม่ใช่จะรุกรานสหภาพพม่าเท่านั้น แต่จะยังทำให้กองทัพเงินแดงสังหารเข้าปราบปรามในพม่าอีกด้วย”

ในเดือนเมษายน ปี 2492 ขบวนการอพยพลี้ภัยของทหารจีนคณะชาติพลัดถิ่น ได้เข้ามาในพม่า บริเวณที่ตั้งรัฐฉาน หนังสือพิมพ์ในพม่ากล่าวว่า รัฐเชียงตุง 3 ใน 5 ตกอยู่ในอิทธิพลของกองโจรจีนฮ่อ และกำลังติดต่อกับฝ่ายประเทศลาว ประเทศต่าง ๆ ในอินโดจีน รวมทั้งรัฐบาลฝรั่งเศสในเวียดนาม เพื่อผลักดันกองทหารจีนเหล่านี้กลับสู่ยูนนานด้วยเช่นกัน

ในเดือนมกราคม ปี 2493 กองทหารจีนพลัดถิ่น “ก๊กมินตั๋ง” จำนวนประมาณ 200 คน เข้ามาถึงรัฐเชียงตุงเป็นหน่วยแรก และทยอยเพิ่มจำนวนถึง 1,500 คน ภายในเดือนมีนาคม และยังมีครอบครัวผู้อพยพติดตามอีก 500 คน กองทหารกลุ่มนี้มาจากกองทัพที่ 8 โดยมีนายพลหลี่มี เป็นแม่ทัพ กองทัพที่ 26 มีนายพล หลุย โกะ ฉวน เป็นแม่ทัพ และกองพล 93 ภายใต้การนำของนายพล ม้า ซอ ยู

โดยเฉพาะกองพล 93 เป็นกองพลที่เคยต่อสู้กับกองทัพญี่ปุ่นในสงครามโลกครั้งที่สองและเป็นกองกำลังทหารประจำการกองทัพจีนคณะชาติ “ก๊กมินตั๋ง” ที่มีประวัติการรบดีเด่น ทั้งในสงครามโลกครั้งที่สองและสงครามกลางเมืองในการต่อต้านคอมมิวนิสต์มาหลายปี

หลังจากนั้นกองทัพพม่าได้เข้ามาปิดล้อมกองทัพจีนพลัดถิ่นและขอให้ยอมจำนนแต่กองกำลังทหารจีนปฏิเสธการวางอาวุธและจัดตั้งวงกำลังต่อสู้ที่เชียงตุง ในเดือนมิถุนายน ปี 2493 กองทัพจีนได้ประกาศโจมตีกองทัพพม่า ให้ปล่อยตัวผู้ถูกจับเป็นตัวประกัน และประกาศโจมตีต่อสู้กองทัพพม่า หากพม่าพยายามที่จะกดดันและทำการกวาดล้าง ในที่สุด ทชช. ก็จัดตั้งกองบัญชาการขึ้นที่ท่าขี้เหล็กในเดือนกรกฎาคม ปีพ.ศ. 2493 โดยมีกำลังเพิ่มขึ้นถึง 2,500 คน พร้อมกันนั้นนายพล หลี่ มี ได้จัดตั้งกองบัญชาการที่เมืองสาตในปลายปีพ.ศ. 2493 นั้นเอง โดยเกณฑ์ชาวจีนและไทยใหญ่ มาเข้าร่วมโดยส่วนใหญ่ชาวไทยใหญ่จะถูกต่อล่องหรือบังคับให้เข้าร่วม ภายในเดือนเมษายน ปีพ.ศ. 2494 กองกำลังทชช. มีกำลังพลเพิ่มขึ้นถึง 4,000 คน รัฐบาลสหภาพพม่ามีรายงานว่าในปลายปีพ.ศ. 2493 กองทัพจีนได้เปิดค่ายฝึกทหารจีนถึง 3 แห่ง ข่าวกการทูตในย่างกุ้งรายงานว่า ชาวจีนอาสาสมัครจากมาเลเซีย ไทยและพม่า ได้เข้าร่วมกองกำลังทหารจีน โดยเปิดเส้นทางลำเลียงส่งกำลังบำรุงประจำทางอากาศส่งผ่านประเทศไทย ในกลางปีพ.ศ. 2494 ทหารจีนในพม่า จึงเป็นปัญหาสำคัญที่รุนแรงต่อรัฐบาลพม่าเพราะกองกำลังทหารจีน ได้กระจายข้ามแนวเขตแม่น้ำสาละวินเข้าไปทางตะวันตกและครอบครองหมู่บ้านชาวไทยใหญ่ได้

ในเดือนมกราคม ปีพ.ศ. 2495 รายงานข่าวแจ้งว่า กองกำลัง เคย์ เอ็ม ที (KMT.) ขึ้นตีจากไต้หวัน ได้เคลื่อนย้ายจากไต้หวันผ่านทางประเทศไทยเข้าสมทบกองกำลังของนายพลหลี่มี กำลังพลส่วนนี้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างน้อย 8,000 คนในพม่า พร้อมทั้งมีอาวุธยุทโธปกรณ์ ที่ได้รับการสนับสนุนจากอเมริกา

มีการประมาณการว่ากำลังพลของกองกำลัง เคย์ เอ็ม ที (จากรายงานของหนังสือพิมพ์นิวยอร์ก-ไทม์) โดยประมาณมีจำนวนถึง 12,000 คน ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ปีพ.ศ. 2495 และยังมีปริมาณเพิ่มขึ้นอีก 900 คน ซึ่งเดินทางมาสมทบจากไต้หวันในปลายเดือนกุมภาพันธ์ปีเดียวกันและในเดือนมีนาคม ปีพ.ศ. 2495 มีการรายงานจากการข่าวด้านพม่าว่ามีกำลังพลของ เคย์ เอ็ม ที ที่มีนายพลหลี่มี เป็นผู้บัญชาการมีจำนวนถึง 30,000 คน

กองกำลังทหารจีนในพม่าดังที่กล่าวไปแล้วนั้น ได้รับการสนับสนุนการส่งกำลังบำรุงทางอากาศ โดยการทิ้งระเบิดมาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2494 ด้วยเครื่องบิน C-46 และ C-47 บินสนับสนุนใน 1 สัปดาห์อย่างน้อย 2 ครั้ง จนถึงเดือนมีนาคม ปีพ.ศ. 2495 ภายหลัง เครื่องบินสนับสนุนกำลัง เคย์ เอ็ม ที สามารถ

ลงจอดส่งกำลังบำรุงโดยใช้สนามบินที่เมืองสาตไ้ หลังจากสนามบินเมืองสาตไ้ นั้นได้ร้างจากสงครามโลกครั้งที่สอง โดยได้รับการซ่อมแซมจากทหารจีน (ทจข.)

นอกจากนี้กองกำลังส่วนนี้ ยังได้ใช้วิธีการหาเงินทุนเลี้ยงกองทัพด้วยการ ปล้นสดมภ์และลำเลียงฝิ่น กองกำลังทหารจีนยังเข้าควบคุมการค้าฝิ่น และเก็บภาษีด้วยการนำเงินมาซื้ออาวุธสงครามจากประเทศไทยผ่านพ่อค้าจีน ซึ่งเป็นคนกลางในการซื้ออาวุธ และได้ดำเนินการขายฝิ่นดิบเพื่อนำเงินซื้ออาวุธในจังหวัดเชียงใหม่

ในช่วง 2-3 ปีแรก กองกำลังทหารจีนส่วนนี้ ได้ส่งกำลังเข้าไปโจมตีคุกคามตามแนวชายแดนคอมมิวนิสต์ในมณฑลยูนนาน แต่ไม่เคยประสบผลสำเร็จ ได้ถูกกำลังกองทัพปลดแอกประชาชนจีน (PLO People Liberation Organization) ขับไล่กลับคืนสู่พม่า โดยการส่งกำลังดังกล่าวเข้าโจมตีครั้งแรกในเดือนพฤษภาคม และครั้งที่สองในเดือนกรกฎาคม ปีพ.ศ. 2494 ซึ่งถือว่าการเข้าโจมตีครั้งสำคัญ และความพยายามอีกครั้งในเดือนมกราคม ปีพ.ศ. 2495 อันเป็นความหวังสุดท้าย แต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จอีกเช่นเคย ตามรายงานข่าวแจ้งว่า เคย์ เอ็ม ที มีความสามารถเพียงรวมกำลังยึดเมืองโกกุก (Kyotkok) เมืองชายแดนพม่าตรงข้ามเมืองวันคิง (Wan-t'ing) มณฑลยูนนานได้ และเมื่อกองทัพพม่าสามารถขับไล่ฐานเมืองโกกุกที่ เคย์ เอ็ม ที เคยยึดได้สำเร็จ แต่ เคย์ เอ็ม ที ก็หาวิธีการสร้างความเข้าใจผิดให้เกิดขึ้น ระหว่างฝ่ายทหารพม่ากับกองทัพปลดแอกประชาชนจีนด้วยกลยุทธ์ต่าง ๆ ให้เกิดขึ้น จนมีการปะทะขึ้น เมื่อ 26 สิงหาคม , 14 กันยายน , 23 ธันวาคม ปี พ.ศ. 2494 และ 23 มกราคม ปีพ.ศ. 2495 ตามลำดับ

ในที่สุดเมื่อปี พ.ศ. 2496 เคย์ เอ็ม ที (ทจข.) ได้เปลี่ยนแผนกลยุทธ์มายึดครองเชียงตุง, เมืองลุง (Mang Lun) และรัฐโกกั้งทางเหนือของพม่า และจัดการปกครองทำหน้าที่แทนรัฐบาลด้วยการเก็บภาษี สร้างถนนมากกว่า 100 ไมล์ (ในพม่า 70 ไมล์ และ 30 ไมล์ในประเทศไทย) เรียกร้องให้รัฐฉานเป็นรัฐอิสระ การกระทำของทหารจีนสร้างปัญหา 4 ประการต่อรัฐบาลพม่า คือ

1. รัฐบาลพม่าจำต้องส่งทหารเข้ามาปราบปรามกองโจรจีนในรัฐฉาน
2. ทหารจีนเร่งสนับสนุนอาวุธยุทธโปกรณ์ให้ชนกลุ่มน้อยที่เป็นปฏิปักษ์ต่อพม่า
3. ทำให้รัฐอิสระเห็นความอ่อนแอของรัฐบาลกลางพม่า เกิดความไม่เลื่อมใสและขาดความจงรักภักดีต่อรัฐบาลกลางพม่า
4. การดำรงอยู่ของกองทัพทหารพม่าไว้ในรัฐฉาน เพื่อปราบปราม ทจข. เป็นผลให้ชาวไทยใหญ่ไม่เชื่อถือรัฐบาลกลางพม่า เพราะเกรงว่าพม่าจะไม่ยอมให้รัฐฉานเป็นอิสระ

ก่อนที่ เคย์ เอ็ม ที จะเข้าสู่รัฐฉาน สงครามกลางเมืองในพม่าไม่มีความรุนแรงและชนกลุ่มน้อยในพม่าให้ความร่วมมือต่อรัฐบาลกลางจึงคอยสถาปนาความมั่นคง ตลอดช่วงระยะเวลาดังแต่ปีพ.ศ. 2493ถึงพ.ศ. 2494 มีการใช้กำลังทหารพม่าไม่เกิน 20,000 คน ในการปราบปรามความไม่สงบแต่เมื่อมีกองกำลัง เคย์ เอ็ม ที เข้ามาเกี่ยวข้อง กองทัพพม่าต้องเพิ่มกำลังทหารมากกว่า 25,000 คน ในการปราบปรามในระยะเริ่มต้น ทหารจีนคณะชาติยังคงมุ่งยึดอุดมการณ์กลับคืนสู่แผ่นดินใหญ่ยาวนาน แต่ในปลายปี พ.ศ. 2494 กองทัพจีนในพม่ากลับมีแผนจะยึดครองรัฐฉานแทนจะเห็นว่าในเดือนมกราคม ปี พ.ศ. 2495 ทหารจีนจำนวน 100 คน ได้เริ่มเข้าร่วมขบวนการกู้ชาติกับชนชาติกะเหรี่ยง (KNDO) ตามข่าวรายงานว่าผู้นำชาตินิวกะเหรี่ยงเดินทางเข้ากรุงเทพฯ เพื่อเจรจากับนายพล หลี่ มี ที่กรุงเทพฯ เป็นผลให้ในเดือนสิงหาคม KNDO ได้รับอาวุธช่วยเหลือจาก เคย์ เอ็ม ที ที่จัดหาให้จากเชียงใหม่ พร้อมกับหลักฐานที่นำมาเผยแพร่จากหนังสือภาษาอังกฤษในพม่า Rangoon Nation ผู้นำ KNDO คือ พล.ต.ชอ อ่อง พี (Saw Ohn Pe) ได้พบปะกับนายพล หลี่ มี ที่กองบัญชาการทหารจีนเมืองสาต

ความช่วยเหลือต่อกองกำลังกะเหรี่ยงในระยะเริ่มแรกในเดือนกุมภาพันธ์ ปีพ.ศ. 2496 คงจำกัดด้วยจำนวนที่ปรึกษาทหารจีนและจำนวนอาวุธ กองกำลังร่วมทหารจีนคณะชาติ แต่งกายเป็นทหารกะเหรี่ยงร่วมปฏิบัติการ เมื่อ 9 กุมภาพันธ์ปีพ.ศ. 2496 มีกำลังประมาณ 300 คน ที่เข้าโจมตีจังหวัดลอยกอในรัฐฉานนี้ ในเดือนมีนาคม ส่วนเดือนเมษายน กองกำลังผสมมีกำลังถึง 2,500 คน (สำหรับรัฐฉานนี้มีระยะทาง 10 ไมล์ ห่างจากย่างกุ้ง) และกองกำลังส่วนนี้ออกจากฐานปฏิบัติการในประเทศไทยด้านเทือกเขาตะนาวศรี (Moulmein area) ซึ่งมีระยะทางห่างรัฐเชียงตุงลงมาทางใต้ถึง 350 ไมล์ อันเป็นหนทางหนึ่งที่ เคย์ เอ็ม ที หาทางออกสู่ทะเลด้านชายทะเลฝั่งอันดามัน เพื่อรับการสนับสนุนจากไต้หวันโดยตรง นอกเหนือจากทางอากาศที่เคยกระทำอยู่

การแก้ปัญหา KMT ของสหภาพพม่าด้วยวิธีการทูต

ใน ปี 2493-2496 รัฐบาลพม่าได้พยายามใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยการใช้กำลังทหารและการเจรจากับสาธารณรัฐจีนไต้หวัน ขอให้ขนย้ายกองทหารจีนที่ตกค้างในรัฐฉานออกไป กับสหรัฐอเมริกาและอินเดีย แต่ได้ผลเพียงเล็กน้อย เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2496 นายกรัฐมนตรีอุนู ได้กล่าวปราศรัยในรัฐสภาว่า ในการตัดสินใจนำเรื่องกองทหารจีนคณะชาติที่บุกรุกดินแดนพม่าต่อองค์ การสหประชาชาติ (ข่าวยังไม่เป็นทางการว่า เป็นความต้องการของจีนแผ่นดินใหญ่ ที่ต้องการให้พม่าร้องเรียนต่อ UN) และการประชุมสมัชชาใหญ่ ณ กรุงปารีส เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2496 โดยได้ผ่านมติให้ถอนทหาร

จีนคณะชาติออกจากรัฐฉาน ในฐานะผู้รุกรานด้วยคะแนน 57 ต่อ 0 และการประชุมได้มีมติดังนี้

1. คำให้การเข้ามาอยู่ของ ทงซ. ในสหภาพพม่าและการปฏิบัติตนเป็นปรีภัย
2. ยืนยันว่าทหารเหล่านี้จะต้องถูกปลดอาวุธและต้องออกจากพม่าในพื้นที่หรือยอมรับการจำกัดเขต อย่างใดอย่างหนึ่ง
3. ขอร้องรัฐทั้งหมดมิให้ความช่วยเหลือแก่กำลังทหารนี้ในทุก ๆ ทางและให้ความสะดวกในการอพยพออกไปตามคำขอร้องของพม่า

กองพล 93 อพยพกลับได้หัวนตามมติสหประชาชาติ

จากกองกำลังทหารจีนคณะชาติ 2 กองทัพในยูนนานที่ถูกคอมมิวนิสต์โจมตี เมื่อปีพ.ศ.2492 ต้องร่นถอยออกไปคือ กองทัพ 8 ของนายพล หลี่ มี และกองทัพ 26 นายพล หลี่ โก๊ะ ฉวน เข้าสู่สหภาพพม่า ลาวและเวียดนาม (ประมาณ 5,000 คน) ส่วนที่เข้าไปในเวียดนามถูกทหารฝรั่งเศสนำตัวไปขังที่เกาะพูตือทและส่งกลับได้หัวนในที่สุด ส่วนที่แตกทัพเข้าไปในพม่ากำลังที่เป็นปีกแผ่นที่สุดคือ กองพล 93 มีจำนวน 1,700-2,000 คน ซึ่งก็เกือบจะสูญสิ้นจากการสู้รบกับพม่าที่บริเวณท่าจีเหล็ก เมื่อเดือนมิถุนายนพ.ศ. 2493 แต่บังเอิญเป็นช่วงเวลาเดียวกับเกิดศึกสงครามเกาหลีเหนือบุกเกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกาจึงตัดสินใจที่จะคงกำลังทหารจีนจากยูนนานส่วนนี้ไว้ เพื่อป้องกันการบุกของคอมมิวนิสต์จากจีนแผ่นดินใหญ่ ลงสู่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเห็นเป็นหนทางที่เปิดแนวรบที่สองขึ้น เพื่อสร้างความกังวลใจมิให้จีนแผ่นดินใหญ่ส่งกำลังไปช่วยเกาหลีเหนือได้อย่างเสรี ซึ่งก็เป็นผลให้จีนต้องส่งกำลังมาคุ้มครองชายแดนยูนนานหลายแสนคน จึงได้ให้การสนับสนุนกองกำลัง ทงซ. ไปจัดตั้งกองบัญชาการที่เมืองสาค อยู่ห่างจากท่าจีเหล็กไปทางตะวันตกเฉียงใต้ 75 ไมล์ และอยู่เหนืออำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ของไทย บริเวณบ้านท่าคอน ตำบลแม่ฮ้อย จังหวัดเชียงใหม่ ขึ้นไปตามลำน้ำกก ประมาณ 40 ไมล์

กองกำลังส่วนนี้ได้มอบให้นายพล หลี่ มี อดีตแม่ทัพ 8 เป็นผู้บัญชาการใหญ่ และนายพล หลี่ โก๊ะ ฉวน เป็นรองผู้บัญชาการดำเนินการขยายกำลังและได้รับการสนับสนุนการส่งกำลังทางอากาศจากหน่วยบิน SEA Supply บริษัทของ ซี ไอ เอ สหรัฐฯ ในกรุงเทพฯ สมัย พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ เป็นอธิบดีตำรวจรวมทั้งการส่งกำลังบำรุงทางภาคพื้น ระหว่างปี พ.ศ. 2493-2496

จนกระทั่งเมื่อมีมติดังกล่าว สหรัฐอเมริกาได้ถอนตัวออกไปจากการช่วยเหลือโดยตรง อย่างไรก็ตามการสนับสนุนทางได้หัวน ในช่วงสงครามเกาหลี ได้หัวนเองก็ได้ประโยชน์จากการคุ้มครองของสหรัฐฯ รวมทั้งอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ส่งไปช่วยได้หัวน ทางได้หัวนก็ได้ทยอยแอบส่งไปยังที่ต่าง ๆ คงส่งมายังรัฐฉาน เป็นต้น

การถอนทหารจีนกองพล 93 ที่ด่านแม่สาย จังหวัดเชียงราย เมื่อ 7 พฤศจิกายน 2496 โดยสหประชาชาติได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วย ผู้แทนสหรัฐอเมริกา ไทย จีน คณะชาติ และสหภาพพม่า โดยในครั้งนั้น (พ.ท.ชาติชาย ชุมพะวัณ เป็นหัวหน้าผู้แทนรัฐบาลไทย) คณะกรรมการได้มีการประชุมกันที่กรุงเทพฯ เมื่อเดือนเมษายน ปี 2496 และกว่าจะตกลงกันได้ใช้เวลากว่า 6 เดือน จึงเริ่มถอนทหารกองพล 93 จำนวน 2,000 คน แต่ในข้อเท็จจริงได้มีการลำเลียงขนย้ายทหารจีนจากสนามบินจังหวัดลำปางตั้งแต่ พฤศจิกายน ปี พ.ศ. 2496 ถึง พฤษภาคม ปี พ.ศ. 2497 รวม 4 ครั้ง สามารถส่งกลับได้วันได้จำนวน 7,984 คน ส่วนใหญ่เป็นคนชรา คนป่วย และเด็ก (ข้อมูลประวัติ ทจช. โดย **Robert H Taylor** “Foreign and Domestic Consequences of the KMT in intervention in Burma” Data Paper Number 93 Southeast Asia Program Department of Asian Studies Cornell University Ithaca, New York 1972 P.11-27)

อดีตอันยาวนานกับความสัมพันธ์กับไทย

สำหรับประวัติกองพล 93 ก่อนหน้านี้ มีความเกี่ยวพันกับการเมืองของไทยมายาวนาน ตั้งแต่สมัยกองทัพพายัพของไทยไปยึดครองรัฐเชียงตุง เมื่อสงครามโลกครั้งที่สอง กองพล 93 เป็นหน่วยทหารจีนคณะชาตินักกมินตั๋ง ส่งลงมาป้องกันสู้รบกับกองทัพญี่ปุ่นในรัฐฉาน จึงเป็นกำลังที่เผชิญหน้ากับกองทัพไทย มีการรบกันประปรายกันบริเวณเมืองยาง, เมืองพยาก, ชื่อเสียงของ กองพล 93 จึงเป็นที่รู้จักกันดีในบรรดาทหารไทยที่ไปรบที่เชียงตุง (ผู้พยายอดัตตทหารจีนคณะชาติ หน่วยเฉพาะกิจ 327 กองทัพ 3 โรงพิมพ์ดารารัตน์ เชียงใหม่ ปี พ.ศ.2530 หน้า 1)

ความเกี่ยวพันในการรบครั้งนั้น เป็นจุดเริ่มต้นงานใต้ดินของจอมพล ป.พิบูลสงคราม ในเรื่องสร้างความสัมพันธ์กับฝ่ายสัมพันธมิตร อีกด้านหนึ่งโดยผ่านการประสานงานระหว่าง พลตรีหลวงหาญสงคราม ผู้บัญชาการกองพลที่ 3 เป็นผู้ดำเนินการขึ้นต้น ได้มีการติดต่อกับกองพล 93 ครั้งแรก

ในเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2485 “แผนปฏิบัติการขั้นต้น ได้คัดเลือกเชลยศึกจีน ซึ่งเป็นลูกชาวจีนที่เกิดในประเทศไทยไว้ 20 คน เกลี่ยกล่อมให้นำทางไปยังกองพล 93 แล้วเขียนหนังสือเป็นภาษาไทยถึงจอมพล เจียง ไค เช็ก เพื่อให้เชลยศึกเหล่านั้นนำไปแปลเป็นภาษาจีนความว่า “เราผู้แทนแห่งกองทัพชาติไทยอยากจะขอติดต่อด้วย เพื่อปรับความเข้าใจกัน ถ้าตกลงให้ส่งหนังสือปิดหมายมาจะได้ทำความตกลงเรื่องรหัสลับจะใช้ติดต่อกันต่อไป” (พล.อ.อ.หวัน หงสกุล จอมพล ป.พิบูลสงคราม ครอบรอบศตวรรษ 14 กรกฎาคม 2540 หน้า 81) จากผลการประสานงานกันเป็นผลให้ เมื่อ วันที่ 2 เมษายน 2487 คณะผู้แทนกองบัญชาการทหารสูงสุด ได้เดินทางไปส่งที่นัดหมายริมฝั่งแม่น้ำลำ พหารจีนได้มารับที่ท่าข้ามไปเมืองเชียงล้อ พบกับพลตรี ลิว วิ เอ็ง ผู้บัญชาการกองพล 93 ตามที่ปิดหมาย สรุปผลการ

ประชุม ฝ่ายจีนได้แสดงความเห็นใจและเข้าใจในความจำเป็นของฝ่ายไทยดี ซึ่งฝ่ายไทยได้ขอร้องให้ฝ่ายจีนได้ชี้แจงเรื่องนี้ให้สหรัฐอเมริกา, อังกฤษ ตลอดจนคนไทยที่ปฏิบัติงานอยู่ในขบวนเสรีไทย ส่วนอื่น ๆ ได้รับทราบด้วย

การเผชิญหน้ากันระหว่างไทย-จีน (กองพล 93) ต่างฝ่ายได้ตกลงกันเรื่องกองทหารของแต่ละฝ่ายไม่ล้ำแดนกัน โดยถือเอาแม่น้ำลำ-แม่น้ำโขง-ปางสักจาก และเส้นเขตแดนระหว่างมณฑลยูนนานของจีนกับประเทศพม่าเป็นเส้นปันเขต รวมถึงงานระดับชาติที่ทางฝ่ายจีนให้คำรับรองว่า จะติดต่อให้มีการทิ้งระเบิดของฝ่ายสัมพันธมิตรในประเทศไทย เฉพาะตำบลที่สำคัญในทางยุทธศาสตร์เท่านั้น เพื่อบรรเทาความเสียหายเกี่ยวกับทรัพย์สินและชีวิตของคนไทย เท่าที่ทราบโคยังมีกองทหารญี่ปุ่นยังตั้งอยู่ในประเทศไทย สุดท้ายถึงขั้นเตรียมการจะจัดตั้งผู้แทนกองทัพไทยผู้มีอำนาจเดินทางไปพบจอมพล เจียง ไค เช็ก ที่ทุ่งกิง แต่แล้ว เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2487 จอมพล ป.พิบูลสงคราม ได้กราบบังคมลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เนื่องจากสภาผู้แทนไม่อนุมัติพระราชกำหนด ระเบียบราชการบริหารนครบาลเพชรบูรณ์ การติดต่อระหว่างกองทัพไทยกับกองทัพจีน ตามนโยบายของจอมพล ป.พิบูลสงคราม จึงต้องระงับไป (เรื่องเดียวกัน ปี พ.ศ. 2540 หน้า 84, 85)

กองพล 93เข้าสู่ดินแดนไทย

กองพล 93 ถอยร่นมาซิดปรหมแดนไทยที่ด่านแม่สาย ปี พ.ศ.2493 ได้เป็นข่าวใหญ่ที่ชาวไทยให้ความสนใจเกี่ยวกับกองทัพจีนคณะชาติ“ก๊กมินตั๋ง” กองทัพนี้หลังผ่านดินใหญ่ตกอยู่ภายใต้การปกครองของฝ่ายคอมมิวนิสต์ โดย จอมพล เจียง ไค เช็ก ผู้นำฝ่ายประชาธิปไตยแพ้ในสงครามกลางเมือง ข้าราชการอพยพไปอยู่เกาะฟอร์โมซา โดยได้หารือได้หัวในปัจุบันตั้งรัฐบาลที่นั่น ช่วงปลายปี พ.ศ. 2492 ส่วนกำลังอีกส่วนหนึ่งจากมณฑลยูนนาน 2 กองทัพ กองทัพที่ 8 และ 26 ที่ร่นถอยจากยูนนาน คงเหลือกองพล 93 สังกัดกองทัพ 26 มีนายพล หลี่ ก๊ก สูย ทำหน้าที่แทนผู้บัญชาการกองพล โดยเป็นกองพลเดียวที่มีกำลังเหลืออยู่ประมาณ 1,700-2,000 ได้เคลื่อนย้ายมาถึงท่าซี้เหล็กฝ่งตรงข้ามอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2493 ก่อนหน้านั้น เมื่อเดือน มกราคม 2493 กองกำลังได้ถอยจากไคหย่วนลงมาชิดแคว้นสิบสองปันนา โดยได้รับความร่วมมือจากประชาชนชาวไทลี่เป็นอย่างดี ได้ใช้เมืองโพฮ้าย หรือเมืองฮายเป็นที่มั่น เพื่อรอกำลังเพิ่มและหวังจะกลับเป็นฝ่ายรุกเข้ายึดยูนนานกลับคืน ซึ่งฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้ปล่อยโอกาสให้ แต่ได้ส่งกองกำลัง 2 กองพลเข้าตีกองพล 93 เมื่อ วันที่ 10 เมษายน 2493 ยึดได้เชียงรุ่ง เมื่อรักษาที่มั่นได้แล้วก็เข้า โพฮายเมื่อ วันที่ 15 พฤษภาคม 2493 กองพล 93 สู้นี้ไม่ได้เพราะกำลังน้อยกว่า จึงถอยลงมาทางใต้เข้ามาในเขตพม่า พล.ท.เย จิ หนาน ผบ.พล 93 ได้มอบให้ พล.ต.หลี่ ก๊ก สูย รักษาการแทน ผบ.พล ส่วนตัวเองเดินทางไปรายงานเหตุการณ์ที่ไคหัวน

ขณะนั้นทหารจีนคณะชาติ กองพล 93 มีกำลังพลประมาณ 1,500 คน (สุวรรณ รอดโพธิ์ทอง พ.อ. ทหารจีนคณะชาติ ในประเทศไทย เอกสารวิจัย วปอ. ปี พ.ศ.2515 หน้า 11)

กองพล 93 สู้รบกับพม่าที่ท่าจีเหล็ก

กองพล 93 ได้ตั้งกองบัญชาการที่วัดป่ายางสันทรายที่ท่าจีเหล็กในเขตแดนพม่า เมื่อใกล้กำหนด 2 เดือน กองพล 93 ได้ส่งคนไปติดต่อกับพม่าเพื่อขอเวลาอาศัยอยู่ในพม่าออกไป แต่พม่าไม่ยอมและได้ยื่นคำขาดว่า หลัง 1 มิถุนายน พ.ศ. 2493 ถ้ากองพล 93 ไม่ยอมถอยออกไปจากพม่าก็จะปราบปรามอย่างเด็ดขาด หรือไม่ก็ต้องให้พม่าปลดอาวุธ โดยครั้งนั้นในเมืองเชียงตุงมีคนจีนอาศัยอยู่ประมาณ 1,500 คน พม่าเกรงว่าพวกนี้จะช่วยทหารจีนคณะชาติ จึงจับกุมไว้ทั้งหมด และเมื่อถึงวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2493 ทหารจีนคณะชาติ (กองพล 93) มิได้ดำเนินการตามคำขาดของพม่า แต่กลับเตรียมตัวต่อสู้ กองทัพพม่าได้ส่งเครื่องบินออกลาดตระเวนเพื่อหาที่ตั้งกองพล 93 ซึ่งได้ย้ายออกจากท่าจีเหล็กขึ้นไปเมืองเลน เพราะภูมิประเทศเป็นป่าและเขา เหมาะสำหรับการรบนอกแบบ (การรบแบบกองโจร) ซึ่งทหารจีนมีความชำนาญอยู่แล้ว กองทัพพม่าได้ใช้กำลัง 1 กองพล เข้าตีเมืองเลน แต่ผู้กองพล 93 ไม่ได้ จึงเพียงแต่ล้อมไว้เพื่อหวังให้ออกยอมเพราะเดินทางออกจากพื้นที่ไม่ได้ และบังคับให้วางอาวุธ เมื่อกองพล 93 ขาดเสบียงอาหารจึงถอยลงมาเมืองโก และเข้ายึดเมืองโกไว้เพียง 15 วัน จากนั้นลงมาที่ท่าจีเหล็กอีก เพราะหวังว่าถ้ากลับเข้าสู่พม่าไม่ได้ก็จะถอยเข้าประเทศไทย ขณะนั้นกองพล 93 เสียทหารไปประมาณ 300 คน จึงเหลืออยู่ประมาณ 1,500 คน

พล.ต. หลี ก๊ก สุข (รักษาการแทน ผบ.พล ได้ปรึกษากับนายทหารจีนระดับสูงในกองพล ประชุมตกลงกันว่าจะสู้กับพม่าได้ไม่เกิน 2 เดือน เพราะพม่าล้อมไว้ทุกด้าน เว้นทางด้านที่ติดต่อกับประเทศไทย เมื่อสู้ไม่ได้จริง ๆ ก็จะต้องขอเข้าหลบภัยอยู่ในประเทศไทย (พล.ต. หลี ก๊ก สุข นี้คงอยู่กับกองพล 93 ขณะทำสงครามกู้ชาติในรัฐฉาน จนกระทั่งเป็นผู้นำถอนตัวอพยพกลับได้หวั่นในปลายปี พ.ศ.2496ถึงต้นปี พ.ศ.2497 ที่ด่านแม่สาย จังหวัดเชียงราย)

เมื่อ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2493 กองพล 93 ได้ส่งผู้แทนมาคือ พ.ท.แชน ผู้ช่วยทหารจีนคณะชาติโดยเดินทางมายังกรุงเทพฯ แล้วได้ส่งหนังสือถึง พล.อ.หลวงหาญสงคราม เสนาธิการกระทรวงกลาโหม เพื่อขอให้ไทยช่วยในเรื่องการรักษาพยาบาล กระสุน เเสบียง และเวชภัณฑ์ และขอย่าให้ไทยปิดพรมแดนโดยครั้งนั้น ทางรัฐบาลไทยได้ส่ง พ.ต.ท.เจริญฤทธิ์ จารัสโรมวิน นายตำรวจตระเวนชายแดน ขึ้นมาปฏิบัติงานด้านพรมแดนไทยที่เชียงราย และเชียงใหม่ ซึ่งให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม โดยเป็นพิธีแต่ฝ่ายไทยก็ยังเน้นความสัมพันธ์ระหว่างไทย-พม่า เป็นหลัก (พ.อ.สุวรรณ รอดโพธิ์ทอง เรื่องเดียวกัน หน้า 11-12)

สถานการณ์โลกแปรผัน เมื่อสหรัฐอเมริกา สมัยประธานาธิบดีทรูแมน โดยมีรัฐมนตรีต่างประเทศดัสแตส และกระทรวงกลาโหม เป็นหัวหน้า ซี.ไอ.เอ. ที่ตกลงใจจะทำสงครามลับ (Secret War) โดยใช้ทหารจีนคณะชาติพลัดถิ่นเหล่านี้เป็นกลไกสำคัญ จึงดำเนินการลับเฉพาะที่สุด แม้แต่เอกอัครราชทูตของสหรัฐฯ ในพม่าก็ไม่ทราบเรื่องดังกล่าว กองพล 93 จึงเป็นโครงสร้างหลักที่จัดตั้งขึ้นในครั้งนั้น โดยได้หัวหน้จัดตั้งนายพล หลี่มี อดีตแม่ทัพ 8 ในยูนนาน ซึ่งลี้ภัยคอมมิวนิสต์ผ่านเชียงไฮ้ ย่องกง กลับมาเป็นแม่ทัพ พร้อมรวบรวมกำลังส่วนต่างที่เหลือคือ กองทัพที่ 26 พล.ต.หลุย โก๊ะ ฉวน รวมทั้งกำลังอิสระลูกครึ่งจีน-พม่า ของ ม้า ซอ ยี่ ที่แม่ตาย เข้าร่วมย้ายทำเลผ่านคอยดุงในประเทศไทยไปตั้งทำเลใหม่ที่เมืองสาตของพม่า ห่างไปทางตะวันตกเฉียงใต้ของท่าขี้เหล็ก ประมาณ 70 ไมล์ หรืออยู่เขตไทยด้านอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ดินลำน้แม่กก เนื้อบ้านท่าตอนขึ้นไป 40 ไมล์ จุดนี้จึงกลายเป็นแหล่งซ่อนสมุททำสงครามกับจีนได้หัวหน้-จีนแผ่นดินใหญ่อยู่ถึง 4 ปี โดยที่ไม่มีผู้ใดได้ส่วนรู้อะไร เพราะสภาพป่าเขาและขาดเส้นทางคมนาคม ไม่มีเครื่องมือสื่อสารที่เจริญเหมือนในปัจจุบัน จนกระทั่งปี พ.ศ.2496 ต่อ ปี พ.ศ. 2497 ได้มีเหตุการณ์สำคัญที่คนไทยได้ทราบ และทั่วโลกเริ่มให้ความสนใจคือ กรมตำรวจ พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ มาตั้งกองบัญชาการปราบปรามทำลายคดียาเสพติดบริเวณหลังคอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ และข่าวการขนย้ายทหารจีนคณะชาติ กองพล 93 ที่ด่านแม่สายในเวลาไล่เลี่ยกัน นั้นหมายถึงหมดยุคของยุคกองพล 93 แต่ชื่อเสียงกองพลนี้ยังไม่จางหายไป เพราะบุคคลภายนอกจะเข้าใจว่า กองพลนี้คงยังมีอยู่ ซึ่งก็เป็นความเข้าใจที่ไม่ผิดเช่นกัน เพราะเมื่ออดีตแม่ทัพนายกองระดับผู้บังคับการกรม ได้ขึ้นดำรงแม่ทัพทหารจีนที่จัดตั้งใหม่ พร้อม ๆ กับกันนายพลคว้นและนายพลหลี่ ที่เมืองเชียงลับ ป่าเลียว หลังปี พ.ศ.2498 ซึ่งชื่อว่า กองกำลังอาสาสมัครชาวยูนนานต่อต้านคอมมิวนิสต์ ได้แก่แม่ทัพ 1 และแม่ทัพ 2 แม่ทัพ 4 ซึ่งแม่ทัพเหล่านั้น ทุกคนได้ลี้ภัยอยู่ในประเทศไทยหลังการสิ้นสุดสงครามและสูญเสียชีวิตไปแล้ว เพราะโรคชรา

หลังจากปี พ.ศ.2496 สหรัฐฯได้ประกาศเลิกให้ความช่วยเหลือ ทชช. และมีการถอนกำลังทหารดังกล่าว และที่มั่นกองบัญชาการเมืองสาตก็ถูกพม่ายึดได้ สงครามรูปแบบใหม่ของ ทชช. ที่ยังเหลืออยู่ก็กลายเป็นกองโจรจีนฮ่อ กองกำลังส่วนนี้ไม่ยอมกลับได้หัวหน้ โดยมีลักษณะกึ่งทหารกึ่งพลเรือน (Irregular Force) แต่โดยทั่วไปที่ราษฎรไทยและหนังสือพิมพ์คนเมือง (หนังสือพิมพ์รายปักษ์เชียงใหม่เพียงฉบับเดียวในครั้งนั้น) คงเรียกกำลังส่วนนี้ว่า กองพล 93 และเป็นชื่อเรียกต่อ ๆ กันมาจนทุกวันนี้ ที่ถูกแล้วกองโจรจีนฮ่อนี้ก็คือ อาสาสมัครชาวจีนยูนนานที่ไม่สามารถทนต่อความกดขี่บังคับ และขาดเสรีภาพภายใต้การปกครองลัทธิคอมมิวนิสต์ จึงหลบหนีออกมา อาสาสมัครนี้คือ ส่วนหนึ่งของกำลัง โดยมี นายพล หลี่ เหวิน ฝาน เป็นผู้นำกองทัพ 3 อันมีบทบาทในการต่อสู้กับคอมมิวนิสต์ที่เกี่ยวข้องกับ

ประเทศไทย โดยหลบอาศัยบริเวณแนวชายแดนไทยเป็นที่หลบซ่อน และลงต่อต้านกองทหารพม่า โดยที่ตั้งอยู่ที่คอยอ่างขางและคอยกลาง เขตติดต่ออำเภอเชียงดาว และอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ กระนั้นกองกำลังเหล่านี้ก็ได้รับจ้างล่าเถิงฝิ่นดิบ เป็นกองคาราวานเพื่อหาเงินเลี้ยงกองทัพ โดยเริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2496 จนกระทั่ง พล.ต.เผ่า ศรียานนท์ ต้องนำกำลังตำรวจพลร่มจากค่ายนเรศวร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ขึ้นมาปราบปรามตั้งค่ายชั่วคราวที่วัดสวนดอก ด้านหลังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อร่วมกับตำรวจท้องที่เข้าทำลายคลังฝิ่น หลังคอยสุเทพ และแปรสภาพจัดตั้งเป็นตำรวจตระเวนชายแดนที่ค่ายดาราวัชรวิ อำเภอมะริม ในเวลาต่อมา เพื่อป้องกันผู้รับปราบปรามขบวนค้าเถิงกองคาราวาน (ม้าต่าง) ที่จมนำฝิ่นเข้าสู่จังหวัดเชียงใหม่ อันเป็นเส้นทางรถไฟส่งต่อไปยังกรุงเทพฯ และแพร่กระจายไปต่างประเทศ การปราบปรามฝิ่นดิบในยุคนั้นมีลักษณะคล้ายยาบ้าในปัจจุบัน ซึ่งก็เริ่มรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ

สงครามต่อต้านคอมมิวนิสต์ของกลุ่มกองกำลังอาสาสมัครชาวจีนยูนนาน ยังมีหลายกลุ่ม แต่จะหยิบยกเฉพาะกลุ่มที่มีนายพล หลี่ เหวิน ผ่าน ผู้นำกองทัพ 3 ดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น และนายพล ด้วน ซี เหวิน ผู้นำกองทัพ 5 ได้อาศัยบนคอยอ่างขางและคอยกลาง ใกล้ชายแดนไทยที่คงดำรงอยู่ต่อไป ในลักษณะพึ่งตนเอง เพราะได้หวั่นตัดความช่วยเหลือตั้งแต่ปี พ.ศ.2496-2498 (ได้วันเองก็อยู่ในสภาพต้องสร้างชาติ) กองทัพพม่าเองก็พยายามเข้าโจมตีฐานที่มั่นบนคอยทั้งสอง และส่งกำลังภาคพื้นเข้ายึดให้หมดสิ้น เช่นเดียวกับพม่าปราบชนกลุ่มน้อยในปัจจุบัน ในครั้งนั้นพม่าได้ใช้เครื่องบินโจมตีเป้าหมายกองทหารจีน แต่พลาดเป้าถูกรายการไทยและทรัพย์สินเสียหาย อันเป็นเหตุให้สัมพันธภาพไทย - พม่า ตกต่ำอย่างมากอีกครั้งหนึ่ง แต่ด้วยผู้นำของไทย จอมพล ป.พิบูลสงคราม และนายกรัฐมนตรี อุณ ได้สร้างความเข้าใจกัน พยายามฟื้นฟูสัมพันธภาพประเทศทั้งสอง อย่างไรก็ตาม ความระแวงสงสัยของสหภาพพม่าที่มีต่อประเทศไทยก็ยังมีต่อไปเป็นระยะ เมื่อกองอาสาสมัครจีนของนายพลหลี่ และนายพลด้วน ย้ายฐานไปอยู่ที่คอยตุง ด้านจังหวัดเชียงราย ตามแผนเปลี่ยนยุทธบริเวณสู้รบ ไปทางด้านตะวันออก และเป็นโอกาสทางได้หวั่นได้หวนกลับมาให้การช่วยเหลืออีก (Wen-Chin Chang 1999) กองทัพทั้งสองคงเป็นหน่วยสำคัญในการสนับสนุนการรบ ด้วยการหาทุนให้กองทัพคณะชาติทหารจีนที่ได้หวั่นได้จัดตั้งขึ้นใหม่ (พ.ศ.ประชา พูนวิวัฒน์ ปี 2513 หน้า 346) จากนั้นการทำสงครามในรัฐฉานยังคงดำเนินต่อไปอีกถึง 7 ปี แม้จะขนย้ายกองพล 93 กลับแล้ว ได้ตั้งกองบัญชาการใหญ่ที่เมืองเชียงลับที่อยู่ติดลำน้ำโขงด้านลาว ทำให้เขตแดนไทย-พม่า ด้านด่านแม่สายตึงเครียด อีกทั้งยังเป็นช่องทางที่สะดวกสำหรับชาวจีนโพ้นทะเลในหลายประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย, สิงคโปร์, และไทย อันเป็นองค์กรต่อต้านคอมมิวนิสต์ ให้การสนับสนุนช่วยเหลือกองกำลังทหารจีนเพิ่มขึ้นทางช่องด่านแม่สาย

พร้อม ๆ กันกับสงครามบนคอยดุง ที่กองทัพของนายพลด้วนและนายพลหลีซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ทงซ. ผู้รบกับกองทัพพม่า โดยฝ่ายพม่าคงใช้เครื่องบินปืนใหญ่และกำลังทหารบุกโจมตีอย่างรุนแรงในฤดูแล้งทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 จนถึงปีพ.ศ. 2503 โดยทางการพม่าได้ประสานขอให้ทางการไทยปิดพรมแดน เพื่อป้องกันกองทหารจีนส่งเสบียงผ่านเข้าไปและพร้อมกันนี้ทางการพม่าได้คัดต่อขอซื้อเสบียงจากฝั่งไทยอีกด้วย โดยเฉพาะกองทัพพม่าได้เข้ายึด คอยดาง, คอยอ่างขาง เนื่องจากการล่าเหยื่อส่งกำลังบำรุงจากย่างกุ้งทำได้ยาก เมื่อย่างเข้าฤดูฝนปลายเดือนพฤษภาคม กองทัพพม่าจำเป็นต้องถอยทัพกลับ เพราะสภาพอากาศปิดอันเป็นเหตุให้การส่งกำลังบำรุงและการสู้รบทางอากาศต้องยุติลง และเหล่าทหารจีนก็กลับเข้ามาใหม่ ยังที่ตั้งเดิม (หนังสือพิมพ์คนเมือง พฤษภาคม 2498-2501)

กองทัพพม่าสมัยนายพล เนวิน ผู้นำทัพพม่าไม่สามารถปราบปรามทหารจีนคณะชาติได้อย่างเด็ดขาด แม้จะอพยพกองพล 93 กลับไปแล้ว จึงได้ร่วมมือกับกองทัพปลดแอกประชาชนจีนนำกำลังเข้าบุกโจมตีฐานที่มั่นทหารจีนแห่งใหม่ที่เมืองเชียงลับได้เมื่อปลายปี พ.ศ.2503 แม้ทางได้หัวนและฝ่ายโลกเสรีจะให้การช่วยเหลือ ในการขนส่งกำลังและอาวุธ กระสุนมาโดยตรงจากได้หัวน กองทัพทหารจีน “ก๊กมินตั๋ง” ที่ลี้ภัยอยู่ในรูปแบบสงครามกองโจร ที่สามารถยับยั้งกองทัพพม่าที่มีอำนาจกำลังรบด้วยปืนใหญ่และเครื่องบิน และรุดลงมาหลายปี โดยได้นำวิธีการครองใจคนพื้นเมืองไทยใหญ่ในรัฐฉานมาเข้าร่วมก็ไม่สามารถด้านกำลังพม่าได้ กำลังพลกองทัพจีนแตกหลายกองพล ที่แต่งกายเครื่องแบบพม่าแอบบุกเข้าโจมตีจน ทงซ. ก็แตกหนีข้ามลำน้ำโขงไปฝั่งลาว นับเป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่และสูญเสียมากที่สุด ในสงครามเย็นในส่วนที่ใช้ประเทศพม่าเป็นฐานยาวนานเกือบ 12 ปีในครั้งนั้น คงเหลือแต่กองทัพ 3 ซึ่งนำโดย นายพลหลี และกองทัพ 5 ซึ่งนำโดยนายพลด้วน ที่ตั้งกองบัญชาการบนคอยดุงและไม่บอบช้ำเลกเช่นกองทัพอื่น ๆ ได้นำกำลังประมาณ 5,500 คน เข้าสู่ประเทศไทยและขออยู่ประเทศไทยโดยไม่สนใจการขนย้ายกลับได้หัวนที่ดำเนินการเป็นครั้งที่สอง (พ.อ. กาญจนะ 2535 : 31, 32)

อีกทั้งประกาศยืนยันจะขอต่อสู้กับคอมมิวนิสต์ โดยอาศัยอาณาบริเวณนี้ต่อไปและยอมให้ทางการไทยปลดอาวุธ แม่สรัฐฯ และได้หัวนประกาศตัดความช่วยเหลือทุกประการ กองกำลังทั้งสองก็ร้องขออยู่ในประเทศไทยในฐานะผู้ลี้ภัยการเมือง โดยมีสัญญาสุภาพบุรุษกับผู้นำไทยจะไม่กระทำผิดกฎหมายไทยโดยเฉพาะเรื่องยาเสพติดและไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมืองภายในพม่า กองทัพจีนทั้งสองในประเทศไทยจึงมีสภาพเป็นกึ่งทหาร - กึ่งพลเรือน Pare military

ตามเหลี่ยมทองคำ อาณาบริเวณพื้นที่ปลอดอำนาจรัฐของสามประเทศ พม่า, ลาว และไทย

ตรงแม่น้ำรวกมาบรรจบแม่น้ำโขงที่บ้านสบรวก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายยุทธภูมิเก่าของก๊กมินตั๋ง ค่อย ๆ เปลี่ยนมือและอำนาจมาเป็นของชนกลุ่มน้อยกบฏพม่า ที่เจริญรอยตามแบบก๊กมินตั๋งกู้ชาติ รัฐบาลพม่าสมัยนายพลเนวินยึดอำนาจการปกครองพม่าในปี พ.ศ.2505 และเริ่มใช้มาตรการความรุนแรงเข้าปราบปรามกลุ่มกบฏไทยใหญ่ ปี พ.ศ.2507 โดยกลุ่มกู้ชาติไทยใหญ่จำนวนนับสิบกลุ่ม ต่างทยอยเข้ามาหลบซ่อนอาศัยแผ่นดินใหญ่และต่างก็อาศัยบริเวณรอยต่อสามประเทศหรือพื้นที่ตามเหลี่ยมทองคำหารายได้จากการรับจ้างลำเลียงยาเสพติดเข้าไปในลาว เพื่อแลกแลกอาวุธหรือนำเงินรายได้ไปซื้ออาวุธปืนสงคราม ปืนคาร์โปนน์ เอ็ม.1 ในลาว ราคาเพียงกระบอกละ 2,000 บาท (Alfred W.McCoy) ด้วยการรับจ้างลำเลียงฝิ่นหาทุนสร้างกองทัพกู้ชาติ ทั้งกลุ่มโต ชิง อัน, ขุนล่า ฯลฯ ต่างก็มาพึ่งพาอาศัยอิทธิพลด้วยกันทั้งสิ้น

ขณะนั้นกองทัพ 3 อยู่ที่บ้านถ้ำจ๊อบ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ และกองทัพ 5 ตั้งอยู่บนคอยแม่สะลอง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย กองทัพทั้งสองพยายามที่จะไม่กระทำการใด ๆ ให้เป็นที่เดือดร้อนต่อประเทศไทยมากนักถ้าไม่จำเป็นเพราะได้ให้คำสัญญาต่อรัฐบาลไทยว่าจะเลิกทำสิ่งที่ผิดกฎหมาย ในขณะที่บริเวณพื้นที่ชายแดนยังมีสภาพเป็นป่าไม้หนาทึบ และขาดเส้นทางคมนาคมที่ทางการไทยจะเข้าไปถึง ความเป็นอยู่ของกองทัพทั้งสองค่อนข้างจะอิสระ จนกล่าวกันว่าเป็นช่วงกองทัพอิสระ (Independence Force) ทจข. กับความสัมพันธ์ระหว่างชนกลุ่มน้อยดังกล่าวเป็นตัวแทนหาทุนทรัพย์เลี้ยงชีพ เพราะความสัมพันธ์เดิมที่กองทัพทั้งสองกับกลุ่มกู้ชาติรัฐฉานมีมาตั้งแต่เมื่อครั้งทหารจีนอยู่ในพม่า เป็นเหตุให้ปริมาณยาเสพติดตามเหลี่ยมทองคำเพิ่มจาก 300 - 400 ตัน ในปี พ.ศ.2505 เป็น 2,000 ตัน ในปี พ.ศ.2537 (Francis W. Belonged 2532 : 87)

ยาเสพติดคงเป็นยุทธปัจจัยหาเงินสร้างกองทัพและเป็น โอกาสที่กองทัพทั้งสองที่อยู่ในประเทศไทยหันมาใช้ตัวแทน (ชนกลุ่มน้อยพม่า) และสร้างกองกำลังภายนอกประเทศ จนเป็นเหตุให้ความสัมพันธ์ไทย - พม่า เริ่มเลวร้ายลงอีกเพราะพม่าสงสัยว่าไทยให้การสนับสนุนชนกลุ่มน้อยเหล่านั้น ขณะที่สงครามในลาวเริ่มมีทีท่าว่า ฝ่ายโลกเสรีต้องร่นถอย อาวุธยุทธภัณฑ์ทันสมัยราคาถูก เป็นสิ่งจูงใจให้การสร้างสมกำลังของชนกลุ่มน้อยต่อต้านพม่า การค้ายาเสพติดเพิ่มมากขึ้น เพื่อนำเงินไปซื้ออาวุธดังกล่าวแล้ว และเมื่อกองทัพทั้งสองของ ทจข.ค่อย ๆ เล็กลงในขณะที่กำลังฝ่ายกบฏพม่าเริ่มใหญ่ขึ้นมาแทน แต่ก็ต้องอยู่กับความควบคุมความสมดุลอำนาจทางทหารสองกองทัพจีนทั้งสอง (นายพลหลี่, นายพลต้วน) ด้วย ความขัดแย้งเริ่มเกิดขึ้นเมื่อกรณีขุนล่าไม่จ่ายค่าผ่านด่านลำเลียงฝิ่นที่เข้ามาที่แม่สายในปี พ.ศ. 2510 เป็นเหตุให้เกิดสงครามฝิ่นระหว่างกองทัพ 3 และ 5 กับขุนล่าที่บ้านกัววันในฝั่ง

ลาว ตรงข้ามบ้านสบรวก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นที่ตั้งสามเหลี่ยมทองคำในปัจจุบัน อันเป็นเหตุให้สามเหลี่ยมทองคำโด่งดังดังกล่าวดังกันไปทั่วโลก อีกทั้งเป็นจุดท่องเที่ยวในทุกวันนี้ และ ศักดิ์ศรีนั้นเป็นสิ่งที่ยึดเยื้อล้าแก่ระหว่างกลุ่ม ทชช. ท.3 (นายพลหลีกับขุนสำ) ยาวนานอีกนับสิบ ๆ ปี

กองกำลังทัพ 3 และ ทัพ 5 ตั้งฐานถาวรในไทย

ในห้วงยุคเวลาเดียวกันกับสามเหลี่ยมทองคำที่กล่าวแล้ว กองกำลังทหารจีนมีฐานถาวรในประเทศไทยและกองกำลังนายพลหลี นายพลด้วน เป็นกองกำลังอิสระ เมื่อ พ.ศ.2504-2512 ได้ทำการหารายได้จากเก็บภาษีผ่านพื้นที่อิทธิพลเป็นหลัก เริ่มปี พ.ศ.2507 ทางใต้หวันก็ย้ายหน่วย หาข่าว และ หน่วยปฏิบัติการสู่แผ่นดินใหญ่ จากรัฐฉานเข้าสู่ประเทศไทยอย่างลับ ๆ และพยายามที่จะกลับมาควบคุมกองทัพทั้งสอง (นายพลด้วน, นายพลหลี) เพื่อความมุ่งหมายในการบุกคืนสู่แผ่นดินใหญ่ และร่วมมือกับสหรัฐฯ ในการหาข่าว และจัดตั้งสถานีวิทยุต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ ปิดล้อมจีนแผ่นดินใหญ่ ครอบได้ ความจำเป็นในการจัดตั้งหน่วยสื่อสารหาข่าวบนสองฟากแม่น้ำ สาละวิน ต้องใช้กำลัง อาสาสมัครรับจ้างป้องกันที่ตั้ง จำนวนนับสิบแห่ง นายพลทั้งสอง (นายพล หลี, นายพลด้วน) ได้ใช้ผลประโยชน์ด้านสื่อสาร ให้กับงานการข่าวของตนด้วย นอกเหนือจากประโยชน์การรับจ้างคุ้มกัน สถานีวิทยุ

ในขณะที่ฝ่ายกองกำลังอิสระนายพลหลี และนายพลด้วน ให้ประโยชน์ด้านความเคลื่อนไหว ข่าวผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ต่อกองทัพไทย เพื่อตอบแทนรัฐบาลไทย ขณะเดียวกันที่ตั้งหลายแห่ง บริเวณคอยอ่างขาง อำเภอฝาง และช่องทางก๊วทัพยัง ด้านแม่จัน จังหวัดเชียงราย (เอกสาร กองบัญชาการทหารสูงสุด ปี พ.ศ.2515 กองทหารจีนคณะชาติค้ำในภาคเหนือประเทศไทย) กลายเป็นฐานที่มั่นถาวรของใต้หวัน ซึ่งราษฎรไทยไม่รู้เข้าใจว่าเป็นกำลังของนายพลหลีและนายพลด้วน อันอาจจะมีผลให้ภาคเหนือเกือบจะกลายเป็นรัฐฉานแห่งที่สอง หากรัฐบาลไทยไม่สามารถดำเนินนโยบายที่ชาญฉลาด โดยจอมพลถนอม กิตติขจร ที่ได้มอบหมายให้ พล.อ.อ.ทวี จุลละทรัพย์ เสนาธิการทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด เป็นหัวหน้าฝ่ายเจรจาของรัฐบาลไทยโดยเจรจากับใต้หวัน โดยได้เดินทางไปเจรจากับใต้หวันให้ถอนกำลังส่วนต่าง ๆ รวมสองกองทัพออกไป กว่าจะได้ข้อยุติ อันเป็นหนทางปฏิบัติก็ต้องใช้เวลาถึง 2 ปี ระหว่างปี พ.ศ.2511-2512 พร้อมกับการแก้ไขปัญหามินฮ้อ อิสระสองกองทัพ (กองทัพ 3 และ 5) พร้อม ๆ กับกำลังหน่วยข่าวใต้หวัน ในที่สุดความเรื่องของ ใต้หวันและไทยได้ข้อยุติ โดยที่ฝ่ายใต้หวันยอมที่จะค่อย ๆ ถอนกำลังหน่วยปฏิบัติการสู่แผ่นดินใหญ่ และหน่วยหาข่าวกลับไป และมอบให้รัฐบาลไทยแก้ปัญหากองทหารจีนสองกองทัพ (กองทัพ 3 และ 5) เป็นเหตุให้สัมพันธภาพไทย-ใต้หวัน คงมีอยู่ตอกันดังเดิม เพราะขณะนั้นจีนใต้หวันคงมีที่นั่งใน

สหประชาชาติ และเมืองคังชาวจีนโพ้นทะเลให้การสนับสนุนได้หวั่นอยู่จำนวนมาก อีกทั้งมีชาวจีนในประเทศไทยมีอิทธิพลด้านเศรษฐกิจและการเงินอยู่ หรืออาจกล่าวได้ว่าจีนได้หวั่นคงมีอิทธิพลทางการเมืองโลก และในประเทศไทยในยุคนั้นอยู่มาก

จากนั้นรัฐบาลไทยได้มอบหมายให้กองบัญชาการทหารสูงสุด ส่วนหน้า เข้ามาควบคุมและรับผิดชอบต่อการก่อกำลังทหารจีนคณะชาติ กองทัพ 3 และ 5 เมื่อปลายปี พ.ศ.2513 ในขณะที่สถานการณ์ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ด้าน จังหวัดเชียงรายเกิดความรุนแรง กองทัพบกต้องนำกำลังและอาวุธเข้าปราบปราม ผกค. บริเวณด้านเชียงราย และ น่าน พล.ท.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ รองเสนาธิการทหารกองบัญชาการทหารสูงสุด ในขณะนั้นได้รับมอบเป็นหัวหน้าร่วมกับนายพลทั้งสอง ได้นำกำลังทหารจีนทั้งสองกองทัพไปเสริมกำลังทหารไทยที่ปฏิบัติการอยู่ก่อนแล้วด้วย โดยไปจัดตั้งหมู่บ้านขึ้นใหม่ด้านตะวันออกจังหวัดเชียงราย ที่อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยตั้งเป็นหมู่บ้านถาวรในลักษณะหมู่บ้านป้องกันชายแดนเพื่อลดอิทธิพล ผกค. ลง พล.ท.เกรียงศักดิ์ ผู้จัดตั้งกองอำนวยการเคลื่อนย้ายทหารจีน ได้รับความรู้ในการปราบปราม ผกค. จากทหารจีนที่มีประสบการณ์การเรียนรู้กลยุทธ์ต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์และไทยใช้ประโยชน์นำไปพัฒนากองทัพในเวลาต่อมา โดยเฉพาะการทำสงครามการเมืองนำการทหาร (Political Warfare) และวิธีการจัดตั้งหมู่บ้าน ทจช. ทันทีในพื้นที่ที่ยึดคืนได้จาก ผกค. บนคอยยาวและคอยผาหม่น หลังจากต้องมีการสู้รบโดยใช้กำลังทำให้ผู้อพยพทหารจีนคณะชาติต้องสูญเสียชีวิตและเลือดเนื้อไปหลายร้อยชีวิต

ต่อมารัฐบาลเห็นว่ากองบัญชาการทหารสูงสุด มีเครื่องมือกำลังพลพอที่จะสนับสนุนงานพัฒนาอาชีพต่อกลุ่มทหารจีนสองกองทัพได้ จึงมอบงานด้านพัฒนาอาชีพและสังคม ให้กองทัพรับไปดำเนินการช่วยเหลือฝ่ายปกครองไปพลางหนึ่งก่อน ในช่วงระยะเวลาระหว่างปี พ.ศ.2518 - 2525 ยาวนาน ถึง 12 ปีเศษที่กองบัญชาการทหารสูงสุดเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับงานลักษณะนี้ (พ.อ.กาญจนะ 2535 : 182) โดยจัดตั้งหน่วยชื่อ บก.04 ซึ่งดำเนินการปกครอง ดูแลเฉพาะชาวจีนฮ่อที่เป็นทหารและครอบครัว ประมาณ 25,000 คน (ยอกในปี พ.ศ.2525)

หลังจากนั้นได้เกิดปัญหาการเมืองระหว่างประเทศเกี่ยวกับกลุ่มทหารจีนคณะชาติที่สำคัญคือ ผู้ที่เคยทำงานกับ ทจช.ทางทหารกลายเป็นผู้นำทางการเมืองคือ พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ผู้เคยใกล้ชิดและเป็นมิตรกับได้หวั่น สามารถสานดำเนินนโยบายการเมืองกับจีนแผ่นดินใหญ่ได้อย่างเหมาะสมและประสานนโยบายการรับรองรัฐบาลจีนแผ่นดินใหญ่ต่อจาก พล.ต.ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ในช่วงจังหวะที่สหรัฐฯกับโซเวียต เริ่มจะผูกสัมพันธ์ไมตรีต่อกันเพราะสหรัฐฯต้องการจะถอนตัวจากสงครามเวียดนาม แต่ครั้งนั้นได้เกิดกรณีสมุนขุนต่ำลักพาตัวชาวรัสเซีย 2 คน เป็นตัวประกันต่อรองกับ

พม่าเพื่อปล่อยตัวขุนสำ ซึ่งเป็นโอกาสรัฐบาลไทยที่สามารถเข้าไปช่วยเหลือได้ โดยการประสานงานกับ กลุ่ม ทจข. พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ขณะดำรงตำแหน่งเสนาธิการทหารกองบัญชาการทหารสูงสุด ช่วยนำตัวหมอรัสเซียมกลับคืนมา จนเป็นที่พอใจของประเทสหราชอาณาจักรทั้งสอง (ดร.จำลอง ทองดี สารคดีชนชาติแผ่นดินไทยใหญ่ พ.ศ.2538 หน้า 194)

ด้วยความสนิทสนมกับ ทจข. เมื่อ พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีคนที่ 15 คงติดต่อกับกลุ่ม ทจข. จนทำให้ฝ่ายค้านนำเรื่องราวต่าง ๆ มาโจมตีในสภา จนทำให้ภาพพจน์ของ รัฐบาลเกรียงศักดิ์เป็นด้านลบ (งานวิจัย อ.กฤษณา เจริญวงศ์ 2533 : 65) อันเป็นประเด็นที่กล่าวว่าผู้ อพยพอดีตทหารจีนมีส่วนร่วมการเมืองไทยสมัยรัฐบาล พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ซึ่งในข้อเท็จจริง งานด้านแปรสภาพกองทหารจีนเป็นราษฎรไทยยังมีเรื่องที่ค้างค้ำมาตั้งแต่สมัยพล.อ.เกรียงศักดิ์ มารับผิดชอบระยะสั้น ๆ และได้พยายามมาแก้ไขในเวลาต่อมา เช่นกรณีแปลงสัญชาติ เป็นต้น

ระยะเวลาล่วงเลยมาเกือบ 50 ปี จนถึงปัจจุบัน กลุ่มทหารจีนและครอบครัวกับกลุ่มจีนฮ่อ อพยพพลเรือน ฝ่ายละประมาณ 25,000 คน รวมเป็น 50,000 คน ในจำนวนแต่ละกลุ่มมีที่ตั้งบ้านเรือน อยู่กลุ่มละ 12 หมู่บ้าน รวม 24 หมู่บ้าน (ข้อมูล ฉ.ก.327 ปี พ.ศ.2539) ได้มีสภาพค่อย ๆ ผสมกลมกลืน เป็นหมู่บ้านราษฎรไทย และฝ่ายบ้านเมืองรับผิดชอบปกครองดูแลทั้งหมด เมื่อปี พ.ศ.2529 ส่วนทาง ทหารลงช่วยเหลือในเรื่องเฉพาะความมั่นคงปลอดภัยเฉพาะหมู่บ้านที่ตั้งทางทหาร 12 แห่งที่ตั้งอยู่ตาม ช่องทางระหว่างประเทศ และบนภูเขาอันเป็นแนวเขตแดนระหว่างประเทศ และบนภูเขาสูง มีลักษณะที่ มั่นทางทหาร (ภูมิประเทศสำคัญ ซึ่งเกือบทั้งหมดตั้งอยู่ริม เขตแดนไทย - พม่า ไทย - ลาว)

ในส่วนการแปลงสัญชาติเป็นไทยของกลุ่มผู้อพยพทหารจีนที่ทำคุณประโยชน์แก่ประเทศ ไทย คงมีตัวเลขที่แสดงเป็นสัญชาติไทยประมาณ 2,904 คน ในจำนวนผู้ที่ได้รับ 12,000 คน หรือ 1 ใน 3 (บก.04 ปี พ.ศ.2527) ในขณะที่ทางการได้มีมติใหม่ให้กลุ่มจีนฮ่อพลเรือนได้สิทธิเท่าเทียมกับ กลุ่มทหาร การแปลงสัญชาติเป็นเหตุให้กลุ่ม ทจข. ทั้งนี้กลุ่มจีนคือบางส่วนยังไม่ได้รับสัญชาติจำนวน มากกว่าครึ่ง (ปี พ.ศ.2538) ซึ่งก็เป็นข้อห่วงใยกรณีปัญหาด้านความไม่เท่าเทียมกันโดยในช่วงนั้น จีนฮ่ออิสระเป็นจีนฮ่ออีกกลุ่มหนึ่งที่อพยพเข้ามาใหม่ (หลัง 9 มีนาคม 2519) เมืองไทยเริ่มมี สัมพันธไมตรีกับจีนแผ่นดินใหญ่ในปี พ.ศ.2518 ถือว่าเป็นพวกที่เข้าเมืองไม่ถูกต้องตามกฎหมาย คาดว่า มีจำนวนประมาณ 40,000 - 50,000 คน ที่เข้าไปอยู่ร่วมกับหมู่บ้านจีนฮ่อรุ่นเก่า และกระจายไปที่แห่ง อื่น ๆ จำนวน 77 แห่ง ใน 4 จังหวัดในภาคเหนือ (เพิ่มจังหวัดตาก) รวมประชากรจีนฮ่อทั้งหมด 89,018 คน (Wen-Chin Cheng 1999 : 101)

2.3.2 ทหารจีนคณะชาติกับผลกระทบด้านการเมืองภายในประเทศ

ทหารจีนคณะชาติกับผลกระทบด้านการเมืองไทยปี พ.ศ.2500

การเมืองยุคนี้เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของไทยกับ ทช. ในขณะนั้น กองกำลังทหารจีน ภายหลังจากสูญเสียที่มั่นด้านตะวันตกคือ เมื่อเมืองสาครถูกพม่ายึดได้ซึ่งหมดยุคสงครามที่ สหรัฐเข้ามาสันนิบาต เพราะสหประชาชาติมีมติให้ถอนกองพล 93 ที่เข้าไปยึดครองแผ่นดิน สหภาพพม่าเป็นฐานต่อสู้คอมมิวนิสต์มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2493 - 2496 แต่สงครามอุดมการณ์ต่อสู้เพื่อบุก คืนสู่แผ่นดินของได้หัววันยังคงมีอยู่การล่มสลายของ กองทัพนายพลหลี่มีที่เมืองสาคร ส่วนที่เหลือจึงมี สภาพเป็นกองกำลังอาสาสมัคร ผู้อพยพอาสาสมัครพลเรือนชาวยูนนาน แต่มีผู้นำเป็นผู้บังคับหน่วย ทหารประจำการเป็นส่วนใหญ่ กองกำลังทหารที่เกิดใหม่กระจายแยกย้ายกำลังเป็นหลายกลุ่ม แต่มีสอง กลุ่มที่เกาะติดชายแดนไทยคือ กองทัพ 3 และ 5 มีนายพลด้วน ซี เหวิน เป็นหัวหน้า และเป็นแกนหลัก ยืนยันต่อสู้กับคอมมิวนิสต์โดยลำพัง แม้จะขาดการส่งกำลังบำรุงจากได้หัววันอย่างต่อเนื่องก็ได้ยึด หลักการพึ่งพาตนเองด้วยการจัดตั้งกองบัญชาการชั่วคราวที่คอยตุง(เหนืออำเภอฝาง)และต่อมาหลังปี พ.ศ.2498 ได้ย้ายที่ตั้งไปอยู่ด้านคอยตุง (ใกล้ด่านแม่สาย จังหวัดเชียงราย) ตามแผนการต่อสู้ครั้งใหม่ จนถึงต้นปี พ.ศ.2504

แม่ทองคำ หรือ ผื่นคิบ อันเป็นปัจจัยในการทำสงครามเย็นซึ่งเป็นที่ทราบทั่ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2496 จนถึงปี พ.ศ. 2504 กองทหารจีนในพม่าได้เปลี่ยนรูปแบบการรบเป็นกองโจรจีนฮ่อเพราะ สหประชาชาติมีมติให้ถอนกองพล 93 ออกจากสหภาพพม่าที่กล่าวไปแล้วและห้ามมิให้ต่างชาติที่เคยมี ส่วนเกี่ยวข้องให้การสนับสนุนกำลังแก่กองกำลังทหารจีนในรัฐฉานอีกต่อไป สำหรับบทบาทของไทยที่ เกี่ยวกับ ทช.อธิบดีกรมตำรวจ พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ ได้ริเริ่มให้ความช่วยเหลือองค์กรนี้ในด้าน การส่งกำลังบำรุงทหารจีนในพม่าด้วยการเปิดด่านฟ้า กรุงเทพฯ เชียงใหม่ โอคินาวา และได้หัววัน โดยใช้เครื่องบินลำเลียงขนส่งเป็นของบริษัทเอกชนเช่าเหมาของ CAT (Civil Air Transport)

บทบาทของ พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ คงโดดเด่นในด้านการป้องกันต่อสู้คอมมิวนิสต์ด้วยการ เสริมสร้างกรมตำรวจให้สามารถป้องกันภัยต่าง ๆ ได้ในหลายรูปแบบและด้วยความจงรักภักดีต่อผู้นำประเทศ ที่มีชื่อเสียงของคนไทย จอมพล ป.พิบูลสงคราม วิทยาราชการจึงขึ้นอยู่กับการเมืองขึ้นลง ๆ ของจอมพล ป. พิบูลสงคราม เช่นกัน ส่วน พล.อ.สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้เข้ามาจากผู้นำหน่วยทหารตีเค้นและผู้สนอง นโยบายของ จอมพล ป.พิบูลสงคราม เช่นเดียวกันแต่ไม่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับ ทช.มากนัก ในฐานะที่ ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการกองพลและเป็นผู้สนับสนุนสมัยจอมพล ป. จึงได้เข้ามามีส่วนร่วมในงาน

เกี่ยวกับ ทจช. เช่นกันในบางส่วนงานที่รับผิดชอบส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับกรมตำรวจและดูเหมือนจะเริ่มมีความขัดแย้งภายในรัฐบาลในขณะนั้น

แม้สหประชาชาติมีส่วนเข้ามายุติบทบาทสหรัฐกับ ทจช. แต่ได้วันยังคงเข้ามารับช่วงงานป้องกันต่อต้านคอมมิวนิสต์อย่างลับๆต่อไปโดยลำพัง โดยประสานกับกลุ่มที่เรียกว่าชาวยุন্নานอาสาสมัครป้องกันคอมมิวนิสต์ กองทัพที่จำเป็นพึ่งพาตนเองได้ประกอบหาเลี้ยงกองทัพด้วยการรับจ้างล่าเถิงฝิ่นเป็นกองคาราวาน เข้าสู่เชียงใหม่เดินทางรถไฟและสู่สนามบินกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ.2497 คำนศุทธการอังกฤษที่สิงคโปร์รายงานว่า กรุงเทพฯกลายเป็นศูนย์กลางยาเสพติดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Alfred W.McCoy 1972 : 137, 138) และในบทความหน้าเดียวกันนี้ ในหนังสือได้กล่าว “Opium wore between phao and Savit at Lampaug in 2493 บรรทุกเป็นตู้รถไฟในขบวนขนส่งทางทหาร ซึ่งเป็นของ พล.อ.สฤษดิ์ ธนะรัชต์ และงานของ พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์

ด้าน ซี ซัพพลาย ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับฝิ่นดิบเช่นกันและทั้งสองฝ่ายถูกกล่าวหาโจมตีว่าเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวกับฝิ่นในผลประโยชน์จำนวนมหาศาลด้วยกันทั้งคู่ ฝิ่นดิบจำนวน 20 ตันที่ฝ่ายตำรวจด่านพล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ จับได้ที่สถานีรถไฟลำปาง เมื่อปี พ.ศ.2493 เมื่อขบวนตู้รถไฟลำเลียงการฝึกของทหารกลับจากการฝึกภาคสนามโดยฝ่ายทหารไม่ยอมให้ตรวจค้น ฝ่ายตำรวจก็ไม่สามารถทำอะไรเพียงควบคุมไว้ จนกระทั่ง เมื่อ พล.ท.สฤษดิ์ ธนะรัชต์ และพล.ต.ท.เผ่า ศรียานนท์ ทั้งคู่บินมาพบกันที่ลำปาง ฝิ่นดิบทั้งหมดถูกนำเข้าสู่กรุงเทพฯและชาวคราวก็เจียบหายไป

เมื่อสมัยที่จอมพล ป.พิบูลสงคราม ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคการเมือง “พรรคมนังคศิลา” โดยมี พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ เป็นเลขาธิการพรรคได้ส่งผู้สมัครลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อเข้าชิงกับพรรคการเมืองต่าง ๆ ปรากฏว่า พรรคมณังศลาได้จำนวนสมาชิกจัดตั้งรัฐบาลได้แต่การเลือกตั้งครั้งนั้นไม่ค่อยใสสะอาดมีการกล่าวหาว่ามีประเด็นเรื่องการใช้เงินและอำนาจของพรรครัฐบาล จนมีการเคลื่อนไหวต่อต้านของบรรดานักศึกษา โดยเรียกร้องให้รัฐบาลจอมพล ป.พิบูลสงคราม ลาออก ซึ่ง พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ มีตำแหน่งนายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในขณะนั้น

เหตุการณ์ยึดอำนาจของทหารได้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2500 เมื่อรถถังและทหารกองพล 1 ในกรุงเทพฯ นำโดย พล.อ.สฤษดิ์ ธนะรัชต์ พล.อ.ถนอม กิตติขจรและ พล.อ.ประภาส จารุเสถียร เข้ามาจัดตั้งรัฐบาลทหารแทน จอมพล ป. ทำให้พล.ต.อ.เผ่า ต้องถอยการเมืองไปยังญี่ปุ่นและสวิตเซอร์แลนด์ บทบาททางการเมืองภายในประเทศสมัยก่อน ปี พ.ศ.2500 ทหารจีนคณะชาติและผลประโยชน์จากยาเสพติด เป็นเหตุหนึ่งของประเด็นความขัดแย้งและนำไปสู่ประเด็นปัญหาการเมืองภายในประเทศ

เมื่อจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ขึ้นเป็นหัวหน้ารัฐบาลก็ยังคงมีนโยบายการด้านคอมมิวนิสต์ เช่นเดียวกับ พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ และบางครั้งจะยิ่งรุนแรงและเด็ดขาดกว่าเดิมอีกด้วย สำหรับในส่วน ทช. นั้น คงไม่ให้การสนับสนุนเช่นแต่ก่อน ในงานทางด้านเกี่ยวกับทหารจีน ซึ่งขณะนั้นทางการไทยก็เฝ้าระวังการเคลื่อนไหวอย่างระมัดระวัง ทหารจีนได้ย้ายมาทางด้านจังหวัดเชียงราย เพราะแผนการสู้รบของ ทช. มีที่ตั้งกองบัญชาการใหม่อยู่ติดน้ำโขงด้านประเทศลาวทาง ซี. ไอ. เอ ก็มีฐานอยู่ในลาวเช่นกัน จนกระทั่งเมื่อจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ถึงแก่กรรม พล.อ.ถนอม กิตติขจร จึงได้ดำเนินนโยบายให้กองบัญชาการทหารสูงสุด สำหรับงานด้านเกี่ยวกับทหารจีนต่อมา ขึ้นอยู่กับ พล.อ.อ.ทวี จุลละทรัพย์ เสนาธิการทหาร บก.ทหารสูงสุด ซึ่งจัดตั้งขึ้นในสมัยจอมพล สฤษดิ์ โดยได้รวบรวมงานต่างๆที่แต่ละเหล่าทัพรับผิดชอบนำมารวมไว้แห่งเดียวกัน นับว่าเป็นงานที่มีระบบวางแผนการต่อสู้คอมมิวนิสต์ที่ถูกทางและได้ผลในครั้งแรกของประเทศไทย งานด้านโครงการการต่อสู้คอมมิวนิสต์ของ พล.อ.อ.ทวี จุลละทรัพย์ ได้จัดตั้งหน่วยงาน กรป.กลาง หรือ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ทำหน้าที่ส่งหน่วยพัฒนาเคลื่อนที่ออกไปทำงานในชนบท ในขณะที่จอมพล สฤษดิ์ ได้มีโครงการการคัดถอนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จนสามารถใช้ยานพาหนะเข้าถึง ซึ่งนับเป็นประโยชน์ในสงครามเย็นครั้งนั้น

ขณะเดียวกันนโยบายของทาง ทช. ก็มีนโยบายที่จะควบคุมทหารจีนเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2505 ขณะนั้นกองบัญชาการจีนแห่งใหม่ที่เชียงลับแตก โดยที่ทาง ทช. ไม่สามารถมีฐานถาวร ในพม่า ได้อย่างเคย กองทัพ 3 และกองทัพ 5 ได้ทยอยเข้าสู่ประเทศไทย ส่วนหนึ่งก็ชนกลับได้วัน หรืออีกส่วนหนึ่งจาก ซี.ไอ.เอก็รับไปใช้งานนอกประเทศ ส่วนที่อยู่ในประเทศไทยคงเหลือกองกำลังกึ่งทหารกึ่งพลเรือน ของนายพลหลี นายพลควัน (Ingular Force) ที่ถ้ำโอบและคอยแม่สะลองจำนวนประมาณ 4,500 คน

เมื่อ พ.ศ.ประชา พูนวิวัฒน์ นายตำรวจชั้นอัศวิน ที่ทำงาน SEA Supply ของ อธิปไตยกรมตำรวจ พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ ได้ลี้ภัยการเมืองไปอยู่กับกองทัพ ทช. หลังปี พ.ศ.2500 ที่เมืองพงในพม่า และต่อมานายตำรวจท่านนี้ได้้นำเรื่องราวเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของกองโจรจีนฮ่อ ที่มีกองบัญชาการใหญ่แห่งใหม่ ด้านเชียงลับ มาลงในหนังสือพิมพ์เดลิเมล์วันจันทร์ (ชื่อหนังสือพิมพ์เก่าแก่ในครั้งนั้น) โดยเป็นที่สนใจของคนไทยที่ได้อ่านและเข้าใจเกี่ยวกับกองทหารจีนฮ่อ โดยอาจจะนับได้ว่ากลุ่ม ทช. เป็นกองทัพที่มีระเบียบวินัย ส่วนที่เรียกว่ากองโจร ก็เพราะกลุ่มทช. ได้ใช้ยุทธวิธีการต่อสู้กับกองทัพพม่าในลักษณะแบบกองโจรเพราะทางพมามีอาวุธยุทโธปกรณ์พร้อมกว่า (ประสงค์ สุ่นศิริ นค. เอกสารวิจัยวิทยาลัย

กองทัพบก ปี พ.ศ.2511 - 2512 ทหารจีนคณะชาติที่ตกค้างทางภาคเหนือของไทยกับความมั่นคงแห่งชาติ)

สำหรับ ทชช. กับการเมืองภายในประเทศ ในส่วนกองกำลังที่ไม่ยอมกลับได้วันครั้งที่สอง คือ กองกำลังกองทัพ 3, 5 ดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้นเป็นกองกำลังอาสาสมัครจีนชาวยูนนานที่มีลักษณะเป็น Irregular Force คงมีแม่ทัพนายกองที่เป็นกองพล 93 มีได้วันคอยสนับสนุนต่อไปอย่างลับ ๆ ระหว่างปี พ.ศ.2498 - 2504 กำลังส่วนนี้แม้จะทำการสู้รบทางด้านตะวันออกของรัฐเชียงตุง คิดลำนํ้าโขง ด้านลาว แต่กองทัพจัดตั้งใหม่ส่วนนี้ก็อาศัยประเทศไทยเป็นทางผ่านสู่โลกภายนอกและอาศัยความช่วยเหลือจากชาวจีน ไต้หวัน ในการต่อต้านคอมมิวนิสต์ โดยเฉพาะชายแดนด้านจังหวัดเชียงราย (แม่สาย) โดยมีกองทัพ 3 นายพลหลี เทวิน ผานและกองทัพ 5 นายพลค้วน ซี เทวินมีฐานอยู่บนคอยกลาง และคงรักษาพื้นที่เดิมด้านคอยกลาง คอยอ่างขาง ด้านเชียงใหม่ไว้ด้วย ส่วนกองทัพที่ 1, 2 และ 4 ส่วนใหญ่ขนย้ายกลับได้วันในครั้งที่สอง

หลังปี พ.ศ.2504กำลังส่วนอาสาสมัครชาวจีนยูนนานทั้งสองกองกำลังได้ถอยเข้าสู่ประเทศไทย โดยแต่ละกองทัพตั้งฐานของตนที่บ้านถ้ำจ๊อบ ตำบลปงคำ อำเภอฝาง เชียงใหม่ และคอยแม่สะลอง อำเภอแม่จัน เชียงราย ระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ.2504ถึงปีพ.ศ. 2510 เป็นช่วงที่ทหารจีนอาสาสมัครยูนนานยอมให้ทางการไทยปลดอาวุธ ยังคงสภาพเป็นกองกำลังกึ่งทหารกึ่งพลเรือน (Paramilitary)

ผู้อพยพจีนคณะชาติ มีความเป็นอยู่แตกต่างไปจากประชาชนคนไทยในท้องถิ่นที่อยู่ใกล้เคียงทั้งในด้านภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี การแต่งกาย และอื่น ๆ จนเห็นได้ชัดว่าเป็นคนอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งมาตั้งหลักแหล่งทำมาหากิน โดยการดำรงอยู่แยกออกจากสังคมของคนไทยไม่ปะปนกับผู้ใด (ในอดีตค่อนข้างจะเค้นชัดเพราะไม่กระจายออกไปหากินเช่นปัจจุบัน) จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นชนกลุ่มน้อยอีกกลุ่มหนึ่งในประชาคมของคนเมือง ลักษณะเช่นนี้ทำให้เป็นที่สังเกตและจับตามองของนักการเมือง และกลุ่มที่มีแนวอุดมการณ์ตรงข้ามกับรัฐบาลที่จะยกขึ้นเป็นประเด็นโจมตีรัฐบาลในแง่ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่รัฐบาลยินยอมให้กองทัพจีนคณะชาติ เข้ามาอาศัยอยู่ในผืนแผ่นดินไทย มิได้ขับไล่หรือหาทางผลักดันให้ออกไปจากอาณาเขต ทั้งยังอุปถัมภ์ค้ำชูให้มีที่ทำกินและช่วยเหลือในด้านการพัฒนาอาชีพต่าง ๆ ดังจะเห็นจากหนังสือพิมพ์หลายฉบับ ลงข่าวเกี่ยวกับผู้อพยพทหารจีนคณะชาติ โดยเรียกชื่อว่าทหารจีนกองพล 93 หรือพวก “ก๊กมินตั๋ง” โดยกล่าวหาว่าการที่ทางราชการเลี้ยงดูผู้อพยพกลุ่มนี้ไว้ มิได้ก่อให้เกิดผลดีแต่อย่างใด นอกจากจะเสียดงบประมาณไปโดยไร้เหตุแล้วยังอาจจะทำให้เกิดความบาดหมางกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งต่อไปจะเป็นปัญหาของชาติเกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของ

ประเทศได้ ซึ่งสื่อมวลชนทางหนังสือพิมพ์นำมาวิพากษ์วิจารณ์ โดยเฉพาะทางภาคเหนือที่มีผู้อพยพจีน
คณะชาติตั้งบ้านเรือนอยู่ เป็นจุดสนใจที่สมาชิกผู้แทนหยิบยกขึ้นเป็นปัญหาในการอภิปรายเป็นระยะ ๆ

สำหรับปัญหาอีกประเด็นที่จะหยิบยกมากล่าวคือปัญหาการแทรกซ้อนกรณีกลุ่มกบฏพม่า
ซึ่งเป็นปัญหาชนกลุ่มน้อยในพม่าเอง ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มกะเหรี่ยง, มูเซอ, และไทยใหญ่ที่เป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาล
พม่า โดยกลุ่มเหล่านี้ได้จัดตั้งกองกำลังอิสระและต่อสู้กับรัฐบาลพม่ามาเป็นเวลายาวนานในยุคก่อน
ได้ถอยร่นและถอยเมื่อถูกพม่าโจมตีโดยเข้ามาอาศัยหลบอยู่ในเขตไทยชั่วคราว เพื่อปรับกำลังรอน
ทหารพม่าถอนตัวกลับก็อพยพกลับถิ่นเดิม บางกลุ่มก็สร้างฐานลับติดต่อประสานกับ ทช. กองทัพทั้ง
สอง เพื่อหาเงินทุนจากยาเสพติดไปซื้ออาวุธบางชนิดจากเขตประเทศไทย ส่วนใหญ่อาวุธเหล่านั้นได้
ทะลักมาจากสงครามในลาว ลักษณะเช่นนี้ทำให้รัฐบาลพม่ากลางแคลงใจรัฐบาลไทย โดยกล่าวหาว่าให้
การสนับสนุนขบวนการกู้ชาติชาวไทยใหญ่ แม้ทหารจีนจะออกจากรัฐฉานไปแล้วก็ตามจนประเด็นนี้
ทางฝ่ายไทยก็มีได้นั่งนอนใจ

รัฐบาลไทยต้องส่งเจ้าหน้าที่ระดับสูงไปชี้แจงและทำความเข้าใจกับพม่าอยู่บ่อย ๆ และ
พยายามอธิบายให้ฝ่ายพม่าทราบว่าการช่วยเหลือกบฏชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่า เป็นการช่วยเหลือ
ทางด้านมนุษยธรรมเท่านั้นมิได้มีวัตถุประสงค์อื่นมาเกี่ยวข้องเช่นช่วยเหลือโดยการช่วยรักษาเมื่อมีการ
เจ็บป่วยและบาดเจ็บ

อีกประการที่จะกล่าวถึงคือ การลักลอบข้ามแดนโดยการเข้ามาจะตั้งอยู่ในอาณาบริเวณ
ไม่ไกลจากที่ตั้งของ ทช. ทั้งสองกองทัพเพราะหมู่บ้านบริเวณของกองทัพ 3 ด้านแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่
มีถึง 8 แห่ง ในขณะที่กองทัพ 5 ด้านเชียงรายมี 3 แห่ง ลักษณะที่ตั้งชนกลุ่มน้อยจึงต้องอยู่ไม่ห่างไกล
กันจากหมู่บ้าน ทช. หรือจีนฮ่ออพยพอีก 12 แห่ง ความสัมพันธ์ใกล้ชิดในอดีตของ ทช. ที่เคยอาศัย
อยู่ในพม่ามาก่อน รวมทั้งมีการพึ่งพาอาศัยกันตามอุดมการณ์สร้างกองทัพโดยมีจุดมุ่งหมายที่เหมือนกัน
คือทั้งสองฝ่ายต้องการผลประโยชน์ด้านหาเงินทุนในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำเหมือนกัน

ต่อมาทางด้าน ทช. ก็ได้มีมาตรการประกาศเลิกรับจ้างล่าเถิงฝิ่นที่เคยได้กระทำมาตั้งแต่
ก่อนปี พ.ศ. 2504 เมื่ออาศัยอยู่ในเขตประเทศไทยโดยปัญหาเรื่องล่าเถิงฝิ่นก็ลดน้อยลงและไม่กระทำ
ในเขตไทยช่วงหลังปี พ.ศ. 2514 ซึ่งทาง บก.ทหารสูงสุด ร่วมกับสหรัฐฯเข้ามามีบทบาทการกำจัดการค้า
ฝิ่นโดยขบวนการค้ายาเสพติดได้ยุติลง เมื่อกลุ่มทช. ได้ยุติการค้าและล่าเถิง

สำหรับขบวนการกู้ชาติที่มีอุดมการณ์ ทั้งฝ่ายก็กมินตั่ง ที่คงมีนายพลหลี่ เป็นผู้นำกองทัพ 3
นายพล ค้วน ผู้นำกองทัพ 5 และ โล ชิง ฮั่น, กับขุนล่า ซึ่งเป็นขบวนการกู้ชาติไทยใหญ่ในพม่า ต่างก็

คงสภาพกองกำลังต้องหาทุนทรัพย์มาสร้างกองทัพของตน แหล่งที่มาของเงินคือยาเสพติด ที่เกิดขึ้นบริเวณที่ถูกขนานนามว่า สามเหลี่ยมทองคำ และยาเสพติดดั้งเดิมคือฝิ่น ไปแปรรูปเป็น เฮโรอีน หรือ มอร์ฟีน มีที่ตั้งโรงงานผลิตตามรอยต่อชายแดนไทย - พม่า ส่วนตลาดส่งออกคงอาศัยประเทศไทยเป็นช่องทางออกสู่โลก จนปี พ.ศ. 2510 เกิดสงครามฝิ่นที่บ้านกว๊านในลาว ตรงข้ามกับบ้านสบรวก อำเภอเชียงแสนของไทย เป็นการปะทะกันระหว่าง ทจข. กองทัพ 3 กองทัพ 5 กับขุนล่าเป็นสงครามล้างแค้นยาวนานต่อไปอีกถึง 20 ปีเศษระยะเวลาดังกล่าว มีผลกับประเทศไทย สร้างปัญหาการเมืองภายในประเทศ ดังนี้ (ข้อมูล น.ต.ประสงค์ สุ่นศิริ หน้า 36, 37)

1. ปัญหาการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ
2. ปัญหาการลักลอบนำอาวุธปืนเข้ามาในเขตไทย
3. ปัญหาการเก็บภาษีเถื่อน
4. ปัญหาการช่องสุมกำลังและอาวุธ
5. ปัญหาการแสดงอำนาจเที่ยวอาละวาดในเขตไทย
6. ปัญหาลักลอบนำคนเข้าเมือง

การเมืองยุคสามเหลี่ยมทองคำกับผลกระทบเกี่ยวกับ ทจข.

เนื่องจากชนกลุ่มน้อย กบฏหรือขบวนการกู้ชาติของพม่า เข้าออกในเขตประเทศไทย เนื่องจากผลประโยชน์จากพม่าทั้งสิ้น พม่ามองว่ากองทัพทหารจีนมีส่วนร่วมกับการกลุ่มชนกลุ่มน้อย ที่เป็นกบฏของพม่าทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นหนุ่มศึกหาญ (นศท.), ขุนล่า, โล ชิง ฮั่น, กะเหรี่ยง, มูเซอ ฯลฯ

ความสัมพันธ์ระหว่าง ทจข. กับชนกลุ่มน้อยของพม่าดังกล่าวเกิดจากการพึ่งพาอาศัยกัน เพื่อหาเงินมาเลี้ยงกองทัพ โดยฝ่าย ทจข. มีอุดมการณ์ต่อสู้คอมมิวนิสต์และชนกลุ่มน้อยต่างๆ มีอุดมการณ์เพื่อกู้ชาติไทยใหญ่ สำหรับกลุ่มไทยใหญ่นั้น ได้วิวัฒนาการแยกกลุ่มของตนออกไปอีกหลายกลุ่มตามกาลเวลา ในช่วงปี พ.ศ. 2513 เป็นต้นมาก็เกิดกลุ่มของ โล ชิง ฮั่นจากรัฐโกกั้งและกลุ่มขุนล่าซึ่งทั้งสองกลุ่มหลังนี้มีชื่อเสียงด้านยาเสพติดโด่งดังระดับโลกเพราะทำการค้าและรับจ้างล่าเลี้ยงฝิ่นด้วยน้ำตาเป็นกองคาราวาน ด้านตะวันออกจรูญฐานไปทางลาว ซึ่งมีการผลิตเฮโรอีนแทนฝิ่น เดิมฝิ่นใช้สูบแต่การบริโภคค่อนข้างลำบากเพราะต้องใช้เครื่องมือในการสูบต่อมาเมื่อพัฒนาเป็นเฮโรอีนหรือผงสีขาว นำไปได้ง่ายและสะดวก ด้านบริโภคไม่ต้องมีโรงยาฝิ่นอย่างเดิม กลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้จำเป็นต้องผ่านเข้าออกเขตประเทศไทย ซึ่งเป็นช่องทางลำเลียงยาเสพติดออกสู่โลกภายนอก แม้ ทจข. ทั้งสองกองทัพจะมีถิ่นฐานถาวรอยู่ในประเทศไทยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 แต่พฤติกรรมเรื่องยาเสพติดของนายพลต้วนและนายพลหลี

ก็ยังคงเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลสูงสุดอยู่ในขณะนั้น ในขณะที่กลุ่มอื่น ๆ เพิ่งเริ่มสร้างตัว การดำเนินงานเกี่ยวกับด้านหารายได้ของกองทัพจีนทั้งสอง จึงเป็นไปในลักษณะมีตัวแทน ตนเองจะไม่กระทำแต่จะเก็บค่าผ่านด่าน (ภาษีเถื่อน) จากชนกลุ่มน้อยเหล่านี้

ข้อมูลข่าวสาร กองทหารจีนที่เปิดเผยหลัง 14 ตุลาคม พ.ศ.2516

การดำเนินการเกี่ยวกับผู้อพยพอดีตทหารจีนคณะชาติ ที่กองบัญชาการทหารสูงสุด ส่วนหน้ารับผิดชอบดำเนินการควบคุมพัฒนาอาชีพและจัดตั้งหมู่บ้านขึ้นตามบริเวณชายแดนด้านตะวันออก จังหวัดเชียงราย ซึ่งดำเนินการมาได้ 2 ปี (ปลายปี พ.ศ.2513) มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งสำคัญในประเทศไทย เดิมนั้นข่าวสารเรื่องนี้ทางรัฐบาลถือเป็นความลับและไม่เคยเปิดเผยเรื่องให้สาธารณชนได้ทราบเมื่อรัฐบาลพลเรือนเข้ามาบริหาร ก็เกิดข้อสงสัยของบรรดานักศึกษาคลออกจนปัญญาชนและนักการเมือง ได้แสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวาง เรื่องกองทหารจีนคณะชาติที่ตกค้างในภาคเหนือของไทยซึ่งเป็นเรื่องหนึ่งที่ไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่าจะไม่ก่อให้เกิดผลดีต่อการแก้ปัญหาความมั่นคงแห่งชาติ โดยเฉพาะหากภายหลังรัฐบาลไทยจะเปิดสัมพันธ์ไมตรีกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีนและสิ่งที่ราษฎรไทยหรือประชาชนคนไทยจดจำภาพกองกำลังทหารจีนคณะชาติในอดีตเป็นกองกำลังติดอาวุธเป็นกองกำลังคุ้มกันลำเลียงฝิ่น ผันจากรัฐฉานในพม่า เพื่อส่งมาให้แก่พ่อค้าจีนฮ่อในไทย โดยคิดค่าจ้างคุ้มกันขบวนคาราวานลำเลียงฝิ่น ตั้งแต่สมัย พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ เป็นอธิบดีกรมตำรวจ ปี พ.ศ.2496 ทั้งนี้เป็นเพราะเป็นที่ทราบโดยทั่วกันว่า กลุ่มทหารจีนคณะชาติกองพล 93 มีส่วนพัวพันกับขบวนการค้ายาเสพติดในบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ประกอบกับผู้นำของกลุ่มจีนฮ่อบางกลุ่มและบางคนมีฐานะร่ำรวย อันเป็นผลมาจากการค้าและลำเลียงฝิ่น อีกทั้งยังมีความสนิทสนมเป็นพิเศษกับผู้นำของไทยมาโดยตลอด ตั้งแต่สมัย พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ (ปี พ.ศ. 2496-2500) จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ (ปี พ.ศ. 2501-2506) จนกระทั่งสมัย พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 ความใกล้ชิดสนิทสนม หรือความร่วมมือในด้านการรักษาความมั่นคงแห่งชาติก็ย่อมจะหนีไม่พ้นข้อกล่าวหาดังกล่าวว่ามีผลประโยชน์ร่วมด้วยกองบัญชาการทหารสูงสุดได้แถลงข้อเท็จจริงต่อสื่อมวลชน ที่สำนักงานสารนิเทศนามเสือป่า เมื่อ 9 กรกฎาคม ปีพ.ศ. 2518

พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เมื่อขณะดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารสูงสุด ได้แถลงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้อพยพอดีตทหารจีนคณะชาติ ให้แก่ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ ในช่วงระยะเวลาเดียวกับที่ประเทศไทยเปิดสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน เมื่อ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2518 โดยประสงค์จะแจ้งเรื่องนโยบายการให้สัญชาติไทยแก่บรรดา ทอช. โดยได้ให้เหตุผลว่า

“คนเหล่านี้ไม่มีพินัยกรรม เจ้าหน้าที่ฝ่ายเราควบคุมตลอดงานมีการทำบัญชีรายชื่อและอาวุธ ทางเราได้เก็บอาวุธหนักไว้หมด ให้คิดตัวเลขอาวุธเบาเท่านั้น เพราะบางท้องที่มีคอมมิวนิสต์พวกจีนฮ่อ (ทจข.) ถูกยิงตายและบาดเจ็บไม่ต่ำกว่า 500 คน และจากการปะทะกัน เขาเคยให้สัญญากับไทยว่าจะไม่ค้าฝิ่น ยังคงมอมฝิ่น 27 ตัน มาเผาทิ้งต่อหน้าเจ้าหน้าที่ไทย หลังจากนั้นก็ได้ค้าอีกเลยทั้งนายพลหลี่และนายพลต้วน ไม่มีการค้าฝิ่นอย่างเด็ดขาดอาจจะมีบ้างก็บางคนที่นายพลทั้งสองไม่รู้เห็น รัฐบาลได้ให้สัญญาติดต่อกันทั้งสองตั้งแต่ปี พ.ศ.2517 และยังคงมอบหน้าที่ให้คุมคนจีนต่อไป เพราะสามารถเข้าถึงจิตใจชาวจีนฮ่อได้ดีกว่าคนไทย พวกนี้มีอาชีพเลี้ยงสัตว์ เพาะปลูกคั้นชา โดยการช่วยเหลือของรัฐบาลไทย ผมขอยืนยันว่าคนพวกนี้เป็นคนน่ารัก รักเมืองไทย เป็นคนดี ไม่มีพินัยกรรมต่อเรา มีกว่าครึ่งที่พูดภาษาไทยได้แล้ว และเขาก็ไม่มีที่จะไปอีกแล้ว ได้หวนก็ไม่รับ กลับจีนก็ไม่ได้”

เมื่อผู้สื่อข่าวถามถึงกองพล 93 พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้ตอบว่า กองพล 93 ไม่มีอยู่ในไทย “กองพล 93 ได้ขนย้ายกลับได้หวน เมื่อครั้งถอนทหารจีนไป 2 ครั้ง กองพล 93 จึงไม่เหลืออยู่อีก ส่วนที่เหลืออยู่ในประเทศไทยเป็นกองทัพอ 3 และ 5 หรือจีนฮ่ออาสาสมัครจากมณฑล ยูนนาน หาใช้กองพล 93 ไม่” ที่จริงเรื่องนี้เป็นความจริงแต่ความเข้าใจของบุคคลภายนอกและพฤติกรรมเกี่ยวกับทจข. ไม่มีใครรู้เป็นความลับมาโดยตลอด คำแถลงดังกล่าวยิ่งเพิ่มความสงสัยและไม่เป็นที่เชื่อถือของผู้สื่อข่าว และเข้าใจว่าเป็นการบิดเบือนความจริง ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์หลายฉบับได้นำไปวิพากษ์วิจารณ์สำหรับหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตย ได้ทำเป็นภาพการ์ตูนล้อเลียนซึ่งเป็นบทความวิเคราะห์ข่าววิพากษ์วิจารณ์ กองพล 93 ของอ.วรนาถ ชมรมศึกษาและวิชัยชาวเขา ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันอาทิตย์ที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2518

ปัจจุบันฐานทัพกองพล 93 ที่ยังคงค้างอยู่ในประเทศไทยมีอยู่ 2 แห่งใหญ่คือ ที่ถ้ำจอบ อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ มีนายพลหลี่เหวิน ผาน เป็นหัวหน้า และที่คอยแม่สะลอง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย มีนายพลต้วน ซี เหวิน เป็นหัวหน้า มีอำนาจและอิทธิพลครอบคลุมไปถึงชาวเขาโดยทั่วไป เช่นมีการตั้งด่านเก็บภาษี, คุมกองคาราวาน, ค้ายาเสพติด (ฝิ่น), และของเถื่อนอื่นๆ

มีข่าวหลายกระแสทั้งจากสื่อมวลชนทางหนังสือพิมพ์และผู้ใหญ่ในวงการบางคนกล่าวว่า กองพล 93 เป็นกองทหารที่อพยพเข้ามาในไทยแบบลี้ภัยทางการเมืองยังคงอยู่ในสภาพของทหารติดอาวุธ มีอิทธิพลในการค้ายาเสพติดและเกี่ยวข้องกับทางด้านผลประโยชน์กับข้าราชการบางคนจะเห็นได้จากข่าวทางหนังสือพิมพ์เป็นลำดับมา มี ส.ส.บางคนสนใจในกรณีกองพล 93 มากและเคยไต่ถามเรื่องนี้หลายครั้ง โดยเฉพาะ ส.ส.ทองดี อิศราธิวัน ผู้ซึ่งล่องลับไปแล้ว รวมทั้งคณะกรรมการต่างประเทศที่

เคยขอความร่วมมือจากกองบัญชาการทหารสูงสุด (ผู้ซึ่งรับนโยบายเรื่องนี้ไปดำเนินการ) เพื่อไปหาข้อมูลและข้อเท็จจริง แต่ไม่ได้รับความร่วมมือจาก บก.สูงสุด โดยอ้างว่ามีเหตุผลอุปสรรคไม่พอและอ้างเรื่องสถานการณ์ไม่ค่อยดี ฉะนั้นต่อมาเรื่องนี้ก็เงียบหายไปอีก

โดยต่อมา พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เสนาธิการทหารได้ให้สัมภาษณ์ทางหนังสือพิมพ์ไทยรัฐว่า ไม่มีกองพล 93 ในประเทศไทยแล้ว มีแต่เพียงจีนฮ่อ ที่มีฐานะเป็นพลเรือนและไม่ได้ค้าขายฝิ่นหรือทำตนผิดกฎหมายแต่อย่างใด ข้าผู้นำจีนฮ่อนี้ยังได้สัญชาติไทยแล้วอีกด้วย จากข่าวนี้มีข้อที่น่าสงสัยว่า กรณีกองพล 93 นี้มีเบื้องหน้าเบื้องหลังอย่างไร มีคนไทยเกี่ยวข้องและได้ผลประโยชน์หรือไม่ กองพล 93 นี้สูญหายหรือสิ้นไปจากแผ่นดินไทยแล้วจริงหรือ ถ้าจริงเหตุใดจึงไม่เคยมีข่าวการอพยพพวกนี้ออกไป หรือมีข่าวว่าสามารถควบคุมให้พวกนี้อยู่ได้กฎหมายไทยได้โดยสำเร็จทุกประเทศและมีการเปิดโอกาสให้ผู้สนใจได้ไปหาข้อเท็จจริงได้ตลอดเวลา และถ้าไม่จริงเหตุใดจึงมีการออกข่าวเสมือนปกป้องคนกลุ่มนี้ไว้เพื่อผลประโยชน์อะไรกัน (ข้อมูล พล.ต.สีมา ปาณิกบุตร เอกสารวิจัย วอปป. รุ่น 16 ปี พ.ศ.2517 หน้า 57-61)

จากข้อความทั้งหมดที่กล่าวมาตั้งแต่ต้นเป็นข้อสังเกตในกรณีกองพล 93 ดังนี้คือ

1. กองพล 93 เป็นผู้ลี้ภัยโดยผิดกฎหมาย เพราะผู้ลี้ภัยจะต้องกลับบ้านเมืองเมื่อบ้านเมืองสงบศึกในขณะนี้ทั้งจีนแผ่นดินใหญ่และจีนไต้หวันก็อยู่ในภาวะสงบศึกแล้วแต่ไม่ได้มีการอพยพคนเหล่านี้กลับไป ข้าร้ายกลับปฏิเสธความรับผิดชอบและปฏิเสธว่าไม่ใช่กองทัพของตน (ไต้หวัน)

2. กองบัญชาการทหารสูงสุดซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับนโยบายนี้ไปดำเนินการ มิได้ค่อยแพร่กระจายข่าวนี้ให้แก่ประชาชนทั่วไปได้ทราบ เมื่อมีข่าวออกมาแต่ละครั้งมักจะบอกว่าคนพวกนี้ถูกปลดอาวุธหมดสิ้นแล้วและมีฐานะเป็นพลเรือน ฉะนั้น ก็เป็นที่น่าสงสัยว่า ถ้าเป็นเช่นนั้นจริง ทำไม บก.สูงสุด จึงไม่รับโอนงานให้แก่กระทรวงมหาดไทยเข้าไปดำเนินการโดยเร็ว เช่น การจัดที่ให้ที่อยู่, การสงเคราะห์, การให้บ้านเลขที่ เป็นต้น และอีกประการหนึ่งคือ ทาง บก.สูงสุด ควรจะเปิดโอกาสให้ผู้ที่ต้องการไปหาข้อเท็จจริงได้เข้าไปโดยเสรี ซึ่งปัจจุบันในความเป็นจริงนั้น ผู้ใดที่ต้องการเข้าไปในฐานะที่ถ้าจำเป็นต้องขออนุญาตต่อ บก.04 (ส่วนหน้า) และทาง บก.04 ก็ต้องแจ้งไปทางหัวหน้ากองพล 93 ที่นั่นก่อน จะเห็นได้ว่า แม้ว่าแผ่นดินนั้นเป็นแผ่นดินไทยแต่คนไทยผู้เป็นเจ้าของกลับไม่มีสิทธิ์เข้าไปเยี่ยมชมได้โดยเสรีเลย

3. ต่อข้อที่ว่า ผู้นำของกองพล 93 ได้สัญชาติไทยไปแล้วนั้น จากข้อแรกที่ได้กล่าวแล้วว่า พวกนี้เป็นพวกที่ถูกล้างโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายรวมทั้งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 นั้น ได้กล่าวโดยมีใจความสรุปสั้น ๆ คือ ให้ถอนสัญชาติคนทุกคนที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ดังนั้น ผู้นำหรือทหารในกองพล 93 ยังจะได้ชื่อว่ามีสัญชาติไทยอยู่อีกหรือ

4. เมื่อเป็นไปได้ที่จะให้จีนแผ่นดินใหญ่รับพวกนี้กลับไปและได้หวั่นเองก็ปฏิเสธว่าไม่ใช่ทหารของตน ทางรัฐบาลก็ควรจะจัดการให้คนเหล่านี้ปลดอาวุธ ลงมาจากเขา ทำมาหากินแบบคนไทย โดยทั่วไป ประพฤติคนไม่เป็นภัยต่อประเทศชาติ (โดยเฉพาะการผูกขาดอำนาจเรื่องค้าฝิ่น) ให้เด็ดขาดจริงจังอย่างจริง ๆ เสียที

เป็นที่เชื่อแน่ว่า หากคนไทยทุกคนโดยเฉพาะหน่วยงานทุกหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงกับเรื่องนี้ ได้หันมาเห็นประโยชน์เพื่อส่วนรวมที่จะเกิดกับประเทศชาติร่วมกันมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวแล้ว การแก้ไขปัญหานี้ก็คงจะไม่ยากเย็นนัก มิฉะนั้นแล้ว หากทางรัฐบาลยังจะทำการชักช้าเกินความแล้ว ปัญหาย่างยากที่เด่นชัดจะต้องเกิดขึ้นตามมาแน่ ๆ ซึ่งอาจจะได้แก่การประท้วงของจีนแผ่นดินใหญ่ ที่อาจจะหาว่าไทยให้ที่พักพิงแก่กองพล 93 ของได้หวั่น และจีนคงจะต้องเร่งให้ไทยรีบดำเนินการจัดการเสียโดยเร็ว เนื่องจากไทยได้เปิดสัมพันธไมตรีกับจีนแดงแล้ว เมื่อเป็นเช่นนี้ก็คงจะไม่พ้นเรื่องการใช้กำลังปะทะกัน บ้านเมืองเราก็คงจะไม่สงบสุขเป็นแน่

เพราะฉะนั้น เรื่องนี้จึงไม่ใช่เรื่องการวิงวอนร้องขอจากประชาชนแต่เป็นเรื่องที่มีหน้าที่รับผิดชอบ จะต้องรีบดำเนินการแก้ไขโดยเร็วที่สุด และก็หวังว่าคงจะไม่นานเกินรอ (พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2518)

การเมืองภายในประเทศด้านปัญหาทหารจีนคณะชาติ

กระแสเรียกร้องหักทวงจากประชาชนคนไทยจำนวนมาก ต่างไม่เห็นด้วยในนโยบายรับผู้อพยพทช. นอกจากจะสะท้อนออกมาทางหน้าหนังสือพิมพ์แล้ว เมื่อ 4 กันยายน ปีพ.ศ. 2518 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านนำเปิดอภิปรายทั่วไปไม่ไว้วางใจรัฐบาลด้วยประเด็นปัญหาผู้อพยพอดีต ทช. ทั้งนี้ปรากฏว่าสื่อมวลชนต่าง ๆ ได้ให้ความสนใจต่อการดำเนินการของทาง ราชการ และการที่ผู้อพยพอดีตทหารจีนคณะชาติเหล่านี้ มาตั้งหลักแหล่งบ้านเรือนแยกออกจากสังคมไทย อีกทั้งยังมีความเป็นอยู่แตกต่างไปจากประชาชนคนไทยในท้องถิ่นใกล้เคียง ทั้งในด้านภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี การแต่งกาย ลักษณะเช่นนี้เป็นภาพที่ขัดแย้งกับสังคมไทยจนเป็นที่สังเกตและจับตามองของนักการเมือง และกลุ่มตรงข้ามกับรัฐบาล ซึ่งได้ยกขึ้นเป็นสาเหตุโจมตีในแง่ต่าง ๆ โดยกล่าวหาว่า

พล.ต.ประมาณ อติเรกสาร ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ที่รับผิดชอบ บททหารสูงสุด ได้เป็นผู้ชี้แจงต่อสภาถึงเหตุผลและความจำเป็น อีกทั้งได้นำข้อเท็จจริงมาแถลงแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จนเป็นที่พอใจและเกิดความเข้าใจดีขึ้นและเห็นความจำเป็นในการดำเนินนโยบายของรัฐบาล ที่ได้ปฏิบัติต่อผู้อพยพเหล่านั้นไปในทางที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่แต่เรื่องดังกล่าวก็ยังคงอยู่ในความสนใจของฝ่ายการเมืองมาโดยตลอด

กระแสดักค้ำน กองพล 93 เกิดจากจอมพลประภาส จารุเสถียร และ พล.อ.ณรงค์ กิตติขจร
 ศึกษการเมืองหลัง 14 ตุลาคม 2516 ไปอาศัยเกาะไต้หวัน

กระทรวงการต่างประเทศ

กระทู้ถามรัฐบาลกรณีทหารจีนในสภของ ส.ส.ก่อนปี พ.ศ.2516

1. เหตุการณ์ ปี พ.ศ.2498 สถานการณ์การสู้รบมีทหารพม่าเข้ามาแทนที่ฐานจีนบนดอยหลวง (เชียงใหม่) ขณะนั้นทหารจีนถอนตัวไปคอยดุง (เชียงราย) รัฐบาลไทยยินยอมให้ทหารพม่าที่บนดอยเข้ามาจัดซื้อเสบียงผ่านตัวแทนไทย ที่อำเภอฝาง และเชียงดาว พื้นที่ส่วนนี้เดิมกองทัพ 3 และกองทัพ 5 (นายพลหลี่, นายพลตัน) ประจำอยู่แต่ได้เคลื่อนย้ายไปคอยดุงด้านเชียงรายหมดตามแผนการสู้รบครั้งใหม่ เหตุการณ์กระทบกระทั่งระหว่างทหารพม่ากับราษฎรจึงเกิดขึ้น เช่นกรณีกระทู้ถามรัฐบาลของนายฉันท จันทรชุม สส.จังหวัดร้อยเอ็ดถามรัฐบาลว่า “กรณีทหารพม่าปล้นฆ่าชาวเขาเผ่ามูเซอ ที่บ้านเตาปูน ตำบลแม่อย อำเภอฝาง เมื่อประมาณเดือนพฤษภาคม 2498 ถามว่า เรื่องนี้รัฐบาลได้รับรายงานจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือไม่ การล่วงละเมิดดินแดนและเหยียบย่ำอธิปไตยของชาติ ข้าแล้วข้าเล่าของทหารพม่า รัฐบาลจะยื่นคำขาดต่อรัฐบาลพม่าหรือไม่ กรณีทหารพม่าก่อกรรมทำบัคดีทุกคราวมักจะอ้างว่าเป็นอาณาเขตพม่าบ้าง เข้าใจว่าราษฎรเหล่านั้นเป็นทหารจีนบ้าง รัฐบาลจะสั่งให้ใช้กำลังทหารหรือตำรวจเข้าไปอารักขาคนไทยตามชายแดนหรือไม่ และรัฐบาลเรียกร้องให้พม่าชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ประสบเคราะห์กรรม หรือกรณีทหารพม่าเข้ามาคั่นรถ รสพ. บรรทุกยาสูบของไทยโดยพลการทางการเมืองมีมาตรการอย่างใดหรือไม่ (จากหนังสือพิมพ์ผืนเมืองรายสัปดาห์ระหว่าง 1-14 มิถุนายน 2498)

2/11
329.593
72540

เลขหมู่.....๕.๖.....
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2. การร้องเรียนของชาวไร่ ชาวนา กรรมที่ดินและปิดกั้นเหมืองฝาย และกรณีชาวจีน บริเวณบ้านยาง บ้านใหม่ บ้านสันมะกอกหวาน ฯลฯ ที่อยู่ในย่านหมู่บ้านราษฎรไทย ราษฎรไทยใน อำเภอฝาง ร้องเรียนผ่านนายทองดี อิศรางกูร ณ อยุธยา สส.เชียงใหม่ กลุ่มทหารจีนสร้างความหวาดกลัวด้วยการ นำพาอาวุธติดตัวเวลาเดินทางผ่านหมู่บ้านราษฎรไทย เมื่อประมาณ 2507 เหตุการณ์ทำนองนี้ได้สร้างความ หวาดกลัวแก่ราษฎรไทย และทำความเดือดร้อนเพิ่มมากขึ้นตามระยะเวลาที่อยู่อาศัย ยืงนานวันเข้า ปัญหาต่าง ๆ ก็เพิ่มพูนขึ้นเป็นหลายกรณี โดยเฉพาะทรัพยากรเริ่มมีน้อย เดิมทีชาวอำเภอฝาง ก็เห็นด้วย ที่สนับสนุนทางการให้จีนซื้อที่อยู่อาศัยบนคอย ต่อ ๆ มาชาวจีนและชาวเขาเริ่มขยายขอบเขตทำมาหากิน การแย่งชิงน้ำบนคอยก็เกิดขึ้น มีผลกระทบต่อชาวไทยที่อยู่บนพื้นที่ราบ เจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นไม่สามารถ จัดปัญหาเหล่านี้ได้

3. เหตุการณ์ปี พ.ศ.2525 กรณีนายบุญมา บุญธรรม ประธานสภาตำบลปงคำ มีหนังสือ ร้องเรียนผ่านนายไกรสร ดันติพงศ์ สส. จังหวัดเชียงใหม่ และนายไกรสรได้ดำเนินการต่อ นายกรัฐมนตรี/ประธานสภาผู้แทนราษฎร/และผู้บัญชาการทหารสูงสุด โดยสรุปปัญหาจีนซื้ออพยพ ได้ คิดอาวุธที่ใช้ในสงคราม ปืนพก ปืนพกแก๊สวางป่าสงวน แย่งแหล่งน้ำสาธารณะ และเปิดบ่อนการพนัน รวมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขรวม 7 ข้อ เช่น ให้รัฐบาลกวาดล้างจับกุมในการบุกรุกป่าสงวน การปลูก ฝืนอย่างเถิดขาดและปลดอาวุธหรือผลักดันจีนซื้ออพยพออกนอกประเทศเช่นเดียวกับที่ทางรัฐบาลนี้ทำ การผลักดันกลุ่มขุนสำไปแล้ว เฉพาะกรณีชาวจีนซื้ออพยพ (กองพล 93) ในตำบลปงคำ อำเภอฝาง แบ่ง พื้นที่รับผิดชอบหน่วยงานออกเป็นสองส่วน ในพื้นที่ที่มีผู้อพยพอาศัย ทจช. กองทัพ 3 ของนายพลเหลืออยู่ ที่บ้านถ้ำงอบ บ้านหลวง และบ้านสันมะกอกหวาน 3 แห่ง อยู่ในความรับผิดชอบของ บก.ทหารสูงสุด โดย บก.04 ดูแลใกล้ชิดหมู่บ้าน 2 แห่ง คือ บ้านถ้ำงอบ บ้านหลวง อยู่บนภูเขาสูงไกลจากหมู่บ้านราษฎร ไทยปงคำมาก มีเพียงหมู่บ้านสันมะกอกหวาน ที่มีจำนวนไม่มากอยู่ใกล้พื้นที่เกิดเหตุมากที่สุด แต่ก็เป็ นศูนย์ผลิตและศูนย์อบรมการเกษตรให้กับชาวจีน, ชาวไทย, ชาวเขา มีเจ้าหน้าที่ดูแลเป็นศูนย์ใหญ่ กลุ่ม จีนซื้ออพยพอีกพวกหนึ่งในความควบคุมของฝ่ายมหาดไทยมาตั้งแต่ต้น อยู่ที่บ้านใหม่หนองบัวและบ้าน ยาง สองแห่งนี้เป็นหมู่บ้านใหญ่มาก

มีจำนวนประชากรผู้อพยพหลายร้อยคน แต่อย่างไรก็ตามเมื่อมีหน่วยงานที่ทางรัฐบาลจัดตั้ง ให้เข้ามาดูแลเฉพาะชาวจีนที่เป็นกองกำลังทหารจีนและครอบครัว ทั้ง 3 จังหวัดมีจำนวน 1 หมื่นคนเศษ คือกองบัญชาการทหารสูงสุด ก็ไม่พ้นความรับผิดชอบ ซึ่งมีใช้ปฏิเสธด้านความรับผิดชอบ แต่จะชี้ ประเด็นให้เห็นว่าไม่มีส่วนราชการฝ่ายมหาดไทย ที่ทาง ส.ส. จะร้องเรียนผ่าน ที่นำมากล่าวนี้เพื่อจะ ได้มองภาพกว้างว่า กรณีหนังสือพิมพ์ได้ข่าวการจับกุมเกี่ยวกับยาเสพติดฝิ่น เฮโรอีน นั้น แน่นนอนผู้ที่

เกี่ยวข้องมาใช้ที่อยู่กองกำลังทช. 12,000 คน จีนฮ่อพลเรือน 13,000 คน จีนฮ่ออิสระที่มีในปี พ.ศ. 2500 ประมาณ 30,000-40,000 คน ทั้งนี้ไม่รวมนับชนกลุ่มน้อยพม่าเชื้อชาติจีน สัญชาติพม่ากลุ่มขุนสำโล ซึ่งฮั่น ฯลฯ นับอีก 20-30 กลุ่ม จำนวนหลายหมื่นคน แต่ผู้สื่อข่าวก็จะลงคิดหัวข้อข่าวไว้ก่อนว่า กองพล 93 ซึ่งก็หมายถึง บก. 04 ผู้รับผิดชอบจึงเป็นเหตุให้ฝ่ายต่าง ๆ มองหน่วยงานทั้ง 2 ด้าน ด้านที่มองเห็นคือการควบคุมได้เด็ดขาดหากได้ล้มล้มและอีกด้านคือความล้มเหลวในการควบคุมชนกลุ่มนี้

วันนักข่าว 27 มีนาคม 2527 ที่สวนลุมพินี ได้สัมภาษณ์ (อดีตนายกรัฐมนตรี พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เข้าร่วมงาน)

ผู้สื่อข่าวถามว่า “ขณะนี้ผู้เรียกร้องให้กองพล 93 (กองกำลัง ทช. กองทัพ 3 และ 5) ออกจากดินแดนไทย ท่านมีความเห็นประการใด?

พล.อ.เกรียงศักดิ์ “การอนุญาตให้กองพล 93 อาศัยอยู่ในดินแดนของประเทศไทยนั้น เป็นนโยบายของรัฐบาลชุดก่อน ถ้าหากจะทำการเปลี่ยนแปลงนโยบายดังกล่าวก็เป็นเรื่องของรัฐบาล และยังกล่าวว่า ในตอนแรกที่กองพล 93 (อดีตผู้อพยพ ทช.) เข้าสู่ประเทศไทยนั้น มีกำลังพลประมาณ 6,000 ทางรัฐบาลไทยก็ได้ยึดอาวุธแล้ว ปลดกำลังทหารทั้งหมด โดยอนุญาตให้ประกอบอาชีพทางการเกษตรเพื่อเลี้ยงตนเอง ต่อมาก็ได้เข้าร่วมกับกองทัพไทยในการปราบปรามกวาดล้าง ผกค. หลายครั้งจนทำให้กำลังของอดีตผู้อพยพ ทช. เสียชีวิตนับพัน และยังได้ย้ำว่า การเข้าร่วมปฏิบัติการดังกล่าวมิใช่เป็นการรับจ้างทางรัฐบาล เราได้ให้ค่าตอบแทนต่อครอบครัวของทหารเสียชีวิต จากการรบครั้งนี้คนละ 10,000 บาท นอกจากนี้ทางเรายังได้ขอให้พวกเขาช่วยกันการสร้างทาง... จากการเข้าใจของฝ่ายเราที่ว่า พวกเขาอาศัยอยู่ในดินแดนของเราได้รับการดูแลจากเรา ก็ควรจะช่วยเหลือเรา”

พล.อ.เกรียงศักดิ์ ได้กล่าวต่อไปถึงภายใต้การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล โดย บก. ทหารสูงสุด ไม่เพียงแต่บรรลุถึงเป้าหมายขั้นต้น หากแต่ยังเกินเป้าหมายที่กำหนดถึงร้อยละแปดสิบ

ผู้สื่อข่าวถามว่า คงมีการเชื่อว่า กองพล 93 มีการปลุกผีและค้ายาเสพติดเป็นความจริงหรือไม่? และบ้านพักตากอากาศหลังหนึ่งที่สร้างให้ท่านบนคอยแม่สะลอง

ประสงค์จะให้ท่านไปพำนักและใช้เป็นเตรียมการหาเสียงเลือกตั้งครั้งใหญ่ทั่วประเทศที่จะเริ่มขึ้นนั้นด้วย

พล.อ.เกรียงศักดิ์

ได้ตอบผู้สื่อข่าวและพุดผากไปให้ข้าราชการทุกหน่วย สามารถเดินทางไปตรวจสอบพิสูจน์ได้ และยังได้อธิบายให้ผู้สื่อข่าวทราบทั่ว แท้ที่จริงแล้วแม่สะลองและถ้ำจอบนั้นเป็นสถานที่ตั้งหน่วยติดต่อบริการสาธารณะของรัฐบาลในการรักษาความสงบทางชายแดนนั่นเอง...มีการควบคุมผู้อพยพและครอบครัวเมื่อต้องการออกนอกพื้นที่เขตควบคุมเป็นการชั่วคราว เพื่อเดินทางไปธุระส่วนตัว ทางเราก็จะออกใบอนุญาตทำหนังสือเดินทางออกนอกพื้นที่ได้เท่าที่ข้าพเจ้าทราบ เจ้าหน้าที่ของไทยได้ปฏิบัติต่อชาวจีนอพยพเหล่านี้ด้วยไมตรีจิต ไม่เคยสร้างความยุ่งยากเลย ฉะนั้นเจ้าหน้าที่ของไทยจะได้รับความเคารพนับถือจากชาวจีนอพยพเหล่านั้น ทุกเช้าและเย็นก็มีการเชิญธงชาติขึ้นและลง ประชาชนในหมู่บ้านจะยืนตรงทำความเคารพธงชาติ เรื่องการปลูกฝิ่นในพื้นที่ดังกล่าวเป็นสิ่งที่ไปไม่ได้ (จากการสัมภาษณ์ พล.อ. เกรียงศักดิ์ รมะนันท์ เมื่อ 27 มีนาคม 2527 ณ. สวนลุมพินี)

ปัญหาทางด้านการเมืองเรื่อง ทอช. ภายในไทย

ผู้อพยพ ทอช. มีความเป็นอยู่แตกต่างไปจากประชาชนคนไทยในท้องถิ่นที่อยู่ใกล้เคียง ทั้งในด้านภาษา, ขนบธรรมเนียม, ประเพณี, การแต่งกาย และอื่น ๆ จนเห็นได้ชัดว่าเป็นคนอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งมาตั้งหลักแหล่งทำมาหากินแยกออกจากสังคมของคนไทย ไม่ปะปนกับผู้ใด จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มหนึ่งในประชาคมของคนพื้นเมือง ลักษณะเช่นนี้ทำให้เป็นที่สังเกตและจับตามองของนักการเมืองในประชาคมของคนพื้นเมือง และกลุ่มที่มีมีปฏิริยาตรงข้ามกับรัฐบาล ที่จะยกขึ้นเป็นสาเหตุโจมตีรัฐบาลในแง่ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่รัฐบาลยินยอมให้กองทัพจีนคณะชาติเข้ามาอาศัยอยู่ในผืนแผ่นดินไทย มิได้ขับไล่หรือหาทางผลักดันให้ออกไปจากพระราชอาณาเขต ทั้งยังอุปถัมภ์ค้ำชูให้มีที่ดินทำกิน และช่วยเหลือในด้านการพัฒนาอาชีพต่าง ๆ ดังจะเห็นจากหนังสือพิมพ์หลายฉบับ ลงข่าวเกี่ยวกับผู้อพยพจีนคณะชาติ โดยเรียกชื่อว่า ทหารจีนกองพล 93 กล่าวหาว่าทหารที่ทางราชการเลี้ยงดูผู้อพยพกลุ่มนี้ไว้ มิได้ก่อให้เกิดผลดีแต่อย่างใด นอกจากจะเสี่ยงงบประมาณไปโดยไร้เหตุผลแล้ว ยังอาจจะทำให้เกิดความบาดหมางกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งต่อไปจะเป็นปัญหาของชาติที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของประเทศขึ้นได้

นอกจากสื่อมวลชนทางหนังสือจะกล่าวโจมตีเช่นนี้แล้ว การที่ผู้อพยพพหุชาตินะชาติอยู่ในภาคเหนือของประเทศไทย ยังเป็นที่สนใจและเป็นจุดสำคัญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางคน หยิบยกขึ้นเป็นปัญหาหนึ่งในการอธิบายทั่วไป ตามมาตราที่ 158 เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2518 ณ คีกรัฐสภา ซึ่ง พล.ต.ประมาท อธิการบดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้เป็นผู้ชี้แจงเกี่ยวกับปัญหาที่เบียดเบียนสิทธิในครั้งนั้น และปรากฏว่าบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เปิดอภิปรายต่างก็เข้าใจดีและเห็นด้วยกับนโยบายของรัฐบาล ที่ปฏิบัติต่อผู้อพยพเหล่านี้ ไปในทางที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่

เรื่องที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งสื่อมวลชนและประชาชนทั่วไป เป็นห่วงเกี่ยวกับผู้อพยพพหุชาตินะชาติคือ

1. เกรงว่ารัฐบาลจะใช้ผู้อพยพเหล่านี้ เป็นกัณฑ์ของการรุกรานของจีนคอมมิวนิสต์จากภายนอกประเทศ
2. เกรงว่าผู้อพยพพหุชาตินะชาติ จะประกาศตัวหรือกระทำการใด ๆ ให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ราษฎรไทยที่อยู่ใกล้เคียง เช่นการตั้งด่านเก็บภาษีแก่ราษฎรที่เดินทางไปมาค้าขาย ซึ่งบางครั้งจำเป็นต้องผ่านเข้าไปในเขตหรือผ่านเขตที่เป็นที่พำนักของผู้อพยพ
3. เกรงว่าผู้อพยพจะดำเนินการหาเลี้ยงชีพในทางผิดกฎหมาย เช่นปลูกฝิ่น, ค้าฝิ่น, ค้าเฮโรอีน และซื้อขายสินค้าเถื่อน ซึ่งจะเป็นภัยต่อความสงบสุขและศีลธรรมอันดีของประชาชน (พล.ต.สุรเสถียร รามสมภพ เอกสารวิจัย วปอ. ปี พ.ศ.2519 หน้า 45, 46)

2.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างไทย - พม่า และผลกระทบจากการดำรงอยู่ของกองกำลังทหาร จีนพหุชาตินะชาติระหว่างปี พ.ศ.2496-2527

สัมพันธ์ไมตรีไทย-พม่า หลังกองกำลังทหารจีนพหุชาตินะชาติ ตั้งอยู่ในรัฐฉาน และประเทศไทยสหภาพพม่าประสบกับปัญหาชนกลุ่มน้อยภายในประเทศของตน มาตั้งแต่หลังได้รับเอกราช เมื่อมกราคม ปี พ.ศ.2491 และมีปัญหาย่างยากมากขึ้นในเวลาต่อมา นอกจากนี้ยังประสบกับถูกคอมมิวนิสต์เข้ายึดครองพื้นที่หลายแห่ง ชนกลุ่มน้อยและกบฏกลุ่มต่าง ๆ มีประชากรรวมกันมากกว่าชาวพม่าแท้ อีกทั้งพม่าเหลือพื้นที่ครอบครองส่วนใหญ่เฉพาะบริเวณรอบ ๆ ย่างกุ้ง ในขณะที่เดียวกันผู้อพยพชาวจีนจากยูนนาน และกองกำลังพรรคก๊กมินตั๋งที่ถูกพรรคคอมมิวนิสต์เข้าครอบครอง ถอนร่นเข้ามาอาศัยลี้ภัยและเข้ามาสร้างฐานปฏิบัติการ เพื่อบุกกลับคืนสู่จีนแผ่นดินใหญ่ มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2492 โดยเฉพาะกองพล 93 (ขยายกำลังเป็นกำลังกู้ชาติของนายพลหลี่มี้) โดยได้หัวนและสหรัฐอเมริกาอยู่เบื้องหลังความ

ช่วยเหลือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้คอมมิวนิสต์บุกทลวงลงสู่ประเทศต่าง ๆ ทางเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศไทยซึ่งเป็นพื้นที่จุดยุทธศาสตร์ ที่เสมือนประตูเข้าสู่พม่า รัฐบาลสมัยนายกรัฐมนตรีอินุ และนายพลเนวิน เสนาธิการ ได้ส่งกำลังเข้าปราบปรามกองกำลังทหารจีนคณะชาติ กำลังพลนับหมื่น (จำนวน 11 กรม) เข้ารัฐฉานเพื่อจู่โจมหมายจับไล่ ทช. โดยไม่ต้องการให้กระทบกระเทือนความสัมพันธ์กับจีนแดง ส่วนความสัมพันธ์ไมตรีพม่ากับไทย ย่อมมีผลกระทบมาตั้งแต่ครั้งนั้น ตามเหตุการณ์การสู้รบในรัฐฉาน

ทางการพม่าเร่งปราบทหารจีนคณะชาติ เพราะสาเหตุสำคัญคือ การดำรงอยู่ของทหารจีนในดินแดนพม่า ไม่เฉพาะเป็นผู้รุกรานต่อสหภาพพม่าและทำลายอำนาจอธิปไตย แต่ยังขัดขวางความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพพม่ากับรัฐบาลจีนใหม่ (คอมมิวนิสต์) อีกด้วย

จีนคอมมิวนิสต์เองก็ห่วงสถานการณ์ในพม่า เพราะจีนได้ส่งทหารไปทำการรบกับกองกำลังนานาชาติของสหประชาชาติในสงครามเกาหลีเหนือ ครั้งหลังเมื่อปี พ.ศ.2493 เกรงว่าสหราชอาณาจักรจะเปิดศึกด้านที่สองทางตอนใต้ของประเทศจีนก็ได้ โดยใช้ประโยชน์จากฐานทหารจีนในพม่า (Kenneth Ray Young Nationalist Chinese Troops in Burma-Obstacle in Burma's Foreign Relations : 1949-1961 P. 57, 58)

รัฐบาลพม่าประท้วงไทยกรณี ทช. ปี พ.ศ.2494

สัมพันธไทย-พม่า มีความระส่ำระสายมาแต่ครั้งอดีต ตั้งแต่อังกฤษปกครองพม่า แม้จะเริ่มเป็นเอกราช สัมพันธภาพก็ยังไม่เคยเป็นมิตร ยิ่งเกิดกรณีกองทหารจีนก็ยิ่งทำให้รัฐบาลพม่าประท้วงไทยและกล่าวหาว่า ทหารจีนคณะชาติได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลไทย โดยยอมให้ความช่วยเหลือจากใต้หวันผ่านเข้ามาทางเหนือของไทย และยังมีกองกำลังกะเหรี่ยง และชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ได้รับอาวุธและสิ่งอุปโภคบริโภคผ่านทางประเทศไทย โดยเฉพาะเมื่อพฤษภาคม ปี พ.ศ.2494 รัฐบาลพม่าได้ยื่นประท้วงไทยกรณีปล่อยให้อาวุธยุทธโปกรณ์ผ่านเข้าไปในเขตพม่า ด้วยการแลกเปลี่ยนกับยางและแร่พลูม จากพวกกลุ่มกบฏและนักค้าอาวุธในไทย ผู้แทนไทยในองค์การสหประชาชาติได้ปฏิเสธและมีการโต้เถียงกันรุนแรงในการประชุม เมื่อปลายเดือนมกราคม ปี พ.ศ. 2495 (Robert H. Taylor Foreign and Domestic Consequences of the KMT Intervention in Burma July 1973 P. 33)

ผลกระทบต่อสัมพันธไมตรีเริ่มเมื่อ ทช. ถอยจากเมืองสาครเข้าสู่ไทย รัฐบาลพม่าขอร้องให้ระงับการช่วยเหลือก็กมิตั้งผ่านไทย รัฐบาลไทยได้ปฏิเสธข้อกล่าวหา และอธิบดีกรมตำรวจ พล.ต.อ. เผ่า ศรียานนท์ ได้สั่งการให้ตำรวจชายแดนปิดพรมแดน เมื่อ กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2496 เมื่อสหภาพพม่าได้

ร้องเรียนสหประชาชาติ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความจริงใจ ว่าไทยและสหรัฐฯ ไม่ได้ให้การสนับสนุนทหารจีนในพม่า

ความพยายามของรัฐบาลพม่าที่จะโจมตีกัมบิงตังให้พ่ายแพ้ จึงได้เพิ่มความตึงเครียดต่อความสัมพันธ์ไทย - พม่า อีกทั้งความสัมพันธ์ได้ตกต่ำลงมากในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2496 เมื่อราษฎรไทยตาย 2 คน และบาดเจ็บอีก 5 คน เมื่อถูกเครื่องบินทิ้งระเบิดตามชายแดนใกล้หมู่บ้านไทย รัฐบาลสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม สั่งการให้ยิงเครื่องบินรบทุกลำที่เข้ามาทิ้งระเบิดเหนือพรมแดนไทย (Robert H. Taylor Jul 1973 P. 34)

กองกำลังทางอากาศของพม่าโจมตีทิ้งระเบิดฐานทหารจีนตามชายแดนไทยหลังกองบัญชาการทหารจีนเมืองสาตถูกพม่ายึดได้สำเร็จคืนปี พ.ศ.2497 กองกำลังทหารที่ไม่ประสงค์กลับได้หัวน ต่างก็แยกย้ายไปหาที่ปลอดภัย นายพลค้วน ซี เหวิน เป็นผู้บังคับฐานฝึกรบรบค่ายปงป่าแฆมีฐานที่มั่นค่ายทหารได้เมืองสาต อยู่บริเวณเมืองค้วน เมืองหาง และบ้านห้วยฮั่ว ฐานดังกล่าวห่างจากชายแดนไทยด้านอำเภอเชียงดาวเข้าไปในพม่าประมาณ 14 กิโลเมตร เครื่องบินพม่าทิ้งระเบิดได้โจมตีหมู่บ้านดังกล่าว ที่เป็นที่ตั้งฐานทหารจีนในพม่า เป็นเหตุให้ชาวไทยใหญ่จำนวนมากเป็นพัน หลบหนีการทิ้งระเบิด พวกคนอพยพเข้ามาอยู่ที่หมู่บ้านแม่ณะและบ้านนาหวาย อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ทางกรมไทยได้จัดที่พักให้แก่ผู้อพยพในหมู่บ้านทั้งสองแห่งแล้ว นายประเสริฐ กาญจนกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เผยว่า เมื่อเหตุการณ์คลี่คลายลงแล้ว ก็จะให้ผู้อพยพเหล่านี้เดินทางกลับออกไปยังภูมิลำเนาของเขา และ 12 ตุลาคม 2496 เครื่องบินพม่ามาทิ้งระเบิดที่บ้านนาปูป้อม ตำบลปางมะผ้า อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอนด้วย ซึ่งในขณะนั้น ทจข. บางกลุ่มคือ กองทัพ 3 และ 5 โดยผู้นำทัพคือ นายพลหลี และนายพล ค้วน ไม่ประสงค์จะอพยพขนย้ายกลับได้หัวน จึงนำกำลังที่ได้รับการฝึกแปรสภาพเป็นหน่วยรบแบบกองโจร อาศัยสันเขาแนวชายแดนไทย-พม่า ด้านอำเภอเชียงดาว ตะวันตกเฉียงเหนือจังหวัดเชียงใหม่ เป็นที่หลบภัยและแปรสภาพกองฝึกทหารใหม่เป็นกองกำลังอาสาสมัครชาวยูนนาน ต่อต้านคอมมิวนิสต์ขึ้นมาเป็นกองทัพ แต่บุคคลภายนอกหรือหนังสือคงใช้ชื่อเรียกทหารจีนทุกกลุ่มนี้ว่า กองพล 93 ในข้อเท็จจริงขณะนั้นได้ขนย้าย กองพล 93 กลับได้หัวนอยู่

ทหารจีนคณะชาติกับผลกระทบจากการดำรงอยู่ปี พ.ศ. 2496

สหภาพพม่าได้เข้ายึดกองบัญชาการทหารจีนเมืองสาตได้สำเร็จ เมื่อ 10 เมษายน 2496 หลังจาก ทจข. มาตั้งฐานถาวรได้ 3-4 ปี ขณะที่เริ่มจะมีการถอนทหารจีนคณะชาติที่ด่านแม่สาย สาเหตุสำคัญเพราะกำลังทหารหลัก กองพล 93 ต้องขนย้ายกลับได้หัวน ตามมติสหประชาชาติ ส่วนที่เหลือเป็นกำลังอาสาสมัครชาวจีนยูนนาน ที่หนีตามกองทัพมาอยู่ในรัฐฉาน และบางส่วนเป็น ชนกลุ่มน้อยชาวเขา

และกองทัพจีนในพม่า เรียกเกณฑ์หรือสมัครใจเข้ามา รวมทั้งถูกหลานจีนในบางส่วนของกลุ่มประเทศ เสรีที่มีอุดมการณ์ต่อต้านคอมมิวนิสต์ กองกำลังส่วนที่เหลือนี้มีหลายกลุ่มเป็นกลุ่มย่อย ๆ อยู่ในรัฐฉาน มีการแปรสภาพกลายเป็นกองโจร สองกองทัพ ทจช. ที่เกาะติดอยู่ใกล้ชายแดนไทย สองกองทัพนี้เป็น กำลังจากฐานฝึกทหารใหม่ที่ค่ายปงป่าแฉม ดิดเขตไทยด้านอำเภอเชียงดาว ตามช่องทางก๊วผาวอก (บ้านเมืองงาย และบ้านหนองอุก) กองกำลังนี้ คือ กองทัพ 3 มี นายพลหลี เหวิน ผาน เป็นแม่ทัพ 3 ถอยมาตั้งกองบัญชาการอยู่ด้านคอยอ่างขาง และกองทัพ 5 มีนายพลด้วน ซี เหวิน เป็นแม่ทัพ 5 มาตั้งอยู่ที่คอยกลาง อำเภอฝาง ระหว่างปี พ.ศ.2496-2498

กองทัพพม่าได้ระดม กำลังพลหลายกองพล คิดตามกคคันกวาดล้างสองกองทัพ ที่หลบอยู่ บริเวณด้านภูเขาแดนลาว ที่กันเขตแดนไทย-พม่า ด้านจังหวัดเชียงใหม่ ในขณะที่สภาพภูมิประเทศใน สนามบินยังเป็นป่าเขารกทึบ ขาดเส้นทางคมนาคม อันเป็นภูมิประเทศกำลังที่กองทัพพม่าไม่สามารถ เข้าถึงได้ จึงได้เครื่องบินทิ้งระเบิดตามแหล่งหลบซ่อนที่ค่อนข้างดี

พม่าทิ้งระเบิดทำลายที่ตั้งทหารจีนบริเวณเมืองต่วน เมืองหาง ชาวไทยใหญ่นับพันหนีอพยพ เข้าไทย (คนเมือง ประจำเดือนมีนาคม 2497) “ชาวไทยใหญ่จำนวนนับพันคนได้หลบหนีการทิ้ง ระเบิดของเครื่องบินพม่า ได้พากันอพยพเข้ามาที่หมู่บ้านเมืองนะและนาหวาย อำเภอเชียงดาว เครื่องบินพม่าได้ทิ้งลูกระเบิดขับไล่ทหารจีนคณะชาติที่เมืองต่วน เมืองหาง และที่บ้านห้วยฮั่ว ห่างจาก ชายแดนไทยประมาณ 7 กิโลเมตร การทิ้งระเบิดของเครื่องบินพม่าทำให้ชาวไทยใหญ่ ซึ่งตั้งบ้านเรือน อยู่ใกล้ค่ายทหารจีน ต้องพากันอพยพหนีภัยเข้ามาในเขตไทยดังกล่าว ขณะนี้ทางการได้จัดที่พักให้แก่ผู้ อพยพในหมู่บ้านทั้งสองแล้ว นายประเสริฐ กาญจนกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดเผยว่า เมื่อเหตุการณ์ คลี่คลายลงแล้ว ก็จะให้ผู้อพยพเหล่านี้เดินทางกลับออกไปยังภูมิลำเนาของเขา” ระหว่าง 5 มีนาคม - 11 มีนาคม มีผู้ลี้ภัยสงครามชาวไทยอพยพเข้ามาอยู่บ้านนาหวาย จำนวนรวม 568 ขา 395 คน หญิง 173 คน

หมู่บ้านจีนฮ่ออพยพในประเทศไทย เหตุการณ์บ้านเมืองมีการรบพุ่งกัน ราษฎรจีนฮ่ออพยพ เข้าสู่ตามแนวชายแดนไทยด้านอำเภอฝาง ในปี พ.ศ.2496-2497 (มีกลุ่มจีนฮ่ออพยพพลเรือน) ด้านกอง ทหารจีนยังคงทำการรบอยู่ในพม่า ส่วนพลเรือนอพยพภัยสงครามเข้ามาอยู่อาศัยหลบภัยเป็นการช่วง คราว บริเวณบ้านห้วยผ่าย ม่อนปิ่น บ้านห้วยไร่ บ่อน้ำพุร้อน จำนวนหนึ่ง ทางจังหวัดเชียงใหม่ ได้มอบ ให้กรมประชาสงเคราะห์เป็นเจ้าของเรื่อง จัดการช่วยเหลือตามหลักมนุษยธรรมตั้งนิคมและจัดที่พักิน อยู่อาศัยเป็นการบรรเทาทุกข์ ต่อมาก็คิดว่าจะขยับขยายเพราะเกรงว่าบุคคลกลุ่มนี้จะกลับเข้าไปในพม่า ทำความยุ่งยากลำบากใจต่อไทยกรณี สัมพันธ์ไมตรี ยังเสนอให้ขอความร่วมมือกระทรวงเกษตรเพื่อ พิจารณาพื้นที่ในท้องที่จังหวัดชัยภูมิและเพชรบูรณ์ แต่นานวันเข้าเมื่อโครงการดังกล่าวยังไม่เป็น

รูปธรรมและปัญหาจีนฮ่อที่อพยพเข้าเมืองด้านอำเภอฝาง อำเภอเชียงดาวมีเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งอพยพมาถึงอำเภอแม่สาย อำเภอแม่จันอีกด้วย จากนั้นสถานการณ์การสู้รบเปลี่ยนสมรภูมิต่อมาไปยังด้านจังหวัดเชียงราย ในปี พ.ศ.2508

ในขั้นต้นกรมตำรวจเป็นผู้ควบคุมจีนกลุ่มนี้แต่กระทำไม่ได้รัดกุมพอเพราะพื้นที่มิได้เป็นส่วน มีการติดต่อกับบุคคลภายนอกในด้านต่างๆอยู่เสมอ การกำหนดออกนอกเขตกระทำไ้ยากจึงได้หาวิธีการควบคุมที่เหมาะสมรวมทั้งได้เสนอรัฐมนตรีมหาดไทยในมาตรการหลายวิธีการ เช่น มีแผนจะย้ายไปอยู่ทางภาคอื่น ๆ ของไทย แต่ยังไม่ได้นำเนินการจนกระทั่งกระทรวงมหาดไทยโดย พล.ต.อ. หลวงชาติตระการโกศล มีการประชุมแก้ไขปัญหาจีนฮ่อ เมื่อ 21 กันยายน 2504 ผลสุดท้ายได้ข้อสรุปว่าที่เมืองฝางและทางราชการอำเภอฝาง ต่างก็เสนอว่าที่ดินตามไหล่เขาซึ่งว่างเปล่าหากอนุญาตให้กลุ่มบุคคลจีนเข้ามาอยู่ทำมาหากิน จะช่วยสร้างเศรษฐกิจในช่วงต้นๆ ไม่มีปัญหาเพราะทรัพยากรด้านนี้มีมากอย่างเพียงพอ แต่ต่อๆ มาเมื่อมีการเพิ่มประชากรมากขึ้น จึงเกิดปัญหาต่างๆของทั้งสองฝ่าย จนเป็นปัญหาทางการเมืองในเวลาต่อมา ซึ่งจะขออธิบายในตอนสุดท้ายของบท

รัฐบาลพม่าเริ่มเสริมสร้างสัมพันธไมตรี (หลังถอนทหารจีน ปี พ.ศ.2497)

รัฐบาลของพม่าและไทย (หลังปีที่มีการถอนทหารจีนกองพล 93 ออกจากไทย) รัฐบาลทั้งสองเริ่มสร้างสัมพันธไมตรีที่ดีต่อกัน ขณะเดียวกันผู้อพยพลี้ภัยชาวจีนในพม่า เริ่มที่จะอพยพเข้าสู่ประเทศไทย ในขณะที่ทางการพม่าเพิ่มความกดดันทางทหารมากขึ้นจะสังเกตว่าจำนวนคนต่างด้าวที่หลบหนีเข้าไทยถูกจับได้ ปี พ.ศ.2497 เพิ่มขึ้นในแต่ละวันจนกระทั่งทางการไทยมีแผนที่จะส่งกลับได้วัน ในสิงหาคม 2497 พม่าได้ส่งเจ้าหน้าที่เดินทางเข้ามากรุงเทพฯ เพื่อพิจารณาหาทางขจัดปัญหาขัดแย้งตามแนวพรมแดนไทย-พม่า การพบปะครั้งนี้มีผลให้มีการเปิดจุดผ่านแดน 5 แห่งและการเปิดพรมแดนตามปกติทุกจุดในปลายเดือนพฤศจิกายน (หนังสือพิมพ์เชียงใหม่ 28 พฤษภาคม 2536 หน้า 9 นำเหตุการณ์ปี พ.ศ.2496 มาลงใหม่)

เหตุการณ์เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2498 เวลา 10.00 น. ได้มีเครื่องบินทิ้งระเบิดชนิดเครื่องยนต์เดียวของกองทัพอากาศพม่าจำนวน 3 ลำ นำเครื่องบินเข้ามาทิ้งระเบิดและยิงปืนกลกราดไล่หมู่บ้านราษฎรไทยถึง 4 หมู่บ้าน บนดอยกลาง ซึ่งเป็นเขตติดต่อกับเขตประเทศพม่านานกว่าครึ่งชั่วโมงหมู่บ้านของราษฎรไทยที่ถูกเครื่องบินพม่าเข้ามาทิ้งระเบิดและใช้ปืนกลยิงกราดนี้คือ หมู่บ้านปางคันซ่อง, หมู่บ้านม่วนปางคันเคือ, หมู่บ้านปางปากกล้วย, และหมู่บ้านปางแสนเครือ ตำบลแม่อาว อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ หมู่บ้านราษฎรไทยทั้ง 4 แห่งนี้อยู่บนดอยกลาง อยู่คนละไหล่เขากับหมู่บ้านปางห้วยดาก ซึ่งอยู่ในเขตพม่า โดยมีสันเขาเป็นเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างประเทศทั้งสอง หมู่บ้านทั้ง 4 นี้อยู่ห่างจาก

สันเขาเส้นแบ่งเขตประมาณ 200 เมตร มีบ้านเรือนราษฎรไทยประมาณ 100 หลังคาเรือน ฝูงบินของพม่าบินมาจากทิศทางเมืองคั่วของสหภาพพม่า หรือทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของคอยกลาง พอบินมาถึงคอยกลางก็จิกหัวบินดำเรียเหนือยอดไป แล้วใช้ปืนกลยิงกราดเข้าใส่หมู่บ้าน ราษฎรไทยทั้ง 4 หมู่บ้านทันที เป็นเหตุให้มีราษฎรไทยเสียชีวิตและบาดเจ็บหลายราย บ้านเรือนราษฎรไทยถูกกระสุนปืนกลเสียหายไปหลายหลัง นอกจากนั้นยังทิ้งระเบิดทำลายเป้าหมาย เสียงคังกองไปทั่วหุบเขา

หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจชายแดนที่จุดห้วยศาลา ตำบลแม่อาว ได้เดินทางเข้าไปให้ความช่วยเหลือราษฎรไทย ชาวบ้านได้เล่าให้เจ้าหน้าที่ตำรวจฟังว่า ขณะเครื่องบินพม่าเข้าโจมตีหมู่บ้านมีทหารจีนซึ่งตั้งค่ายอยู่ที่คอยคั่วในเขตพม่า ห่างจากชายแดนไทยประมาณ 200 เมตร ได้ใช้ปืนกลยิงต่อสู้เครื่องบินพม่าอย่างหนักเครื่องบินพม่าเครื่องหนึ่งเกิดไฟลุกไหม้บินแตกพุ่งไปตกในป่าเขตพม่า เหตุการณ์ทิ้งระเบิดที่คอยคั่วคงมีต่อเนื่องไปถึงวันที่ 30 และ 31 มีนาคม 2498

ในกรณีเครื่องบินพม่าเข้ามาทิ้งระเบิดที่หมู่บ้าน 4 แห่ง ในเขตไทยที่คอยกลาง ทำให้ราษฎรชาวไทยเสียชีวิตและบาดเจ็บ โดยนายประเสริฐ กาญจนกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ บอกกับผู้สื่อข่าวว่าเป็นเรื่องร้ายแรงมาก ทันทียุทธการเรื่องจึงได้รับรายงานไปยังกระทรวงมหาดไทยทันที (เชียงใหม่นิวส์ 16 มิถุนายน 2536 หน้า 9) ขณะเดียวกันทางด้านอำเภอฝาง นายพลจัตวา วุฒิ วิรบุตร ผู้อำนวยการปราบปรามความไม่สงบ ได้ประท้วงต่อนายทหารติดต่อของพม่าที่อำเภอฝางด้วย ทราบว่าพม่าได้แสดงความเสียใจและจะได้เสนอเรื่องไปยังสถานทูตพม่าประจำประเทศไทย เพื่อพิจารณาชดเชยค่าเสียหายต่อไป หลังจากทางแม่ทัพอากาศพม่าได้ขึ้นไปสำรวจที่คอยกลางแล้ว ได้ยอมรับว่ากระทำไปโดยความเข้าใจผิด และได้แสดงความเสียใจและยอมรับค่าชดเชยให้ เหตุการณ์หลังจากนั้นเมื่อเริ่มคลี่คลาย ทางรัฐบาลไทยอนุญาตให้เจ้าหน้าที่พม่าเข้ามาจัดซื้อเสบียงอาหารในประเทศไทย ที่อำเภอเชียงดาว และอำเภอฝาง ส่งกำลังบำรุงให้กับกองทัพบพม่าที่เข้ามายึดคอยคั่ว คอยกลางจากทหารจีน เพราะไม่สามารถจัดหาส่งมาทางพม่าได้ทัน ทราบว่าพม่าได้ส่งกำลังทหารเข้ามาปราบปรามทหารจีนในครั้งนี้อยู่ถึง 11 กรม ในขณะนั้นกองทหารจีนก็กั้นตั้งก็ย้ายฐานหนีไปทางตะวันออกภูฐานและกองทัพ 3 และ 5 ตั้งฐานบนคอยคั่ว ด้านตะวันออกคอยกลาง ในเขตด้านอำเภอแม่สาย เพื่อรับกับสถานการณ์ใหม่ในการสู้รบกับพม่า

ความจริงใจของทหารไทยต่อแม่ทัพพม่า นายพลจ.ชอ เมื่อ 26 เมษายน 2498 พล.จ.วุฒิ วิรบุตร นายทหารติดต่อไทยยินดีพบปะแม่ทัพพม่า นายพลจ.ชอ คณะ 6 คน ผู้นำกำลังทหารพม่าจำนวน 11 กรม เข้าโจมตียึดฐานทหารจีนตั้งแต่คอยคั่ว, คอยกลาง ได้สำเร็จ เดินทางมาพบปรึกษาหารือกันว่าการอำเภอฝาง กรณีเกี่ยวกับเรื่องที่มีทหารจีนได้เข้าไปตั้งมั่นอยู่ที่เมืองพง ใกล้อำเภอท่าลี่เหล็กของ

พม่า ทางกรไทยได้จัดตำรวจไทยอำนวยความสะดวกให้คณะนายพลจอ ซอ เดินทางจากอำเภอฝางไปยังจังหวัดเชียงราย เพื่อไปยังอำเภอแม่สายแล้วข้ามไปทำขี้เหล็ก และเดินทางกลับมาอำเภอฝาง แล้วขึ้นไปยังคอยกลาง ซึ่งเป็นที่ตั้งกองบัญชาการทหารพม่าที่นั่น พม่าใช้ฐานนายพลคว้น ฐานทหารจีนเดิมแทนพื้นที่ (เชียงใหม่นิวส์ 21 มิถุนายน 2536 หน้า 9)

รัฐบาลจอมพล ป.พิบูลสงคราม มอบเงินชดใช้คืนพม่า ตามที่ฯพณฯ ไป จีน หม่องกาเล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยของพม่า ได้เดินทางมาประเทศไทยและได้มอบเงินจำนวน 5 ล้านบาทให้แก่รัฐบาลไทย เพื่อชดใช้ค่าเสียหายในการที่เครื่องบินพม่าได้เข้ามาถึงระเบิดและยิงบ้านเรือนราษฎรไทยที่หมู่บ้านปางต้นข้อง ตำบลแม่อาย อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเหตุให้ราษฎรไทยต้องเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บในครั้งนั้น ต่อมารัฐบาลไทยโดยจอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีได้ส่งเงินจำนวนดังกล่าวคืนให้แก่รัฐบาลพม่า เพื่อนำไปสงเคราะห์ราษฎรพม่าตามแต่รัฐบาลพม่าจะเห็นสมควร สำหรับค่าเสียหายที่จะชดใช้ให้แก่ราษฎรไทยที่ประสบเคราะห์นั้น รัฐบาลไทยได้ใช้งบประมาณของกรมประชาสัมพันธ์มาจ่ายแทน (หนังสือพิมพ์คนเมือง ฉบับเดือนกรกฎาคม 2498)

ความสัมพันธ์ไทย-พม่า ในทัศนะนักหนังสือพิมพ์ไทย

คุณสัจจ บรรจงศิลป์ คอลัมน์ โพร่ดันที่สามที่นำมาลงบทความ หนังสือพิมพ์คนเมือง ประจำเดือนกรกฎาคม 2498 ได้นำเอาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างไทย-พม่า กรณีพม่าปราบปราม ทจข. ตามชายแดนไทยด้านอำเภอฝาง จนเป็นเหตุให้ความสัมพันธ์ไทย-พม่า ตกต่ำ ทั้งนี้ได้นำความปรารถนา ระหว่างนักหนังสือพิมพ์และตำรวจพม่าที่รู้จักกันเป็นการส่วนตัวกับคุณสัจจ บรรจงศิลป์ นำมาเผยแพร่ในบทความในหนังสือพิมพ์คนเมือง อันเป็นหนังสือพิมพ์เพียงฉบับเดียว ที่ตีพิมพ์ในท้องถิ่นในครั้งนั้น

นายตำรวจพม่าผู้นี้ยืนยันว่า รัฐบาลและประชาชนชาวพม่าผู้รักสันติมีความเสียใจและห่วงใยในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อันเนื่องมาจากการกระทำที่ผิดพลาดของทหารพม่าที่ส่งมาปฏิบัติราชการสนามทางชายแดนไทยเป็นอย่างมาก และได้พยายามทุกวิถีทาง ที่จะแก้ไขป้องกันมิให้เหตุการณ์อันน่าสลดใจทำนองนี้เกิดขึ้นอีก นายตำรวจพม่าผู้นี้ได้ย้ำว่า รัฐบาลและประชาชนชาวพม่ามิได้มีความประสงค์ที่จะให้พฤติกรรมใด ๆ อันจะเป็นการไม่เคารพต่อบูรณภาพและอธิปไตยของไทยแม้แต่ประการใด และสำหรับความผิดพลาดที่เกิดขึ้นมาแล้วนั้น เขาเชื่อว่ารัฐบาลพม่าคงเต็มใจที่จะชดใช้ค่าเสียหายให้ และจะหาทางป้องกันมิให้เกิดขึ้นมาอีก ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์คนเมือง ชี้แจงสาเหตุที่นำเรื่องนี้มาลงก็เพราะด้วยเห็น 2 ประการคือ

ประการแรก เนื่องจากในระบอบนั้นทางสำนักพิมพ์ได้รับจดหมายจากมิตรผู้อ่านเป็นจำนวนมาก เขียนมาเกี่ยวกับเรื่องนี้ และจากจดหมายเหล่านั้น มีอยู่หลายฉบับที่เดิยวที่ได้แสดงข้อคิดเห็นมาอย่างรุนแรง ทำให้เกิดความรู้สึกว่า เหตุการณ์ที่ร้ายแรงที่เกี่ยวข้องกันไปถึงประเทศเพื่อนบ้าน ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะใจเย็นอย่างค่อนข้างผิดปกติ แต่ประชาชนคนไทยผู้รักชาติรักเกียรติทั้งหลาย ย่อมจะใจเย็นต่อไปไม่ได้ เพราะเจ้าของจดหมายเหล่านั้นเกือบจะพูดได้ว่าทุกฉบับเรียกร้องให้มีการใช้วิธีตอบโต้ กับความไม่เป็นธรรมเหล่านั้นอย่างเฉียบขาดและรุนแรง ซึ่งทำให้เป็นห่วงว่า หากเรื่องนี้มิได้ถูกจัดการชำระสะสางให้เป็นที่เรียบร้อย อย่างเร่งด่วนแล้วก็อาจจะเป็นชนวนลูกกลมไปสู่ความร้ายฉานในด้านสัมพันธไมตรีระหว่างไทยกับพม่า ซึ่งเป็นสิ่งที่ใคร ๆ ย่อมไม่พึงปรารถนาเป็นแน่

ประการที่สอง เนื่องจากปรากฏว่า เหตุการณ์ทางชายแดนระยะนี้ได้คลี่คลายไปมากแล้ว เพราะความพยายามอย่างบริสุทธิ์ใจของรัฐบาลและสถานเอกอัครราชทูตพม่าที่กรุงเทพฯ ที่จะสะสางปัญหาเรื่องนี้โดยเฉียบขาดและรีบด่วน ถึงกับได้ส่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยของพม่าเดินทางจากนครย่างกุ้งมากรุงเทพฯ และแสดงความเสียใจต่อรัฐบาลไทยและประชาชนคนไทย พร้อมกับยอมรับผิดในเหตุการณ์ร้ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งยังยอมชดใช้ค่าเสียหายแก่คนไทยผู้เคราะห์ร้ายที่ยังยอมพิจารณาด้วยความเป็นธรรม

ซึ่งพฤติกรรมทั้งหมดนี้เห็นว่าเป็นนิมิตดี เพราะเป็นการแสดงให้เห็นถึงเจตจำนงค์แน่วแน่ของรัฐบาลและประชาชนชาวพม่า มิได้มุ่งถึงสิ่งใดนอกเหนือไปจากความปรารถนาในสันติ และความต้องการที่จะเป็นมิตรที่ดีกับคนไทย ซึ่งเจตนาอันนอบน้อมของรัฐบาลพม่าในครั้งนี้ควรที่ประชาชนคนไทยจะได้รับรู้

ด้วยเหตุผลทั้งสองประการนี้ จึงนำเรื่องนายคำรวพม่าผู้นี้มาเล่าสู่กันฟัง โดยเชื่อว่ารัฐบาลและประชาชนชาวพม่ามิได้เห็นด้วยหรือมีความประสงค์ แม้แต่น้อยที่จะให้เกิดเหตุการณ์รุนแรงใด ๆ เกิดขึ้น อันอาจก่อให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศพม่ากับประเทศไทยแต่อย่างใด อีกทั้งรัฐบาลและประชาชนชาวพม่าย่อมตระหนักได้เป็นอย่างดี เช่นเดียวกับรัฐบาลไทยและประชาชนชาวไทยว่า ประเทศเล็ก ๆ อย่างไทยกับพม่านั้นจะอยู่ร่วมกันฉันท์เพื่อนบ้านที่ไม่ยอมร่วมมือกันนั้นไม่ได้ เพราะขณะใดที่ไทยกับพม่าและกลุ่มประเทศเล็ก ๆ ในเอเชียอาคเนย์ ไม่พยายามออมชอมกัน และให้ความร่วมมือประสานกำลังกันอย่างใกล้ชิด เมื่อนั้นสวัสดิภาพของแต่ละประเทศก็จะตกอยู่ในระหว่างภัยอันตรายที่ร้ายแรงยิ่ง

เพราะฉะนั้น การที่รัฐบาลพม่าเล็งเห็นความจริงข้อนี้ และได้พยายามทุกวิถีทางที่จะแก้ไข บัดเป่าข้อพิพาทบาดหมางที่มีอยู่กับคนไทยให้เป็นที่เรียบร้อย จึงเป็นสิ่งที่เราผู้เป็นฝ่ายเสียหาย ควรจะได้

รับทราบและคอยสนองด้วยไมตรีจิต คอถัมน์ดังกล่าว ขอคุณรัฐบาลและประชาชนชาวพม่าที่ได้พยายามอย่างบริสุทธิ์ใจ ที่จะให้มีการสะสางปัญหาอันเป็นเสมือนหนามแหลมที่มียอดดอกคนไทยทั้งหลายนี้ให้เรียบร้อยและขอแสดงความหวังในนามของประชาชนคนไทยที่อยู่ตามชายแดนภาคเหนือทั้งหลายว่า ด้วยเดชที่เราต่างก็เป็นชาติที่นับถือพระบวรพระพุทธศาสนาคนไทยและคนพม่าคงจะอาศัยบนสังฆธรรมอันประเสริฐสุดขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นมูลฐาน ในการที่จะจรรโลงความเป็นเพื่อนบ้านที่ดีระหว่างกันให้วัฒนาสถาพรไปเป็นเนิ่นแท้

ทูตจีนขอให้ระงับการเนรเทศชาวจีนฮ่อ

เนื่องจากในปี พ.ศ.2497 มีชาวจีนฮ่อเป็นจำนวนมากได้พากันอพยพออกจากมณฑลยูนนานเข้ามาพักอาศัยอยู่ในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ ประมาณ 500 คน จีนฮ่อเหล่านี้ไม่มีใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวตามกฎหมายไทย ซึ่งเมื่อเข้ามาโดยผิดกฎหมายเช่นนี้ รัฐบาลไทยจะต้องเนรเทศออกไปจากราชอาณาจักรตามกฎหมาย ด้วยเหตุนี้ทางสถานเอกอัครราชทูตจีนในประเทศไทย จึงได้หาทางเจรจากับรัฐบาลไทย ในกรณีที่ว่าจีนฮ่อเหล่านี้ ไม่สามารถจะเดินทางกลับไปยังถิ่นฐานภูมิลำเนาเดิมของคนในยูนนานได้ จึงขอร้องให้รัฐบาลไทยอนุญาตให้จีนฮ่อเหล่านี้อยู่อาศัยในประเทศไทยไปก่อน พ.ต.ท.ศรีสุข มหินทรเทพ ผู้กำกับเชียงใหม่ เผยกับผู้สื่อข่าวว่า จีนฮ่อที่เข้ามาพำนักอยู่ในประเทศไทยเหล่านี้ เป็นพวกที่ลี้ภัยจากการสู้รบระหว่างทหารจีนคณะชาติกับทหารพม่าเมื่อครั้งก่อน ได้อพยพเข้ามาทางอำเภอฝาง จำนวน 300 คน และขณะนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจ ศชด. ได้ควบคุมไว้ที่ตำบลแม่ฮ้อย อำเภอฝางแล้ว และเคยถูกเนรเทศออกไปนอกราชอาณาจักรครั้งหนึ่งแล้ว ทางกรมไทยได้เนรเทศออกไปทางด่านแม่สาย ทางพม่าก็ไม่ยอมรับ โดยอ้างว่าจีนฮ่อเหล่านี้อยู่เมืองไทยมานานแล้ว (คนเมือง เดือนสิงหาคม 2497)

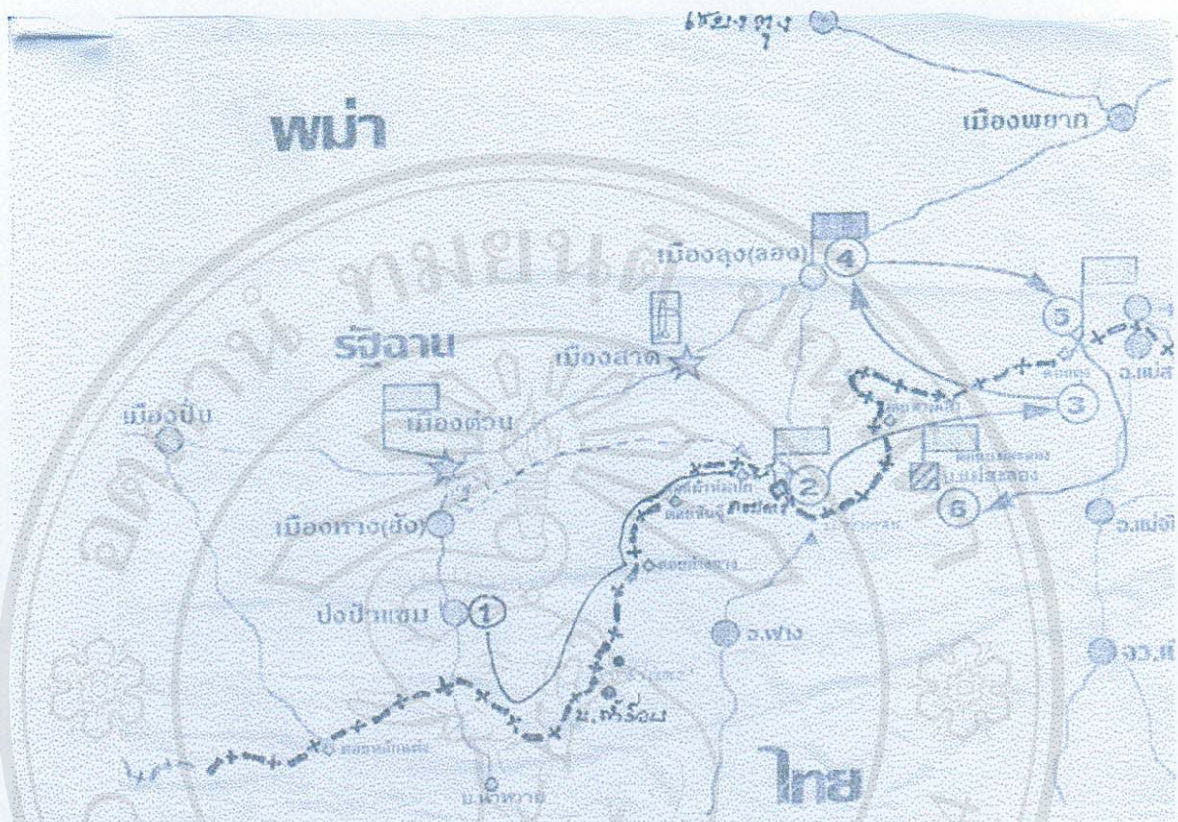
หนังสือพิมพ์ “เนชั่น” ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษที่ทรงอิทธิพลของพม่า ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่กรุงย่างกุ้ง ประเทศพม่า ฉบับวันที่ 24 กรกฎาคม 2497 มีความว่า คณะกรรมการองค์การต่อต้านคอมมิวนิสต์ของจีนในประเทศไทย ได้ตัดสินใจสนับสนุนช่วยเหลือแก่ทหารจีน โดยจะส่งอาวุธเวชภัณฑ์ เสื้อผ้าเครื่องแบบเป็นจำนวน 600,000 ดอลลาร์ เป็นเงินไทยประมาณ 12 ล้านบาท นอกจากนั้นยังมีส่วนช่วยเหลือจัดส่งกำลังทหารจีนไปยังชายแดนมณฑลยูนนานและทางเชียงตุงอีกด้วย สมาคมต่อต้านคอมมิวนิสต์จีนในสิงคโปร์ ได้ส่งผู้แทนมาปรึกษากับคณะกรรมการองค์การต่อต้านคอมมิวนิสต์ในกรุงเทพฯ เกี่ยวกับการช่วยเหลือกองทหารจีนดังกล่าว และยังได้ส่งผู้แทนของทั้งสองสมาคมขึ้นไปยังอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอแม่สายจังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นเขตชายแดนไทย-พม่า เพื่อติดต่อกับนายทหารจีนคณะชาติที่นั่นรายงานข่าวของ “เนชั่น” ยังแจ้งด้วยว่าจากการพบปะกันระหว่างนายทหารจีนคณะชาติ กับผู้แทนขององค์กรต่อต้านคอมมิวนิสต์นี้ ทหารจีนมีความต้องการ

เครื่องมือสื่อสารและอุปกรณ์สื่อสารเช่นวิทยุสำหรับติดต่อประสานงานระหว่างกองทหารเพราะขณะนี้การติดต่อระหว่างกองทหารจีนคณะชาติทางภาคเหนือและภาคใต้รัฐฉาน ได้ถูกกองทหารพม่าตัดขาดเสียแล้ว มิถุนายน 2498 หนังสือพิมพ์ Rangoon Nation ในย่างกุ้งรายงานข่าวว่า เคนเอ็ม ที.. 600 นายจากไต้หวัน เดินทางมายังกองบัญชาการแห่งใหม่ที่เมืองป่าเลียว ซึ่งติดต่อกับเมืองเชียงลับ ริมฝั่งแม่น้ำโขง

รัฐบาลจีนได้หวั่นเคยประกาศหลังการถอนทหารกองพล 93 แล้วว่าไม่ยอมรับรู้เกี่ยวกับพวกทหารจีนคณะชาติที่ไม่ยอมกลับไต้หวันและถือว่าไม่ใช่ทหารจีนคณะชาติอีกต่อไป แต่โดยพฤตินัยแล้วรัฐบาลไต้หวันก็ยังให้การสนับสนุนในด้านการเงินและอาวุธอย่างลับ ๆ ผ่านทางสถานทูตจีนในประเทศไทย พฤติกรรมดังกล่าวเป็นเหตุให้สหภาพพม่าตั้งข้อกล่าวหาฝ่ายไทยว่า ได้ให้การสนับสนุนแก่ทหารจีนคณะชาติและได้เจรจาทำความตกลงกับรัฐบาลไทย ขอความร่วมมือในการปราบปรามกองทหารจีนคณะชาติในแถบตอนใต้ของรัฐฉาน ที่ติดต่อกับประเทศไทย รัฐบาลได้ออกคำสั่ง เมื่อ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2498 ให้เลิกการติดต่อกับทหารจีนคณะชาติและมิยอมให้ทหารจีนคณะชาติอาศัยในพื้นที่ไทย (น.ค.ประสงค์ สุ่นศิริ เอกสารวิจัย วทบ. ปี พ.ศ.2512 หน้า 4)

ภาพเหตุการณ์ ทอช. (กองทัพ 3 และ 5) ห้วงปี พ.ศ.2496-2498 มีผลกระทบกับสภาพสังคมไทยในจังหวัดเชียงใหม่

เหตุการณ์เครื่องบินกองทัพอากาศพม่าเข้าโจมตีฐานทหารจีนบนดอยด้านติดกับอำเภอเชียงดาว อำเภอฝางและอำเภอแม่สายตลอดเขตแนว โดยเริ่มจากช่องทางก๊วผาวอก ดอยอ่างขาง, ดอยกลาง, และดอยตุง สาเหตุเพราะสถานการณ์การยุทธของกองทัพจีนคณะชาติ ถูกทหารพม่ายึดเมืองต่าง ๆ ในพม่าที่ทหารจีนกองทัพ 3 และ 5 ตั้งฐานปฏิบัติการตั้งแต่บ้านปางป่าแขม, เมืองหาง (ฮัง) เมืองต่วน และกองบัญชาการใหญ่ที่เมืองสาด (แผนที่สังเขป)

แผนผังแสดงที่ตั้งกลุ่มต่อต้าน อาสาสมัครชาวยุunnan (กองทัพ 3 กองทัพ 5)
นายพลเต๋ว, นายพลหลี่ อาศัยแนวตะเข็บชายแดนไทย-พม่า ระหว่างปี พ.ศ.2496-2503

ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2498 คณะผู้แทนไทยภารกิจเสริมสร้างความเข้าใจ เดินทางไปยังกึ่งและถัดมาในเดือนกุมภาพันธ์ เอกอัครราชทูตพม่าประจำประเทศไทยได้เข้าพบกับพล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ อธิบดีกรมตำรวจที่เชียงใหม่ ได้เจรจาเกี่ยวกับปัญหาชายแดนไทย-พม่า โดยเฉพาะเกี่ยวกับกรณีทหารจีนก๊กมินตั๋งที่ตกค้างทางภาคเหนือของไทย-พม่า (ปี พ.ศ.2498 ทหารจีนคณะชาติได้ย้ายฐานปฏิบัติการจากด้านคอยกลางไปคอยคองหรือจากด้านเชียงใหม่อไปเชียงราย) พม่าก็เริ่มโจมตีกวาดล้างทหารจีนเพิ่มขึ้นในขณะเดียวกัน ตำรวจตระเวนชายแดนก็ปิดปรคมแดน เพื่อประสานความร่วมมือในการกวาดล้างทหารจีน

ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2498 สัญญาณแห่งมิตรภาพเริ่มส่อแววเมื่อรัฐบาลพม่าตกลงที่จะชดใช้ค่าเสียหายให้กับราษฎรไทยที่เสียชีวิตจากการโจมตีทางอากาศของเครื่องบินทิ้งระเบิดพม่าและในปีเดียวกันเดือนพฤศจิกายน รัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจได้ประกาศแผนการจัดหาเสบียงอาหารสนับสนุนกองทัพพม่าตามแนวชายแดนไทยหลังจากการเดินทางกลับเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีของนายกรัฐมนตรีจอมพล ป.พิบูลสงคราม ที่สัญญาว่าจะช่วยเหลือจำกัดกองทหารก๊กมินตั๋งที่หลงเหลือต่อไป พม่าและ

ไทยก็ให้ลี้ภัยบ้านในลัญฉุณามิตรภาพที่ตกลงร่วมกันแก้ปัญหายาแค้นในปี พ.ศ.2500และมีผลถึงเดือนกันยายน พ.ศ.2501

แม้ว่าสัมพันธภาพไทย-พม่าจะอยู่ระดับปกติแต่ปัญหาความไม่ไว้วางใจกันในระดับพื้นฐานคงยังมีอยู่ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2499 เมื่อรัฐบาลพม่าขอรับรองรัฐบาลไทยให้ช่วยกำจัดอาชญากรรมที่เป็นของสหรัฐที่หลั่งไหลจากด้านลาว เข้าสู่กองโจรจีนฮ่อ (หลังจากทหารประจำการกองพล 93 ถูกส่งกลับ เกิดเป็นกองกำลังอาสาสมัครต่อต้านคอมมิวนิสต์ชาวยูนนานแทน มีชื่อภาษาอังกฤษ Yunnan Anti-Communist Voluntary Army หรือ กองทัพ 1, 2, 3, 4 และ 5) กองทัพ 3 และ 5 ตั้งอยู่บนคอยตุงและบางส่วนของกองทัพ 3 ตั้งอยู่ที่เมืองพงคะวันออกทาจี้เหล็กแต่ก็ไม่ปรากฏผลทางปฏิบัติ เมื่อจอมพล ป.พิบูลสงคราม ได้ตอบโต้ทางพม่าถึงปัญหาพรรคคอมมิวนิสต์จีนเข้าครอบครองรัฐว่า (เหนือเชียงตุงติดชายแดนจีนแผ่นดินใหญ่) แต่ก็มีได้รับความสนใจจากพม่า ดังนั้นรัฐบาลไทยจึงต้องร่วมมือทางทหารกับไต้หวัน ถ้าหากสหประชาชาติมีมติให้ตอบโต้ (ขณะนั้นจีนไต้หวันมีที่นั่งในสหประชาชาติอยู่) พม่ามิได้ให้ข้อคิดเห็นและตอบโต้กรณีกองทัพปลดแอกจีนในการคุกคามแต่ประการใด ความตึงเครียดได้เกิดขึ้นอีกในปี พ.ศ.2502 เมื่อปรากฏว่าเครื่องบินกองทัพอากาศพม่าโจมตีกวาดล้างหมู่บ้านราษฎรไทยตามแนวชายแดน ทำให้มีผู้เสียชีวิต 1 คน บาดเจ็บ 5 คน ขณะที่กองทัพพม่าเพิ่มการโจมตีตามแนวชายแดนไทย (ด้านคอยตุง แม่สาย และสามเหลี่ยมทองคำ) พร้อมกับความร่วมมือระหว่างทหารจีนก๊กมินตั๋งกับกลุ่มกะเหรี่ยง (KNDO) ทำให้เกิดความสงสัยและหวาดระแวงแก่ทางการพม่า ที่มองว่าประเทศไทยอยู่เบื้องหลังเหตุการณ์เหล่านี้ (Robert H. Taylor Jul 1973 P. 56, 57)

สิ่งที่เป็นผลกระทบกระเทือนต่อประเทศไทยในยุคนั้นมากที่สุดคือปัญหาการดำรงอยู่ของกองกำลังอาสาสมัครชาวจีนยูนนาน ซึ่งบุคคลภายนอกเรียกว่า กองพล 93 เพราะมีผู้นำระดับกรม, กองพล หลายนายไม่ยอมอพยพกลับพร้อมกองทหารกองพล 93 ที่ขนย้ายกลับ คงอยู่อาศัยตามชายแดนและจัดกลุ่มใหม่ดังกล่าแล้ว ทำมาหากินเลี้ยงกองทัพ โดยวิธีพึ่งตนเอง ซึ่งได้แก่อาชีพรับจ้างลำเลียงฝิ่นดิบเป็นกองคาราวานจากพ่อค้าที่เป็นจีนฮ่อหรือนายทุนใหญ่ การระบาคของฝิ่นดิบ, ยาเสพติดที่เป็นอันตรายที่สุดในยุคนั้น เป็นต้นเหตุแห่งความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ในประเทศไทย ตั้งแต่ระดับชาวบ้านจนถึงบุคคลในรัฐบาลยุคจอมพล ป.พิบูลสงคราม ซึ่งเป็นจุดหักเหของการเมืองไทยยุคปี พ.ศ.2500 ขณะที่พล.อ.สฤษดิ์ ธนะรัชต์ยึดอำนาจ อีกทั้งจอมพล ป.พิบูลสงคราม และพล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ ซึ่งทั้งสองต้องลี้ภัยการเมืองไปอยู่ต่างประเทศ ต้นเหตุของปัญหามาจาก ทชช.ด้วยประการหนึ่ง (พ.ศ.ค.ประชาพูนวิวัฒน์ ก็ผมไม่มีทางเลือกนี้ครับ ปี พ.ศ.2513)

ยาฝิ่นหรือแม่ทองคำยาเสพติดยุคทหารจีนคณะชาติ

ยาเสพติดประเภทฝิ่นที่เป็นพืชปลูกบนภูเขาและมีแหล่งผลิตใหญ่ในรัฐฉานได้กลายเป็นปัจจัยในการหารายได้เลี้ยงชีพหรือเลี้ยงกองทัพทหารจีนมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2493 เมื่อเครื่องบินขนส่งสัมภาระของ ซี ไอ เอ สามารถลงจอดส่งอาวุธ ยุทโธปกรณ์ เสบียง เมื่อสนามบินเมืองสาครได้รับการซ่อมแล้วเสร็จ แทนการทิ้งลงทางร่ม การลำเลียงฝิ่นดิบก็เป็นข่าวออกมาแต่ก็มาเกิดความไม่สงบขึ้นในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย เมื่อขบวนการค้าและลำเลียงฝิ่นดิบของกลุ่มจีนฮ่อได้ดำเนินการขนย้ายลำเลียงอย่างเป็นทางการเป็นลำเป็นสันด้วยกองคาราวานม้าครั้งละ 100-200 ตัวบางขบวนมีลูกหาบเป็นคนพื้นเมือง ลำเลียงผ่านช่องทางภูเขาจากรัฐฉานสู่ประเทศไทยด้านจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นต้นทางขบวนรถไฟลำเลียงสู่กรุงเทพฯ เป็นหลัก ในยุคที่ทางถนนยังไม่มีเส้นทางและการบินมีจำกัด ยาเสพติดเหล่านี้ได้ออกสู่ตลาดโลกทางเครื่องบินและทางทะเล จากต้นทางที่กรุงเทพฯ การลักลอบลำเลียงยาเสพติดประเภทฝิ่นดิบทำกันเป็นขบวนการใหญ่และได้ทวีความรุนแรงขึ้นตามลำดับ กลุ่มโจรจีนฮ่อยังกระทำการอย่างออกอ้าง แหย่กฎหมายไทยและคุกคามสวัสดิภาพของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ เจ้าหน้าที่เสียชีวิตหลายนายในการปราบปราม กลุ่มกองคาราวานของพวกจีนฮ่อได้พัฒนารูปแบบมีการนำอาวุธสงครามที่ทันสมัยมาใช้ในการคุ้มกันตนเอง ทางราชการจึงต้องจัดตั้งเจ้าหน้าที่หน่วยพิเศษได้แก่ ตำรวจรักษาชายแดน (ซึ่งต่อมาได้พัฒนามาเป็น ตำรวจตระเวนชายแดน มีฐานที่ตั้งถาวรอยู่ที่ค่ายดาราวัศมี อำเภอแม่ริม) เข้าทำการปราบปราม

เรื่องของฝิ่น กระแสข่าวการค้าและลำเลียงฝิ่นเถื่อนโดยกองกำลังก๊กมินตั๋ง ภายใต้การคุ้มกันของผู้ถืออาวุธสงคราม บริเวณชายแดนไทย - พม่า ได้แพร่สะพัดไปทั่วโลกเป็นความเคลื่อนไหวที่จะออกจ่อจลาจล ทำลายมโนธรรมสำนึกของสังคมไทยและนานาชาติเป็นอย่างมาก ในบริเวณภาคเหนือของประเทศไทยเต็มไปด้วยการค้าและลำเลียงฝิ่น ภายหลังช่วงปี พ.ศ.2496 เป็นปัญหายิ่งใหญ่ของประเทศชาติไม่เพียงแต่ด้านการปราบปรามจำกัดฝิ่น ตามมติสหประชาชาติเท่านั้น แต่ยังเป็นปัญหาอันใหญ่หลวงของประเทศชาติเพราะป่าไม้บนภูเขาถูกชาวเขาเผ่าต่างๆ ที่หันมาทำพื้นที่ปลูกฝิ่นเนื้อที่นับหมื่น ๆ แสน ๆ ไร่ ถูกตัดฟันและย้ายพื้นที่ปลูกทุก 1 - 2 ปี สาเหตุเพราะดินเสื่อมฝิ่นจำนวนมากถูกลำเลียงมาเก็บรักษาบริเวณคอกยป่าคาลังคอกยสุเทพ เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2496 พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ อธิบดีกรมตำรวจต้องเปิดยุทธการ “ยุทธการคอกยป่าคาลัง” ปราบปรามคลังฝิ่นหลังคอกยสุเทพ โดยนำตำรวจหน่วยพิเศษจากค่ายนเรศวรหัวหินมาทำการปราบปราม

เรื่องของฝิ่นอีกเช่นกันที่เกิดขึ้นจาก ทจช. ใช้เป็นปัจจัยการดำรงอยู่ จนถึงยุคพล.อ. สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ยึดอำนาจทำรัฐประหาร ปี พ.ศ.2500 ไม่ทราบว่ามีฝิ่นส่วนด้วยอีกหรือไม่ เพราะทั้งสองผู้นำ

ระดับสูงของไทยทั้งสองท่านคือ พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ อธิบดีกรมตำรวจ ที่มีส่วนร่วมกับการรัฐประหารและได้ชื่อว่าเป็นนักปราบปรามยาเสพติด แต่ก็ไม่พ้นเสียงวิพากษ์วิจารณ์ที่มีเรื่องเกี่ยวกับฝิ่นของ ททช. มาตั้งแต่ต้น เพราะเหตุสัมพันธภาพ ให้การสนับสนุนสหรัฐฯ จัดตั้งบริษัท ซี ซีพ พลอย ในเครือ ซี ไอ เอ ในไทยให้การสนับสนุนสัมภาระ เพื่อการดำรงอยู่ของกองทหารจีนในรัฐฉาน (เมืองสาคร) มาตั้งแต่ต้น ได้ถูกกล่าวว่ามีส่วนร่วมการลำเลียงฝิ่นทางอากาศด้วยเครื่องบิน คาโกต้า C-46, C-47 ที่ขนย้ายยุทธปัจจัยไปให้และขนฝิ่นกลับในเที่ยวกลับ (Bertil Lantner Burma in Revolt 1999 : 142)

นอกจากนั้นการดำรงอยู่ของ ททช. ตามแนวชายแดนไทยนับว่าเป็นประโยชน์ในด้านรัฐกันชน และยังได้รับประโยชน์ในเรื่องเศรษฐกิจในต้นคริสต์ทศวรรษที่ 1950 (ปี พ.ศ.2493) ฝิ่นเป็นต้นเหตุให้เกิดคอร์รัปชัน ผู้นำฝ่ายทหารและตำรวจโดยเฉพาะ Paul Helliwell's SEA Supplies Company ซึ่งไม่ใช่เฉพาะที่ทำให้อธิบดี เผ่า ศรียานนท์ ร่ำรวยเท่านั้นแต่ยังเป็นผู้ที่มีอำนาจมากคนหนึ่งในยุคนี้ (Bertil Lantner Burma in Revolt 1999 : 191) ซึ่งก็เป็นเหตุให้สัมพันธภาพไทย - พม่าไม่ดีและสั่นคลอนมาโดยตลอดในยุกระหว่างปี พ.ศ.2496-2500 ส่วน พล.อ.สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้นำทางทหารที่เป็นรัฐมนตรีร่วมกับ พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ มาตั้งแต่ต้น แม้จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดฝิ่น แต่ก็มีข่าวว่าอยู่เบื้องหลังลำเลียงฝิ่นดิบ ททช. จากแม่สายเข้ามายังสถานีรถไฟลำปาง ตามข่าวกล่าวว่าทั้งสองเผชิญหน้ากันที่สถานีรถไฟลำปางแล้วและฝิ่น 20 ตันดังกล่าวได้ถูกนำไปทิ้งบริเวณอ่าวไทย อันเป็นข่าวเกรียวกราวในยุคนี้

กรณียาเสพติดประเภทฝิ่น ที่มีผลผลิตจากพืชและมีผลเสียต่อการทำไร่ฝิ่นเพราะชาวเขาต้องตัดไม้โค่นป่า เพื่อต้องการดินดีและเคลื่อนย้ายไปที่ใหม่เมื่อดินเสื่อม ปัจจุบันคงมีเหลืออยู่บ้างแต่ค่อนข้างจะจำกัด โดยแอบลักลอบปลูกที่ป่าเขาแต่ก็จะถูกค้นพบด้วยเครื่องมือดาวเทียม ก่อนที่ผลผลิตจะออกในต้นปี ส่วนเฮโรอีนเป็นผลผลิตที่พัฒนาจากฝิ่นเพื่อสะดวกการลักลอบลำเลียง เพราะฝิ่นดิบมีปริมาณมากและมีกลิ่นจึงพัฒนาเป็นลักษณะแป้งผง ชื่อ เฮโรอีนจะสะดวกการเคลื่อนย้ายลำเลียงแต่ก็มีผลกระทบต่อผู้บริโภคมากกว่าฝิ่น ก่อนที่จะมาถึงยุคยาบ้า เฉากเช่นในปัจจุบัน

การยกเลิกการสูบฝิ่นในประเทศไทยซึ่งแต่เดิมการสูบฝิ่นสามารถขออนุญาตได้ตามกฎหมาย ต่อมาเริ่มเมื่อปี พ.ศ.2501 คณะปฏิวัติภายใต้การนำของจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้พิจารณาเห็นว่าการเสพฝิ่นเป็นอันตรายร้ายแรงและเป็นการบั่นทอนด้านชีวิตต่อพลเมืองของชาติอย่างมากประเทศต่าง ๆ ได้พยายามเลิกสูบฝิ่นโดยเด็ดขาด จึงเห็นเป็นการสมควรให้ยกเลิกสูบและการจำหน่ายในประเทศไทยเสีย ดังนั้น คณะปฏิวัติจึงได้ออกประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 37 เพื่อเลิกการสูบและจำหน่ายฝิ่นโดยเด็ดขาด

โดยให้ยุบเลิกร้านจำหน่ายฝิ่นให้หมดสิ้นเด็ดขาดทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.2502 และในวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2502 เป็นต้นไป หากผู้ใดเสพฝิ่นหรือปลูกฝิ่นมีความผิดตามกฎหมาย

ผลการที่รัฐบาลได้ดำเนินการปราบปรามฝิ่นอย่างเด็ดขาด ตั้งแต่ พ.ศ.2502 เป็นต้นมานั้น ภายหลังได้ก่อให้เกิดปัญหาการค้ายาเสพติดชนิดอื่น ๆ แพร่ระบาดเข้ามาโดยการแพร่เข้ามาของ ยาเสพติดนั้น ได้ระบาดมาในหมู่ประชาชนทุกเพศทุกวัย นอกจากนั้นยังมียาเสพติดชนิดต่าง ๆ เกิดขึ้น อีกมากมาย โดยเฉพาะเฮโรอีนเป็นยาเสพติดที่ระบาดมากมีพ่อค้าลักลอบนำมาจากต่างประเทศ ต่อมาจึง จ้างผู้ผลิตชาวจีนจากฮ่องกงและมาเก๋ามาผลิตในประเทศ โดยใช้เคมีภัณฑ์ที่ส่งจากต่างประเทศ เมื่อเฮโรอีนแพร่ระบาดไปทั่วราชอาณาจักรนับเป็นภัยอันใหญ่หลวงเพราะเฮโรอีนเป็นยาเสพติดให้โทษ ที่ร้ายแรงกว่าฝิ่น 30-80 เท่า (พล.ต.ต.ภา สารสิน เอกสารวิจัย วปอ. ปี พ.ศ.2521 หน้า 59)

โรงงานลักลอบผลิตยาเสพติดส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานผลิตเฮโรอีน มักตั้งอยู่แถวบริเวณ ชายแดนในพื้นที่ที่เป็นป่าเขา ระหว่างชายแดนไทยกับชายแดนพม่า เพราะสะดวกในการหลบหนี และ ปลอดภัยจากการปราบปรามของเจ้าหน้าที่ทั้งสองประเทศ โดยการหลบหนีจากเขตหนึ่งไปยังอีกเขต หนึ่งได้ง่าย ส่วนใหญ่ของโรงงานผลิตยาเสพติด ที่ตั้งอยู่ตามชายแดนไทย เป็นโรงงานของ ชนกลุ่ม น้อยที่ต่อต้านรัฐบาลพม่า จึงต้องผลิตและค้ายาเสพติดเพื่อหาทุนมาบำรุงกองกำลัง ลักษณะของโรงงาน มักจะเป็นโรงงานผลิตแบบพร้อมที่จะเคลื่อนที่ได้เสมอ (พล.ต.ต.ภา สารสิน เรื่องเดียวกัน หน้า 87)

เป็นที่ทราบกันทั่ว ๆ ไปว่า บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ซึ่งอยู่ระหว่างชายแดนของ 3 ประเทศ คือ ไทย พม่าและลาวที่อำนาจรัฐเข้าไปไม่ถึงเป็นแหล่งปลูกฝิ่นแหล่งใหญ่แห่งหนึ่ง ทำให้ประเทศต่าง ๆ เชื่อกันว่าประเทศไทยเป็นแหล่งยาเสพติดที่สำคัญแห่งหนึ่ง ทั้งๆที่ยาเสพติดอาจจะไม่ได้มาจากประเทศ ไทยโดยตรง แต่เป็นเพราะว่าการคมนาคม เช่น การติดต่อระหว่างประเทศ เป็นต้นว่า กรุงเทพฯ-ฮ่องกง, กรุงเทพฯ-อัมสเตอร์ดัม, กรุงเทพฯ-สิงคโปร์ จึงทำให้ยาเสพติดแพร่ระบาดในเมืองไทย ตลอดจนเป็น ทางผ่านไปยังประเทศอื่น ๆ ดังนั้นตัวการใหญ่อาจจะ ไม่ได้อยู่ในประเทศไทยก็ได้เพราะว่าเขตแดนไม่มี ความหมายสำหรับผู้ค้ายาเสพติด (พล.ต.ต.ภา สารสิน เรื่องเดียวกัน หน้า 88)

ความสัมพันธ์ไทย-พม่า ยุคจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ และจอมพลถนอม กิตติขจร ระหว่างปี พ.ศ.2500-2516 หลังปี พ.ศ.2500 เป็นต้นมาบริษัท SEA Supply ที่กรุงเทพฯ ถูกยกเลิก แต่ความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างไทยกับสหรัฐยังคงดำเนินต่อไป หากจะมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างตามสถานการณ์ การส่งกำลังบำรุงสามารถทำได้โดยตรงจากไต้หวัน โดยใช้เครื่องบินระยะไกลบินไป - กลับ โดยไม่แวะ เติมน้ำมันเพราะกองกำลังอาสาสมัครยูนิอัน ย้ายพื้นที่การยุทธหรือกองบัญชาการแห่งใหม่จากเดิมที่ เมืองสาตไปอยู่ที่เมืองเชียงลับ (ป่าเลี้ยว) ริมฝั่งแม่น้ำโขงตรงข้ามเมืองหลวงน้ำทาของลาว (เหนือบ้าน

สรวบของไทย ที่อำเภอเชียงแสนไปตามลำน้ำโขง) เพื่อเป็นไปตามแผนของโลกเสรีที่มีสหรัฐฯเป็นผู้นำยังปิดกั้นการขยายตัวของคอมมิวนิสต์จีน แต่สหรัฐฯได้เปลี่ยนแปลงไม่ดำเนินการเปิดเผยดังที่ทำสงครามลับ (Secret War) สหรัฐฯมีแผนเตรียมสงครามด้านลาวหลังจากฝรั่งเศสเริ่มถอนตัว เปลี่ยนมาใช้วิธีอยู่เบื้องหลังการหาข่าวใช้ชนกลุ่มน้อย โดยเฉพาะชาวเขมและกลุ่มทหาร ทอช. เป็นหน่วยจารกรรมหาข่าวและจัดตั้ง Ma Ching - Kuo's First Independent Unit ฝ่ายใต้รัฐบาล Chiang Ching Kuo บุตรชายจอมพล เจียง ไค เช็ก (Alfred W.McCoy The Politics of Heroin in Southeast Asia P. 319)

การกวาดล้างทหารจีนคณะชาติบนคอยดุงของกองทัพพม่า

นายพลเนวิน เสนาธิการกองทัพพม่า ผู้มีบทบาทปราบปรามทหารจีนมาตั้งแต่ต้น ได้จัดหาอาวุธหนักต่าง ๆ จากประเทศในยุโรปตะวันออก (ยูโกสลาเวีย) ได้แก่ ปืนใหญ่ภูเขาวิถีราบ 76 มม. และอาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ ให้กองทัพพม่าไว้ปราบปรามกองโจรจีนฮ่อ (กองทัพ 3 และ 5) บนคอยดุงเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2498 ด้วยอาวุธหนัก สามารถมองเห็นเสียงไฟการยิงกระสุนวิถีส่องแสงจากตลาดแม่สาย การสู้รบจะดำเนินเป็นประจำทุก ๆ ปี ต่อไปจนถึงปี พ.ศ. 2500 ในฤดูร้อนเป็นประจำทุกครั้งที่ฝ่ายพม่าโจมตีฐานปฏิบัติ ทอช. พม่าก็จะขอร้องให้ฝ่ายไทยและลาวช่วยปิดกั้นเส้นทางถอยหนี และป้องกันการส่งกำลังบำรุงให้แก่ทหารจีนด้วย ในขณะเดียวกันกองทัพอากาศไทย ก็จำเป็นต้องส่งเครื่องบินขับไล่ (แบร์แคต) มาประจำภาคเหนือ เพื่อทำหน้าที่ลาดตระเวนป้องกันน่านฟ้าไทย เพราะปรากฏว่าเครื่องบินไม่ปรากฏสัญชาติบินล่องลำเขตประเทศ การโจมตีของทหารพม่า เมื่อ 5 พฤษภาคม 2498 บนคอยดุง เป็นเหตุให้ชาวจีนฮ่อพลเรือนในพม่าชุดแรกประมาณ 400 คน อพยพเข้ามาอาศัยที่บ้านถ้ำปลา เขตอำเภอแม่สาย เกิดเป็นชุมชนจีนอพยพแห่งแรกของจังหวัดเชียงราย ส่วนสัมพันธภาพไทย-พม่าคงมีการประสานความร่วมมือตามคำร้องขอของฝ่ายพม่า เว้นแต่บางครั้งมีการถูกล้ำอธิปไตยก็ต้องปกป้อง และช่วยเหลือผู้อพยพตามหลักมนุษยธรรม

สงคราม ทอช. ในพม่า ได้เปลี่ยนมาทางด้านแม่สายของไทย หลังปี พ.ศ.2498 นำโดยนายพลเหลียว เหยียน หลิง นายทหารคนสนิทของจอมพล เจียง ไค เช็ก มาแทนนายพลหลี่มี จัดกำลังเป็น 5 กองทัพ และมีหน่วยหาข่าวอิสระของนายพลพม่า จุง โก๊ะ ของไต้หวันรวมอยู่ด้วย (หน่วยนี้เคยเข้ามาอยู่ทางอำเภอฝาง และอำเภอแม่จัน) ที่รู้จักในนามหน่วยปฏิบัติการสู่แผ่นดินใหญ่และหน่วยหาข่าวไต้หวัน ส่วนนายพลด้วน กองทัพ 5 และนายพลหลี่ กองทัพ 3 สองหน่วยนี้คงตั้งกองบัญชาการอยู่บนคอยดุง และทำหน้าที่เป็นส่วนสนับสนุนหาทุนเลี้ยงชีพให้กองบัญชาการกองทัพ ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ในปี พ.ศ.2498-2503 (พ.ต.ต.ประชา พูนวิวัฒน์ “ก๊อปปี้ไม่มีทางเลือกนี้ครับ” ปี พ.ศ.2513 หน้า 346) สงครามปราบจีนฮ่อของพม่าที่ส่งกำลังจากย่างกุ้งมาทำจีเหล็ก ระยะทางไกลและลำบากไม่เหมือนที่ผ่าน

มา การส่งกำลังบำรุงใหม่นี้มาจากเชียงตุงซึ่งเส้นทางก็เป็นอุปสรรค ดังนั้นทางพม่าจึงมีขีดความสามารถทำสงครามกวาดล้างทหารจีนด้านชายแดนส่วนนี้ไม่ง่ายและไม่กล้าเพราะกองทัพ SEATO เริ่มมีบทบาทมากขึ้นทุกที อย่างไรก็ตามกองทัพจีนแดง ร่วมกับกองทัพพม่าก็หันมาใช้ในการยุทธแทนการร้องเรียนสหประชาชาติ คอยการโจมตีเมืองป่าเลียวสำเร็จ ทหารจีนคณะชาติ กองทัพ 1, 2 และ 4 สูญเสียมาก ทหารพม่าได้ยึดอาวุธยุทโธปกรณ์ที่มีเครื่องหมายผลิตในสหรัฐฯของหน่วยข่าวกรองกลาง ซี ไอ เอ ส่งมาช่วยได้ทั้งสิ้น 5 คัน และนำอาวุธที่ยึดได้เหล่านี้ไปแสดงให้ผู้ช่วยทูตทหารต่างประเทศได้ชม เพื่อแสดงให้เห็นว่า สหรัฐฯคงอยู่เบื้องหลังการทำสงคราม การถอนทหารครั้งที่ 2 ได้สิ้นสุดลงในวันที่ 30 เมษายน 2504 พร้อมกันนี้ก็มีประกาศจากทางรัฐบาลไต้หวันว่าจะไม่รับผิดชอบใด ๆ ต่อทหาร “ก๊กมินตั๋ง” ที่เหลือ

เครื่องบินลำเลียงทิ้งสัมภาระทหารจีนถูกยิงตกที่อำเภอแม่จัน

ฐานทัพอากาศพม่าที่ฐานบินเชียงตุง ได้พยายามเผด็จศึกตามและสกัดกั้นมิให้เครื่องบินไม่ปรากฏสัญชาติบินล่องล้าแผ่นดินพม่า โดยเฉพาะบริเวณด้านรัฐฉานตะวันออก บริเวณที่กองทัพพม่ายึดกองบัญชาการทหารจีนไว้ได้แล้ว และเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2504 เวลาบ่าย 4 โมง ได้มีเครื่องบินขนาดใหญ่ 4 เครื่องยนต์ (ทราบภายหลังว่า เป็นเครื่องบินทิ้งระเบิดราชนาวีระยะไกล โรเบอร์เรเตอร์ หรือ PB 4 Y) สมรรถนะพิสัยบินระยะไกล สามารถบินไป-กลับได้วันโดยมิต้องแวะเติมน้ำมัน ไม่ปรากฏสัญชาติหรือหมายเลข ขณะทำการทิ้งสัมภาระทางร่วมให้กองทหารจีนและราษฎรจีนที่อยู่ระหว่างการถอยหนีและอพยพ กองทัพอากาศพม่าได้ส่งเครื่องบินขับไล่ 3 ลำ เข้าสกัดกั้นทันที เครื่องบินลำเลียงดังกล่าว ได้พยายามบินหลบสู่แนวเขตประเทศไทย ผลปรากฏว่าเครื่องบินลำเลียงชนต่งถูกยิงตกในท้องที่อำเภอแม่จัน นักบินและเจ้าหน้าที่เสียชีวิตทั้งหมด ส่วนเครื่องบินขับไล่ของพม่าตกในประเทศไทย 1 ลำ อีก 1 ลำ ตกในพม่า ต่างฝ่ายต่างกล่าวหากันถึงสาเหตุการถูกยิงตก

ฝ่ายไต้หวันได้แจ้งว่าเครื่องบินดังกล่าวไม่ใช่เป็นเครื่องบินทางการไต้หวัน เป็นเครื่องบินเช่าเหมาของสมาคมช่วยเหลือผู้อพยพลี้ภัยชาวจีนโพ้นทะเล (Free Chinese Relief Association) เพื่อนำสัมภาระเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค มาช่วยเหลือชาวจีนอพยพลี้ภัยตามแนวชายแดนพม่า - จีน ซึ่งมีจำนวนมากถึง 150,000คน และเครื่องบินดังกล่าวมิได้ติดอาวุธแต่ประการใด สาเหตุเครื่องบินขับไล่พม่า 2 ลำ ที่ตกน่าจะเกิดจากการบินสกัดกั้นแบบกามิกาเซ่ หรือชนกันเองมากกว่า

แต่อย่างไรก็ตามวันฝั่งศพ ร.ท.เนล ปีเตอร์ (Noel Peters) นักบินพม่า เมื่อ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2504 ที่ย่างกุ้ง ได้เกิดการชุมนุมประท้วงใหญ่สหรัฐฯอีก ที่หน้าสถานทูตสหรัฐฯในย่างกุ้งและหน้ากงสุลสหรัฐฯที่มณฑลเฉย และเป็นการประท้วงที่ใหญ่และรุนแรงกว่าการประท้วงของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยอย่างกุ่ม ซึ่งชุมนุมประท้วงกันมาครั้งหนึ่งแล้ว เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ หลังจากที่มีข่าวว่า กองทัพพม่าเข้ายึดกองบัญชาการทหารจีนที่เมืองเชียงลับ พบคลังแสงอาวุธยุทธภัณฑ์ มีน้ำหนัก 5 ตัน และยุทธภัณฑ์เหล่านั้นมีเครื่องหมายและแหล่งผลิตในสหรัฐฯ อันเป็นหลักฐานยืนยันว่าสหรัฐฯอยู่เบื้องหลังการช่วยเหลือกองกำลังทหารจีนก๊กมินตั๋งอีก การชุมนุมประท้วงครั้งนี้ถึงขั้นเกิดจลาจลรุนแรงวุ่นวายเผาทำลายอาคารร้านค้า จนกระทั่งทางตำรวจพม่าต้องระดมหน่วยปราบจลาจลระงับเหตุ และขอกำลังทหารรถถังเข้าช่วยสลายม็อบ ทหารพม่าประกาศกฏอัยการศึกและภาวะฉุกเฉิน เพราะมีผู้เสียชีวิต 2 ราย และบาดเจ็บอีกจำนวนหนึ่งมากกว่า 50 คน เป็นเหตุให้สัมพันธภาพ สหรัฐฯ-พม่า ถึงขั้นที่ตกต่ำมากอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งแน่นอนย่อมมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ภาพไทย-พม่า ด้วย เพราะไทยอยู่ภายใต้การนำของสหรัฐฯที่ต่อต้านคอมมิวนิสต์

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2504 รัฐบาลพม่าได้ร้องเรียนไปยังสหประชาชาติอีกเป็นครั้งที่สอง ขอให้ดำเนินการถอนทหารจีนก๊กมินตั๋งทั้งหมดออกไปเสียจากดินแดนพม่า ยังผลให้สหรัฐอเมริกาต้องบีบบังคับให้ทางไต้หวันขนย้ายกองกำลังอาสาสมัครกองทัพ 1, 2 และ 4 กลับไต้หวันอีกเป็นครั้งที่สอง และได้หวั่นประกาศไม่ยอมรับรู้กองกำลังทหารจีนส่วนที่เหลือ แต่อย่างไรก็ตามหลังจากนั้นอีกประมาณ 1 เดือน สหรัฐฯได้ว่าจ้างทหารจีนที่เหลือตกค้างไม่ยอมอพยพกลับไต้หวัน หลังจากถอนทหารครั้งที่สอง เพื่อเป็นหน่วยหาข่าว ซี ไอ เอ ในภารกิจลับด้านทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศลาว (Kenneth Ray Young เรื่องเดียวกัน P. 162-164)

หลังจากที่สหรัฐอเมริกาประกาศเมื่อ 2 มีนาคม 2504 เห็นใจประเทศในแถบเอเชีย ได้แก่ พม่า ไทย และลาว ในกรณีที่ได้รับผลกระทบจากการที่กองอาสาสมัครจีนก่อความยุ่งยากในกรณีหลบหนีการกวาดล้างเข้าไปในประเทศของตน ซึ่งในขณะเดียวกันรัฐบาลไต้หวันก็ประกาศไม่ยอมรับรู้การดำรงอยู่ของกองทัพจีนอาสาสมัคร แต่ผลสุดท้ายเมื่อ 5 มีนาคม 2504 รัฐบาลสาธารณรัฐจีนก็ประกาศยอมรับที่จะถอนทหารออกจากบริเวณนี้โดยแรงกดดันจากสหรัฐฯ แต่มีเงื่อนไขว่าจะอพยพเฉพาะผู้ที่ประสงค์และอาสาสมัครจะกลับไต้หวันเท่านั้น จะไม่ใช่กำลังบังคับดั่งเช่นการถอนทหารครั้งก่อน ส่วนใหญ่จะเป็นทหารจากกองทัพ 1, 2, และ 4 โดยบางส่วนได้หนีข้ามแม่น้ำโขงไปฝั่งลาว ที่เมืองหลวงน้ำทาเป็นส่วนใหญ่ ส่วนกองทัพที่ 5 และกองทัพ 3 ของนายพลค้วน และนายพลหลี่ สองกองทัพที่ไม่กระทบกระเทือนการกวาดล้างครั้งนี้มากนัก เพราะอยู่ใกล้เขตแดนไทย และห่างไกลริมฝั่งแม่น้ำโขง คงมีกองพล 14 กองทัพ 3 ที่มีนายพลหลี่ และ ผบ.พลกองพล 14 อพยพเข้าประเทศไทย และไปอยู่ที่คอยผาหม่น บ้านผาค้าง

ถอนทหารจีนคณะชาติครั้งที่ 2

คณะผู้แทนได้หัวหน้าโดย พล.ท.ไล่ มิน ถัง (Gen Lai Ming Tang) รองเสนาธิการทหารจีน คณะชาติ พร้อมคณะรวม 5 นาย ได้เดินทางมายังกรุงเทพฯ ในวันที่ 5 มีนาคม 2504 โดยได้เข้าพบ พล.อ.อ.ทวี จุลละทรัพย์ เสนาธิการทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด หัวหน้าคณะผู้แทนไทย ได้ ประชุมปรึกษารื้อถอนพร้อมกับผู้แทนสหรัฐฯ และผู้แทนกองทหารจีนอาสาสมัคร ในวันที่ 11 มีนาคม ถึง 15 มีนาคม พ.ศ.2504 ที่ประชุมได้ตกลงในแผนการขนย้ายทหารอาสาสมัครจีนประมาณ 5,000 คน จากชายแดนไทยกลับไต้หวัน โดยงวดแรกจะขนย้ายจำนวน 2,000 คน ที่ข้ามมาจากฝั่งลาวหรือพม่าก่อน โดยกำหนดหมู่บ้าน 5 แห่งเป็นที่รวมพลในจังหวัดเชียงราย ก่อนที่จะขนต่อทางรถยนต์มายังสนามบิน เชียงใหม่ ซึ่งเตรียมการเป็นศูนย์ขนย้ายกลับไต้หวัน ได้จัดเครื่องบิน ซี- 46 จำนวน 24 ลำ และเครื่องบิน ซี-119 จำนวน 20 ลำ บินตรงมาทำการขนย้าย ซึ่งเริ่มในวันที่ 17 มีนาคม 2504 และสิ้นสุดในวันที่ 30 เมษายน 2504 ซึ่งมีกำลังพลรวมทั้งครอบครัวจำนวนทั้งสิ้น 4,349 คน สิ่งของ 685 หีบ รวม 184 เทียบิน สำหรับ ซี-46 123 เทียบิน 61 เทียบินสำหรับ ซี-119 สำหรับการอพยพครั้งที่สองนี้ มีทหาร อาสาสมัครจีนที่ไม่สมัครใจกลับไต้หวันประมาณ 6,650 คน (Kenneth Ray Young เรื่องเดียวกัน หน้า 177) ซึ่งอยู่ในประเทศไทยประมาณ 4,000 คน (เป็นทหาร 2,600 คน ครอบครัว 1,400 คน) และอยู่ใน ราชอาณาจักรลาวประมาณ 1,700 คน การถอนทหารครั้งนี้ พล.อ.อ.ทวี จุลละทรัพย์ เสนาธิการทหาร ได้รับมอบให้เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการถอนทหาร จากสนามบินเชียงใหม่ เชียงราย และดำเนินการ เป็นความลับ ปกปิดไม่เปิดเผย แม้กระทั่งนักข่าวก็มีได้อนุญาตให้เข้าไปถ่ายภาพ (กรมข่าวทหาร เอกสารหน่วยทหารจีนคณะชาติในประเทศไทย ปี 2518)

การดำรงอยู่ของ ทชช. บนดอยแม่สะลอง ปี 2504-2512

ต้นปี พ.ศ.2504 เป็นต้นมา หลังจากกองทหารจีนคณะชาติถูกกองทัพผสมพม่า-จีน โจมตี้ยึด กองบัญชาการเมืองเชียงลับ กองทัพจีนไม่มีฐานถาวรในรัฐฉานอีกต่อไป กองทัพ 5 นายพล ต้วน มี กำลังประมาณ 1,700 นาย พร้อมอาวุธยุทโธปกรณ์ มุ่งหน้าเข้าสู่ฐานที่มั่นบนดอยแม่สะ-ลองในเขตไทย และกองทัพ 3 นายพลหนีเข้าสู่ประเทศไทย 2 ด้าน ๆ หนึ่งที่อำเภอเชียงของ และส่วนหนึ่งด้านบ้าน ถ้ำจ๊อบ อำเภอฝาง ยอมให้ทางการไทยปลดอาวุธ และขอปฏิบัติตามกฎหมายไทย โดยเฉพาะสัญญา ที่ให้กับรัฐบาลไทย เลิกรับจ้างล่าเหยื่อฝ่ายที่เคยกะทำมาในอดีตด้วยความจำเป็น พร้อมกับแปร สภาพกองกำลังเป็นแบบกึ่งทหารกึ่งพลเรือน (Irregular Force)

รัฐบาลทหารไทยในสมัยจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ให้ความสนใจและวางแผนตระเตรียมกำลังป้องกันประเทศอันเนื่องภัยคุกคามจากลัทธิคอมมิวนิสต์เป็นหลัก มีนโยบายเกี่ยวกับ ทจข. จะไม่เกี่ยวข้องกับทหารจีน ไม่ว่าในทางสนับสนุนหรือหาประโยชน์จากทหารจีนคณะชาติ แต่ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการอพยพทหารจีนคณะชาติกลับไต้หวัน หรือกล่าวว่่านโยบายรวมถึงร่วมมือกับสหประชาชาติดำเนินการตามมติประชาคมโลก และประกาศเจตนาที่จะปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศอย่างเคร่งครัด โดยยึดถือนโยบายความเป็นมิตรและความเป็นเพื่อนบ้านโดยเฉพาะพม่า ต่อมาเมื่อมีกองกำลังทหารจีนลี้ภัยเข้ามาเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ.2505 จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดและนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศนโยบายให้ปฏิบัติต่อกองทหารจีนคณะชาติ เป็นไปตามขั้นตอนที่กองบัญชาการทหารสูงสุด กำหนดเป็นขั้น ๆ ตั้งแต่เจรจา, ควบคุม, ปลดอาวุธ และดำเนินการทางการทูต เพื่อให้ทหารจีนคณะชาติออกไปเสียจากดินแดนไทย ส่วนการใช้กำลังจะกระทำได้เมื่อได้รับคำสั่งจากผู้บัญชาการทหารสูงสุดเท่านั้น

กองทัพบก 5 และ 3 ค่อยแปรสภาพเป็นกองทัพอิสระ (Independence Force) จากสถานการณ์ภายในประเทศด้านการเมืองมีความยุ่งยาก และเหตุการณ์ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์เริ่มตั้งเค้า เมื่อกองทัพบกพลด้วย และนายพลหลี เข้ามาอาศัยอยู่ริมขอบประเทศไทย ในพื้นที่ที่ทางการไทยเข้าไปไม่ถึง สภาพป่ารกทึบไม่มีเส้นทางคมนาคม และมีแต่ชาวเขาเผ่าต่าง ๆ อาศัยอยู่ไม่มีราษฎรไทย ดินแดนพื้นที่ดังกล่าว จึงมีสภาพอำนาจอธิปไตยเข้าไปไม่ถึง หมายถึงที่ตั้งหน่วยของนายพลทั้งสอง จึงมีสภาพเป็น (Independence Force) เพราะได้หัวหน้เองก็เลิกให้การช่วยเหลือ ตามคำประกาศและคงพยายามกลับมาครอบครองโดยจัดตั้งหน่วยข่าวของตนในไทย ทางกรไทยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวปัญหาภายในของจีน คงดูแลมิให้กองกำลังที่เข้ามาอาศัยก็มีได้ก่อความยุ่งยากและเดือดร้อนราษฎรไทย จะมีอยู่บ้างก็เพียงเล็กน้อย ก็แก้ปัญหากันได้ในห้องดิน เว้นกรณียาเสพติดที่เพิ่มทวีขึ้นในสามเหลี่ยมทองคำ ซึ่งจะกล่าวต่อไปจึงทำให้ต่างชาติมองว่า ประเทศไทยได้ผลประโยชน์ใช้ ทจข. เป็นแนวป้องกัน (Buffer Zone) จากด้านตะวันตกประเทศ ซึ่งก็ไม่ผิดเป็นความจริงที่ต้องยอมรับ แต่เป็นเพียงผลพลอยได้ แต่จะพูดว่านโยบายก็ไม่ถูกต้อง เพราะต่อมาอีก 8 ปี เมื่อ ทจข. กลุ่มนี้ก่อปัญหายุ่งยากกรณียาเสพติด ที่สู้รบกับขุนล่าที่บ้านก๊ว้น ทางกรไทยก็เจรจากับไต้หวันเข้ามาแก้ปัญหา โดยให้อพยพ ทจข. กองทัพ 3 และ 5 กลับ แต่เนื่องจากการเจรจาไม่ได้ผล เพราะความเป็นอิสระของ 2 กองทัพมีมาก ห้วงระยะเวลาระหว่างปี พ.ศ.2504-2512 กองทัพทั้งสองบนบ้านถ้ำร้อน อำเภอฟ่าง และคอยแม่สะลอง อำเภอแม่จัน แม้จะยอมปลดอาวุธหนัก แต่ก็มีกระสะสมกำลังอาวุธ และร่วมทำงานรับจ้างกับสหรัฐฯและไต้หวันอย่างลับ เช่นกรณีคุ้มกันสถานีวิจัยสื่อสาร จารกรรม หาข่าว ประกอบกับทางพม่าเองก็เปลี่ยนนโยบายและการ

ดำเนินงานกับชนกลุ่มน้อย ที่เป็นปฏิปักษ์สมัยนายพลเนวิน ทำให้ชนกลุ่มน้อยในพม่าต่างก็หลบหนีออกจากรัฐฉานมาตั้งถิ่นฐานในเมือง โดยอาศัยกับนายพลหลี่ที่บ้านถ้ำเจ็บบหลายกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่ม ไป โม เสง (SURA), โล ชิง ฮัน และซุนล่า ตามลำดับ การเข้ามาอาศัยอยู่ด้านตะวันออกของรัฐเชียงตุง ที่อำนาจรัฐเข้าไม่ถึง การร่วมกันทำมาหากินเลี้ยงชีพหาเงินซื้ออาวุธ เพื่อมาเสริมสร้างกองทัพของแต่ละกลุ่มที่อาศัยอาศัยเผด็จเป็นหลัก โดยใช้เส้นทางลำเลียงจากเดิมเฉพาะประเทศไทยเข้าไปในลาวและเวียดนามเพิ่มขึ้น และมีทหารสหรัฐอเมริกาเป็นลูกค้ายาเสพติด

ทหารจีนคณะชาติกับปัญหา ผลก. ในประเทศ

สถานการณ์ ผลก. ร่วมก่อตัวภายในประเทศไทยและโดยรอบนอกด้านที่ติดต่อกับลาวทำให้ทางการไทยหันมาให้ความสนใจในเรื่องนี้ ในขณะที่กองกำลังอิสระของนายพลทั้งสองที่วางตัวอยู่ตามชายแดนด้านที่มี ผลก. เป็นก้างหนาม ผลก. ไปในตัว จะสังเกตว่าในห้วงระยะเวลาดังกล่าว ผลก. ปะทุหรือเกิดสงครามจรยุทธ์ในอำเภอณาแอก จังหวัดนครพนม ส่วนด้านจังหวัดเชียงราย เหตุการณ์มาเกิดขึ้นปี พ.ศ.2511 ห่างกันหลายปี หากจะพิจารณาในความบังเอิญที่มี ทจข. ฝักรักษาอยู่ก็ไม่น่าจะผิด เช่นกรณีคอกผาตั้ง อำเภอเชียงของ ที่มีบางส่วนของกองทัพอ 3 นายพลหลี่ (กองพล 14) เข้าอยู่ประจำด้านนั้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2504 พอหลังปี พ.ศ.2506 ทางรัฐบาลไทยสั่งให้กองพล 14 มาร่วมกลุ่มที่บ้านถ้ำเจ็บบ อำเภอฝาง เพราะมีความขัดแย้งกับชาวเขาม้ง และเป็นกลอุบายที่ชาวเขาส่งขึ้น หลังจากนั้นมาด้านตะวันออกเชียงราย และบางส่วนของจังหวัดน่าน ก็เกิดสงครามจรยุทธ์ ต้องใช้กำลังทหารไทยและร่วมกับกองกำลัง ทจข. สองกองทัพอ กลับเข้าไปใหม่ในต้นปี พ.ศ.2514 ซึ่งมีการสู้รบ ทำให้ต้องสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน (พ.อ.กาญจนะ ประกาศวุฒิสถา กองพล 93 ผู้อพยพอดีตทหารจีนคณะชาติบนคอกผาตั้ง ปี พ.ศ.2535)

เนื่องจากกองทัพอ ทจข. ทั้งสองได้รับบทเรียนอันเข้มข้นจากลัทธิคอมมิวนิสต์ ที่ยึดทรัพย์สินที่ดินทำกิน ขาดอิสระเสรีภาพ จนต้องร่นถอยหาแห่งที่อยู่ใหม่ ขอมละทิ้งฐานบ้านช่องถิ่นกำเนิดหนีผู้พม่าจนสุดท้ายเข้ามาอาศัยประเทศไทย ย่อมรู้กลยุทธ์ของสงครามเป็นอย่างดี มีประสบการณ์ในการต่อสู้มาตามอุดมการณ์ที่จะกลับแผ่นดินใหญ่ในพม่า 12 ปี จึงเป็นศัตรูกับลัทธิคอมมิวนิสต์อย่างรุนแรง จึงผูกใจเจ็บและพร้อมที่ปกป้องแผ่นดินอาศัย

นายพลด้วน ซี เหวิน ผู้นำสูงสุดของ ทจข. ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย เมื่อเห็นว่าทางการไทยเดือดร้อนกับกลุ่มโจรจีนฮ่อกลุ่มต่าง ๆ เทียวปล้นสดมภ์หรือทำให้ราษฎรไทยเดือดร้อนก็ช่วยขจัดด้วย ได้ออกคำสั่งเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ.2506 ไปยังทหารจีนคณะชาติทั้งหมดที่อยู่ในอำนาจของตนให้มารายงานตัวเพื่อเข้าประจำการใหม่ โดยอ้างเหตุผลว่า เพื่อรักษาระเบียบวินัย เพื่อรวบรวมกำลังเข้าเป็น

กรมกองขึ้นทำการต่อต้านคอมมิวนิสต์ตามบริเวณชายแดนไทย-พม่า ตั้งแต่คอยดุง, บ้านถ้ำจอบ, ห้วยชมภู, ผ่าถ้ำ (บ้านม่อนปิ่น อำเภอฝาง) หน่วยทหารที่ออกทำการรวบรวมทหารครั้งนี้เป็นหน่วยทหารที่ 5131 สังกัดกองทัพบก 5 และได้กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานตัว ไว้ให้ทหารที่มีได้อยู่ได้ บังคับบัญชาของใครในแถบนี้ รายงานตัวภายใน 30 ธันวาคม 2506 นับแต่วันที่ประกาศให้ทราบ จะได้ จัดเข้าอยู่ในสังกัดต่อไป และได้กำหนดคุณลักษณะผู้ที่จะต้องรายงานไว้ดังนี้

ทหารที่สูงอายุหรือมีอาชีพเป็นหลักแหล่งแน่นอนไม่เคยมีความผิด และรวมทั้งผู้อพยพลี้ภัยที่ หัวหน้หมู่บ้านถ้ำจอบ (นายพลหลี) รับรองในความประพฤติแล้วให้คงอยู่ต่อไป ไม่ต้องมารายงานตัว เว้นแต่ผู้มีอาวุธจะต้องนำมามอบให้กับเจ้าหน้าที่ที่ไปติดคอ ส่วนทหารที่เข้ามาขอตัว ไม่ว่าจะเป็นนายทหารหรือพลทหาร แม้จะเคยกระทำผิดมาแล้วก็ตามจะต้องถูกลงโทษ หน่วยทหารหรือบรรดาทหารที่ กระจายกันอยู่ในแถบนี้ และไม่ได้มารายงานตัวตามกำหนดเวลาเกิน ยังประพฤติดวินัยอยู่ ทาง กองทัพบกจะส่งทหารไปปราบปรามทันที หน่วยทหารที่ขึ้นตรงต่อหน่วยต่าง ๆ ของกองทัพบกแต่ขาดการ ติดต่อกันให้มารายงานตัวภายในสิ้นเดือนพฤศจิกายน 2506 ถ้าพ้นกำหนดนี้ไปแล้วจะไม่ถือว่าเป็นทหาร ในอาณัติ

ส่วนสถานที่รายงานตัวนั้น ภายในเขตไทยให้รายงานตัวต่อกองทัพบกโดยตรงหรือจะรายงาน ตัวต่อหน่วยทหารที่ 5131 ที่กองทัพบกส่งไปก็ได้ ส่วนในเขตสหภาพพม่าให้นมารายงานตัวที่เมือง กาญจน์ (เหนือคอยหลวงคิดแม่น้ำโขง) พร้อมกันนี้นายพลด้วน ซี เหวิน ได้รายงานให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดเชียงรายทราบ

เหตุผลที่นายพลด้วน ซี เหวิน กระทำเช่นนั้น เพราะขณะนั้นทหารจีนคณะชาติที่แตกทัพ และ กระจายอยู่ทั่ว ๆ ไป ทั้งในสหภาพพม่าและไทยนั้นได้ก่อความเดือดร้อนให้ประชาชนคนไทยมาก เช่น การปล้นสดมภ์ การบังคับกดขี่ข่มเหงด้วยวิธีการต่าง ๆ นายพลด้วนเกรงว่า รัฐบาลไทยจะไม่พอใจ และดำเนินการปราบปราม ซึ่งจะมีผลกระทบกระเทือนถึงตนด้วย จึงรีบดำเนินการเสียก่อน ทั้งทำการ ควบคุมทหารของตนให้อยู่ในระเบียบ เพื่อป้องกันการถูกกล่าวหา หลังจากการจัดตั้งกองบัญชาการ กองทัพบก 5 บนคอยแม่สะลองหลายปีร่วมกับนายพลหลี

กองทหารอาสาสมัครต่อต้านคอมมิวนิสต์ของเสรีชน เดือนสิงหาคม ปี พ.ศ.2511

กองทัพบก 3 และ 5 ได้ตกลงรวมกันเป็น “กองทหารอาสาสมัครต่อต้านคอมมิวนิสต์ของเสรีชน (กอดส.)” อย่างเป็นทางการ มีนายพลด้วน ซี เหวิน เป็นผู้บัญชาการ ตั้งอยู่ที่คอยแม่สะลอง ส่วนนายพล หลี เหวิน ผาน เป็นรองผู้บัญชาการ คงอยู่ที่บ้านถ้ำจอบ ทั้งสองฝ่ายยังคงมีวัตถุประสงค์ที่จะต่อต้านลัทธิ คอมมิวนิสต์ ตามสถานการณ์ความรุนแรงของบ้านเมืองไทย ในขณะนั้น ส่วนที่ตั้งและการปฏิบัติของ

สองกองทัพคงตั้งอยู่ที่เดิม จะสังเกตได้ว่าตั้งแต่กลางปี พ.ศ.2511 กองทัพไทยได้เริ่มส่งกำลังทหารเข้าไปปราบปรามผู้ก่อการร้ายด้านอำเภอเชียงคำ และด้านอำเภอเชียงกลาง, เชียงม่วน ในจังหวัดน่าน นอกจากนั้นทางทหารจีนที่มีหน่วยปฏิบัติการอยู่ในรัฐฉานและพม่าทราบบสถานการณ์คอมมิวนิสต์ในพม่าถือว่าเริ่มมีอิทธิพลตั้งแต่เขตรัฐว้ามากขึ้นและเริ่มขยายตัวลงมาใกล้ชายแดนไทย การจัดตั้งกองทหารอาสาสมัครดังกล่าว ย่อมมีเหตุผลสมควร เพราะกองทัพจีนทั้งสองแม้จะมีที่ตั้งกองบัญชาการอยู่ในเขตไทยแต่ก็ส่งหน่วยของตนออกไปทำงานและรับจ้างด้านการฝึกสถานีวิจัยตามแนวทั้งสองของฝั่งแม่น้ำสาละวิน ให้กับหน่วยข่าวได้หวันและหน่วยข่าวของ ซี ไอ เอ (สุวรรณ รอดโพธิ์ทอง พ.อ. เอกสาร วิชัย วปอ. รุ่น 14 ปี พ.ศ.2515 หน้า 37) ส่วนในทัศนะรัฐบาลไทยต่อการจัดตั้งกองทหารอาสาสมัครต่อต้านของเสรีชนนั้น คงถูกมองเพื่อผลทางการค้าหรือผลประโยชน์ของกองทัพตนเองมากกว่า

หน่วยปฏิบัติการสู่แผ่นดินใหญ่ และหน่วยข่าวพรรคก๊กมินตั๋ง ขณะนั้นทางการไทยได้มอบให้ พล.อ.อ.ทวี จุลละทรัพย์ และ พล.ท.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นผู้แทนเจรจากรอนกองทัพทั้งสองที่เหลือสุดท้ายกลับได้หวัน เนื่องจากกองทัพทั้งสองทำตนเป็นกองทัพอิสระ ไม่ขึ้นอยู่กับการได้หวันเพราะหาเงินได้เอง จนก่อปัญหาการสู้รบกับกองกำลังขุนสำ เรื่องผลประโยชน์ในปี พ.ศ.2510 จนทำให้ทางประเทศเสียชื่อเสียงในด้านยาเสพติดในแถบสามเหลี่ยมทองคำ ทางทางจึงใช้วิธีการคุมเข้มด้วยใช้กำลังกองทัพบุก เข้ามาดูแลการเคลื่อนไหวกองทัพทั้งสองมิให้ส่งกำลังไปสู้รบกับขุนสำในพม่า ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุสร้างความขัดแย้งในด้านสัมพันธไมตรีไทย-พม่า

การถอนตัวคอมมิวนิสต์ของนายพลหม่า จากรัฐบาลเข้ามามีที่คอยอย่างขาง ปี พ.ศ. 2507 และขยายแปรสภาพเป็น หน่วยปฏิบัติการสู่แผ่นดินใหญ่ (Mainland Operation Force ในปีต่อมา 2508) และ การจัดตั้งหน่วยข่าวของพรรคก๊กมินตั๋ง (KMT Party 2nd Section) ของนายเสียบ ฉวน

ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อดำเนินหาข่าวในจีน ในปี พ.ศ.2509 และหน่วยสืบราชการลับของสหรัฐฯ (US. CIA) จ้างนายพล ผู้ จิง หยุน (อดีตแม่ทัพ 2 จากหน่วยทหารจีนเมืองเชียงลับ ที่แตกทัพ ในปี พ.ศ.2504 มาเป็นหัวหน้าหน่วยข่าวของพรรคก๊กมินตั๋ง) (พล.ต. สุรเสฏฐ รามสมภพ เอกสาร วิชัย วปอ. ปี พ.ศ.2519 หน้า 56)

หน่วยกองทัพได้หวันดังกล่าวที่คอยอย่างขาง บ้านยาง จึงมีสภาพเป็นฐานปฏิบัติการใหญ่ที่ตั้งขึ้นในประเทศไทย และเป็นหน่วยงานขึ้นตรงกับทางได้หวัน มีโรงเรียนนายทหารสัญญาบัตร และโรงเรียนนายสิบที่มีการฝึกอบรมกำลังพลและกำลังพลปฏิบัติเหล่านี้เข้าไปปฏิบัติในรัฐฉาน ถึงจีนตอบได้ อันอาจจะเป็นสาเหตุความยุ่งยากทางสัมพันธไมตรีกับพม่า ในกรณีที่มีปัญหากับชนกลุ่มน้อยดังกล่าวแล้ว เพื่อให้ดำเนินการไปตามมติเดิมของ สมช. ที่ให้พยายามยุบเลิกหน่วยในความควบคุมของ

รัฐบาลได้หวั่น แต่ทั้งนี้ให้กระทำเป็นขั้น ๆ ไป จนสลายไปในที่สุด เพื่อมิให้กระทบกระเทือนสัมพันธ์ไมตรีระหว่างไทยกับสาธารณรัฐจีน การดำเนินการดังกล่าวนี้ ให้อยู่ในความควบคุมและประสานงานอย่างใกล้ชิดของ บก.ทหารสูงสุดและมหาดไทย (สุวรรณ รอดโพธิ์ทอง พ.อ. เรื่องเดียวกัน หน้า 60)

ผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไมตรีกับพม่า รัฐบาลพม่าคงถือว่าทหารจีนคณะชาติคงเป็นศัตรูกับประเทศของตน แม้จะถอยออกจากพม่าเข้ามาอาศัยอยู่ในเขตไทยแล้วก็ตาม ทหารจีนคณะชาติยังก่อความสงบสุขในดินแดนแถบนี้ของพม่าอยู่เป็นประจำเสมอมา ส่วนการเคลื่อนกำลังทหารผ่านไปมาเพื่อการค้าขายและขนฝิ่นในรัฐฉาน นอกจากนั้นทหารจีนยังเป็นผู้ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนพวกกบฏในพม่าให้กระทำการเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลพม่ามากขึ้น

โดยทหารจีนคณะชาติต้องการจะมีอิทธิพลเหนือพวกกบฏ เพื่อจะอาศัยพวกกบฏเป็นเครื่องมือในการค้าฝิ่น ส่วนเหตุผลที่พวกกบฏในพม่ายอมอยู่ใต้อิทธิพลของทหารจีนคณะชาติ ก็เพื่ออาศัยอิทธิพลของทหารจีนคณะชาติไปข่มพวกเดียวกันอีกทอดหนึ่ง การที่ทหารจีนคณะชาติ มีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนพวกกบฏเหล่านี้ สร้างความไม่พอใจให้แก่รัฐบาลพม่ามาก เพราะทำการปราบปรามยาก และทหารจีนคณะชาติก็เป็นคู่อริกันมาก่อนด้วย ดังนั้นการที่ประเทศไทยยอมให้ที่อยู่แก่ทหารจีนคณะชาติเช่นนี้ย่อมจะมีผลกระทบกระเทือนถึงสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่า (ประสงค์ สุ่นศิริ น.ต. เอกสาร วิจัย วิทยาลัยการทัพบก ปี พ.ศ.2512 หน้า 34)

ผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทยกับพม่า จากพฤติกรรมของพวกจีนฮ่อติดอาวุธนี้ ไม่ว่าจะเข้าไปในเขตพม่าหรือไม่ก็ตาม แต่จากกระทบต่อความมั่นคงของพม่าทั้งสิ้น เช่นการเข้าไปเอาหยก หรือพลอย ซึ่งเป็นสินค้าที่รัฐบาลพม่าควบคุมการซื้อขาย การเข้าไปในเขตพม่าเพื่อซื้อขายฝิ่นและเฮโรอีน ซึ่งเป็นสิ่งที่รัฐบาลพม่าถือว่าผิดกฎหมาย และทำการปราบปรามอยู่ตลอดเวลา การที่จีนฮ่อติดอาวุธเข้าไปในเขตพม่าและทำการติดต่อกับชนกลุ่มน้อยและพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมสร้างความไม่พอใจให้กับรัฐบาลพม่าเป็นอย่างมาก และเมื่อบุคคลเหล่านี้มาอาศัยพักพิงอยู่ในประเทศไทยแต่กลับไปสร้างความชั่วร้ายในเขตพม่าอยู่เนืองนิจ ย่อมทำให้รัฐบาลพม่าไม่พอใจรัฐบาลไทยอย่างไม่ต้องสงสัย เพราะฉะนั้นความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่า จึงไม่มีความราบรื่นเท่าที่ควร

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ผลกระทบของทหารจีนคณะชาติ กองกำลังจีนฮ่อติดอาวุธ

เอกสารการสอนมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมราช เรื่องปัญหาการเมืองส่วนภูมิภาค และชนกลุ่มน้อย หน้า 71-77 ได้กล่าวถึงจีนฮ่อติดอาวุธ (กองกำลังกองทัพ 3 และ 5 และกลุ่มอื่น ๆ โล ชิง ฮั่น ชุนส่า และเล่าซู่) อันได้แก่ปัญหา

1. การละเมิดอธิปไตย กล่าวรวม ๆ บรรดาจีนฮ่อติดอาวุธ ไม่ว่าจะอยู่ภายใต้การควบคุมของนายพลใด ๆ มักจะมีพฤติกรรมดังนี้ สะสมกำลังพลและอาวุธยุทโธปกรณ์สงคราม, ทำผิดกฎหมาย เช่น ผลิตและค้ายาเสพติด, ค้าของเถื่อน และลักลอบขนสินค้าเข้าประเทศ ไม่นับถือเอาวัฒนธรรมและแม้แต่อำนาจทางการเมืองของประเทศไทย (การตั้งโรงเรียนสอนภาษาจีน) ไม่เคารพกฎหมายไทย เช่นกรณีเมื่อต้นปี พ.ศ.2509 ได้มีจีนฮ่อพร้อมอาวุธประมาณ 150 คน เข้ายึดพื้นที่บริเวณเมืองแหง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และแสดงอำนาจเข้าครอบครองสถานีดารวจ

2. การสร้างชุมชนอิสระ ในสมัยต้น ๆ บ่งบอกถึงความพยายามที่จะปิดชุมชนจากโลกภายนอก รักษาเอกลักษณ์ของสังคมเดิมไว้อย่างเคร่งครัด หมู่บ้านเหล่านี้เปรียบเสมือนเป็นการจำลองเอาหมู่บ้านในเมืองจีนเอาไว้เมื่อเดินเข้าไปอยู่ในหมู่บ้านเหมือนเดินอยู่ในอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่ประเทศไทย โดยลักษณะของโรงเรียนสอนภาษาจีนที่ไม่ได้เข้ากับระบบของไทย

3. การค้าสินค้าต้องห้ามและสินค้าเถื่อน จากสภาพภูมิประเทศที่บรรดาจีนฮ่อติดอาวุธอาศัยอยู่ เป็นอาณาบริเวณที่เป็นป่าเขา ซึ่งอยู่ติดชายแดนภาคเหนือของไทยที่เชื่อมต่อกับพม่าและลาว จึงมีบรรดาสินค้าต้องห้าม สินค้าเถื่อน ที่ทำการค้าและผลิตขึ้น สินค้าเหล่านี้เป็นการลักลอบทั้งสิ้น เท่ากับทำผิดทั้งกฎหมายไทยและพม่า

กองทัพ 3 นายพลหลี่ มีค่าใช้จ่ายเลี้ยงดูทหาร 1,000 คน ผู้ติดตามอีก 2,000 คน ที่อาศัยอยู่ในกองบัญชาการ มีค่าใช้จ่ายเดือนละ 1 ล้านบาท จำเป็นต้องหารายได้เมื่อต้นปี พ.ศ.2518 จึงต้องทำการค้าสิ่งผิดกฎหมายประเภทฝิ่น และลักลอบนำหยก, พลอย และสินค้าอื่น ๆ นั้น ส่วนแล้วแต่เป็นการกระทำผิดกฎหมาย

4. การใช้อำนาจและอิทธิพลกับประชาชนไทย เนื่องจากจีนฮ่อติดอาวุธ มีกองกำลังที่จัดเป็นระบบมีอาวุธร้ายแรงอยู่ในความครอบครอง จึงถือได้ว่าพวกนี้มีอำนาจ ได้ใช้อำนาจของตนในทางทำธุรกิจการค้าที่ผิดกฎหมาย ในบรรดาจีนฮ่อที่มีชื่อเสียงโด่งดังในด้านการค้ายาเสพติดก็คือ จาง ซี ฟู่ หรือ ชุนส่า และเล่าซู่ ถ้าจะกล่าวกันแล้ว คนทั่วไปมักจะเชื่อว่า เมื่อมีจีนฮ่อก็ต้องมีการค้ายาเสพติด ซึ่งก็ไม่ได้เป็นคำอ้างที่ผิดไปนัก การหาประโยชน์ของพวกจีนฮ่อติดอาวุธ ทำใน 2 รูปแบบ

4.1 การคุ้มครองกองเกวียนสินค้า บรรดากองเกวียนฝืนหรือสินค้าเถื่อนต่าง ๆ ต้องใช้เวลาเดินทางไปตามที่หมู่บ้านตั้งอยู่หรือป่าเขา ซึ่งอาจมีโจรผู้ร้าย ชนกลุ่มน้อยหรือพวกฮ่อกลุ่มต่าง ๆ คอยซุ่มที่จะปล้น เจ้าของเกวียนจึงต้องพั้งเงินฮ่อติดอาวุธ

4.2 การเก็บภาษีเถื่อน ซึ่งภาษีนี้อาจเป็นภาษีด่านที่เก็บกับบรรดาพ่อค้าและชาวบ้าน ที่ผ่านหมู่บ้านหรือเส้นทางที่เงินฮ่อติดอาวุธกลุ่มนั้น ๆ มีอำนาจและอิทธิพล (ดูโชทัยธรรมาธิราช ปัญหาของชนกลุ่มน้อยชาติพม่าและจีนฮ่อในประเทศไทย 2533 หน้า 73-77)

การเสริมสร้างความสัมพันธ์ไมตรีไทย-พม่า ระหว่างปี พ.ศ.2519-2525

การที่ประเทศไทยมีอาณาเขตติดต่อกับดินแดนพม่ายาวถึง 2,200 กม.เศษ และมีชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ เคลื่อนไหวและก่อให้เกิดปัญหาความไม่ไว้วางใจกันมาโดยตลอด บรรยากาศของความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่า ลุ่ม ๆ ดอน ๆ มาตลอด และการกำหนดนโยบายด้านความมั่นคงด้านต่าง ๆ กับพม่า ก่อนรัฐบาลพลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ไม่แน่ชัด เพียงแต่ยึดหลักการไม่แทรกแซงในกิจกรรมของพม่า และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับพม่า ไม่ยอมให้มีผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าใช้ดินแดนไทยดำเนินการในทางที่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลพม่า แต่ก็ไม่ค่อยมีผลในทางปฏิบัติที่เด่นชัด

ปัญหาที่เรื้อรังและสำคัญด้านพม่า คือปัญหาชนกลุ่มน้อย บริเวณชายแดนไทย-พม่า ที่มีกลุ่มใหญ่ 3 กลุ่มคือ กลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า กลุ่มจีนฮ่ออพยพ และกลุ่มชาวเขา ได้เข้าไปมีบทบาทและพฤติกรรมด้านยาเสพติดตั้งแต่การผลิต, การลำเลียง, การจัดตั้งโรงงานผลิตเฮโรอีน ตลอดจนการตั้งด่านเก็บภาษีผู้ลำเลียงยาเสพติดผ่านอิทธิพลของตน ปัญหาแก้ไขในประเด็นยาเสพติดบริเวณชายแดนไทย-พม่า นั้นเป็นการยากที่จะดำเนินการโดยลำพังแต่เพียงฝ่ายเดียว ทั้งนี้เพราะปัญหายาเสพติดบริเวณชายแดนไทย-พม่า เป็นปัญหาที่ละเอียดอ่อน มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาทางการเมือง ชนกลุ่มน้อยและผลประโยชน์อันมหาศาล รัฐบาลไทยหลายสมัยได้ตระหนักถึงข้อจำกัดการแก้ไขปัญหา ภาวะการผลิตฝิ่นของไทยและพม่า

ปัญหาเคมยาชายแดนไทย-พม่า ที่เกิดจาก ทจช. เป็นปัญหาสำคัญ ต่อมาได้แตกเป็นปัญหาชนกลุ่มน้อยของพม่าที่เป็นกองกำลังปฏิปักษ์กับรัฐบาลพม่ามาตั้งแต่ปี พ.ศ.2503 เนื่องจากสาเหตุต้องการแยกตัวเป็นรัฐอิสระจากรัฐบาลพม่า และไม่พอใจที่ทางรัฐบาลพม่าไม่ปฏิบัติตามสัญญาข้อตกลงที่ปางหลวง เกี่ยวกับการละสิทธิการปกครองให้กับชนกลุ่มน้อย กลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าดังกล่าวได้แตกออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ มากมายตามอุดมการณ์หรือตามเชื้อสายเผ่าพันธุ์ โดยมีอิทธิพลอยู่ในพื้นที่รัฐฉาน รัฐคะฉิ่น รัฐโกกั้ง รัฐว้า และรัฐชิน ของพม่า แต่เมื่อถูกปราบปรามจากรัฐบาลพม่า กองกำลัง

ของกลุ่มเหล่านี้ก็ได้อพยพหลบหนีการปราบปรามมาอาศัยอยู่ตามบริเวณชายแดนของประเทศไทย ตั้งแต่จังหวัดเชียงราย, เชียงใหม่, แม่ฮ่องสอน, ตาก ลงมาจนถึงกาญจนบุรี และประจวบคีรีขันธ์ กองกำลังของกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ได้แสวงหาเงินทุน เพื่อใช้ในการต่อสู้ใน 2 ลักษณะคือ ทำการค้ายาเสพติด และตั้งโรงงานผลิตเฮโรइन โดยแปรสภาพฝิ่นเป็นมอร์ฟีน และเฮโรइन และเรียกเก็บภาษีจากโรงงานผลิตและการลำเลียงผ่านในเขตพื้นที่กองกำลังอิทธิพลต่าง ๆ รวมทั้ง ทจข. กองทัพ 3 และ กองทัพ 5 เดิมกลุ่มอดีตกองทหารจีนคณะชาติกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญในการผลิต การค้า และการลำเลียงยาเสพติดกลุ่มหนึ่ง รวมทั้งมีการร่วมมือพึ่งพาอาศัยกันมาตั้งแต่ ทจข. กลุ่มนี้คงอยู่ในพม่า ต่อมาเมื่อ ทจข. มาอยู่อาศัยในเขตประเทศไทยถาวร การอพยพของกลุ่มปฏิปักษ์พม่าก็เข้ามาอาศัยอยู่ร่วมด้วยจำนวนหลายกลุ่ม โดยเฉพาะด้านเขตอำเภอฝาง และเขตอำเภอแม่สายและแม่จัน จังหวัดเชียงราย อันเป็นที่ตั้งของกลุ่มกำลัง ทจข. สองกองทัพ แม้จะมีข้อตกลงกับทางการไทยในอันที่จะไม่ยุ่งเกี่ยวข้องกับยาเสพติด กลุ่ม ทจข. ได้ลดบทบาทด้านยาเสพติดลง แต่ก็มีข่าวการช่วยเหลือด้านสัญชาติระหว่างราชอาณาจักรพม่ารุ่นใหม่นี้ คือ โล ชิง ฮัน และขุนคำ ซึ่งเกิดเป็นพันธมิตร และบางครั้งเกิดความขัดแย้งเป็นศัตรูกัน สืบเนื่องจากผลประโยชน์ที่ขัดกัน กรณีสงครามฝิ่น ปี พ.ศ.2510 และหลังจากนั้นมา กองทัพไทยได้เข้ามาควบคุม ทจข. กองทัพ 3 และ 5 อย่างเข้มงวดตั้งแต่ปี พ.ศ.2514 เป็นต้นมา แต่อย่างไรก็ตาม ทจข. และครอบครัวมีอยู่จำนวนประมาณ 13,000-15,000 ในขณะที่มีเงินซื้ออพยพที่มหาไถยคัมมิจำนวนพอ ๆ กัน ทั้งนี้ยังไม่นับเงินซื้ออิสระที่อพยพเข้ามาอีกหลังปี พ.ศ.2519 อีกจำนวนหลายหมื่นคน ดังนั้นคำว่ากลุ่มจีนฮ่อจะมีการแบ่งกันภายในความรับผิดชอบ แต่กรณีเป็นข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์หรือวงการสนทนา ส่วนผู้นำกลุ่มเช่นนายพลด้วน นายพลหลี หรือด้านพม่าก็ โล ชิง ฮัน และขุนคำ ซึ่งเป็นองค์กรที่เห็นเป็นรูปธรรม มีกองทัพ อาวุธยุทโธปกรณ์ และประกาศเป็นอุดมการณ์ในการต่อสู้เพื่อเอกราชของตน โดยพึ่งพาตนเองด้วยการหารายได้ หรือดำรงอยู่ของกองทัพส่วนที่เหลือ ซึ่งจำเป็นต้องนำเรื่องของกลุ่มต่าง ๆ ที่มีผลให้ สัมพันธภาพไทย-พม่า เกิดการเข้าใจผิดและมีผลกระทบตามระยะเวลา และโดยเฉพาะปัญหาเสพติด บรรยากาศของความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลไทยกับพม่าก็คลาไคลไปในทางที่ดีตามลำดับ จนเข้าสู่สภาพปกติ เมื่อ ธรรม. (รัฐบาล พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์) มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ.2521 ในเรื่องการกำหนดรายละเอียดไว้อย่างชัดเจนที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับพม่า และ ไม่ยอมให้ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าใช้ดินแดนไทยดำเนินการในทางที่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลพม่า โดยเป้าหมายเรื่องความสัมพันธ์กำหนดกว้าง ๆ

“ให้มีความสัมพันธ์กับพม่าในฐานะประเทศเพื่อนบ้าน และร่วมมือกับรัฐบาลพม่าในการแก้ไขปัญหาค้าขายชายแดนไทย-พม่า และปัญหาต่าง ๆ บนมูลฐานของผลประโยชน์ร่วมที่เท่าเทียมกัน” โดยเพิ่มถ้อยคำต่าง ๆ ลงในนโยบายเดิมให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยมอบให้สภาความมั่นคงจัดทำปรับปรุงนโยบายปี พ.ศ.2521 (ยกเว้นข้อ 9 ซึ่งเพิ่มเติมใหม่ทั้งหมด)

1. เน้นการกระทำที่แสดงความจริงใจต่อพม่า ทำให้ฝ่ายพม่ามีความเข้าใจและคลายความระแวงสงสัยไทย

2. ดำเนินการทุกวิถีทางให้พม่าเข้าใจว่าไทยไม่สนับสนุนผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าหรือผู้ลี้ภัยทางการเมืองสัญชาติพม่า ให้ใช้ดินแดนไทยเพื่อดำเนินการที่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลพม่า โดยกวัดจั่นใช้มาตรการที่เหมาะสม เพื่อประโยชน์ต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ การปฏิบัติต่อผู้พลัดถิ่นและผู้ลี้ภัยทางการเมืองเหล่านี้ จะดำเนินการโดยมิให้ขัดกับกฎหมายไทยและกฎหมายระหว่างประเทศ การช่วยเหลือใด ๆ ให้เป็นไปโดยคำนึงถึงหลักมนุษยธรรมเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

3. ดำเนินการควบคุมผู้ลี้ภัยทางการเมือง และผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าให้รัดกุมอย่างเต็มที่ เพื่อป้องกันมิให้ดำเนินการทางการเมืองและการเคลื่อนไหวใด ๆ ที่จะก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศไทย และต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทย-พม่า

4. แม้รัฐบาลพม่าจะมีท่าทีว่าจะไม่เข้าร่วมสมาคมอาเซียน (ปี พ.ศ.2521) แต่ก็ควรหาทางชักจูงให้รัฐบาลพม่าให้การสนับสนุนกิจกรรมของอาเซียน เพื่อผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมร่วมกันในภูมิภาคส่วนนี้

5. พยายามฟื้นฟูความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาค้าขายชายแดนไทย-พม่า ให้มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยเป็นความตกลงร่วมมือกันในบริเวณชายแดนที่ฝ่ายพม่าสามารถควบคุมสถานการณ์ได้

6. นโยบายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้าสิ่งของผิดกฎหมายตามบริเวณชายแดนให้เป็นไปอย่างจริงจัง และเข้มงวดกวัดจั่นยิ่งขึ้น

7. ส่งเสริมขยายความสัมพันธ์และร่วมมือซึ่งกันและกันทางด้านเศรษฐกิจ โดยทั้งสองฝ่ายมีการแลกเปลี่ยนการเยือนคณะผู้แทนการค้า และสนับสนุนให้มีโครงการลงทุนร่วมด้านต่าง ๆ เช่น การประมง, การป่าไม้ หรือเหมืองแร่ บนมูลฐานของผลประโยชน์ร่วมกัน

8. ส่งเสริมให้มีการเจรจาปัญหาเรื่องเส้นเขตแดนระหว่างไทย-พม่า เพื่อให้มีการกำหนดเขตแดนถาวรต่อไปให้ได้

9. ส่งเสริมให้มีการร่วมมือและแลกเปลี่ยนวิชาการ การฝึกอบรมในโครงการต่าง ๆ และการแลกเปลี่ยนทางสังคม วัฒนธรรมระหว่างประเทศทั้งสอง และช่วงระยะเวลาดังกล่าว ทางของไทยยังได้ดำเนินการมาตรการเกี่ยวกับผู้นำชนกลุ่มพม่าทั้งสอง โล ชิง อัน และ ชุนส่า (ขจัดภัย บรูชพัฒน์ การสัมมนาผู้ปฏิบัติงานชายแดน ค่ายกาวิละ เมื่อ 12 พฤษภาคม 2525)

เมื่อปี พ.ศ.2507 ประเทศพม่าเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองเป็นระบอบสังคมนิยม ชุนส่าจึงฉวยโอกาสอ้างสาเหตุดังกล่าว ทำการรวบรวมชายไทยใหญ่และจีนฮ่อเป็นกบฏต่อรัฐบาลพม่า โดยอ้างอุดมการณ์บ่งบอกว่าจะกู้ชาติให้กับชาวไทยใหญ่ กองทัพของชุนส่าดังกล่าวเรียกว่า กองทัพสหรัษฎาน (Shan United Army SUA) ปี พ.ศ.2507 มีกำลัง 3,000-4,000 คน จนกระทั่งปี พ.ศ.2512 รัฐบาลพม่าได้ทำการจับกุมชุนส่าในข้อหาทำการค้ายาเสพติด ในขณะที่ชุนส่าถูกจำคุกอยู่ที่เมืองมณฑลเจย์ ชุนส่าได้ให้กองกำลังของตน นำโดย พ.อ.จาง ซู เฉียน เสนาธิการ (ชาวจีนฮ่อ) ทำการลักพาตัวนายแพทย์ชาวรัสเซียจำนวน 2 คน จากโรงพยาบาลตองยีไปเป็นตัวประกันและต่อรองให้รัฐบาลพม่าปล่อยตัวชุนส่า จนถึงปี พ.ศ.2516 ชุนส่าได้รับการปล่อยตัวและกลับไปซ่อนตัวที่ถ้ำอีก (การต่อรองแก้ไขปัญหามหครัสเซียนี้ ทางฝ่ายไทย รัฐบาลนายสัญญา ธรรมศักดิ์ ได้รับคำร้องขอจากสหรัฐและโซเวียต ได้มอบให้ พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เสนาธิการทหารไทย ผู้ควบคุมดูแล ทจช. เป็นผู้ดำเนินการจนประสบความสำเร็จ) ในที่สุดชุนส่าได้อาศัยประเทศไทยบางส่วนเป็นที่หลบซ่อนและกลับมีการเคลื่อนไหวด้านยาเสพติดมากขึ้นในพื้นที่บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ แม้รัฐบาลไทยสมัยนายกรัฐมนตรีเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ จะพยายามดำเนินหาทางยุติบทบาทชุนส่า โดยทางสันติผ่านสหรัฐแต่ความพยายามของ พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ดำเนินการไม่เป็นผลเนื่องจากทางสหรัฐเองก็มีฝ่ายไม่เห็นด้วยในวิธีการดังกล่าว จนถึงปี พ.ศ.2524 รัฐบาล พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ มีนโยบายอย่างแน่วแน่ในการปราบปรามกลุ่มผู้ผลิตและค้ายาเสพติดตามบริเวณชายแดนไทย-พม่า โดยเฉพาะกลุ่มชุนส่า ซึ่งมีขีดความสามารถในการผลิตยาเสพติดสูงถึง 70 เปอร์เซ็นต์ของการผลิตในเขตสามเหลี่ยมทองคำ โดยได้ทำการตัดเดือนและภายหลังใช้กำลังเข้าปราบปราม 3 ครั้ง ครั้งล่าสุดเมื่อเดือนมกราคม 2525 ได้ทำลายที่มั่นของกลุ่มชุนส่าที่บ้านหินแดง เป็นผลให้กองกำลังฝ่ายชุนส่าได้รับความเสียหายและหลบหนีออกจากเขตแดนไทย และทางไทย โดย พล.อ.ประจวบ สุนทรากรู ในฐานะประธานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) ได้ออกประกาศจับชุนส่า หรือ จาง ซี พู หรือ กวนขยอ หรือ นายจันทร์ จางตระกูล ชาวจีนฮ่อสัญชาติพม่า มีพฤติกรรมเป็นตัวละครสำคัญในการผลิตและค้ายาเสพติด รวมทั้งการค้าอาวุธสงคราม โดยได้ละเมิดกฎหมายไทย และคำสั่งของรัฐบาลไทย นับเป็นภัยร้ายแรงต่อความมั่นคงแห่งชาติ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างยิ่ง รัฐบาลจึงได้ให้กรมตำรวจ

ดำเนินการออกหมายตั้งจับขุนล่า เมื่อ 17 กรกฎาคม 2523 ด้วยรางวัลนำจับ 500,000 บาท (นายขจักษ์ บุรุษพัฒน์ ซึ่งแจ้งเป้าหมายและนโยบายของไทย-พม่า ผู้ปฏิบัติงานด้านชายแดน ครั้งที่ 2 ค่ายกาวิละ เมื่อ 12 พฤษภาคม 2525)

ประเทศไทยในทัศนะของพม่า ปี พ.ศ.2521-2523 จากอดีตเอกอัครราชทูตไทย

ในปัจจุบันพม่าถือว่าชนกลุ่มน้อยมีความสำคัญมาก มีความสำคัญเป็นอันดับสองรองลงมา เนื่องจากจะต้องเข้ามาอยู่ในสหภาพและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แต่พม่าเป็นพวกที่ชาตินิยมรุนแรงและถือว่าคนเชื้อชาติพม่าแท้ ๆ ในประเทศมีจำนวนประมาณ 25 ล้านคนเท่านั้น ซึ่งเรียกว่า พวก BURMAN S ส่วนพวกรัฐฉาน กะเหรี่ยง เรียกว่า BURMESE มีจำนวนประมาณ 10 ล้านคน ซึ่งเข้าร่วมกับพม่าได้ประมาณ 8 ล้านคน ส่วนอีก 2 ล้านคน ยังกระด้างกระเดื่องอยู่ ดังนั้นเมื่อเนวินขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี ท่านได้สั่งรับทรัพย์สินบัติของรัฐฉานเข้าเป็นของหลวงทั้งหมด ทั้งนี้ถือว่าเป็นวิธีที่จะทำให้ชนกลุ่มน้อยหมดกำลังลง

สำหรับประเทศไทย ท่านเนวินถือว่าไทยกับพม่ามีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน เนื่องจากประวัติศาสตร์อันยาวนานมีไทยกับพม่าเท่านั้น สำหรับอินโดจีนไม่มีความหมายต่อประเทศพม่า แม้แต่ประเทศอื่น ๆ เช่น มาเลเซีย, อินโดนีเซีย, สิงคโปร์ และ ฟิลิปปินส์

เป็นที่น่าสังเกตประการหนึ่งคือ ชูคออเมริกันเคยมาขอร้องให้ชูดไทยช่วยติดต่อกับรัฐบาลพม่าเรื่องที่ไม่ต้องการให้พม่าเป็นคอมมิวนิสต์ ซึ่งผู้บรรยาย (ท่านชูดไทย) เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย จึงติดต่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของพม่ากล่าวว่า ได้ทราบเรื่องทืออเมริกันขอร้องให้ชูดไทยมาช่วยพม่า ซึ่งท่านจะต้องไปปรึกษาหารือกับท่านประธานเนวินก่อน ต่อมาท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้เรียกไปพบและตอบตกลง โดยแจ้งเหตุผลที่พม่าตอบตกลงในครั้งนี้ไม่ใช่เพราะอเมริกัน แต่เป็นเพราะชูดไทย ประเทศไทยเป็นประเทศเพื่อนบ้านเก่าแก่เหมือนพม่า จึงยินยอมให้ นี่จึงเป็นสิ่งหนึ่งซึ่งแสดงว่าพม่าได้ให้น้ำหนักความเชื่อถือต่อประเทศไทยมาก ส่วนประเทศที่พม่าไม่ให้ความเชื่อถือเลย ได้แก่ จีน และอินเดีย

จากการที่พม่าลาออกจากประเทศผู้ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดนั้น มีเหตุผลที่แท้จริงเนื่องมาจากอินเดีย ซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มประเทศผู้ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ได้หันไปฝักใฝ่กับประเทศมหาอำนาจ ซึ่งได้แก่ รัสเซีย พม่าถือว่าอินเดียเป็นประเทศที่มีความสำคัญมากในภูมิภาคตะวันตก เมื่ออินเดียหันไปฝักใฝ่กับรัสเซีย พม่าจึงต้องยิ่งกระชับความเป็นกลางโดยไม่ฝักใฝ่กับองค์การใด ๆ ทั้งสิ้น นอกจากเป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติเพียงแห่งเดียวเท่านั้น และพม่าจะยอมรับความช่วยเหลือจากองค์การต่าง ๆ โดยที่ไม่มี

เรื่องการเมืองเข้ามาแทรกแซง เช่น องค์การ UNICEF และ FAO ถ้ามีเรื่องการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องแล้ว พม่าจะไม่รับ

สำหรับประเทศจีน มีเรื่องบาดหมางกับพม่าตั้งแต่สมัยยุคลัทธิขงจื้อเข้ามาเผยแผ่ศาสนา ซึ่งพม่าใช้เวลาถึง 50 ปี ในการขับไล่จีนออกนอกประเทศ หลังจากนั้นได้มีการสู้รบกันบ้างเพียงประปรายตามบริเวณเขตแดนพม่า-จีน เนื่องจากไม่มีการปักปันเขตแดนที่แน่นอน พม่าโกรธเคืองจีนมาก ตอนปฏิวัติวัฒนธรรมจีนได้ส่งคนของเขามาก่อการเดินขบวนในกรุงย่างกุ้ง โดยให้คนจีนในกรุงย่างกุ้งเข้าร่วมด้วย แต่อย่างไรก็ตาม พม่าถือว่าเรื่องบาดหมางระหว่างจีนกับพม่าเป็นเรื่องที่ทั้งสองฝ่ายจะตกลงกันได้ ไม่เกี่ยวกับประเทศอื่น เพราะฉะนั้นปัญหาพหุภาคี (พคพ.) จึงเป็นอันดับสองรองลงมาจากปัญหาชนกลุ่มน้อย

สำหรับปัญหาชนกลุ่มน้อย ซึ่งส่วนใหญ่เกาะติดอยู่ชายแดนไทย ไทยได้ชี้แจงให้พม่าทราบว่า เป็นการขัดต่อกฎบัตรสหประชาชาติที่จะร่วมมือกับพม่าในการปราบปรามชนกลุ่มน้อย ไทยไม่ได้ให้การสนับสนุนชนกลุ่มน้อย และไทยไม่ได้สนับสนุนให้มีการรบกันในพม่า การที่ชนกลุ่มน้อยหลบหนีอันตรายเข้ามาอาศัยอยู่ในเขตไทย ไทยต้องรับไว้เป็นการชั่วคราว เป็นการช่วยเหลือตามหลักมนุษยธรรมเท่านั้น ซึ่งพม่าก็ได้เข้าใจถึงปัญหาเหล่านี้และเข้าใจไทยดีขึ้น

สำหรับประเด็นปัญหาเกี่ยวกับอินโดจีน ซึ่งเป็นปัญหาในส่วนภูมิภาค พม่ามีนโยบายวางตัวเป็นกลาง ไม่ยุ่งเกี่ยวกับปัญหากัมพูชา ทั้งนี้เนื่องจากพม่ายังแก้ปัญหาสถานการณ์ภายในประเทศของตนเองยังไม่ได้ ประกอบกับถ้าพม่าสนับสนุนเขมรแดง ซึ่งมีการสู้รบกันตามแถบชายแดน ซึ่งเหมือนกับกะเหรี่ยงรบตามชายแดน ก็เท่ากับพม่าสนับสนุนกะเหรี่ยง ดังนั้นพม่าจึงต้องวางตัวเป็นกลาง และถ้าแต่รัฐในอินโดจีน โฉนดเฉพาะกัมพูชาตกลงเห็นชอบที่จะรวมกันเป็นสหพันธ์ตั้งแต่เริ่มต้น พม่าก็จะไม่สนับสนุนและไม่คัดค้าน

สำหรับกรณีอาเซียนที่พม่าไม่เข้าร่วมด้วย ไม่ใช่เป็นเพราะไม่เป็นมิตรกับอาเซียน แต่เป็นเพราะความเป็นกลางของพม่า พม่าจึงไม่ร่วมด้วย แต่อย่างไรก็ตามปัจจุบันพม่ากำลังประสบกับปัญหาทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก โดยเป็นหนี้การค้าระหว่างประเทศ เช่น เยอรมันตะวันตก, ญี่ปุ่น คิดเป็นเงินประมาณ 2,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 4,600 ล้านบาทไทย เมื่อคำนึงถึงรายได้ประชากรต่อหัวต่อปี พม่ามีรายได้ต่ำกว่าไทย 15 เท่า ประกอบกับเศรษฐกิจที่บีบตัว เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นได้เริ่มทวงหนี้คืน จึงทำให้พม่าตกอยู่ในฐานะอับจนมาก ดังนั้นปัญหาทางเศรษฐกิจของพม่าดังกล่าว ทำให้พม่าอาจเข้าร่วมกับอาเซียนในอนาคตข้างหน้า ซึ่งอาจจะเป็นใน 10 ปี หรือเร็วกว่านั้นก็ได้ (แต่ในปัจจุบันนี้พม่าได้เข้ามาเป็นสมาชิกอันดับที่ 10 ของอาเซียนแล้ว)

จากการที่เศรษฐกิจบีบรัดตัว ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างปัญญาชนสองฝ่ายของพม่า คือ ฝ่ายที่สนับสนุนว่าความมั่นคงของชาติเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ซึ่งมีท่านประธานเนวิน เป็นหัวหน้า กลุ่มนี้ถือเรื่องชนกลุ่มน้อยเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องจัดการให้เสร็จสิ้นก่อน ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นฝ่ายเศรษฐกิจมีความคิดว่าจะเปิดประเทศ เพื่อให้มีรายได้มาพัฒนาประเทศ ซึ่งจะทำให้ชนกลุ่มน้อยเห็นว่าพม่าเป็นประเทศหนึ่ง ซึ่งชนกลุ่มน้อยควรจะมีส่วนเข้ามาร่วมพัฒนาประเทศและมีผลประโยชน์ร่วมกัน

ณ ที่นี้ขอย้ำว่า พม่าเป็นประเทศเพื่อนบ้านสุดท้ายของไทยนอกเหนือจากอาเซียนในแหลมทองประเทศอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับไทยต่างถือประโยชน์เป็นส่วนใหญ่ สามารถพูดจากตกลงกันอย่างตรงไปตรงมาได้ แต่พม่าถือความบริสุทธิ์ใจ ความจริงใจกันเป็นสิ่งแรก ส่วนผลประโยชน์ถือว่าเป็นรอง พม่าเข้าใจที่ไทยมีปัญหาด้านชายแดนเกี่ยวกับยาเสพติด และชนกลุ่มน้อย แต่พม่าไม่ถือว่ามันเป็นสาเหตุหรือปัญหาใหญ่ที่จะมีผลต่อสัมพันธ์ไมตรี ปัญหาอยู่ที่ไทยกับพม่าต้องอยู่ร่วมกัน เพราะเรามีประวัติศาสตร์อันยาวนานมาร่วมกัน มีวัฒนธรรม การนับถือศาสนาพุทธ ตลอดจนมีความนึกคิดคล้ายคลึงกัน ซึ่งนับว่าพม่าได้ให้เกียรติไทยมาก ปัจจุบันชุดประเทศอื่น ๆ ไม่ได้ได้รับเกียรติจากพม่าเลย มีชุดไทยและชุดญี่ปุ่นเพียงสองประเทศเท่านั้น ที่ได้รับเกียรติ ทั้งนี้เนื่องจากไทยได้มีประวัติศาสตร์อันยืนยาวมาร่วมกัน ส่วนญี่ปุ่นเคยเป็นผู้ฝึกทหารให้กับท่านประธานเนวิน (ข้อมูลจากประสบการณ์ของนายพิรุณ อิศรเสนา เอกอัครราชทูตประจำกรุงย่างกุ้ง ประเทศเมียนมา หรือประเทศพม่าในชื่อใหม่ ซึ่งเดินทางไปรับหน้าที่ เมื่อ 15 ตุลาคมพ.ศ. 2523 และมาบรรยายให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านชายแดน ไทย-พม่า ครั้งที่สอง ค่ายกาวิละ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อ 11 พฤษภาคม 2525) มาดังนี้

นโยบายของพม่าต่อไทยและชนกลุ่มน้อย

สาเหตุที่ต้องนำความเกี่ยวพันชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่าง ๆ เป็นนโยบายด้านความสัมพันธ์ เพราะพม่ายึดถือว่า จีนก็กมินตั๋ง เป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มหนึ่งของพม่าตั้งแต่ต้น (รายละเอียดชนกลุ่มน้อย Bertil Lintner "Burma in Revolt Opium and Insurgency Since 1948) กล่าวถึงทหารจีนคณะชาติเป็นส่วนใหญ่ รัฐบาลพม่ามีนโยบายส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับไทย และสนับสนุนท่าทีของ

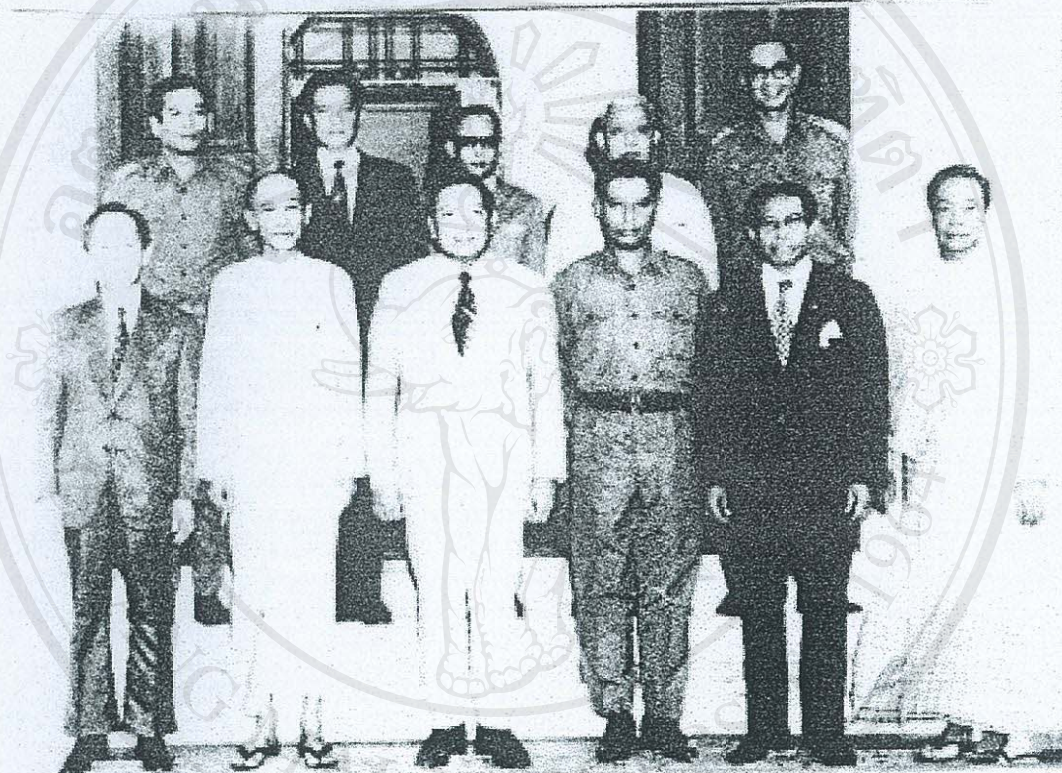
ไทยต่อการแก้ปัญหาต่อกองกำลังชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่า รัฐบาลพม่ามีนโยบายในการดำเนินการปราบปรามชนกลุ่มน้อยที่ต่อต้านรัฐบาลพม่าอย่างเด็ดขาด ผู้ปฏิบัติงานชายแดนไทย-พม่าครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2523 ระหว่าง 10-14 มีนาคม 2523 ที่โรงแรมสุริวงส์ จังหวัดเชียงใหม่ สมัย พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี และแต่งตั้ง พล.อ. สายหยุด เกิดผล ผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นผู้อำนวยการปฏิบัตินโยบายชายแดนไทย-พม่า จัดการสัมมนาอีกครั้งเป็นครั้งที่ 2 ที่ค่ายกาวิละ

จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่าง 10-15 พฤษภาคม 2525 ทั้งการใช้กำลังเข้าปราบปรามและกดดันปิดล้อมทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลพม่ามีความเข้าใจและเชื่อว่าผู้นำไทยมีนโยบายแน่วแน่ ที่ไม่สนับสนุนชนกลุ่มน้อย แต่ไม่วางใจเต็มที่ว่าในทางปฏิบัติจะมีการกระทำตามนโยบายเพียงใด โดยเฉพาะในระดับปฏิบัติตามแนวชายแดน ความแคลงใจในลักษณะเช่นนี้ได้มีมาช้านานแล้ว ความสัมพันธ์ไมตรีไทย-พม่า เริ่มสู่มาตรฐานตั้งแต่ปี พ.ศ.2521 และดำเนินเป็นรูปธรรมมากขึ้น เมื่อได้จัดสัมมนา

ความปลอดภัยมั่นคงของประเทศจะสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากประเทศใกล้เคียง โดยจะต้องรักษาสัมพันธ์ไมตรีอันดีระหว่างกันไว้ เช่น ไทย-พม่า มีนโยบายอย่างเดียวกับที่จะแสวงหาสันติภาพต่อผู้คอมมิวนิสต์ และไม่เกี่ยวข้องกับกิจการประเทศอื่น ๆ จึงจำเป็นที่จะต้องรักษาไมตรีอันดีไว้ ไม่ยอมให้ใครใช้ดินแดนไทยไปทำร้ายประเทศใกล้เคียงที่เป็นมิตร ผู้ใดก็ตามที่พำนักอยู่ในประเทศไทย ต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามกฎหมายไทย เช่น กองกำลังที่ถืออาวุธต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นตัวสร้างปัญหาและการค้าสิ่งผิดกฎหมาย ซึ่งจะต้องค่อย ๆ ปฏิบัติจนสามารถกระทำได้และดีขึ้นตามลำดับ สำหรับชนกลุ่มน้อยหรือผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า จะดำเนินการไปตามหลักการ คือ พยายามสกัดกั้นไม่ให้เข้ามาและชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่าที่พำนักอยู่ในประเทศไทยแล้ว ควรพยายามชักชวนให้เดินทางออกจากดินแดนไทย การช่วยเหลือคงกระทำตามหลักมนุษยธรรม เพื่อให้ได้ผลประโยชน์ทางด้านสังคมจิตวิทยาและด้านการเมืองแก่ประเทศไทย นอกจากนี้ขอให้ผู้ปฏิบัติงาน ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ความจริงใจ และเข้าใจในหลักการ

นโยบายของไทยต่อสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า มีเป้าหมายที่จะส่งเสริมสัมพันธ์อันดีกับรัฐบาลพม่าให้กระชับแน่นแฟ้น ในฐานะประเทศเพื่อนบ้านที่มีเขตแดนติดต่อกัน เพื่อผลประโยชน์ทางด้านความมั่นคง เพื่อให้พม่าเป็นเพื่อนบ้านที่ดีมีความก้าวหน้าและมีเสถียรภาพ ร่วมมือกับรัฐบาลพม่าเพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งและปัญหาต่าง ๆ บนมูลฐานของผลประโยชน์ร่วมกัน เพื่อจะได้มีการร่วมมือซึ่งกันและกัน ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วิชาการ และวัฒนธรรมมีนโยบายที่จะฟื้นฟูและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับรัฐบาลพม่าให้ดีขึ้น โดยยึดหลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติและขจัดขัดแย้งและความระแวงสงสัยต่าง ๆ โดยเป็นการกระทำที่แสดงความจริงใจต่อพม่า เพื่อสร้างความสัมพันธ์ไทย-พม่า ให้แน่นแฟ้น บนพื้นฐานของความไว้วางใจระหว่างกันและมีผลประโยชน์ร่วมกัน (ที่มาข้อมูล พล.อ. สายหยุด เกิดผล ผู้บัญชาการทหารสูงสุด/ผู้อำนวยการปฏิบัตินโยบายชายแดนไทย-พม่า ได้กล่าวเปิดการสัมมนาตอนหนึ่งถึงประเทศพม่า)

ช่องทางสัมพันธไทย-พม่า ที่ดำเนินมาโดยตลอดมิได้ขาด คือ ผู้นำกองทัพทั้งสอง

พล.อ.อ.ทวิ จุลละทรัพย์ เสนาธิการทหาร / รมว. กลาโหม นำคณะทหารไทย ซึ่ง
มี พล.ท.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ พล.ต.ทวนทอง สุวรรณทัต หลังการแก้ไขปัญหา ทจช.
สำเร็จในปี พ.ศ.2514 เยือนสหภาพพม่า

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ต้อนรับ พล.ท.จีน ชื่นท์ จก.ขว.ทหาร กห.สหภาพพม่า / เลขานุการ (1) สถานสันติภาพและ
การพัฒนาการให้การต้อนรับ พล.ท.เลิศรัตน์ รัตนวานิช ผช.เสธ.ทบ.ฝขว. ที่ศาลาว่าการ กห.สหภาพพม่า
ในโอกาสเดินทางไปเยือน กห.สหภาพพม่า อย่างเป็นทางการ (ภาพข่าวไทยรัฐ ปีที่ 53 ฉบับที่ 16108
วันพุธที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2545)

2.3.4 การมอบโอนผู้อพยพให้กระทรวงมหาดไทย

มีผลปัจจัยสืบเนื่องการเมืองภายในและต่างประเทศ โดยควบคุม ทจข. ขึ้นอยู่กับนโยบายรัฐ
บาลแต่ละรัฐบาล ซึ่งมีความเห็นไม่ตรงกัน เริ่มด้วยรัฐบาลจอมพลถนอมได้ออกคำสั่งรักษาความมั่นคง
แห่งชาติ (เฉพาะ) ที่ 5/2515 เรื่อง การกำหนดที่อยู่ การพัฒนาอาชีพผู้อพยพ และการรักษาความ
ปลอดภัยหมู่บ้านผู้อพยพและครอบครัว ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ.2515 มอบให้กองบัญชาการทหาร
สูงสุด ส่วนหน้า เป็นเจ้าหน้าที่หลัก ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการสำรวจและ จด
ทะเบียนบุคคล สำรวจจัดตั้งและปรับปรุงหมู่บ้าน ส่งเสริมการเริ่มอาชีพและพัฒนาอาชีพ จัดระเบียบการ
ปกครอง เพื่อให้ผู้อพยพแปรสภาพจากกองทหารมาเป็นราษฎรธรรมดา มีอาชีพสุจริตเลี้ยงตัวเอง โดย
ไม่ประพฤติดีกกฎหมาย (คู่มือสารรายละเอียด คำสั่งที่ภาคผนวก)

การมอบภารกิจดังกล่าวนั้น ได้ดำเนินการในขณะที่กองบัญชาการทหารสูงสุด ส่วนหน้าอยู่ ในระหว่างดำเนินการเคลื่อนย้ายผู้อพยพบางส่วนจากกองทัพที่ 3 ของนายพลหลี่ ด้านอำเภอฝาง จังหวัด เชียงใหม่ ไปเข้าที่ตั้งใหม่เพิ่มขึ้นที่บ้านผาค้าง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และกำลังบางส่วน กองทัพที่ 5 ของนายพลด้วน ด้านอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงรายไปตั้งที่ตั้งใหม่ เพิ่มขึ้นที่บ้านแม่เฒ่า อำเภอเชียงแสน ด้านตะวันออกของจังหวัดเชียงราย สำหรับการติดต่อกับประเทศลาว เพื่อลดความ กดดันผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ในพื้นที่ที่มีการต่อต้านอำนาจรัฐ ทางกรมไทยใช้กำลังทหารเข้าปราบปรามอยู่ เมื่อการดำเนินการดังกล่าวใกล้บรรลุผลสำเร็จในปี พ.ศ.2517 เป็นปีที่สถาปนาความ มั่นคงให้กับหมู่บ้านใหม่ได้ค่อนข้างสมบูรณ์ ทางทหารจึงได้รับหน้าที่พัฒนาอาชีพและสังคมแทนฝ่าย บ้านเมือง กันเป็นหมู่บ้านในเครือของกองทัพ 3 ด้านจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 7 หมู่บ้าน และกองทัพ 5 ด้านจังหวัดเชียงราย 3 หมู่บ้านทั้งนี้ทางทหารได้จัดส่งชุดสำรวจพื้นที่และจัดทำประวัติบุคคล เพื่อให้ได้ ข้อมูลสภาพกำลังพล และสถานภาพหมู่บ้านก่อนดำเนินงานด้านพัฒนาต่อไป ส่วนงานพัฒนาสังคมและ พัฒนาอาชีพ ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เริ่มขึ้นในปี พ.ศ.2517 ถึงปี พ.ศ.2518 ก่อนหน้านั้นเป็น โครงการพัฒนาที่จะเน้นไปทางการจัดตั้งโรงเรียนสอนภาษาไทย ต่อมาในรัฐบาลสมัย พล.ต. ม.ร.ว.คึก ฤทธิ์ ปราโมช ได้มีนโยบายการเมืองเปิดสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศ และสถาปนาความสัมพันธ์กับ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน ในปี พ.ศ.2518 แผนงานการมอบโอนผู้อพยพให้ กระทรวงมหาดไทยจึงจำเป็นต้องเร่งรัดในการดำเนินการ การประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งมี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน เมื่อ วันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ.2518 โดยให้ถือนโยบายการแก้ไขปัญหา อดีตทหารจีนคณะชาติ คือให้กระทรวงมหาดไทยค่อย ๆ เข้าไปรับผิดชอบหมู่บ้านดังกล่าว โดยพิจารณา ร่วมกันกับ บก.ทหารสูงสุด ส่วนหน้า

การดำเนินการตามคำสั่งฝ่ายรักษาความมั่นคงแห่งชาติและมติสภาความมั่นคงแห่งชาติ ดังกล่าวเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2519 กองบัญชาการทหารสูงสุดส่วนหน้า ซึ่งมี พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารสูงสุดในขณะนั้นเป็นประธาน ได้เชิญส่วนราชการอื่น ๆ มาร่วม ประชุมและกำหนดนโยบายว่าควรดำเนินการอย่างไร ที่ประชุมพิจารณาเห็นว่า การมอบโอนน่าจะ กระทำทีละขั้น โดยขั้นต้นให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงศึกษาธิการ จากนั้นยังได้ส่งการ ไปยัง จังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย ให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในด้านการศึกษา การพัฒนาอาชีพ และการปกครองในจังหวัดนั้น ๆ ไปปฏิบัติงานร่วมกับกองอำนวยการพัฒนาสังคมและอาชีพผู้อพยพ และให้จังหวัดกำหนดตัวเจ้าหน้าที่จากส่วนราชการอื่น ๆ ที่จำเป็น เป็นผู้ประสานงาน เมื่อดำเนินการ ให้ผลดีแล้ว จะดำเนินการขั้นต่อไปคือ ส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปปฏิบัติงานร่วมกับชุดพัฒนาสังคมและอาชีพผู้

อพยพตามหมู่บ้าน ทจข. ต่าง ๆ เมื่อได้ผลเป็นที่น่าพอใจแล้ว ก็จะดำเนินการขั้นสุดท้าย คือมอบโอนงานให้แก่กระทรวงมหาดไทยต่อไป

ผลงานที่ ศอ.บก.ทหารสูงสุด (บก.ทหารสูงสุด ส่วนหน้า) คงปฏิบัติงานด้านเคลื่อนย้าย ทจข.ผู้อพยพ (บก.04) เป็นผลสำเร็จ ส่วนงานรับผิดชอบพัฒนาสังคมให้กระทรวงมหาดไทยนั้นคงเพิ่งดำเนินการไปแล้วเพียงเล็กน้อย เพราะใช้ความเร่งด่วนไปในการจัดตั้งหมู่บ้าน ซึ่งพอจะ สรุปได้ขั้นตอนต่อไปคือ

เมื่อวันที่ 9 และ 10 มิถุนายน พ.ศ.2519 เสธ.ทหาร และ ปล.มท. ได้ร่วมประชุมกับ ผจว.ชม., ชร. พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อเตรียมการรับมอบงาน ทจข. สรุปการดำเนินงานเป็น 3 ขั้นตอน คือ

- ขั้นการศึกษาและดูกิจการที่ บก.04
- ขั้นการส่งเจ้าหน้าที่ของ จ.เชียงใหม่ และ จ.เชียงราย ไปปฏิบัติงานร่วมกัน เจ้าหน้าที่ของชุดพัฒนาสังคมและอาชีพผู้อพยพ (จพสอ) ในพื้นที่แต่ละจังหวัดรับผิดชอบ
- ขั้นการรับมอบ แต่ละจังหวัดจะรับมอบพื้นที่อยู่อาศัยแต่ละพื้นที่ไปควบคุมและดำเนินการ (เว้น 2 พื้นที่ในเขต จ.เชียงราย คือ บ้านแม่แอบ และบ้านผาตั้ง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่จะต้องมีการปฏิบัติทางด้านยุทธวิธี เพราะ ผกค. คุกคาม ขอให้ทาง ศอ.บก.ทหารสูงสุด ควบคุมและดำเนินการไปก่อน)

ด้านบก.04 และทาง จ.เชียงใหม่ และ เชียงราย ได้ร่วมกันดำเนินการในขั้นการศึกษาดูกิจการที่ บก.04 และชุดพัฒนาสังคมและอาชีพแต่ละพื้นที่ไปแล้วดังนั้นเป็นไปดังนี้(ข้อมูล เอกสารบรรยายสรุป บก.04 ปี พ.ศ.2520)

- เมื่อวันที่ 16-21 สิงหาคมพ.ศ.2519 จ.เชียงใหม่ ส่งเจ้าหน้าที่จากสายงานต่าง ๆ รวม 9 นาย มา รับคำชี้แจงและดูกิจการที่ บก.04
- เมื่อวันที่ 22-31 สิงหาคมพ.ศ. 2519 เจ้าหน้าที่ของจังหวัดเชียงใหม่ ไปดูกิจการที่ชุดพัฒนาสังคมและอาชีพในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ที่บ้านเปียงหลวง, บ้านแกน้อย, บ้านหนองอุก และบ้านสันมะกอกหวาน
- เมื่อวันที่ 3 กันยายนพ.ศ. 2519 จัดให้มีการสัมมนาที่ บก.04
- เมื่อวันที่ 22-29 พฤศจิกายน พ.ศ.2519 นำเจ้าหน้าที่จังหวัดเชียงใหม่ไปดูกิจการที่บ้านถ้ำจอบ, บ้านเมืองงาม จังหวัดเชียงใหม่ และที่ค้อยแม่สะลอง, บ้านแม่แอบ, บ้านผาตั้ง เขตจังหวัดเชียงราย ร่วมกับเจ้าหน้าที่จังหวัดเชียงราย

ฝ่ายทหารมีหนังสือนำเรียนนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติตามแผนมอบโอน สรุปได้ดังนี้

1. ตามที่คณะรัฐมนตรีลงมติ เมื่อ 6 ตุลาคมพ.ศ.2513 เห็นชอบตามข้อเสนอของสภาความมั่นคงแห่งชาติให้ กองบัญชาการทหารสูงสุด ส่วนหน้า เป็นเจ้าหน้าที่หลักร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการต่อต้านคิณฑทหารจีนคณะชาติผู้อพยพกองทัพ 3 และกองทัพ 5 เป็นไปตามลำดับขั้นตอน คือ ขั้นการสำรวจ ขั้นการโยกย้าย และขั้นการจัดตั้งหมู่บ้าน และต่อมาฝ่ายรักษาความมั่นคงแห่งชาติได้มีคำสั่งให้ กองบัญชาการทหารสูงสุด ส่วนหน้า ร่วมกับกองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ เป็นเจ้าหน้าที่หลักในการดำเนินการพัฒนาอาชีพเป็นส่วนรวมแก่ผู้อพยพ รวมทั้งชาวไทยภูเขาและราษฎรในพื้นที่บริเวณใกล้เคียง โดยการทดลอง สาธิต และให้การศึกษา รวม 6 โครงการ คือ โครงการอุตสาหกรรมใบชา, โครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ผัก, โครงการเลี้ยงสัตว์, โครงการปลูกไม้ผล, โครงการเหมืองขุดแร่, และโครงการอุตสาหกรรมในครอบครัว แล้วเตรียมมอบโอนความรับผิดชอบนี้ให้แก่ กระทรวงมหาดไทยต่อไป รวมทั้งได้แต่งตั้งคณะกรรมการประสานการควบคุมและพัฒนาอาชีพผู้อพยพขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานด้วย ตามหนังสือที่อ้างถึง หมายเลข 1 และ 2 นั้น

2. กองบัญชาการทหารสูงสุด ส่วนหน้า ได้ดำเนินการการตามมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งฝ่ายรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ประสพผลสำเร็จมาตามลำดับ ซึ่งพอสรุปได้ตาม ผผนวก ก.

3. ต่อมาสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งมี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ได้ประชุมเมื่อวันที่ 17 ตุลาคมพ.ศ. 2518 พิจารณาเรื่องปัญหาอคิณฑทหารจีนคณะชาติที่ตกค้างทางภาคเหนือของประเทศไทย ได้มีมติเป็นนโยบายให้ถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป และในการประชุมคณะกรรมการประสานงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ.2518 ได้กำหนดให้ส่วนราชการรับผิดชอบและส่วนราชการร่วมรับผิดชอบตามนโยบายดังกล่าว โดยมีมอบหมายให้กองบัญชาการทหารสูงสุด เป็นส่วนราชการรับผิดชอบและร่วมรับผิดชอบ ตามเอกสารที่อ้างถึงหมายเลข 3

4. เพื่อให้การปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว ได้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ กองบัญชาการทหารสูงสุด ได้เชิญผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง คือ กองบัญชาการทหารสูงสุด ส่วนหน้า ศูนย์ปฏิบัติการข่าว ศูนย์รักษาความปลอดภัย กรมยุทธการทหาร กรมข่าวทหาร กองอำนวยการพัฒนาสังคมและอาชีพผู้อพยพ (บก.04) กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมตำรวจ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง กระทรวงศึกษาธิการ กรมประมงข่าวกลาง และกรม

ป่าไม้ มาร่วมประชุม เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2519 ที่กองบัญชาการทหารสูงสุด ส่วนหน้า สรุปผลการประชุมได้ดังต่อไปนี้.-

4.1 การเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการประสานการควบคุมและพัฒนาอาชีพผู้อพยพ เนื่องจากคณะกรรมการประสานการควบคุมและพัฒนาอาชีพผู้อพยพตามคำสั่งฝ่ายรักษาความมั่นคงแห่งชาติ มีผู้แทนส่วนราชการที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการครอบคลุมถึง 3 จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่, เชียงราย และแม่ฮ่องสอน ทำให้ไม่สะดวกในการประชุมพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ที่ประชุมเห็นควรยกเลิกคณะกรรมการดังกล่าว แล้วพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการประสานการควบคุมและพัฒนาอาชีพผู้อพยพ ขึ้นใหม่เป็น 2 คณะ เพื่อพิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับอดีตทหารจีนคณะชาติผู้อพยพในพื้นที่ จังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย โดยให้คณะกรรมการประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน กรรมการ ผู้อำนวยการพัฒนาสังคมและอาชีพผู้อพยพ (ผอ.บก.04) และเจ้าหน้าที่จากส่วนราชการอื่น ๆ ที่จำเป็นในจังหวัดร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย และให้กระทรวงมหาดไทย เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว คณะกรรมการประสานการควบคุมและพัฒนาอาชีพผู้อพยพ ในจังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย

4.2 การมอบโอนความรับผิดชอบในการดำเนินการต่อผู้อพยพให้กระทรวงมหาดไทย ตามมติสภาความมั่นคงแห่งชาติ ให้กระทรวงมหาดไทยค่อย ๆ เข้าไปรับผิดชอบหมู่บ้านผู้อพยพในพื้นที่จังหวัด เชียงใหม่ และเชียงราย จากกองบัญชาการทหารสูงสุด ส่วนหน้านั้น ที่ประชุมเห็นชอบด้วย และพิจารณาเห็นว่า วิธีดำเนินการในการมอบโอน น่าจะกระทำไปทีละขั้น โดยในขั้นต้นให้ กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทย ส่งการ ไปยังจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดเชียงราย ให้ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในด้านการศึกษา การพัฒนาอาชีพ และการปกครองในจังหวัดนั้น ๆ ไป ปฏิบัติงานร่วมกับกองอำนาจการพัฒนาสังคมและอาชีพผู้อพยพ และให้จังหวัดกำหนดตัวเจ้าหน้าที่จาก ส่วนราชการอื่น ๆ ที่จำเป็น เป็นผู้ประสานงานเกี่ยวกับการดำเนินการต่ออดีตทหารจีนคณะชาติผู้อพยพ ในรายงานของตน ทั้งนี้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้ศึกษาสถานการณ์ ปัญหา และการดำเนินการ ต่าง ๆ และให้การติดต่อประสานงานระหว่างกองอำนาจการพัฒนาสังคมและอาชีพผู้อพยพ กับส่วน ราชการดังกล่าว เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะอำนวยความสะดวกให้การมอบโอนงานในอนาคตเป็นไปโดย ราบรื่น เมื่อการดำเนินงานขั้นต้นได้ผลดีแล้ว จะดำเนินการขั้นต่อไป คือ การส่งเจ้าหน้าที่สายงานต่าง ๆ ที่สำคัญคือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เข้าไปปฏิบัติงานร่วมกับชุดพัฒนา สังคมและอาชีพผู้อพยพ (ขพสอ.) ตามหมู่บ้านต่าง ๆ จนได้ผลเป็นที่มั่นใจได้แล้ว ก็จะได้ดำเนินการ ขั้นสุดท้าย คือ การมอบโอนงานจากกองบัญชาการทหารสูงสุด ให้แก่กระทรวงมหาดไทย

4.3 การแต่งตั้งคณะเจ้าหน้าที่ทำงานเพื่อพิจารณาแปลงสัญชาติเป็นไทย ตามมติสภาความมั่นคงแห่งชาติ กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงกลาโหม พิจารณาร่วมกันในการเสนอหลักการสำคัญเกี่ยวกับคุณสมบัติของจีนฮ้อพยพที่จะดำเนินการให้ได้เป็นคนต่างด้าว และสามารถแปลงชาติเป็นสัญชาติไทยได้โดยไม่ขัดกับกฎหมายที่มีอยู่ ณ ที่ประชุมเห็นควรให้แต่งตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงกลาโหม เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับคุณสมบัติและวิธีการในการแปลงสัญชาติดังกล่าว ทั้งนี้ขอให้กระทรวงมหาดไทย เสนอบุคคลที่สมควรที่จะแต่งตั้งเป็นคณะทำงานมายังกองบัญชาการทหารสูงสุด เพื่อการออกคำสั่งต่อไป

การปฏิบัติงานควบคุมดูแล ทอช. ของฝ่ายทหารในระหว่างรอขั้นตอนการมอบโอน

หลังจากทางเจ้าหน้าที่ฝ่ายมหาดไทยได้ศึกษาดูงานและจัดทำแผนเสนอให้กระทรวงมหาดไทย เรื่องได้เสียชีวิตไป จากการสอบถามได้ทราบแต่เพียงว่า มีความขัดข้องอยู่บางประการ ที่สำคัญคือปัญหาด้านงบประมาณ ที่ตกลงกันไม่ได้ เพราะทางทหารได้ใช้งบของ บก.ทหารสูงสุด มาดำเนินแก้ปัญหาผู้อพยพทหารจีนคณะชาติอีกส่วนหนึ่ง นอกเหนือจากงบประมาณที่ทาง สมช. สนับสนุนปีละ 15-18 ล้านบาท ซึ่งเป็นงบคงที่ ในขณะที่เดียวกันปี พ.ศ. 2519-2520 เฉพาะด้านการศึกษา ทอช. เพียงอย่างเดียว บก.ทหารสูงสุด ส่วนหน้า ต้องใช้เงินงบประมาณ สนับสนุน เป็นงานขยายด้านการศึกษาไปยังทุกหมู่บ้าน โดยเฉพาะด้านอาคารสถานที่ ต้องปลูกตามมาตรฐานการมารวมศึกษา กำหนดเพิ่มครูอาสาอีกจำนวนมาก นอกเหนืองานด้าน โครงการพัฒนาอาชีพ ที่จัดตั้งเป็นศูนย์ฝึกอบรมงานด้านแปลงสัญชาติ และการจัดชุดพัฒนาเข้าไปทำงานในหมู่บ้าน และคงใช้ทรัพยากรบุคคลและเครื่องมือเข้าไปพัฒนาความจำเป็นที่กระทรวงมหาดไทย จึงต้องเสนองบประมาณให้พอเหมาะกับงาน จึงเป็นอุปสรรคงานการมอบโอนในครั้งนั้น

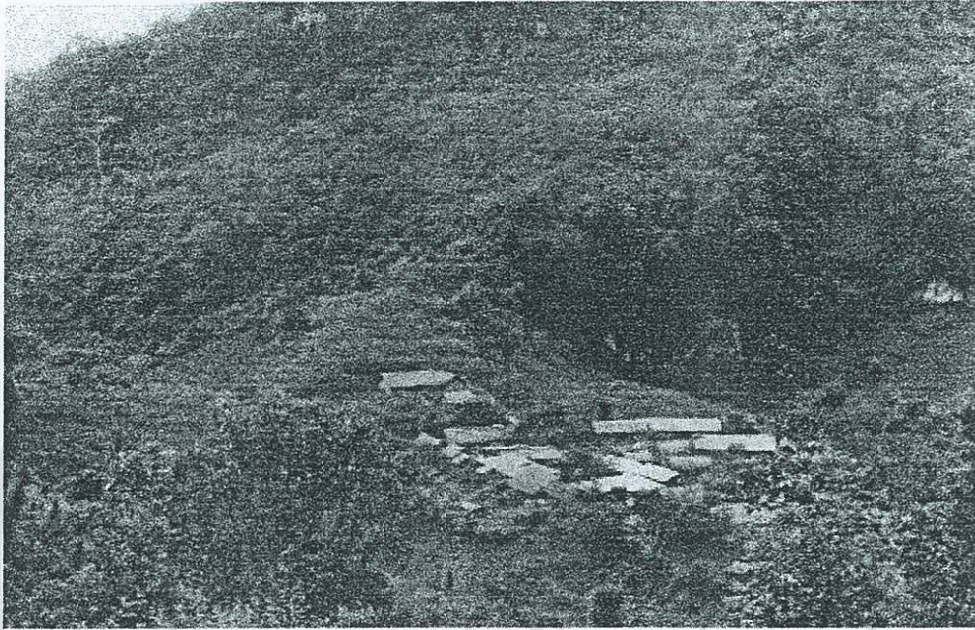
การใช้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารและ ดชด. ทำหน้าที่แทนฝ่ายปกครองระหว่างปี พ.ศ.2515-2527

เจ้าหน้าที่ชุดพัฒนาสังคมและอาชีพ (ชพสอ.) ทำหน้าที่ควบคุมและทำหน้าที่แทนฝ่ายปกครอง ในภาพเจ้าหน้าที่ ดชด. กก. เขต 5 จัดไปประจำที่บ้านถ้ำจอบ (กองทัพบก 3 นายพลหลิ)

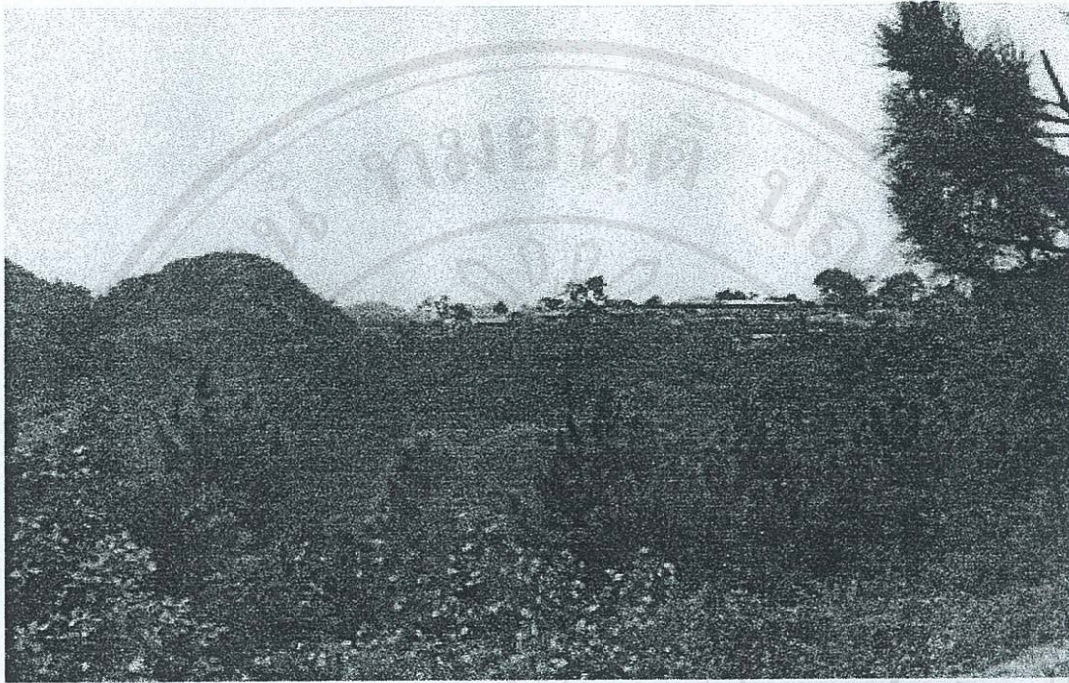
การใช้ม้าต่างหรือล่อ เป็นพาหนะลำเลียงสินค้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน, เชียงใหม่, และ เชียงราย มีภูเขาและช่องทางเดินติดต่อกันได้

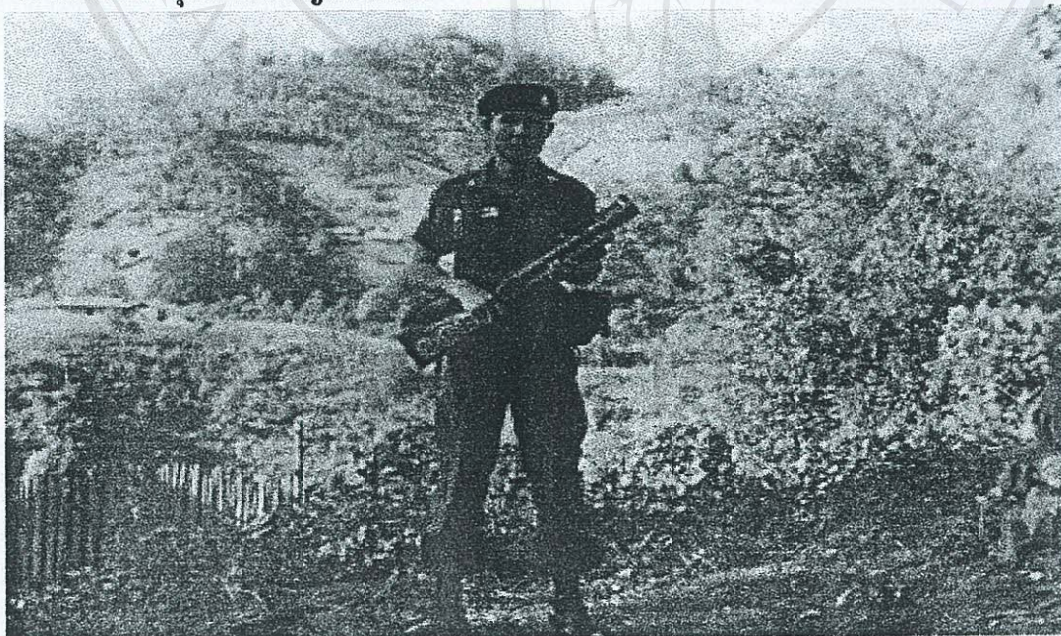
จุดที่ตั้งจึงเป็นชัยภูมิสำคัญทางยุทธศาสตร์ ควบคุมสินค้าผ่านเข้าออก ด้านก๊วผาวอก
อำเภอ เชียงดาว เส้นทางออกสู่สหภาพพม่าไปยังเมืองต่วน เมืองหาง

สภาพที่ตั้งหมู่บ้าน ทอช. จำนวน 13 แห่ง ตามชายแดนไทย ตั้งแต่ด้านจังหวัดแม่ฮ่องสอน, เชียงใหม่
และเชียงราย มีภูเขาและช่องทางเดินติดต่อกันระหว่างไทย-พม่า

ณ บริเวณที่ตั้งกองบัญชาการทหารจีน กองทัพ 3 ที่บ้านถ้ำรอบ ตั้งบนเนินที่มองเห็น มีวิว
เขาล้อมรอบ จุดที่ตั้งสำคัญทางทหาร

กองทัพได้จัดส่งกำลังทหารหรือตำรวจตระเวนชายแดน ไปประจำตามหมู่บ้านทุกแห่ง
โดยใช้ชื่อว่า ชุดควบคุมพัฒนาสังคมและอาชีพผู้อพยพ ทอช.

การแต่งกายของเจ้าหน้าที่ครูสอนภาษาไทย โรงเรียนบ้านสันติคีรี ลักษณะเครื่องแบบและสี คล้ายทหาร ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของชุดพัฒนาสังคมและอาชีพ (ชพสอ.) เจ้าหน้าที่ครูจะต้องเข้าค่ายฝึก มีการฝึกรอบแบบทหารมีอุดมการณ์เป็นครูที่เสียสละในภาพ ขณะต้อนรับ พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ปี พ.ศ.2523

2.2.5 การมอบโอนหมู่บ้านทหารจีนคณะชาติให้ฝ่ายมหาดไทย

จากมติเดิมที่มอบให้กระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าหน้าที่หลักในการพัฒนาหมู่บ้าน ทจช. หลังจากทางทหารสามารถจัดตั้งหมู่บ้านแห่งใหม่สำเร็จลุล่วงแล้วนั้น แต่เนื่องจากสงครามการสู้รบยังไม่ยุติ ฝ่ายมหาดไทยจึงขอให้ฝ่ายทหารช่วยดำเนินการพัฒนาอาชีพและสังคมให้กับ ทจช. และครอบครัว จำนวน 11 หมู่บ้าน (ไม่รวมหมู่บ้านจีนฮ่อพลเรือนอีกจำนวนเท่า ๆ กัน) ไปพลางก่อน ดังรายละเอียดงานพัฒนาที่มอบให้ตั้งแต่ปี พ.ศ.2515 มีสาระสำคัญดังนี้

1. กำหนดให้ บก.ทหารสูงสุด ส่วนหน้า และ กรป.กลาง ร่วมกันรับผิดชอบในการจัดตั้งหมู่บ้าน จัดระเบียบการปกครอง ความปลอดภัยหมู่บ้าน และเริ่มพัฒนาอาชีพผู้อพยพ เพื่อเตรียมมอบให้มหาดไทยต่อไป

2. กำหนดบุคคลฝ่ายพลเรือนที่ร่วมเป็นกรรมการกับผู้อำนวยการ (บก.04.) ได้แก่ ผวจ. และ นายอำเภอ แหล่งที่อยู่ ทจช. ในพื้นที่ควบคุมและพัฒนาอาชีพ

3. ดำรงทำบัญชีบุคคล และอาวุธ รวบรวมอาวุธไว้ในความควบคุมและการทำบัตรประจำตัว (ปรากฏยอดการสำรวจที่ทาง บก.04 ดำรงเมื่อมีนาคม 2517 จำนวน 11 หมู่บ้าน มี ทจช. ผู้

อพยพรวมทั้งสิ้น 11,748 คน (ชาย 6,020 คน, หญิง 2,472 คน, เด็กต่ำกว่า 12 ขวบ ซึ่งยังไม่เข้าเกณฑ์การทำบัตรประจำตัว 3,256 คน) สังกัด ท.3 จำนวน 7,503 คน (ชาย 3,408 คน หญิง 1,771 คน เด็ก 2,724 คน) และ ท.5 จำนวน 4,245 คน (ชาย 2,612 คน หญิง 701 คน เด็ก 932 คน) หรือแบ่งออกเป็นจังหวัด เชียงใหม่ 1,689 ครอบครัว, เชียงราย 600 ครอบครัว รวม 2,289 ครอบครัว จังหวัดแม่ฮ่องสอน 2 หมู่บ้าน นำยอดมารวมไว้กับเชียงใหม่ ด้วยความประสงค์จะลดพื้นที่ควบคุมและเป็นการปลงศพของกองทัพ 3 เกือบทั้งหมด

4. กำหนดเขตที่ตั้งหมู่บ้าน ทช. ในเขต 3 จังหวัด แม่ฮ่องสอน, เชียงใหม่, และเชียงราย ใน 3 จังหวัดรวม 11 หมู่บ้าน และจัดตั้งใหม่ 2 หมู่บ้าน รวม 13 หมู่บ้าน (ทางทหารได้กำหนดแนวขอบแต่ละหมู่บ้านในปี พ.ศ.2518 จังหวัดเชียงใหม่ 8 หมู่บ้าน มีเนื้อที่ 127,700 ไร่ จังหวัดเชียงราย 3 หมู่บ้าน มีเนื้อที่ 27,000 ไร่ ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในขั้นต้นมิได้ขอพื้นที่เพราะมีแผนว่าจะโยกย้ายผู้อพยพมารวมที่จังหวัดเชียงใหม่

5. กำหนดโครงการพัฒนาอาชีพและสังคมไว้ 8 โครงการ โครงการหลักๆ ได้แก่ปลูกข้าว ไม้ผล เลี้ยงสัตว์ จัดตั้งโรงเรียนสอนภาษาไทยและวางแผนครอบครัว ฯลฯ ส่วนนโยบายด้านพัฒนา กำหนดที่อยู่ให้เป็นหลักแหล่ง มิให้เคลื่อนย้ายถิ่นที่อยู่ โดยแบ่งพื้นที่อยู่อาศัยและทำกินครอบครัวละไม่เกิน 15 ไร่ และจะยังสงวนพื้นที่เหล่านั้นไว้เป็นที่สงวนทางราชการ จนกว่าบุคคลเหล่านั้นได้สัญชาติไทย และพิสูจน์ว่าเป็นบุคคลที่จงรักภักดี พืชที่ส่งเสริมพอเลี้ยงตนเอง และมีใช้การแย่งอาชีพราษฎรไทย และยังช่วยส่งเสริมและอยู่ร่วมกับชาวเขาที่เคยอยู่มาก่อน

6. การรักษาความปลอดภัยพื้นที่หมู่บ้านผู้อพยพจากการคุกคามของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ คงอนุญาตให้ ทช. มีอาวุธไว้ป้องกันเฉพาะฐานปฏิบัติการที่บ้านแม่แอ็บ และผา-ตั้ง ซึ่งเป็นหมู่บ้านเขตยุทธศาสตร์ในพื้นที่อิทธิพล ผกค. ส่วนพื้นที่อื่น ๆ ให้ บก.04 เก็บรักษาไว้และจัดเจ้าหน้าที่ควบคุมการออกนอกพื้นที่ที่กำหนด จะเป็นบุคคลหรือหมู่คณะ จะต้องได้รับอนุญาตจาก บก.04 ก่อน โดย บก.04 จะออกหนังสือรับรองการเดินทางให้ เพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงต่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของส่วนราชการอื่น และยังคงทำหน้าที่นายทะเบียนประวัติรับแจ้งการเกิด การตาย

7. การลดจำนวนอาวุธที่ผู้อพยพลบครอง ให้กองบัญชาการทหารสูงสุด ส่วนหน้า พิจารณาลดจำนวนอาวุธที่ผู้อพยพลบครองลงเป็นลำดับ ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ และให้ผู้อพยพมีอาวุธไว้เพื่อการป้องกันตนและหมู่บ้านตามความจำเป็น อาวุธที่อนุญาตให้ผู้อพยพคงมีอยู่นี้ ให้รวมเก็บในคลังในความรับผิดชอบของชุดเจ้าหน้าที่ทหารหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่ควบคุมหมู่บ้านแห่งนั้น ๆ

สมช. มีข้อเสนอเพิ่มมาตรการป้องกันชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่า และรวม ทช. ไว้ในการควบคุม โดยจัดตั้งหน่วยงานไทย จก.327 มีกำลังรบ (บก.04) ไม่มีกำลังรบ การจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน และการป้องกันประเทศทางด้านตะวันตกได้แก่งาน คณะกลุ่มคนผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า และชนกลุ่มน้อย ทั้งที่ถืออาชุนและมีได้ถืออาชุน มีความเคลื่อนไหวมากขึ้น หลังจากควบคุมและอำนวยความสะดวกจัดตั้งหมู่บ้านป้องกันตนเองตามแนวชายแดน ไทย-พม่า ซึ่งอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพไทยและกองทัพบก(คำสั่ง ฝรมช. (เฉพาะ) ที่ 5/2515 ลง 6 พ.ย. 15 เรื่องการกำหนดที่อยู่ การพัฒนาอาชีพ ทช. และครอบครัวผู้อพยพ และการรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านผู้อพยพ)

กองทัพภาคที่ 3 จึงได้จัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจ 327 เมื่อ 10 เมษายน 2527 มีที่ตั้งอยู่ ณ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ปฏิบัติภารกิจดังนี้ และรวมงานการพัฒนาหมู่บ้านอดีต ทช. ผู้อพยพในพื้นที่ จ.เชียงราย, เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน

1. ควบคุมและพัฒนาอาชีพอดีตทหารจีนคณะชาติและจีนฮ่ออิสระ
2. จัดระเบียบกลุ่มจีนฮ่ออิสระ
3. ฝึตรวจตามแนวชายแดน
4. ป้องกันประเทศอย่างจำกัด
5. ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ภารกิจและการจัดหน่วยเฉพาะกิจ 327 มุ่งเน้นในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเป็นหลัก ซึ่งเป็นไปตามภารกิจที่ได้รับมอบและที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ส่วนงานด้านการควบคุมและพัฒนาอดีตทหารจีนคณะชาติ ที่ทางทหารรับผิดชอบอยู่เดิมนั้น ก็ได้ส่งมอบโอนให้ฝ่ายบ้านเมืองรับผิดชอบ คงเผด็จตามเป็นพี่เลี้ยงช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาอุปสรรคต่อไป

การมอบโอนหมู่บ้านอดีตทหารจีนคณะชาติให้กระทรวงมหาดไทย เริ่มเป็นรูปธรรม เมื่อปี พ.ศ.2529 หน่วยเฉพาะกิจ 327 ซึ่ง พล.ต.อนันต์ บารุงพฤกษ์ เป็นผู้บังคับหน่วย ได้มอบโอนความรับผิดชอบในการควบคุมงานด้านทะเบียน และงานปกครองให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองรับช่วงไปดำเนินงาน ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามมติ ครม. ที่จะเร่งรัดให้ฝ่ายมหาดไทยไปดำเนินการจัดตั้งหมู่บ้านอดีตทหารจีนคณะชาติ เป็นหมู่บ้านที่จัดตั้งถูกต้องตามกฎหมาย พ.ร.บ. ลักษณะปกครองท้องที่ รวม 11 หมู่บ้าน ยกเว้นหมู่บ้านบ้านแม่แอบ อ.เชียงแสน และบ้านผาตั้ง อ.เชียงของ ซึ่งเป็นหมู่บ้านยุทธศาสตร์ด้านชายแดนไทย-ลาว และมีลักษณะหมู่บ้านป้องกันตนเอง ซึ่งคงอยู่ในความควบคุมดูแลฝ่ายทหารต่อไปอีกระยะหนึ่ง

การมอบโอนหมู่บ้านอดีตทหารจีนคณะชาติให้กระทรวงมหาดไทยนั้น คงมอบโอนเฉพาะด้านการควบคุมปกครองผู้อพยพ ส่วนพื้นที่หมู่บ้านทั้งหมดยังคงเป็นพื้นที่สงวนของทางราชการทหาร ที่ได้รับอนุญาตเช่าป่าสงวนแห่งชาติจากกรมป่าไม้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ใช้ประโยชน์จนกว่าจะหมดความจำเป็น เนื่องจากโครงการจัดสรรพื้นที่อยู่อาศัยและทำกินให้ผู้อพยพอดีตทหารจีนคณะชาติ มีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของกฎหมายอยู่มาก ประกอบกับการเข้าไปดำเนินการจัดสรรพื้นที่กระทำภายหลัง เมื่อผู้อพยพเข้าครอบครองพื้นที่อยู่ก่อนแล้ว นอกจากนั้นพื้นที่ดังกล่าวก็มีชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ อยู่ปะปนกันหลายกลุ่ม การจัดสรรได้ยึดหลักการที่จะให้ผู้อพยพอดีตทหารจีนคณะชาติมีที่ดินทำกินเฉลี่ยครอบครัวละไม่เกิน 15 ไร่ เป็นลำดับแรก ส่วนกลุ่มบุคคลอื่นที่สามารถตรวจสอบได้ว่ามีพื้นที่อยู่ก่อนแล้ว ก็จัดสรรให้อยู่ร่วมในพื้นที่ ซึ่งการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว จำเป็นต้องตรวจสอบหลักฐานการถือครอง ให้เกิดความยุติธรรม และป้องกันอิทธิพลนายทุนที่มีอยู่ในกลุ่มเดียวกัน หลังจากนั้นการมอบโอนพื้นที่หรือการถือครองที่ดินที่มีการจัดระเบียบดีแล้ว ก็สมควรได้รับเอกสารสิทธิเช่นเดียวกับราษฎรไทยที่ต้องเสียภาษีที่ดินให้รัฐต่อไป (อนันต์ บำรุงพลฤกษ์ พล.ต. เอกสารวิชัย วปรอ. รุ่น 2 ปี พ.ศ.2533 ปัญหาชนกลุ่มน้อยกับความมั่นคงแห่งชาติ เฉพาะกรณีจีนฮ่อผู้อพยพอดีต ทช.)

สรุปนโยบายการมอบโอนผู้อพยพอดีตทหารจีนคณะชาติ

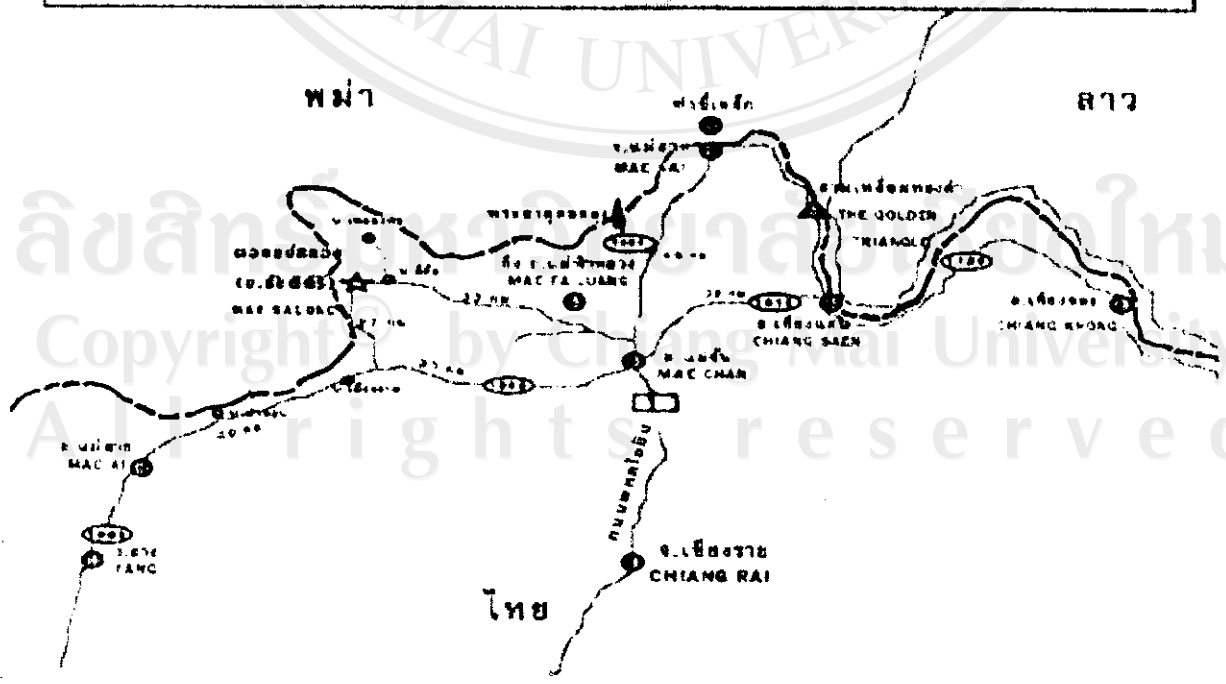
อันเป็นไปตามหลักสากลของโลก โดยเริ่มต้นปี พ.ศ.2504 เมื่อ ทช. กองทัพ 3 และกองทัพ 5 เข้าสู่ประเทศไทย ก็มีการปลดอาวุธและมอบให้ฝ่ายบ้านเมืองดูแล ปกครองเช่นราษฎรไทย หรือชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ แต่ส่วนของ ทช. หรืออดีตกองทัพทหารจีนคณะชาติก็ก่อกบฏขึ้น มีการติดต่อกับและสัมพันธ์กับชาติเจ้าของสัญชาติเดิมคือ ไต้หวัน และบางโอกาสก็ดำรงกองทัพเป็นอิสระ มีฐานะเป็นกองทัพในราชอาณาจักรไทย จนมีฐานถาวร มีสภาพเป็นรัฐอิสระ ที่ฝ่ายเจ้าหน้าที่ไทยเข้าไปไม่ได้ หรือที่ถูกขนานนามว่า แคนสันธยา จนกระทั่งปี พ.ศ.2510 เกิดวิกฤติการสู้รบกันเองระหว่างกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่ม ทช. กองทัพ 3 และ 5 นายพลหลี นายพลด้วน ที่บ้านก๊ววัน ในเขตลาวบริเวณที่ถูกเรียกว่า สามเหลี่ยมทองคำ จนทางการไทยจำเป็นต้องมอบหมายให้กองทัพ (บก.ทหารสูงสุด) เข้ามาทำหน้าที่ดูแล ปกครอง และรับมอบงานพัฒนาจากฝ่ายบ้านเมืองมาทำเอง

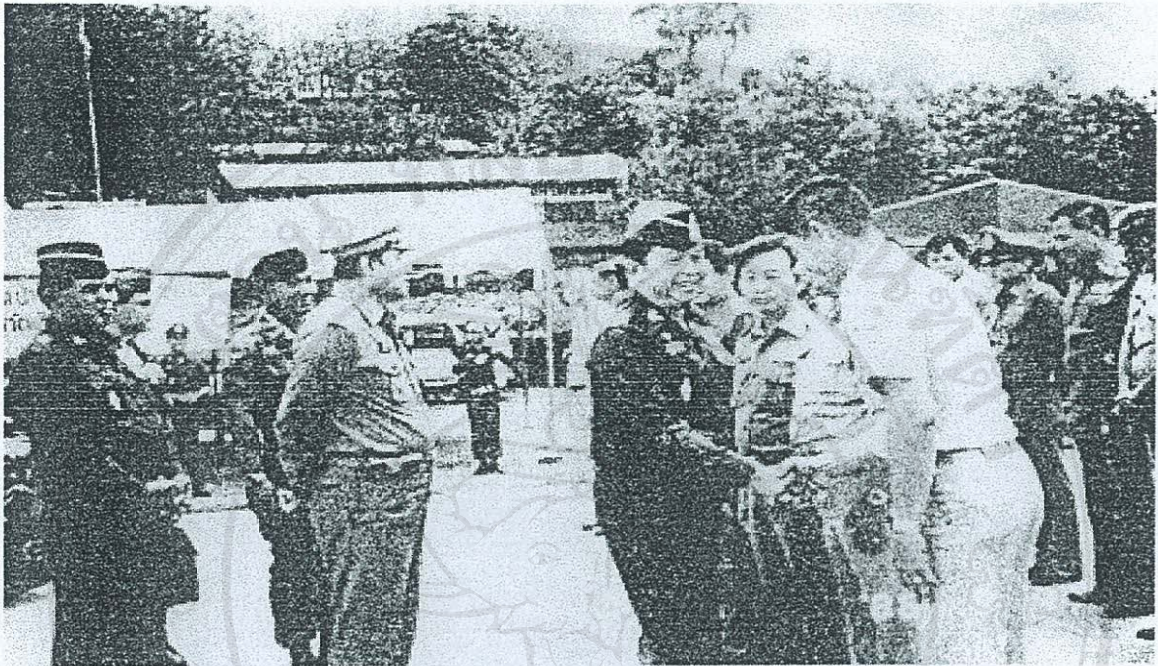
ขณะนั้นสถานการณ์สู้รบเอาชนะกับผู้ก่อการร้ายเกิดขึ้นโดยรอบประเทศไทย ภารกิจกองทัพบกจึงมีอยู่เต็มมือ และงานควบคุม ทช. มีส่วนสัมพันธ์กับงานด้านต่างประเทศด้วย ทางทหารไทยพิจารณาเห็นว่าเป็นทางด้านยุทธศาสตร์และยุทธวิธี จึงได้พัฒนาความเหมาะสมให้กับ บก.ทหารสูงสุด ดำเนินงานจนเกิดผลดี ที่ไม่ต้องนำกำลังทหารเข้าไปปราบปรามกลุ่ม ทช. ที่ไม่ยอมกลับไต้หวัน

ให้คอมมิวนิสต์สามารถจะเข้ามาปลุกระดมชาวเขาส่วนนี้ได้ เพราะ ทจข. ได้มีฐานถาวรและควบคุมชนกลุ่มน้อยส่วนนี้ จนทำให้ ผกค. เข้ามาไม่ถึงในระยะต้น ๆ แต่ต่อมาหลังปี พ.ศ.2519 เมื่อกองทัพไทยเข้าควบคุม และไม่ยอมให้มีการเคลื่อนไหวกลุ่ม ทจข. ออกไปนอกประเทศเกี่ยวกับ ยาเสพติด ฝ่ายคอมมิวนิสต์พม่าก็เริ่มขยายผลเข้ามาประชิดชายแดนไทยด้านตะวันตกบ้าง แต่สถานการณ์คอมมิวนิสต์หลังการเสริมสร้างสัมพันธไมตรีไทย-จีนแผ่นดินใหญ่ ความรุนแรงและนโยบายครอบครองเอเซียตะวันออกเฉียงใต้ก็แผ่วเบาลง จะเห็นว่าความรุนแรงการสู้รบของพรรคเริ่มลดลงตามนโยบายของประเทศเป็นหลัก (ความสัมพันธ์ไมตรีไทย-จีนแผ่นดินใหญ่ ปี พ.ศ.2518)

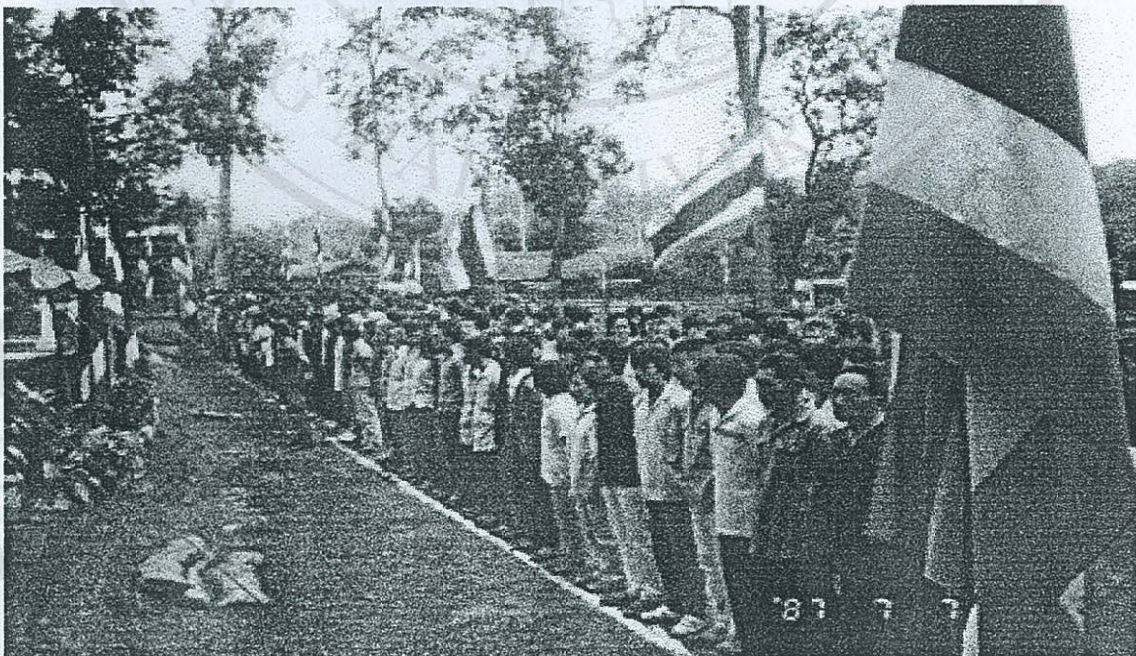
ในนโยบายการเมืองภายในประเทศ หากวิเคราะห์เหตุการณ์และรูปแบบการปกครอง ทจข. ซึ่ง ปี พ.ศ.2517 เป็นต้นมา ฝ่ายบ้านเมือง แม้จะได้รับนโยบายให้กลับมาควบคุมดูแล ฝ่าย ทจข. กองทัพ 3 และกองทัพ 5 กลับคืนไปแต่วิเคราะห์ความไม่เกิดเป็นรูปธรรม 2 ประการคือ ความไม่พร้อมของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง (การควบคุม ทจข. ที่เป็นกองทัพนั้น ต้องใช้กำลังทหารด้วยกัน เพราะมีอาวุธอยู่ในมือ บางส่วนที่มีการ มีเครื่องมือทั้งอาวุธ และเครื่องมือสื่อสาร และยานพาหนะ จึงสามารถเข้าไปปกครองดูแล ฝ่ายจีนมีเป็นกองกำลังได้ แม้หมู่บ้านที่มอบคืนจะเป็นหมู่บ้านธรรมดา แต่ผู้คนเหล่านั้นก็เป็นทหารและรับการฝึกอบรมความรู้ด้านนี้มาอย่างดี ฝ่ายบ้านเมืองจึงไม่ประสงค์เข้ามาเกี่ยวข้อง และในขณะที่ทางทหารเองก็เริ่มส่งชุดปฏิบัติการควบคุมและพัฒนาเข้าไปจัดระเบียบในหมู่บ้าน)

แผนที่ส่วแบบแสดงเส้นทางไปดอยแม่สลอง (บ.สันติคีรี)

การมอบโอนหมู่บ้านสันติคีรี (คอยแม่สะลอง) ให้กับนายอร่าม เอี่ยมอรุณ ผู้ว่าราชการ
จังหวัดเชียงราย พล.ท.ชัยชนะ ธารีฉัตร แม่ทัพภาค 3 เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2529

พิธีมอบโอนหมู่บ้านผู้อพยพอดีต ทอช. ด้านจังหวัดเชียงใหม่ ให้ฝ่ายปกครอง เมื่อวันที่
7 กรกฎาคม 2530

2.3.6 การกำหนดนโยบายและมาตรการควบคุมกลุ่มทหารจีนคณะชาติและการมอบโอนผู้อพยพให้กระทรวงมหาดไทย

นโยบายเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.2496 – 2503 เป็นช่วงที่กองทหารจีนคณะชาติ “ก๊กมินตั๋ง” มีฐานและพื้นที่ปฏิบัติการสู้รบกับพม่าในรัฐฉาน แต่คงอาศัยชายแดนไทยเป็นที่หลบซ่อนกำลังเป็นครั้งคราว เมื่อถูกกองทัพพม่าโจมตีขับไล่ มีผู้อพยพลี้ภัยจำนวนหนึ่งเข้ามาอาศัยในเขตดินแดนไทย คือ ที่บ้านยาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ และที่บ้านถ้ำปลา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ผู้อพยพลี้ภัยบ้านจิ่งเกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2496 และ 2498 ตามลำดับ

ขณะกองทหารจีนมาตั้งฐานปฏิบัติการบนคอยอย่างขาง, คอยกลาง และคอยตุง ทางราชการไทยยังคงใช้มาตรการป้องกัน การละเมิดชายแดนหรือล้าอธิปไตยทั้งฝ่ายจีนและพม่าด้วยโดยใช้เครื่องบินลาดตระเวนแนวเขตของประเทศ เมื่อเหตุการณ์สู้รบกองกำลังทหารจีนคณะชาติก็กลับออกไปยังรัฐฉาน คงเหลือเฉพาะส่วนผู้อพยพลี้ภัยพลเรือน ที่บ้านยางและบ้านถ้ำปลาที่ทางการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ให้ที่พักพิงชั่วคราว อาหารเครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค แต่การผลักดันดูจะไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะมีปัจจัยด้านการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสถานการณ์ในไต้หวันในกรุงเทพฯ และสมาคมชาวจีนเสรีทั้งในและต่างประเทศย่านเอเชียเข้ามาให้การสนับสนุนดูแลชาวจีนกลุ่มนี้ สำหรับนโยบายในเรื่องนี้ทางการไทยมิได้นิ่งนอนใจ ได้รวบรวมตัวเลขและประสานองค์กรที่เกี่ยวข้องสำหรับนโยบายและมาตรการควบคุม

หลังปี พ.ศ. 2504 – 2513 ทางทหารพม่าร่วมกับฝ่ายจีนแดง สามารถทำลายล้างฐานปฏิบัติการทหารจีนด้านเชียงลับริมฝั่งแม่น้ำโขงได้สำเร็จ เมื่อปลายปี พ.ศ.2503 เป็นเหตุให้กองกำลังทหารจีนคณะชาติส่วนใหญ่ต้องขนย้ายกลับไต้หวันอีกครั้งเป็นครั้งที่สอง (โดยครั้งแรกในปี พ.ศ.2496 จำนวน 7,750 คน , ครั้งที่สอง จำนวน 4,500 คน) คงมีทหารจีนคณะชาติกองทัพอากาศ 3 นายพลโท และกองทัพอากาศ 5 นายพลตรี สองกองทัพอากาศมีฐานอยู่บนคอยตุงมิได้กลับไปโดยนำกำลังเข้าสู่ประเทศไทยด้านจังหวัดเชียงราย และ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อต้นเดือนมกราคม พ.ศ. 2504 ยอมให้ทางการไทยปลดอาวุธ โดยยอมรับการอยู่ภายใต้กฎหมายไทย กองกำลังทั้งสองนี้มีกำลังรวมกันประมาณ 5,500 คน (กองทัพอากาศ 3 จำนวน 3,000 คน , กองทัพอากาศ 5 จำนวน 2,500 คน) นอกจากนี้ยังมีกำลังกลุ่มจีนฮ่อที่ไม่ปรากฏสังกัดแน่ชัด ที่เร่รอนตามแนวชายอีกหลายกลุ่ม เช่นกลุ่มทหารจีนภายใต้การควบคุมของรัฐบาลไต้หวัน (กำลังปฏิบัติการสู่แผ่นดินใหญ่ และหน่วยหาข่าวพรรคก๊กมินตั๋ง) กลุ่มหาข่าวของอเมริกัน (ซี.ไอ.เอ.) ที่จ้างกลุ่มจีนฮ่อและกลุ่มจีนฮ่ออื่น ๆ แต่งกายคล้ายทหารถืออาวุธ มีจำนวนตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป หรือมีจำนวนโดยประมาณ 300 – 500 คน มีทั้งกลุ่มทหาร, กลุ่มการเมือง, กลุ่มพ่อค้า ฯลฯ ได้แก่กลุ่มโล ซิง อัน ,

กลุ่ม ทอง ชู , ทั้ง ตา เกอ ลี หัวหน้าฝ่ายซ้าย , อง คำ ที่ หัวหน้าฝ่ายขวาอยู่ด้านจังหวัดแม่ฮ่องสอน และ
กลุ่ม จาง ชู , ไช่ เลี้ยว ลือ และ หยั่ง ชื่อ หลี่ อยู่ด้านแม่สาย คอยตุง ทำชีเหล็ก กลุ่มดังกล่าวได้อาศัย
บริเวณชายแดนไทย – พม่า โดยมีกลุ่มมากมายหลายกลุ่มทั้งกลุ่มขุนศึก กลุ่มโจรก่อการร้าย กลุ่มทหาร
กลุ่มพ่อค้า และกลุ่มการเมือง สืบสวนวนวายไปหมด มีการฆ่าฟัน การจับปล้น การค้าของเถื่อน และ
การค้ายาเสพติด เคลื่อนไหวอยู่ในดินแดนปลอดอำนาจรัฐของประเทศไทยและพม่า

ในช่วงนั้นการดำเนินการของรัฐบาลในสมัย จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหาร
สูงสุด หัวหน้าคณะปฏิวัติ ได้มอบนโยบายการปฏิบัติต่อกองทหารจีนคณะชาติที่อพยพลี้ภัยเข้ามาอยู่ใน
เขตประเทศไทย เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ.2505 (โดยยึดถือคำสั่งกองบัญชาการทหารสูงสุด ส่วน
หน้า ที่ 813/68/05 ลง 14 พฤษภาคม 2504 เป็นคำสั่งที่ออกล่วงหน้าก่อนเป็นนโยบาย)

1. ให้ติดต่อเจรจาขอให้อพยพออกไปนอกดินแดนไทยโดยด่วน เพราะทหารจีนคณะชาติที่
เข้ามาอยู่ในดินแดนไทย ย่อมจะก่อให้เกิดความยุ่งยากขึ้นในภายหลัง
2. ถ้าทหารจีนคณะชาติไม่ยอมอพยพออกไป ก็ให้จัดการปลดอาวุธควบคุมตัวไว้และรายงาน
ให้ บก.ทหารสูงสุด ส่วนหน้า ทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป
3. ถ้าทหารจีนคณะชาติไม่ยอมอพยพออกไป และไม่ยอมให้ปลดอาวุธก็ให้จัดกำลัง ทหาร
หรือ ตำรวจ ตามสมควรคุมเชิงมิให้ก่อความยุ่งยากขึ้น ในขั้นนั้นการใช้อาวุธให้กระทำเฉพาะการ
ป้องกันตัวเองตามความจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น
4. บก.ทหารสูงสุด ส่วนหน้า ดำเนินการทางการทูตเพื่อให้ทหารจีนคณะชาติอพยพออกไป
เสียจากดินแดนไทย
5. การใช้กำลังทหารจับไล่ทหารจีนให้ออกไปจากดินแดนไทย ให้กระทำได้ต่อเมื่อได้รับ
คำสั่งจากผู้บัญชาการทหารสูงสุด เท่านั้น

พื้นฐานเดิมของกำลังทหารจีนคณะชาติสองกองทัพ (กองทัพ 3 , กองทัพ 5) และกลุ่มจีนฮ่ออพยพ

จีนฮ่ออพยพ คือ กลุ่มชาวจีนที่ไม่ถือนาอาวุธ หรือ พลเรือนชาวยุন্নานที่อพยพลี้ภัยตามกองทัพ
ประจำการ (กองพล 93)และบางส่วนเป็นครอบครัว บางส่วนเป็นเครือญาติอพยพระลอกแรกเข้ามา
ทางด้านอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2496 หลังกองบัญชาการทหารจีนในพม่าที่เมืองสาตถูก
โจมตีและถูกพม่ายึดได้ สำหรับกองทัพ 3 และ กองทัพ 5 นำโดย นายพลหลีและนายพลด้วนไม่ยอม
กลับได้หัวน ได้หลบภัยเข้ามาอยู่ตามแนวพรมแดนไทย ด้านคอยตาง คอยอ่างขาง กลุ่มผู้ลี้ภัยพลเรือน
จีนฮ่อก็หลบเข้ามาอยู่ที่บ้านยาง ต่อมาเมื่อกองทัพทั้งสองย้ายไปอยู่ตั้งฐานสู้รบกับพม่าด้านคอยตุง ในปี
พ.ศ.2498 ก็ถูกพม่าโจมตีมีผู้อพยพจีนฮ่ออีกส่วนหนึ่งทะลักหนีภัยเข้าสู่บ้านถ้ำปลาใกล้กับด้านแม่สาย

ทั้งสองแห่งนี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นการตั้งถิ่นฐานชาวจีนฮ่อในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2499 ในช่วงนี้ทางการไทยได้ให้การดูแลและควบคุมให้อยู่ในพื้นที่ โดยมีได้มีมาตรการเคร่งครัดมากนัก แต่ก็ได้มอบหมายให้ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง (ตม.) ควบคุมดูแล พร้อมกับให้อยู่ในความดูแลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ จนกระทั่งเมื่อทหารจีนกองทัพ 3 และ 5 บนคอยดุงเคลื่อนย้ายกำลังพล อาวุธยุทโธปกรณ์เข้าสู่เขตประเทศไทย โดยไม่ยอมอพยพกลับได้หวั่น ในการขนย้ายทหารครั้งที่สองกระทำในต้นปี พ.ศ. 2504 พร้อมกับกลุ่มพลเรือนชาวจีนฮ่อที่อาศัยอยู่ในพม่าต่างก็ทยอยอพยพเข้าสู่ประเทศเป็นระลอกที่สอง ด้านอำเภอฝาง ทั้งจังหวัดเชียงใหม่ ตามกองทัพ 3 นำโดย นายพลหลี ส่วนด้านอำเภอแม่จันและอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เป็นพลเรือนครอบครัวและเครือญาติของกองทัพ 5 ในระยะต้น ๆ ที่ตั้งกองทัพกับหมู่บ้านจีนฮ่ออพยพต้องแยกจากกันเพื่อความปลอดภัย หลังการอพยพระลอกสอง นานวันเข้าครอบครัวก็จะเข้ามาอยู่รวมในพื้นที่เดียวกัน เช่น กองทัพ 5 บนคอยแม่สะลอง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย การอยู่อาศัยได้แยกเป็นส่วนหมู่บ้านและที่ตั้งกองทัพ

หลังปี พ.ศ. 2504 ที่ตั้งหมู่บ้านจีนฮ่อก็แพร่ขยายมากขึ้น โดยเฉพาะกองทัพ 3 นำโดยนายพลหลี ที่มีกำลังพลมากกว่าอยู่ทางด้านเชียงใหม่และแม่ฮ่องสอน มีที่ตั้งหมู่บ้านอยู่บริเวณพื้นที่ในปกครองหรือที่ตั้งกองทัพที่บ้านถ้ำฮีบ รวม 8 แห่ง ตั้งอยู่ใกล้ช่องทางพรมแดนเข้าออกไทย - พม่า ด้านกองทัพ 5 นำโดยนายพลด้วน รวมกันอยู่ที่คอยแม่สะลองเป็นส่วนใหญ่ คงมีหมู่บ้านบริเวณเพียงหนึ่งแห่งที่บ้านหัวเมืองงาม เขตรอยต่อระหว่างจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย หมู่บ้านพลเรือนหรือหมู่บ้านจีนฮ่ออพยพจากที่เคยมีเพียงจังหวัดละหนึ่งแห่งก็แพร่กระจายออกไปเป็นจำนวนนับสิบ ซึ่งมีจำนวนหมู่บ้านรวมทั้งสองกลุ่ม (กองทัพ 3 และ กองทัพ 5) จำนวนประมาณ 20 แห่ง หมู่บ้านจีนฮ่อพลเรือนจะตั้งใกล้ ๆ กับหมู่บ้านราษฎรไทยในพื้นที่ราบใกล้เชิงเขา มีที่ทำกินและมีความปลอดภัยมากกว่าหมู่บ้านทหารจีนบนภูเขา ลักษณะที่ตั้งของหมู่บ้านจีนฮ่ออพยพมีความเกี่ยวเนื่องในด้านเศรษฐกิจ และค้าขายกับราษฎรไทย อีกทั้งยังเป็นฐานส่งกำลังกองทัพอีกด้วย

ทางรัฐบาลไทยได้จัดสถานที่ให้อยู่ในลักษณะรูปแบบของนิคม รวม 9 แห่ง ในขั้นต้นกรมตำรวจ (ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง) เป็นผู้ดูแลแต่เนื่องจากกำลังไม่เพียงพอ และความเป็นอยู่ของจีนฮ่อนี้ได้ถูกกำหนดขอบเขตพื้นที่ นานวันบุคคลเหล่านี้ก็ออกไปหาเลี้ยงชีพทำมาค้าขาย บางส่วนก็แอบไปประพฤติผิดกฎหมาย ทางฝ่ายมหาดไทยเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทย พล.ต.อ.หลวงชาติตระการโกศล เป็นประธานที่ประชุมร่วมกับผู้แทนคณะกรรมการปลดอาวุธและอพยพจีนคณะชาติ (พ.ท.ชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นหัวหน้า)

กำหนดมาตรการควบคุมเงินฮ่ออพยพดังนี้

1. มีแผนจะอพยพเงินฮ่อส่วนนี้ไปอยู่ในท้องที่จังหวัดชัยภูมิและจังหวัดเพชรบูรณ์
2. พื้นที่ที่จะจัดตั้งนิคมในสองจังหวัดดังกล่าว ทางมหาดไทยเคยสั่งการให้กรมประชาสงเคราะห์ ดำรวจเลือกพื้นที่และประสานขอความร่วมมือไปทางกระทรวงเกษตรไว้แล้ว แต่ยังไม่ได้โยกย้าย

จนต่อมาปี พ.ศ. 2508 กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย ได้เสนอให้มีการรื้อฟื้นมติที่ประชุมคณะกรรมการใหม่ เมื่อ 19 พฤษภาคม 2508 โดยผู้แทนประกอบด้วยผู้แทนมหาดไทย ผู้แทนที่ดิน ผู้แทนกรมตำรวจ ผู้แทนตำรวจภูธร (ชายแดน) และผู้แทนคณะกรรมการปลดอาวุธและคณะกรรมการการอพยพเงินคนละชาติจากประเทศไทย โดยทางจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย มีข้อเสนอใหม่ ขอให้อยู่ในพื้นที่เดิมด้วยเหตุผล ด้านความสัมพันธ์อีกทั้งช่วยทำให้เกิดประโยชน์ด้านเศรษฐกิจและอาจใช้เป็นแนวทางป้องกันการแทรกซึมบ่อนทำลายตามแนวชายแดน (ในขณะนั้นจำนวนตัวเลขเงินฮ่ออพยพในจังหวัดเชียงใหม่ 4,570 คน เชียงราย 3,564 คน รวม 8,134 คน) ที่ประชุมให้ทางจังหวัดทั้งสองไปกำหนดมาตรการควบคุมกลับมาเสนอคณะกรรมการ ในการประชุม เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2509 ซึ่งสรุปได้ว่า ให้มีมาตรการควบคุมและตรวจสอบรายละเอียดจำนวนและทำหลักฐาน (ทะเบียน) เก็บค่าธรรมเนียม หรือติดต่อทางใต้หวันให้ยอมรับสภาพเงินฮ่อพวกนี้เป็นของตน มีมาตรการผลักดันหากพบว่าเป็นผู้ที่ไม่น่าไว้วางใจ กำหนดขอบเขตพื้นที่ที่มีการตรวจสอบการเข้าออก มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการรับผิดชอบโดยตรง

เดือนพฤษภาคม ปี 2511 น.ต. ประสงค์ สุ่นศิริ (น.ต.ประสงค์ สุ่นศิริ เอกสารวิจัย วทบ. หน้า 8-13) เจ้าหน้าที่ระดับสูงในคณะสำนักงานความมั่นคงแห่งชาติ ได้เดินทางไปศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของทหารจีนคนละชาติในภาคเหนือ สรุปรายงานเกี่ยวกับบ้านเงินฮ่อที่เพิ่มขึ้นอีก 2 แห่ง ในเขตอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้ ตำบลยาง อำเภอฝาง เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยและสถานที่พักพิงของพวกทหารจีนคนละชาติที่สูงอายุ ซึ่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ทางทหารต่อไปได้แล้ว ก็ลงมาอาศัยและทำหน้าที่รวบรวมจัดหาเสบียงอาหาร ข้าว เสื้อผ้า และของใช้ ตลอดจนอาวุธและ กระสุนปืน ส่งขึ้นไปให้พวกทหารจีนคนละชาติบนภูเขาอีกทีหนึ่ง รวมทั้งการค้าของผิดกฎหมายอื่นๆ เช่นฝิ่น และ เฮโรอีน บรรดานายทหารจีนคนละชาติส่วนมากก็มีบ้านพักอยู่ ณ.หมู่บ้านเงินฮ่ออพยพแห่งนี้ด้วย (หน่วยทหารจีนดังกล่าวนี้มีใช้ส่วนของใต้หวันอีกหน่วยหนึ่งไปจัดตั้งขึ้นใหม่ในปี พ.ศ.2507)

เงินฮ่ออพยพที่ ตำบลบ้านใหม่หนองบัว ซึ่งอยู่ห่างจากหมู่บ้านเงินฮ่ออพยพที่ ต.บ้านยาง ไม่นักนั้น มีพวกทหารจีนคนละชาติกองทัพ 3 อาศัยอยู่มากทั้งที่สูงอายุและอยู่ในวัยฉกรรจ์ พวกเหล่านี้

รวบรวมจัดซื้อและแสวงหาเสบียงอาหาร ตลอดจนอาวุธเบาะกระสุนปืนส่งไปให้กองทัพ 3 บัญชีด้วย ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วก็พออนุมานได้ว่า หมู่บ้านจีนฮ่ออพยพสองแห่งนี้ต่างก็ได้ทำหน้าที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อการดำรงอยู่ของพวกทหารจีนบนภูเขานั้นเอง

ส่วนด้านจังหวัดเชียงราย เนื่องจากที่ตั้งหน่วยทหารบนคอยแม่สะลองอยู่ห่างไกลพื้นที่ราบเชิงเขา ความเป็นอยู่จึงแตกต่างกัน บนคอยแม่สะลองจึงเป็นทั้งที่ตั้งกองทหารและหมู่บ้านจีนฮ่ออพยพรวมกัน แต่มีแหล่งจัดซื้อจัดหาส่งกำลังอยู่บริเวณปากทางถนนพหลโยธินเหนืออำเภอแม่จัน ที่บ้านคี่เป็นจุดค้าเถียงขนสัตว์ ขนย้ายด้วยม้าต่าง และรถยนต์ถึงคอยแม่สะลอง ระยะทางประมาณ 30-40 กม. ส่วนหมู่บ้านจีนฮ่ออพยพ บ้านถ้ำปลาใกล้อำเภอแม่สาย เคยเป็นแหล่งสะสมเสบียงและฐานส่งกำลังทหารจีนบนคอยสูง จึงหมดความจำเป็นหลังปี พ.ศ.2504 เนื่องจากกองทัพ 3 และกองทัพ 5 ย้ายฐานปฏิบัติการไปยังพื้นที่อื่น (พ.อ.กาญจนะ ประกาศุณนิสาร คอยแม่สะลองในอดีต 2535)

สรุปหมู่บ้านจีนฮ่ออพยพในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ คือ บ้านยาง บ้านใหม่ (บ้านเวียงห้วย, บ้านหัวฝาย) บ้านผาหลวง บ้านคอยแม่งอน บ้านใหม่หนองบัว คอยช้างก๊ว และบ้านสันป่ายาง สำหรับหมู่บ้านทางด้านจังหวัดเชียงราย คือ บ้านถ้ำปลา, บ้านห้วยไคร้ อำเภอแม่สาย บ้านปากกล้วย อำเภอแม่จัน บ้านหัวเวียง อำเภอเชียงของ บ้านวาวี อำเภอแม่สรวย และบ้านหนองห้า อำเภอเชียงคำ

นอกจากกลุ่มชาวจีนฮ่ออพยพจะอยู่อาศัยรวมกันเป็นหมู่บ้านดังกล่าวแล้ว ชาวจีนฮ่อยังคงกระจายไปทำมาหากินโคกเคียวเกือบทุกหมู่บ้านชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ในภาคเหนือ โดยไปทำร้านขายของชำรับซื้อผลผลิตจากชาวเขา บางส่วนก็มีสภาพเป็นชาวเขาไปก็มี จำนวนตัวเลขของกลุ่มจีนฮ่ออพยพหรือจีนฮ่อพบเรือนคาวามียอดประมาณใกล้เคียงกับกองกำลังทหารจีน ทั้งสองกองทัพ จำนวน 11-12 หมู่บ้านซึ่งก็เป็นจำนวนหมู่บ้านเท่า ๆ กับหมู่บ้านจีนฮ่ออพยพ

ดังนั้นเพื่อการแก้ไขปัญหาระยะนี้ให้เป็นประโยชน์สำหรับประเทศไทยเอง ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งทาง สมช. ได้กำหนดนโยบายและมาตรการปฏิบัติต่อกองกำลังทหารจีนคณะชาติเหล่านี้ไว้ให้เป็นการแน่ชัด (ปี พ.ศ.2511 หลังจากเจ้าหน้าที่ระดับสูงสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเดินทางไปดูสภาพภูมิประเทศและสถานการณ์ภาคเหนือ จังหวัดเชียงราย, น่าน และเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 19-29 มีนาคม 2511) เพื่อความสะดวกแก่การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องฝ่ายต่าง ๆ จึงกำหนดเป็นนโยบายดังนี้

All rights reserved

1. นโยบายระยะยาว หาทงดำเนินการทางการเมืองหรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสม เพื่อให้กองทหารจีนคณะชาติอพยพออกไปจากเขตแดนไทย หรือแปรสภาพเป็นผู้พลก๊วยทางการเมืองและหาทางกลับเป็นคนไทยต่อไป

2. นโยบายระยะสั้น ให้มีการควบคุมพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด เพื่อไม่ให้ทหารจีนคณะชาติเหล่านี้ประพฤติปฏิบัติในทางที่จะกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศไทย การควบคุมให้ได้ผลนั้น ควรจะได้มอบหมายให้หน่วยงานหนึ่งรับผิดชอบโดยเฉพาะ เพื่อมิให้บังเกิดการสับสน

ทางการไทยเพิ่มมาตรการคุมเข้ม หลังเกิดสงครามฝิ่นกับขุนล่า

การดำรงอยู่ของกองทัพ 3 และกองทัพ 5 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา รัฐบาลได้หันไปปฏิเสธไม่ยอมรับฝิ่นและไม่ได้ถือว่าเป็นกำลังทหารสังกัดอยู่กับรัฐบาลแต่อย่างใด ทำให้กองกำลังนี้มีสภาพอิสระไม่ขึ้นกับใคร (Independence Force) หาเลี้ยงชีพด้วยตนเองด้วยการรับจ้างคุ้มครองกองคาราวานฝิ่น (ฝิ่นเถื่อน) ค้าอาวุธและกระสุนปืนเถื่อนให้กับกลุ่มผู้ชาติกบฏมาเป็นส่วนใหญ่ และเรียกเก็บภาษีพ่อค้าที่ต้องผ่านพื้นที่อิทธิพลทั้งในเขตไทยและพม่า ตลอดจนการนำบุคคลเข้าออกระหว่างไทย-พม่า เพื่อนำมาทดแทนกำลังพลของตน

รัฐบาลไทยมิได้ยุ่งเกี่ยวและให้การสนับสนุนแต่ประการใด อีกทั้งได้พยายามผลักดันให้กองทหารเหล่านี้ออกไปให้พ้นเขตประเทศไทย แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จ แม้กระทั่งจะใช้วิธีการทูตกับรัฐบาลจีนคณะชาติที่ได้หวนมาแล้วก็ตาม ก็มีได้บังเกิดผลแต่อย่างไร ไม่เฉพาะแต่กองทัพ แม้ราษฎรผู้พลก๊วยทางการเมืองไทยก็ดำเนินการตามวิธีการทูตขอให้ผู้พลก๊วยกลับไปตามตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500

การดำรงอยู่ของทหารจีนในทัศนะของทางการไทย เพื่อความอยู่รอดของตนเองและสมัครพรรคมากกว่าอุดมการณ์เดิมที่จะขอต่อสู้กับคอมมิวนิสต์ การดำรงอยู่ของกองทหารจีนคณะชาติ ในระยะนั้นไม่คำนึงถึงกฎหมายและอธิปไตยของประเทศ เช่น สร้างเขตอิทธิพล มีการแบ่งเขตรับผิดชอบซึ่งกันและกัน โดยการถืออาวุธอย่างเปิดเผย ช่างคุมกำลังพลและกำลังอาวุธ เปิดโรงเรียนและสถานศึกษาอบรมกันเองโดยพลการ เรียกเกณฑ์ชาวเขาทั้งในเขตไทยและใกล้เคียงเข้าไปใช้ประโยชน์ของพวกตน

การปล่อยปละให้กองทหารจีนคณะชาติเหล่านี้ดำรงอยู่โดยอิสระ น่าจะบังเกิดผลกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติในด้านต่าง ๆ มากกว่าผลประโยชน์ที่พึงจะได้รับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอันตรายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ถ้าหากสถานการณ์จำเป็นอย่างยิ่งที่ทำให้กองทหารจีนคณะชาติเหล่านี้ต้องหันไปร่วมมือกับจีนคอมมิวนิสต์ เพื่อความอยู่รอดของตนเองแล้ว เวลานั้นประเทศย่อมจะตกอยู่ใน

ห้วงอันตรายอย่างที่สุด(ข้อมูลนโยบาย ที่มา : น.ค.ประสงค์ สุ่นศิริ เอกสารวิจัยวิทยาลัยการทัพบก 2512 : 59)

เมื่อผู้อพยพอดีตทหารจีนคณะชาติ เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยและมีการรวมตัวจัดเป็นหน่วยถืออาวุธในลักษณะคล้ายทหาร ได้ทำความหนักใจให้แก่รัฐบาลเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าขึ้นพล่อยไว้โดยมิได้จัดการลงไปอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว จะทำให้กระทบกระเทือนต่ออธิปไตยของชาติ และอาจจะทำให้ประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ พม่า เกิดความเข้าใจผิดคิดว่ารัฐบาลไทยสนับสนุนกลุ่มผู้อพยพเหล่านั้นให้เข้าไปดำเนินการที่ผิดกฎหมายหรือช่วยเหลือชนกลุ่มน้อยที่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลพม่าก็ได้ และในเดือนกรกฎาคม ปี พ.ศ.2510 ได้เกิดเหตุการณ์สู้รบกันขึ้นระหว่างกองกำลังทหารจีน (ทจจ.) กองทัพ 3 และ 5 กับกองกำลังขุนสำในเขตประเทศลาวตรงข้ามบ้านสบรวบ เขตอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ซึ่งเรียกว่า “สงครามผืนสามเหลี่ยมทองคำ” กรณีแย่งชิงผืน จนกระทั่งรัฐบาลลาวต้องส่งกำลังทหารทางบก ทางเรือ และทางอากาศ เข้ามาปราบปรามคู่กรณีทั้งสองฝ่าย โดยสูญเสียกำลังพลไปจำนวนฝ่ายละเกือบร้อยคน เป็นเหตุให้กองทัพกไทยต้องเพิ่มมาตรการควบคุมกองทหารจีนบนคอยแม่สะลองและถ้ำจ๊อบ โดยกำหนดขอบเขตที่อยู่และควบคุมโดยการมิให้เคลื่อนย้ายกำลังโดยอิสระอีกต่อไป อีกทั้งได้วางมาตรการหลังการประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติ จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งในการประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติครั้งที่ 1/2512 เมื่อ 3 มกราคมพ.ศ.2512 โดยให้ส่วนราชการถือปฏิบัติดังต่อไปนี้...

1. การที่กกดันโดยใช้กำลังทหารบังคับ ให้ออกไปจากประเทศไทยในขณะนี้ จะเพิ่มภาระทางทหารให้แก่เราอีกมาก ทั้งนี้ไม่เฉพาะแต่กำลังทหารที่จะต้องใช้ในการกกดันให้ทหารจีนคณะชาติออกไปเท่านั้น แต่การที่ทหารจีนคณะชาติออกไปโดยกระชั้นชิดเช่นนี้ จะทำให้ ผลล. ซึ่งแต่เดิมยังไม่สามารถดำเนินการแผ่อิทธิพลเข้าไปในพื้นที่ที่ทหารจีนคณะชาติอาศัยอยู่ได้ อาจสวมรอยเข้าดำเนินการได้โดยง่าย ทำให้เราต้องเปิดพื้นที่ปราบปราม ผลล. ขึ้นอีกแห่งหนึ่ง ฉะนั้นจึงเห็นว่ารัฐบาลควรหาวิธีควบคุมกองทหารจีนคณะชาติเหล่านี้โดยทางอ้อม โดยพยายามทุกวิธีทางในอันที่จะทำให้รัฐบาลจีนคณะชาติเข้ามารับผิดชอบต่อกองทหารจีนคณะชาติ กองทัพที่ 3 และกองทัพที่ 5 ให้ความช่วยเหลือเพื่อสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยไม่ต้องแสวงหารายได้ด้วยลำพังตนเองในทางที่ผิดกฎหมาย อย่างเช่นที่กระทำอยู่ในขณะนี้แล้ว รัฐบาลไทยหาทางให้รัฐบาลจีนคณะชาติจนทหารเหล่านี้ออกจากประเทศไทยในที่สุด พวกที่เหลือค่อยๆ แปรสภาพเป็นพลเรือนในลักษณะจีนฮ่ออพยพ ซึ่งอยู่ในนิคมที่ทางราชการควบคุมและกำหนดไว้ในโอกาสต่อไป

2. การเจรจาระหว่างรัฐบาลไทย ซึ่งมี ฯพณฯ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม / เสนาธิการทหาร (พล.อ.อ.ทวี จุลละทรัพย์) เป็นผู้ดำเนินการอยู่กับฝ่ายรัฐบาลจีนคณะชาตินั้น เห็นสมควรดำเนินการต่อไป แม้ว่าในขณะนี้ที่ทำการเจรจาระหว่างกองทหารจีนคณะชาติในประเทศไทยกับรัฐบาลจีนคณะชาติ จะดูเหมือนว่าอาจตกลงกันไม่ได้ในเงื่อนไขบางประการก็ตาม ก็ควรหาหนทางดำเนินการต่อไปให้ได้ผลดีที่สุด เพราะถ้ารัฐบาลจีนคณะชาติสามารถเข้ามารับภาระในเรื่องนี้ อย่างแท้จริงแล้ว ย่อมจะมีผลต่อเนื่องไปถึงขั้นดำเนินการ เพื่ออพยพออกจากประเทศไทยในวันข้างหน้า

3. การดำเนินการเจรจาหรือแก้ปัญหาเกี่ยวกับทหารจีนคณะชาติในปัจจุบันเห็นควรรวมศูนย์การติดต่อถึงกันเพียงแห่งเดียวคือ ที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีหน้าที่ติดตามเฝ้าดูพฤติกรรมและควบคุมการปฏิบัติต่าง ๆ ของกองทหารจีนคณะชาติเหล่านี้ให้รับนโยบายและแนวทางปฏิบัติจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม และเพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ มีการประสานกันโดยใกล้ชิด เรื่องราวหลักฐานการติดต่อต่าง ๆ ควรรวบรวมไว้แห่งเดียวกัน และให้มีการกระจายข่าว นโยบายหรือแนวทางปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องทราบถึงทันเหตุการณ์ ทั้งนี้ เพื่อมิให้บังเกิดความสับสนอันจะเป็นช่องให้กองทหารจีนคณะชาติถือโอกาสแสวงหาผลประโยชน์ใด ๆ ได้ จึงได้กำหนดเป็นนโยบายการปฏิบัติต่อผู้อพยพทหารจีนคณะชาติรวมทั้งจีนฮ่อที่เข้ามาอาศัยอยู่ตามชายแดนในภาคเหนือของประเทศไทย ดังนี้ (ปี พ.ศ. 2512)

3.1 ให้กองทหารถืออาวุธออกไปจากราชอาณาจักร ถ้าจะอยู่ในราชอาณาจักรก็ต้องปลดอาวุธ และอยู่อย่างผู้อพยพในพื้นที่ที่กำหนดเพื่อการควบคุม

3.2 ไม่พึงใช้กำลังเข้าจับไล่ นอกจากจำเป็นจริง ๆ

3.3 พยายามเจรจาให้รัฐบาลสาธารณรัฐจีนเข้ามารับผิดชอบให้ ทจช. ดำรงอยู่ได้ โดยไม่ต้องกระทำผิดกฎหมาย และนำคนเหล่านี้กลับไปในที่สุด

3.4 มอบหมายให้ รมช.กท./เสธ.ทหาร ดำเนินการเจรจากับฝ่ายจีนไปจนกว่าได้ข้อยุติ และให้ รมช.กท./เสธ.ทหาร เป็นศูนย์กลางติดต่อประสานงานและสั่งการเพียงแห่งเดียว

พล.อ.อ.ทวี จุลละทรัพย์ เสนาธิการทหาร / รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม สมัยนายกรัฐมนตรี จอมพล ถนอม กิตติขจร ได้ดำเนินการเจรจากับผู้แทนรัฐบาลได้หวั่นค่อเนื่อง ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2510 จนถึงต้นปี พ.ศ. 2513 เจ้าหน้าที่ทั้งสองฝ่ายต่างก็ส่งผู้แทนเดินทางไปมาเพื่อหาข้อยุติ มีการดำเนินการครั้งสำคัญ ๆ ถึง 4 ครั้งในปี พ.ศ. 2511 จำนวน 2 ครั้ง และ ปี พ.ศ. 2512 และ 2513 ปีละ 1 ครั้งรวม 2 ครั้ง ในที่สุดนายพลหลี่และนายพลด้วนก็ไม่ยอมกลับได้หวั่น จะขออยู่ในประเทศไทย อันเป็นอาณาบริเวณที่คล้ายกับยูนนาน และหน่วยของตนก็เคยเป็นอิสระมานานหลายปี ในที่สุดทางได้หวั่น

ก็มอบสองหน่วยนี้ให้ทางไทยแก้ปัญหาเอง ส่วนผลการเจรจาในครั้งนี้ฝ่ายไทยได้ขอร้องให้ทางไต้หวัน ขยายเลิกหน่วยงานปฏิบัติการสู่แผ่นดินใหญ่และหน่วยหาข่าวพรรคก๊กมินตั๋ง ที่มีฐานปฏิบัติหลายแห่งใน ภาคเหนือ โดยเฉพาะที่คอยหัวแม่งอนและคอยอ่างขาง ในเขตอำเภอฝางและเขตอำเภอแม่ออน อีก 2-3 แห่ง ซึ่งทางไต้หวันก็ตกลงยินยอมถอนหน่วยควบคุมออกไป จนการแก้ปัญหาของไทยกับกองทัพ 3 และ กองทัพ 5 กระทำได้สำเร็จ

ในปลายปี พ.ศ.2513 หลังจากทางไต้หวันได้ทราบผลความก้าวหน้าการแก้ไขปัญหามาของ รัฐบาลไทยกับนายพลจินทั้งสอง ในวันที่ 2 ธันวาคม 2513 ก่อนจะทำการเคลื่อนย้ายกองทหารจีนคณะ ชาติ กองทัพ 3 และ กองทัพ 5 ไปจัดตั้งหมู่บ้านแห่งใหม่ กองทัพละหนึ่งแห่ง ในเขตติดต่อประเทศลาว ด้านตะวันออกของจังหวัดเชียงราย ทางเอกอัครราชทูตจีนไต้หวันได้เข้าพบ เสนาธิการทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุดส่วนหน้า พร้อมกับแจ้งให้ทราบว่าทางไต้หวันจะปิดสำนักงานต่าง ๆ ของ หน่วยงานทั้งสองในวันที่ 20 ธันวาคม 2513 และหน่วยต่างๆ จะย้ายไปรวมกันอยู่ที่คอยแม่งอน (ได้คอย อ่างขางเหนือบ้านด้ายออบ) เป็นค่ายใหญ่มีฐานการฝึกทหารใหม่และโรงเรียนทหาร เพื่อเตรียมการย้าย กลับไต้หวันต่อไป นับเป็นการสิ้นสุด กองทหารจีนไต้หวันที่ย้ายตรงหน่วยข่าวกรองไต้หวันที่จะเริ่มเข้ามา ตั้งอย่างถาวร ตั้งแต่ พ.ศ. 2507 รวมระยะเวลา 6 ปี

ส่วนสุดท้ายที่คงเหลือคือ ฐานส่งกำลังบำรุงบริเวณก๊วทัยยัง บริเวณที่ตั้งสถานีวิทยุ กรป. กลาง 914 มีเจ้าหน้าที่อีก 50 นาย เพื่อดำเนินการสร้างสถานีวิทยุกระจายเสียงใช้ร่วมกับ กรป.กลาง ในการกระจายเสียงภาษาจีนและชาวเขาเพื่อต่อต้านโฆษณาชวนเชื่อคอมมิวนิสต์และเป็นสื่อกลางของ สงครามจิตวิทยาต่อฝ่ายตน ที่คงเหลืออยู่ในอาณาบริเวณนี้ กองบัญชาการทหารสูงสุด ส่วนหน้า พิจารณาเห็นว่าควรอนุโลมตามความประสงค์ที่รัฐบาลจีนร้องขอ เพราะการปฏิบัติการสู่แผ่นดินใหญ่ ของรัฐบาลจีนไต้หวันนั้น เป็นโครงการกว้างขวาง มีสาขาทั่วโลกซึ่งไม่สามารถจะจัดวางโครงการ ทั้งหมดของรัฐบาลไต้หวันได้ หากไทยไม่อำนวยความสะดวกแล้ว ฝ่ายจีนก็คงปฏิบัติการต่อไป โดย หลบซ่อนอำพรางมิให้ฝ่ายไทยรู้ ซึ่งจะทำให้ยากแก่การควบคุม และมีผลเสียทางสัมพันธไมตรี

สรุปกลุ่ม ทอช. ต่างๆ

หลังการสำรวจโดย บก.ทหารสูงสุด ส่วนหน้า ปี 2517 ในพื้นที่ภาคเหนือ มี 5 กลุ่มดังนี้

1. กองทัพที่ 3 ทอช.
2. กองทัพที่ 5 ทอช.
3. หน่วยปฏิบัติการสู่แผ่นดินใหญ่
4. หน่วยหาข่าวของพรรคก๊กมินตั๋ง

5. กลุ่ม ทจข. ที่บ้านหนองห้า อำเภอเชียงคำ จังหวัดเชียงราย

(ที่มาข้อมูล เอกสารกองบัญชาการทหารสูงสุด ส่วนหน้า กองทหารจีนคณะชาติที่ตกค้างในภาคเหนือ ประเทศไทย และการดำเนินการ ปี พ.ศ. 2515)

ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะ 3 กลุ่มสุดท้าย ส่วนกลุ่ม ทจข. ท.3 และ ท.5 อีก กบฏอยู่ในความควบคุมของ บก. 04 ซึ่งปรากฏอยู่ในเอกสารวิจัยเกือบทั้งสิ้น

หน่วยปฏิบัติการสู้รบแผ่นดินใหญ่ กำลังของหน่วยนี้มีประมาณ 1,700 คน กำลัง 1/3 อยู่ในเขตไทย กองบัญชาการตั้งอยู่ที่คอยแมงอน อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ เขตปฏิบัติการอยู่ในรัฐฉานไปจนถึงชายแดนจีน

หน่วยหาข่าวของพรรค“ก๊กมินตั๋ง” เป็นเจ้าหน้าที่หาข่าว ซึ่งอยู่ในความควบคุมของรัฐบาลได้หวั่น มีกำลังประมาณ 300 คน เติมตั้งสำนักงานอยู่ใน จ.เชียงใหม่ แต่ปัจจุบันรัฐบาลได้หวั่นได้ยุบสำนักงานนี้แล้ว

กลุ่ม ทจข. ที่บ้านหนองห้า อ.เชียงคำ จีนฮ่อกลุ่มนี้เป็นกำลังของ ทจข. ซึ่งหนีจากเขตจีนเข้ามาพร้อมกับ ทจข. ส่วนอื่นอยู่ใน ท.2 ของนายพล ผู้ จัง หยุน หลังจากการอพยพกลับได้หวั่นครั้งที่ 2 ทจข. กลุ่มนี้ได้หลบมาอาศัยอยู่บริเวณคอยคองในปี พ.ศ. 2508 ซี.ไอ.เอ ได้จ้างหน่วยนี้เป็นหน่วยหาข่าวบริเวณชายแดน พม่า – จีน จนถึงปี พ.ศ. 2511 จึงได้เลิกจ้างเพราะทำงานไม่ได้ผล ทจข. กลุ่มนี้จึงขาดการสนับสนุน และถูกพม่ากวาดล้างจึงได้หลบหนี เข้ามาอยู่ในเขตประเทศลาว และต่อมาได้ย้ายเข้ามาอยู่ในเขตไทย ที่บ้านหนองห้า อ.เชียงคำ จำนวน 63 ครอบครัว รวมทั้งสิ้น 123 คน ขณะนี้ทราบว่ากรมประมงล่ากวาดล้างใช้ ทจข. กลุ่มนี้หาข่าวให้กรมประมงล่ากวาดล้างอยู่

หมายเหตุ กองกำลังอาสาสมัครชาวจีนยูนนาน ได้เริ่มจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2498 หลังการขนย้ายกองพล 93 กลับได้หวั่นครั้งที่ 1 เมื่อปลายปี 2497 ถึงต้นปี 2497 ทางได้หวั่นได้จัดกองบัญชาการจีนใหม่ ที่เมืองเชียงลับ คำนึงถึงกับลำน้ำโขง โดยส่งนายพล เหลียว เหียน หลิง มาเป็นผู้บัญชาการแทน นายพล หลี่ มี กองบัญชาการร่วมที่จัดตั้งใหม่นี้ กองกำลังเป็นกองทัพอ 5 กองทัพ 3 (กองทัพละ 2,000 – 3,000 คน) นายพลหลี่เป็นผู้นำกองทัพอ 3 และนายพลฉ้วนเป็นกองทัพอ 5 กองทัพอื่น ๆ ได้สลายตัวไปเป็นกำลังชนกลุ่มน้อยอิสระ บางส่วนขนย้ายกลับได้หวั่นครั้งที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2504 จำนวนประมาณ 4,500 คน ส่วนกลุ่มที่แยกไปย่อย ๆ นี้ มิได้มีหน่วยงานควบคุม เว้นกองทัพอ 2 ที่กลับมารับจ้างทำงานด้านการข่าว

กองทัพบกส่งทหารควบคุมพื้นที่ตามแนวชายแดนกรณีการสู้รบ ทอช. กับขุนต่ำ

หลังปี พ.ศ. 2510 หลังเกิดเหตุการณ์สู้รบกันระหว่างชนกลุ่มน้อย กลุ่มทหารจีนคณะชาติ (ทอช.) กองทัพ 3 และ 5 ของนายพลหลี่และนายพลค้วนกับกลุ่มขุนต่ำในเขตประเทศลาว ตรงข้ามบ้านสบรวบ เขตอำเภอเชียงแสน กรณีแย่งชิงฝิ่นดิบ เป็นเหตุให้กองทัพลาวใช้กองทัพเข้าปราบปราม อันเป็นผลกระทบสัมพันธไมตรีไทย-ลาว กองทัพไทย โดยกองทัพบกจึงเพิ่มมาตรการควบคุมกองกำลังจีนบนคอยแม่สะลองและบ้านถ้ำจ๊อบ อันเป็นที่ตั้งฐานทหารจีน ทั้งสอง ห้ามออกนอกเขตและควบคุมเข้มงวด ด้วยการขออนุญาตนำกำลังออกนอกพื้นที่เพื่อป้องกันการดำเนินการรับจ้างและค้าสิ่งผิดกฎหมาย โดยเริ่มเจรจากับรัฐบาลได้หวั่นอย่างจริงจังระหว่างปี พ.ศ. 2511-2512 โดยขอให้ทางรัฐบาลได้หวั่นเข้ามารับผิดชอบส่วนนี้ แต่กองทัพ ทั้งสองยินยอมจะขออยู่ในเขตประเทศไทยต่อไป โดยอ้างว่าได้หวั่นมิใช่ถิ่นเดิมที่ตนอาศัยและกองทัพทั้งสองก็ตัดขาดความช่วยเหลือจากได้หวั่นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 หลังเข้าสู่ประเทศไทยมีลักษณะ (Independence Force) หาเลี้ยงชีพด้วยตนเองมาตลอด มิได้อยู่ในอาณัติของได้หวั่น ประกอบกับสถานการณ์ชายแดนไทย-ลาว ด้านอำเภอเชียงของได้เกิดการสู้รบเคลื่อนไหวของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ กองทัพไทยส่งกำลังเข้าไปปราบปราม ผลก. ด้านจังหวัดเชียงรายมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 และดูจะเป็นสงครามยืดเยื้อ หากกองทัพไทยจะนำกำลังมาปราบปราม กลุ่มทหารจีนคณะชาติด้านตะวันตกของประเทศอันเป็นที่มั่น ทอช. กลับจะเพิ่มศัตรู อีกทั้งกองทหารจีนคณะชาติที่อพยพลี้ภัยเข้ามานี้ก็มีความเกลียดชังคอมมิวนิสต์ ที่ทำให้พวกตนต้องจากถิ่นฐานบ้านช่องครอบครัวตกระกำลำบาก กองทัพทั้งสองอาสาจะช่วยเหลือกองทัพไทยปราบปราม โดยขอเพียงให้ตนมีที่อยู่อาศัยทำกิน โดยจะประกอบอาชีพตุกริต จะไม่สร้างปัญหาแก่รัฐบาลไทย และมีได้เรียกร้องเรื่องสัญชาติหรือเรื่องใดทั้งสิ้น โดยจะร่วมมือรายงานข่าวความเคลื่อนไหวของคอมมิวนิสต์ด้านพม่าที่ตนมีแหล่งข่าวและรู้ความเคลื่อนไหวอย่างดี อีกทั้งยังมีสัญญาผูกพันกับผู้นำทางไทยจะไม่ทำมาหากินรับจ้างล่าเลี้ยงฝิ่นอย่างที่เคยกระทำด้วยความจำเป็นในอดีต

พล.อ.ทวิ จุลละทรัพย์ เสนาธิการกองบัญชาการทหารสูงสุด และ พล.ท.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ รองเสนาธิการ ผู้นำระดับสูงฝ่ายไทยได้เดินทางโดยเฮลิคอปเตอร์เข้าตรวจฐานที่มั่นทหารจีนทั้งสองแห่ง เพื่อพบปะและเจรจากับผู้นำฝ่าย ทอช. ทั้งสอง บริเวณบ้านถ้ำจ๊อบ อำเภอฝาง และคอยแม่สะลอง อำเภอแม่จัน จนกระทั่งได้ข้อยุติที่จะนำกำลังของทั้งสองกองทัพ ๗ ละ 750 นาย ไปตั้งหมู่บ้านแห่งใหม่สองแห่ง ด้านตะวันออกของจังหวัดเชียงราย ติดต่อเขตแดนประเทศลาว ใกล้ริมน้ำโขงบริเวณ คอยหลวง อำเภอเชียงแสน และคอยผาหม่น อำเภอเชียงของ ซึ่งพื้นที่ทั้งสองแห่งนี้เป็นจุดที่เกิดความไม่สงบ โดยเฉพาะตำบลบ้านแซว อำเภอเชียงแสน ผลก. ในเขตคอยหลวงได้ใช้กลยุทธ์

ล่อลวง ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายและคณะจำนวน 8 นาย โดยถูกสังหารเกือบทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2512 จนเกิดความหวาดกลัวแก่ราษฎรชาวไทยในพื้นที่จังหวัดเชียงรายเป็นอันมาก ส่วนคดียาหมิ่น ด้านอำเภอเชียงของ ที่ตั้งฐานปฏิบัติการหลายแห่งของกองกำลังอาสาป้องกันหมู่บ้าน และ ศชค. ถูก ผกค. ลอบสังหารตายหมู่ พื้นที่ดังกล่าวกลายเป็นเขตปลอดอำนาจรัฐ ณ. จุดที่บ้านผาตั้ง อันเป็นฐานปฏิบัติการเก่าของ ทจช. กองทัพ 3 ซึ่งนายพลหลี่ เหวิน ผาน นำกองพล 14 ส่วนที่ตั้งอยู่เมืองพงใน เขตพม่า อพยพลี้ภัยเข้าอาศัยอยู่ก่อนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 แต่ทางการไทยให้ย้ายไปรวมที่บ้านถ้ำจ๊อบ ปี พ.ศ. 2506 และจุดนี้เป็นช่วงที่ลำน้าโขง ทั้งสองฝั่งเริ่มเข้าสู่ประเทศลาว อันเป็นจุดอ่อนทางทหารที่ ฝ่ายเราเสียเปรียบ เพราะ ผกค. แขวงไชยบุรีชนย้ายกำลังเข้าสู่ประเทศไทยได้สะดวก เพราะใช้แม่น้ำได้ ทั้งสองฝั่ง ปกติไทย - ลาว ใช้ ลำน้าโขงเป็นเส้นแบ่งเขตประเทศ แต่ช่วงจังหวัดเชียงราย - น่าน - อุตรดิตถ์ - พิชญ์โลก และเลย ใช้สันเขาฝั่งตะวันตกแม่น้ำโขงเป็นแนวแบ่งเขต เป็นเหตุให้ ผกค. มีแผนจะตัดประเทศไทยออกเป็นไทยเหนือ - ใต้ ผ่านพิชญ์โลกไปจังหวัดตาก หมู่บ้านผู้คิดทหารจีนสอง แห่งที่จัดตั้งใหม่ ที่บ้านแม่แอบและบ้านแม่ผาตั้ง จึงเป็นฐานที่มั่นสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนกองทัพ ไทยในการปกป้องอธิปไตย และเป็นผลสำเร็จในการตอบโต้ ผกค. ณ. จุดบ้านผาตั้ง แผนการ เคลื่อนย้ายกำลังไปตั้งหมู่บ้านแห่งใหม่นี้ บก.ทหารสูงสุด ส่วนหน้า ได้ปฏิบัติการร่วมกับกองทัพบก ซึ่งในขณะนั้นได้ส่งกองทหารประจำการกรมผสมที่ 7 และกองพลทหารที่ 2 เข้าปฏิบัติการปราบปราม โดย ผกค. ได้ทำสงครามจรยุทธ์โดยใช้ยุทธวิธีกองโจรกับฝ่ายไทย มาเป็นเวลาเกือบ 2 ปีแล้วและกำลัง จะกลายเป็นสงครามยืดเยื้อหรือสงครามเย็น

มาตรการควบคุม ทจช. ปี พ.ศ.2513 – 2518 เมื่อมอบหมายให้ บก.ทหารสูงสุด ส่วนหน้า รับผิดชอบ

เมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2513 จอมพล ถนอม กิตติขจร ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ได้ตกลงใจให้ ดำเนินการต่าง ๆ ตามข้อเสนอของ บก.ทหารสูงสุด ส่วนหน้า เพื่อหาทางควบคุมทหารจีนคณะชาติใน ภาคเหนือของประเทศไทย หลังการเจรจากับได้หวั่นไม่ประสบความสำเร็จ และเมื่อ 24 มิถุนายน 2513 สภาความมั่นคงแห่งชาติได้มีมติให้มีการปลดอาวุธและแปรสภาพกองทหารจีนคณะชาติเป็นพลเรือนผู้ อพยพลี้ภัยต่อไป แต่เนื่องจากมีส่วนราชการที่มีพื้นที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้อยู่หลายหน่วย บก.ทหารสูงสุด ส่วนหน้า ได้เชิญผู้แทนกระทรวงมหาดไทย กองทัพบก ศูนย์ปฏิบัติการข่าว และกรมประมงข่าว กลาง ร่วมกันพิจารณาหาวิธีการที่เหมาะสมต่อไป เมื่อ 8 กันยายน 2513 และที่ประชุมได้มอบให้ บก. ทหารสูงสุด ส่วนหน้า เป็นผู้รับผิดชอบ และได้รายงานเสนอผลการพิจารณาให้สภาความมั่นคงแห่งชาติ ทราบเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2513 สภาความมั่นคงแห่งชาติได้พิจารณาเห็นชอบตามที่กองบัญชาการ

ทหารสูงสุดเสนอ จึงได้รายงานต่อขึ้นไปยังคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี ได้ประชุมปรึกษากันเมื่อ 6 ตุลาคม 2513 มีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. เห็นควรให้ทหารจีนคณะชาติ กองทัพ 3 และกองทัพ 5 ได้อาศัยอยู่ในประเทศไทยต่อไป ในฐานะผู้อพยพ โดยให้ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน แต่ให้ชายฉกรรจ์ส่วนหนึ่งของทหารจีนคณะชาติ ประมาณ 200-300 คน ไปอยู่ในพื้นที่บริเวณคอยหลวง จ.เชียงราย และอีกส่วนหนึ่งประมาณ 300-500 คน ไปอยู่ในพื้นที่บริเวณคอยผาหม่น จ.เชียงราย เพื่อเตรียมที่อยู่อาศัย และที่ทำกิน กับหาที่ดินที่มีความปลอดภัยพอสมควรก่อนจึงให้ครอบครัวคนเหล่านี้ทยอยอพยพตามไปภายหลัง

2. ในการเข้าอยู่และทำกินในพื้นที่ที่ทางราชการกำหนดไว้นี้ให้ทำบัญชีขึ้นทะเบียนคน และอาวุธทั้งสิ้น โดยให้รวบรวมอาวุธไว้ในความควบคุมของทางราชการ ทางราชการจะพิจารณาให้คนเหล่านี้มีอาวุธไว้บ้าง เพื่อป้องกันคนและทรัพย์สิน ส่วนในการดำเนินการเพื่อปลดอาวุธตลอดจนการนำทหารและครอบครัวบางส่วนจากกองทัพ 3 และกองทัพ 5 เข้าไปอยู่และทำกินต่อไปพื้นที่ทางราชการกำหนด ก็ให้ดำเนินการตามลำดับขั้นและมีการประสานงานกันเป็นอย่างดีระหว่างส่วนราชการที่จะรับผิดชอบหลัก กับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องคือ

2.1 ขั้นการสำรวจ ทำบัญชีคนและอาวุธ รวบรวมอาวุธไว้ในความควบคุม การทำบัตรประจำตัว การกำหนดพื้นที่ที่แน่นอนให้เป็นที่อยู่และที่ทำกิน (บก.ทหารสูงสุด ส่วนหน้า เป็นเจ้าหน้าที่หลักในการดำเนินงาน โดยประสานกับกระทรวงมหาดไทย, ทบ., กอ.รมน. และส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง)

2.2. ขั้นการโยกย้าย ทหารและครอบครัวบางส่วนไปเข้าพื้นที่บริเวณคอยหลวง และคอยผาหม่น (บก.ทหารสูงสุด ส่วนหน้า เป็นเจ้าหน้าที่หลัก โดยประสานกับกระทรวงมหาดไทย, ทบ., กอ.รมน. และส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง)

2.3 ขั้นการตั้งหมู่บ้าน ปรับปรุงหมู่บ้านให้มีสภาพเป็นหมู่บ้านราษฎรธรรมดา การเริ่มอาชีพ การพัฒนา และการปกครอง (กระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าหน้าที่หลัก โดยประสานกับ บก.ทหารสูงสุด ส่วนหน้า, ทบ., กอ.รมน. และส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง)

3. การดำเนินการ โยกย้ายบางส่วน of ทหารจีนคณะชาติ กองทัพ 3 และกองทัพ 5 เข้าไปอยู่ในพื้นที่ที่กำหนดไว้ดังกล่าว ต้องดำเนินการในลักษณะจัดพื้นที่ให้ผู้อพยพได้อยู่และทำกินต่อไป มิใช่เป็นการนำกำลังทหารจีนคณะชาติไปต่อสู้ปราบปราม ผกค. ส่วนการที่คนเหล่านี้อาจจะต่อสู้กับ ผกค. ก็เป็นเพียงการต่อสู้ป้องกันตน หมู่บ้าน และทรัพย์สินของตน

4. การสงเคราะห์แก่ทหารจีนคณะชาติ ที่จะเข้าไปอยู่ในพื้นที่ที่ทางราชการกำหนดไว้นี้ ให้พิจารณาสงเคราะห์เฉพาะผู้ที่โยกย้ายไปอยู่ในพื้นที่คอยหลวงและคอยผาหม่น และการสงเคราะห์ดังกล่าวก็ให้พิจารณาสงเคราะห์เฉพาะเรื่องที่เป็นจริง ๆ เท่านั้น เช่นการให้วัสดุก่อสร้างขึ้นต้น การสงเคราะห์การป้องกันโรค และการรักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการนี้โดยให้ บก.ทหารสูงสุด ส่วนหน้า จัดทำรายละเอียดในเรื่องค่าใช้จ่าย เพื่อการสงเคราะห์ดังกล่าว เสนอให้พิจารณาต่อไป

การเคลื่อนย้ายผู้อพยพ ทอช. จากบ้านถ้ำจอบและคอยแม่สะลอง

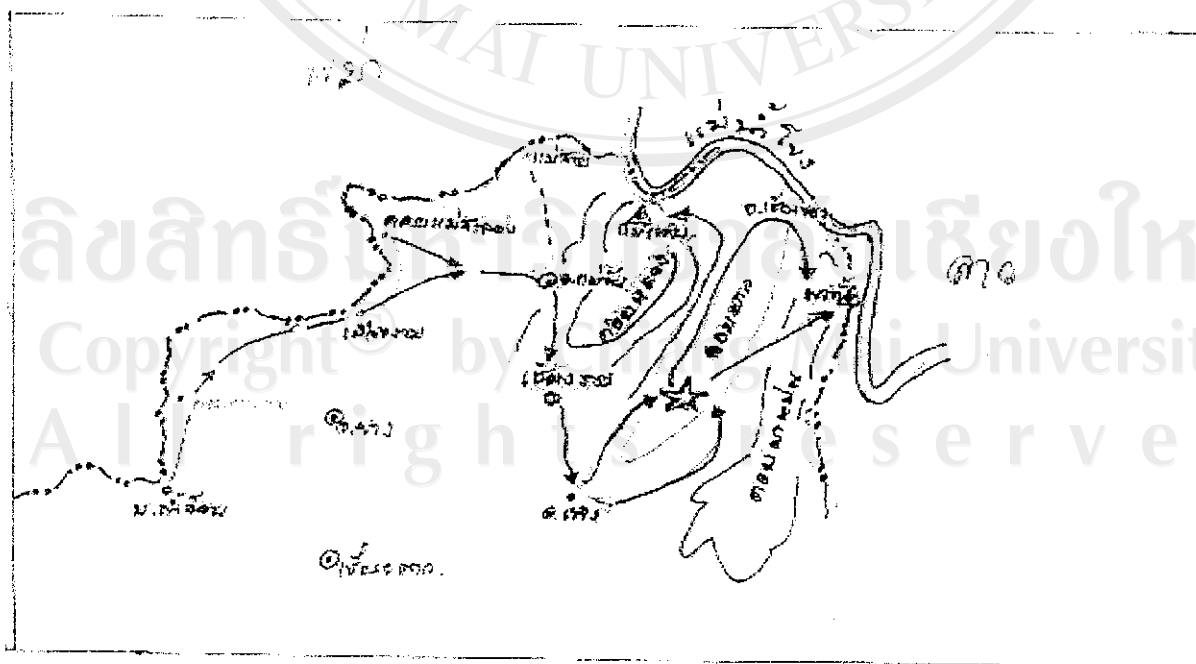
ลำดับการเคลื่อนย้ายเริ่มเมื่อ 8 ธันวาคม 2513 กองกำลังนายพลที่บ้านถ้ำจอบ อำเภอฝาง จำนวน 518 คน ม้าต่าง 26 ตัว ได้ออกเดินทางลัดเลาะไปตามป่าเขาชายแดนสู่อำเภอแม่จัน เพื่อสมทบกำลังนายพลตัวน กำลังพลจำนวน 204 คน ม้าต่าง 8 ตัว ที่บ้านผาเดื่อ เชิงเขาด้านศูนย์พัฒนาสงเคราะห์ชาวเขาแม่จัน อันเป็นจุดนัดพบ ในวันที่ 10 ธันวาคม กำลังทั้งสองฝ่ายจะมารวมพล ณ จุดดังกล่าว เข้าตีที่หมายในวันที่ 10 ธันวาคมเวลา 24.00 น. และจะเข้าถึงที่หมายขั้นที่ 1 ในตอนเช้าบนคอยยาว และคอยหลวง

แผนการเคลื่อนย้าย ทอช. ในยุทธการ

พล.ท.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ รองเสนาธิการ หัวหน้ากองกำลังฝ่ายไทย และนายพลตัวน ซี เหวิน เป็นหัวหน้ากำลังฝ่าย ทอช. โดยมี พ.อ. ทวนทอง สุวรรณทัต หัวหน้ายุทธการฝ่ายไทย และ พ.อ.เจิน โหมว ชิว (นายเจริญ ปรีดีพจน์) หัวหน้ายุทธการฝ่าย ทอช. ส่งกำลังส่วนควบคุมชุดปฏิบัติการ ทอช. จาก คชด. เขต 5 แม่ริม จำนวน 3 ชุด เพื่อทำหน้าที่ประสานการปฏิบัติกับหน่วยทหารในพื้นที่ที่วางกำลังอยู่ก่อนแล้ว ส่วนกำลังสนับสนุนทางอากาศ ได้แก่ เครื่องบินของกองทัพอากาศและกรมตำรวจ ปืนใหญ่และกำลังเสริมจาก กรมผสมที่ 7 กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 7 ให้การสนับสนุนตลอดการเคลื่อนย้าย พร้อมกับจัดตั้งกองอำนวยการเคลื่อนย้าย ทอช. ขึ้นที่หมวด คชด. 504 ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ เป็นกองอำนวยการเคลื่อนย้าย ทอช. ทำหน้าที่ควบคุมและประสานงานการปฏิบัติอำนวยการหรือเป็นหน่วยเฉพาะกิจของกองบัญชาการทหารสูงสุด ส่วนหน้า นั้นเอง โดยใช้ฝ่ายอำนวยการผสมจาก บก.ทหารสูงสุด ส่วนหน้า และทุกเหล่าทัพ รวมทั้งตำรวจตระเวนชายแดน การเคลื่อนย้ายทางรถยนต์ออกจากจุดนัดพบ บนถนนเส้นทางพหลโยธินจากอำเภอแม่จัน สู่อำเภอเทิง ไปอำเภอเชียงของ เข้าตียึดคอยหลวง (ส่วนกองทัพบก 5 ของนายพลตัวน) อีกส่วนหนึ่งของกองทัพบก 3 ใช้เส้นทางสู่อำเภอเทิง เพื่อเข้ายึดคอยเนินคอยยาว (บ้านพญาพิภักดิ์) อีกส่วนหนึ่งไปทางอำเภอเชียงคำและเข้าตียึดคอยเนินคอยยาว

แผนผังแสดงการเคลื่อนย้าย ทอช.3 และ 5 สู่บ้านแม่แอบและบ้านผาตั้ง

1604 20 1605 17 1606 18 1607 19 1608 20 1609 21 1610 22 1611 23 1612 24 1613 25 1614 26 1615 27 1616 28 1617 29 1618 30 1619 31 1620 32 1621 33 1622 34 1623 35 1624 36 1625 37 1626 38 1627 39 1628 40 1629 41 1630 42 1631 43 1632 44 1633 45 1634 46 1635 47 1636 48 1637 49 1638 50 1639 51 1640 52 1641 53 1642 54 1643 55 1644 56 1645 57 1646 58 1647 59 1648 60 1649 61 1650 62 1651 63 1652 64 1653 65 1654 66 1655 67 1656 68 1657 69 1658 70 1659 71 1660 72 1661 73 1662 74 1663 75 1664 76 1665 77 1666 78 1667 79 1668 80 1669 81 1670 82 1671 83 1672 84 1673 85 1674 86 1675 87 1676 88 1677 89 1678 90 1679 91 1680 92 1681 93 1682 94 1683 95 1684 96 1685 97 1686 98 1687 99 1688 100 1689 101 1690 102 1691 103 1692 104 1693 105 1694 106 1695 107 1696 108 1697 109 1698 110 1699 111 1700 112 1701 113 1702 114 1703 115 1704 116 1705 117 1706 118 1707 119 1708 120 1709 121 1710 122 1711 123 1712 124 1713 125 1714 126 1715 127 1716 128 1717 129 1718 130 1719 131 1720 132 1721 133 1722 134 1723 135 1724 136 1725 137 1726 138 1727 139 1728 140 1729 141 1730 142 1731 143 1732 144 1733 145 1734 146 1735 147 1736 148 1737 149 1738 150 1739 151 1740 152 1741 153 1742 154 1743 155 1744 156 1745 157 1746 158 1747 159 1748 160 1749 161 1750 162 1751 163 1752 164 1753 165 1754 166 1755 167 1756 168 1757 169 1758 170 1759 171 1760 172 1761 173 1762 174 1763 175 1764 176 1765 177 1766 178 1767 179 1768 180 1769 181 1770 182 1771 183 1772 184 1773 185 1774 186 1775 187 1776 188 1777 189 1778 190 1779 191 1780 192 1781 193 1782 194 1783 195 1784 196 1785 197 1786 198 1787 199 1788 200 1789 201 1790 202 1791 203 1792 204 1793 205 1794 206 1795 207 1796 208 1797 209 1798 210 1799 211 1800 212 1801 213 1802 214 1803 215 1804 216 1805 217 1806 218 1807 219 1808 220 1809 221 1810 222 1811 223 1812 224 1813 225 1814 226 1815 227 1816 228 1817 229 1818 230 1819 231 1820 232 1821 233 1822 234 1823 235 1824 236 1825 237 1826 238 1827 239 1828 240 1829 241 1830 242 1831 243 1832 244 1833 245 1834 246 1835 247 1836 248 1837 249 1838 250 1839 251 1840 252 1841 253 1842 254 1843 255 1844 256 1845 257 1846 258 1847 259 1848 260 1849 261 1850 262 1851 263 1852 264 1853 265 1854 266 1855 267 1856 268 1857 269 1858 270 1859 271 1860 272 1861 273 1862 274 1863 275 1864 276 1865 277 1866 278 1867 279 1868 280 1869 281 1870 282 1871 283 1872 284 1873 285 1874 286 1875 287 1876 288 1877 289 1878 290 1879 291 1880 292 1881 293 1882 294 1883 295 1884 296 1885 297 1886 298 1887 299 1888 300 1889 301 1890 302 1891 303 1892 304 1893 305 1894 306 1895 307 1896 308 1897 309 1898 310 1899 311 1900 312 1901 313 1902 314 1903 315 1904 316 1905 317 1906 318 1907 319 1908 320 1909 321 1910 322 1911 323 1912 324 1913 325 1914 326 1915 327 1916 328 1917 329 1918 330 1919 331 1920 332 1921 333 1922 334 1923 335 1924 336 1925 337 1926 338 1927 339 1928 340 1929 341 1930 342 1931 343 1932 344 1933 345 1934 346 1935 347 1936 348 1937 349 1938 350 1939 351 1940 352 1941 353 1942 354 1943 355 1944 356 1945 357 1946 358 1947 359 1948 360 1949 361 1950 362 1951 363 1952 364 1953 365 1954 366 1955 367 1956 368 1957 369 1958 370 1959 371 1960 372 1961 373 1962 374 1963 375 1964 376 1965 377 1966 378 1967 379 1968 380 1969 381 1970 382 1971 383 1972 384 1973 385 1974 386 1975 387 1976 388 1977 389 1978 390 1979 391 1980 392 1981 393 1982 394 1983 395 1984 396 1985 397 1986 398 1987 399 1988 400 1989 401 1990 402 1991 403 1992 404 1993 405 1994 406 1995 407 1996 408 1997 409 1998 410 1999 411 2000 412 2001 413 2002 414 2003 415 2004 416 2005 417 2006 418 2007 419 2008 420 2009 421 2010 422 2011 423 2012 424 2013 425 2014 426 2015 427 2016 428 2017 429 2018 430 2019 431 2020 432 2021 433 2022 434 2023 435 2024 436 2025 437 2026 438 2027 439 2028 440 2029 441 2030 442 2031 443 2032 444 2033 445 2034 446 2035 447 2036 448 2037 449 2038 450 2039 451 2040 452 2041 453 2042 454 2043 455 2044 456 2045 457 2046 458 2047 459 2048 460 2049 461 2050 462 2051 463 2052 464 2053 465 2054 466 2055 467 2056 468 2057 469 2058 470 2059 471 2060 472 2061 473 2062 474 2063 475 2064 476 2065 477 2066 478 2067 479 20

- กล้วย
 ● กล้วย
 ☆ กล้วย
 △ กล้วย

กองบัญชาการทหารสูงสุด ส่วนหน้า พล.ท.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ รองเสนาธิการ ได้จัดตั้งกองอำนวยการเคลื่อนย้ายผู้อพยพอดีตทหารจีนคณะชาติ พื้นที่อำเภอเชียงของ มีชื่อย่อว่า บก.04 ทำการเคลื่อนย้ายทหารจีนคณะชาติทั้งสองหน่วย จำนวน 1,500 คน ไปตั้งหมู่บ้าน ทจช. ได้สำเร็จใช้เวลาเกือบ 2-3 ปี ซึ่งจะต้องเริ่มโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการพัฒนาอาชีพ แต่พื้นที่สองแห่งดังกล่าวยังไม่มีความปลอดภัย ต้องใช้การลำเลียงขนส่งทางอากาศ ทางมหาดไทย จึงมอบให้ทางทหารดำเนินการพัฒนาอาชีพและสังคมหมู่บ้าน ทจช. ไปพลางก่อน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2515

การดำเนินการเข้าตีขั้นที่สอง เมษายน พ.ศ.2514 ก่อนฤดูฝนจะย่างเข้าการเพิ่มเติมกำลัง ทจช. จากกองทัพบก 3 และกองทัพบก 5 จำนวนนับพัน ต่างก็มุ่งหน้าจากฐานออกไปที่เป้าหมายที่ยึดได้บนยอดเขาบ้านพญาพิภักดิ์ หรือกองบัญชาการ ผกค. เขตอำเภอเทิง มุ่งหน้าสู่ทิศตะวันออกสกัดศัตรูเขาสูงผ่านลำห้วยจากฐานคอยยาวสู่คอยผาหม่น อีกส่วนหนึ่งเคลื่อนย้ายตามถนนหลวงเส้นทางอำเภอเทิงสู่เชียงของแยกเข้าสู่บ้านผาตั้ง เสาะริมแม่น้ำโขงไปบรรจบกับกำลังเข้าตีหลัก สามารถยึดที่หมายหลักบ้านผาตั้งได้ ด้วยการรบดุเดือดเสียเลือดเนื้อทั้งสองฝ่าย

หลังจากนั้นมาอีก 2 ปี การต่อต้านและสู้รบคงมิได้อยู่มิได้ขาด ต่างฝ่ายต่างก็แย่งยึดพื้นที่ ส่วนนี้ไว้ให้ได้ ฝ่าย ผกค. ถิ่นกำลังนับร้อยจากนอกประเทศไทย คือ จากลาว และที่ปรึกษาจากต่างประเทศ ผ่านเข้ามาทางด่านใต้บ้านผาตั้ง ช่องทางบ้านเชียงเมี่ยงในช่วงระยะฤดูแล้ง ฝ่ายกองทัพไทยได้ใช้โอกาสและพื้นที่ด้านตะวันออกจังหวัดเชียงราย ส่งทหารจากภาคกลางหลายหน่วยเข้าไปทำการฝึกรบเพื่อหาความชำนาญแบบกองโจร ร่วมกับกองทหารจีนสองกองทัพบกในพื้นที่ปฏิบัติจริง ระหว่างปีการฝึกร่วมปี 2516 - 2517 มีการรบปะทะครั้งสำคัญ ๆ ถึง 9 ครั้ง หลังจากนั้นเป็นต้นมา ทางกรมไทยก็มีนโยบายเลิกใช้กองกำลังทหารจีนทำการรบ จากประสบการณ์และการร่วมปฏิบัติงานในระดับฝ่ายอำนวยการโดยเฉพาะ พ.อ.ทวนทอง สุวรรณทัต กับ พ.อ.เงิน โหมว ชิว (คุณเจริญ ปรกติพงษ์) ฝ่ายเสนาธิการกองกำลังทั้งสองฝ่าย ทำให้ฝ่ายไทยได้ประโยชน์ไม่เฉพาะการฝึกร่วมเท่านั้น แต่ยังได้ประโยชน์จากการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะสงครามการเมือง (Political Warfare) พ.อ.เงินโหมว ชิว (เสธ.เงิน) ฝ่ายเสนาธิการกองทัพบก 3 นายพลหลี่ ครูฝึกสอนวิชาการเมือง การทหาร กองบัญชาการทหารจีนเมืองเชียงลับมาก่อนและมีประสบการณ์การรบในพม่ายาวนานถึง 12 ปี และสุดท้าย เสธ.เงิน ฝ่ายเสนาธิการ ทจช. ได้วางแผนเข้าเคลื่อนย้าย ทจช. ร่วมกับฝ่ายไทยจนเป็นผลสำเร็จดีเยี่ยม และสุดท้ายยังเป็นผู้นำกำลัง ทจช. ไปช่วยสนับสนุนการปฏิบัติการในยุทธการเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ในปี พ.ศ. 2524 ส่วน พ.อ. ทวนทอง สุวรรณทัต ผู้ได้รับประสบการณ์จากกองทัพจีน ได้นำวิชาความรู้ไปถ่ายทอดสอน

ในสถาบันชั้นสูงทางทหาร เกี่ยวกับวิชาการเมืองการทหาร อันเป็นศาสตร์ที่กองทัพได้หวั่นเรียนรู้ การต่อสู้คอมมิวนิสต์โดยวิธีหนามยอกเอาหนามบ่งนั่นเองและนำมาปฏิบัติในกองทัพของตน

ผลการปฏิบัติงานเคลื่อนย้ายในครั้งนั้น ทำให้สถานการณ์ทางทหารกลับคืนเป็นฝ่ายรุก คืบหน้า พื้นที่อิทธิพลของ ผกค. ค่อยลดลงจนทำให้ราษฎรฝ่ายไทยที่หลงผิดหันกลับร่วมมือเจ้าหน้าที่ รัฐ เส้นทางอำเภอเทิง-เชียงของ โดยในอดีต ยานพาหนะ เจ้าหน้าที่รัฐผ่านเข้า-ออก ไม่ได้มักเกิดการถูกข่มขู่ รอดพ้นโดยสารถูกตรวจค้นและ ผกค. ขึ้นมาปลุกระดมมวลชน

กำลัง ทจช. เสียชีวิตทั้งด้านยุทธการและธุรการรวม 86 นาย บาดเจ็บเล็กน้อยถึงทุพพลภาพ 286 นาย คงใช้เฉพาะด้านการป้องกันฐานและจัดตั้งหมู่บ้านผาตั้งเป็นหมู่บ้านชายแดนป้องกันตนเอง (ปชค.) คงทำการสู้รบป้องกันเฉพาะรอบฐานต่อไปอีกยาวกว่า 10 ปี จนฝ่ายเราสามารถตัดถนนและส่ง กำลังทางรถยนต์เข้าถึงยอดฐานปฏิบัติการในปี พ.ศ.2526 ก่อนหน้านั้น การลำเลียงขนส่งอุปกรณ์ประเภท ข้าวสาร อาหารแห้ง และอาวุธยุทธภัณฑ์ ต้องขนส่งลำเลียงทางเฮลิคอปเตอร์ทั้งสิ้น เพราะสงครามสู้รบ ทางภาคพื้นแบบกองโจรของฝ่ายต่อต้าน คงดำเนินการจนถึงปี พ.ศ. 2523

การมอบโอนหมู่บ้าน ทจช. ให้ฝ่ายมหาดไทย

จากมติเดิมที่มอบให้กระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าหน้าที่หลักในการพัฒนาหมู่บ้าน ทจช. หลังจากที่ทางทหารสามารถจัดตั้งหมู่บ้านแห่งใหม่สำเร็จล่วงหน้านั้น แต่เนื่องจากสงครามการสู้รบยังไม่ยุติ ฝ่ายมหาดไทยจึงขอให้ฝ่ายทหารช่วยดำเนินการพัฒนาอาชีพและสังคมให้กับ ทจช. และ ครอบครัว จำนวน 11 หมู่บ้าน (ไม่รวมหมู่บ้านจีนฮ่อพลเรือนอีกจำนวนเท่า ๆ กัน) ไปพลางก่อน ดังรายละเอียดงานพัฒนาที่มอบให้ตั้งแต่ปี พ.ศ.2515 (ที่มา ข้อมูล พล.ต.สุรเสถียร รามสมภพ เอกสารวิจัย วปอ. 2519 หน้า 28-29 และหนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ที่ สร.0401/13368 ลง 8 ตุลาคม 2513 แจ้งมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อ 6 ตุลาคม 2513 เรื่องการแก้ปัญหาผู้อพยพจีนคณะชาติ)

อันมีสาระสำคัญดังนี้

1. กำหนดให้ บก.ทหารสูงสุด ส่วนหน้า และ กรป.กลาง ร่วมกันรับผิดชอบในการตั้งหมู่บ้าน จัดระเบียบการปกครอง ความปลอดภัยหมู่บ้าน และเริ่มพัฒนาอาชีพผู้อพยพ เพื่อเตรียมมอบให้มหาดไทยต่อไป

2. กำหนดบุคคลฝ่ายพลเรือนที่ร่วมเป็นกรรมการกับผู้อำนวยความสะดวก (บก.04) ได้แก่ ผวจ. และ นายอำเภอ แหล่งที่อยู่ ทจช. ในพื้นที่ควบคุมและพัฒนาอาชีพ

3. ดำรงทำบัญชีบุคคล และอาวุธ รวบรวมอาวุธไว้ในความควบคุมและการทำบัตรประจำตัว (ปรากฏยอดการสำรวจที่ทาง บก.04 ดำรงเมื่อมีนาคม 2517 จำนวน 11 หมู่บ้าน มี ทจช. ผู้

อพยพรวมทั้งสิ้น 11,748 คน (ชาย 6,020 คน , หญิง 2,472 คน , เด็กต่ำกว่า 12 ขวบ ซึ่งยังไม่เข้าเกณฑ์ การทำบัตรประจำตัว 3,256 คน) สังกัด ท.3 จำนวน 7,503 คน (ชาย 3,408 หญิง 1,771 คน เด็ก 2,724 2 หมู่บ้าน นายอคมารวมไว้กับเชียงใหม่ ด้วยความประสงค์จะลดพื้นที่ควบคุมและเป็นการกำลังพลของ กองทัพ 3 สังกัด ท.5 เกือบทั้งหมด จำนวน 4,245 คน (ชาย 2,612 คน หญิง 701 คน เด็ก 932) หรือ แบ่งออกเป็นจังหวัดเชียงใหม่ 1,689 ครอบครัว, เชียงราย 600 ครอบครัว รวม 2,289 ครอบครัว จังหวัด แม่ฮ่องสอน (ที่มาข้อมูล ยอดกำลังพล ทจช. เอกสารการบรรยายสรุป บก.04 เดือนมิถุนายน 2518)

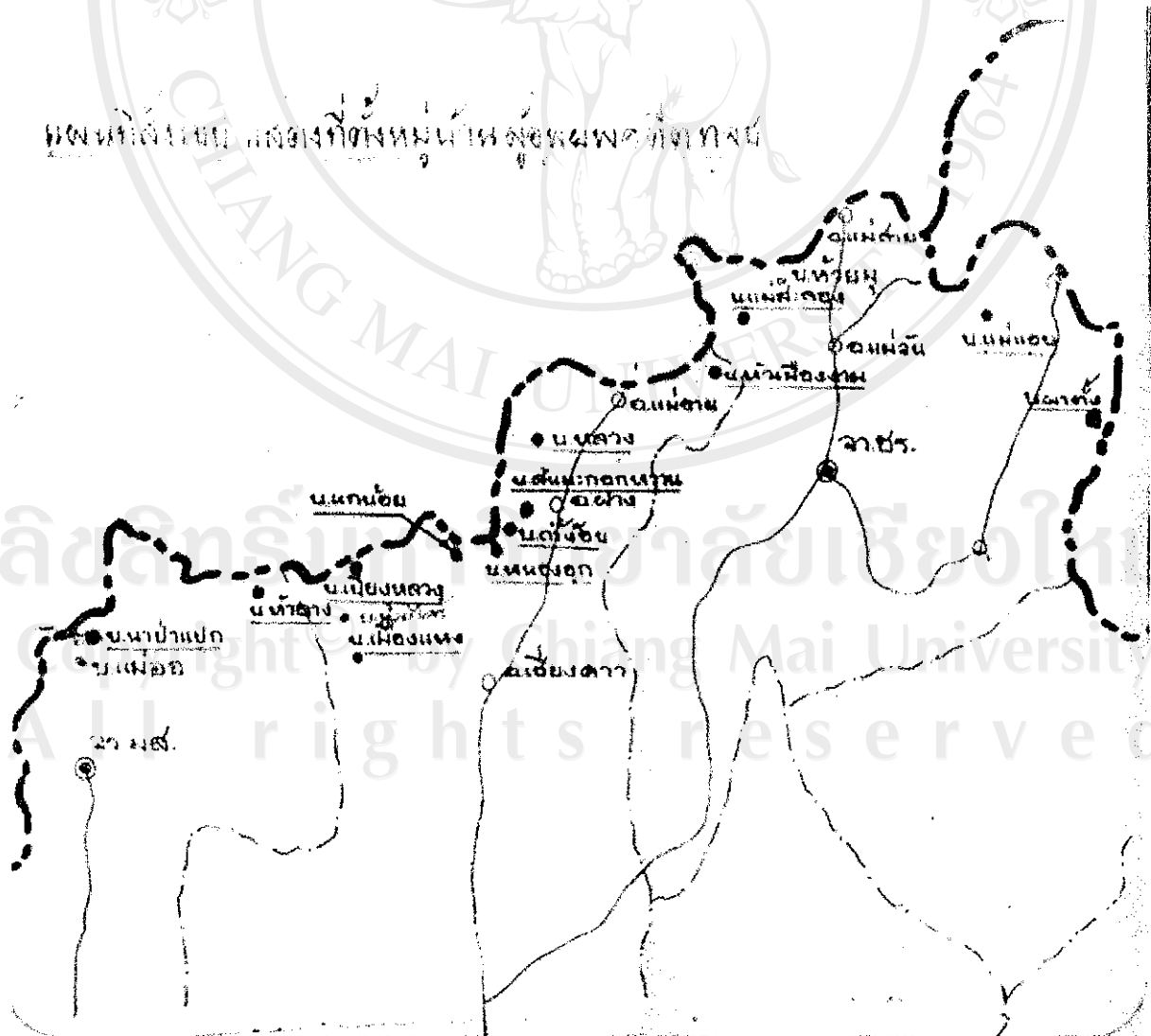
4. กำหนดเขตที่ตั้งหมู่บ้าน ทจช. ในเขต 3 จังหวัด แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ และเชียงราย ใน 3 จังหวัดรวม 11 หมู่บ้าน และจัดตั้งใหม่ 2 หมู่บ้าน รวม 13 หมู่บ้าน (ทางทหารได้กำหนดแนวเขตแต่ละ หมู่บ้านในปี พ.ศ. 2518 จังหวัดเชียงใหม่ 8 หมู่บ้าน มีเนื้อที่ 127,700 ไร่ จังหวัดเชียงราย 3 หมู่บ้าน มี เนื้อที่ 27,000 ไร่ ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในขั้นต้นมิได้ขอพื้นที่เพราะมีแผนว่าจะโยกย้ายผู้อพยพมา รวมที่จังหวัดเชียงใหม่

5. กำหนดโครงการพัฒนาอาชีพและสังคมไว้ 8 โครงการ โครงการหลัก ๆ ได้แก่ปลูกข้าวไม่ ผล เลี้ยงสัตว์ จัดตั้งโรงเรียนสอนภาษาไทยและวางแผนครอบครัว ฯลฯ ส่วนนโยบายด้านพัฒนาได้ กำหนดที่อยู่ให้เป็นหลักแหล่ง มิให้เคลื่อนย้ายถิ่นที่อยู่ โดยแบ่งพื้นที่อยู่อาศัยและทำกินครอบครัวละไม่ เกิน 15 ไร่ และจะยังสงวนพื้นที่เหล่านั้นไว้เป็นที่สงวนทางราชการ จนกว่าบุคคลเหล่านั้นได้สัญชาติ ไทย โดยพิสูจน์ว่าเป็นบุคคลที่จงรักภักดี ปลูกพืชที่ส่งเสริมพอเลี้ยงตนเองและมีให้แบ่งอาชีพราษฎรไทย อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมและอยู่ร่วมกับชาวเขาที่เคยอยู่มาก่อน

6. การรักษาความปลอดภัยพื้นที่หมู่บ้านผู้อพยพจากการคุกคามของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ คงอนุญาตให้ ทจช. มีอาวุธไว้ป้องกันเฉพาะฐานปฏิบัติการที่บ้านแม่แอบ และผาตั้ง ซึ่งเป็นหมู่บ้านเขต ยุทธศาสตร์ในพื้นที่อิทธิพล ผกค. ส่วนพื้นที่อื่น ๆ ให้ บก.04 เก็บรักษาไว้และจัดเจ้าหน้าที่ควบคุมการ ออกนอกพื้นที่ที่กำหนดจะเป็นบุคคลหรือหมู่คณะ จะต้องได้รับอนุญาตจาก บก.04 ก่อน โดย บก.04 จะ ออกหนังสือรับรองการเดินทางให้เพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงต่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของส่วนราชการอื่น และยังคงทำหน้าที่นายทะเบียนประวัติรับแจ้งการเกิดการตาย

7. การลดจำนวนอาวุธที่ผู้อพยพครอบครอง ให้กองบัญชาการทหารสูงสุด ส่วนหน้า พิจารณาลดจำนวนอาวุธที่ผู้อพยพครอบครองลงเป็นลำดับ ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ของแต่ละ พื้นที่ และให้ผู้อพยพมีอาวุธไว้เพื่อการป้องกันคนและหมู่บ้านตามความจำเป็น อาวุธที่อนุญาตให้ผู้อพยพคงมีอยู่นี้ ให้รวมเก็บในคลังในความรับผิดชอบของชุดเจ้าหน้าที่ทหารหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ ควบคุมหมู่บ้านแห่งนั้น ๆ

HOWARD H. HARRIS, JR., PRESIDENT, HARRIS ASSOCIATES, INC.

มาตรการประสานงานควบคุมและปราบปรามยาเสพติด ระหว่างฝ่ายทหารและตำรวจ

ยาเสพติด ฟิ่น มอร์ฟีน และเฮโรอีน เป็นปัญหาคู่กับ ทช. เนื่องจากยาเสพติดดังกล่าวผลิตขึ้นและพัฒนาในบริเวณรอยต่อสามประเทศไทย - ลาว - พม่า หรือสามเหลี่ยมทองคำ บริเวณที่กลุ่ม ทช. และกลุ่มกบฏพม่าเคลื่อนไหว หลังปี พ.ศ. 2502 ที่ทางการไทยประกาศเลิกการสูบฝิ่น ยาเสพติดที่เคยสูบกันตามโรงยาฝิ่นถูกกฎหมายก็หมดไป ฝิ่นดิบที่แปรสภาพเป็นฝิ่นสุก ขายกันตามโรงยาฝิ่นไม่ได้ ชาวยาทั้งหลายก็พัฒนารูปแบบฝิ่นเป็นผงขาวหรือเฮโรอีน ตามตะเข็บชายแดนไทยก็ได้แอบตั้งโรงผลิตเฮโรอีนกันตั้งแต่นั้น และบริโภคกันตามแหล่งปกติ

อย่างไรก็ตามฝิ่นดิบหรือฝิ่นคงเป็นยาเสพติดที่ชาวจีนและชาวเขาวรริโกลกันบนภูเขา การลักลอบปลูกฝิ่น คงมีอยู่ตามภูมิประเทศที่กันดาร โดยที่ฝ่ายเจ้าหน้าที่เข้าไปไม่ถึง หมู่บ้านจีนฮ่อจะไม่ปลูกฝิ่นเป็นสินค้า คงปลูกไว้บริโภคกันภายใน สำหรับผู้สูงอายุชาวเขาเท่านั้นที่ปลูกแล้วนำมาแลกสินค้าหรือขายให้ชาวจีนฮ่อบนภูเขา ชาวจีนจึงรับซื้อและรวบรวมขายต่อให้พ่อค้าฝิ่น ส่วนกองกำลัง ทช. เดิมนั้นจะรับจ้างพ่อค้าฝิ่นในการล่าเลี้ยงขนส่งเป็นกองคาราวาน ม้าต่างจำนวนนับร้อย ๆ ตัว หรือ 200 - 400 ในยุคที่ฝิ่นเถื่อนระบาดช่วงปีตั้งแต่ พ.ศ. 2496 เป็นต้นมา หลังการมอบกำลัง ทช. และปลดอาวุธ ผู้นำกองทัพบก ทช. ทั้งสองมีสัญญาสุภาพบุรุษกับผู้นำระดับสูงจะไม่กระทำการรบ หรือจ้างล่าเลี้ยงฝิ่นอีกต่อไป เช่น ในอดีตที่ต้องทำเพราะความจำเป็น เพื่อหาเลี้ยงกองทัพ

เมื่อทางทหารเข้ามารับผิดชอบและพัฒนาหมู่บ้าน ทช. เริ่มงานได้จริง ๆ คือ ในปี พ.ศ. 2517 - 2527 รวมเวลาประมาณ 10 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2514 - 2516 ทำการเคลื่อนย้ายเข้าหมู่บ้านตั้งใหม่ ชายแดนลาว งานพัฒนาเริ่มควบคู่กับหาอาชีพอื่นถูกกฎหมายแทนฝิ่น แต่ในขณะนั้นยอดสถิติจำนวนปริมาณฝิ่นบริเวณสามเหลี่ยมทองคำกลับทวีสูงขึ้นไปอีก เนื่องจากมีผู้ค้าหรือรับจ้างรายใหม่แทน ทช. ส่วน ทช. เมื่อเลิกรับจ้างก็หันมาเก็บภาษีผ่านเขตอิทธิพลในพม่าหรือไทยจากบุคคลกลุ่มอื่น ๆ แต่ข่าวทางสื่อมวลชนก็จะออกข่าวไว้ก่อนว่าเป็นกองพล 93 ซึ่งก็ปฏิเสธไม่ได้เพราะสังคมส่วนใหญ่ไม่รู้ใครเป็นใคร จนต่อ ๆ มาข่าวยาเสพติดก็มาโด่งดังที่กลุ่มขุนสำ และปัจจุบันก็เป็นกลุ่มว่าแดง

เนื่องจากภายในกลุ่มจีนฮ่อเองก็มีทั้งจีนฮ่ออพยพ จีนฮ่ออิสระและกองกำลัง ทช. ที่ทหารควบคุมอยู่ 12 หมู่บ้าน จำนวนเพียง 1 หมู่บ้าน การจัดระเบียบควบคุมคงเป็นไปได้โดยเคร่งครัดดังที่กล่าวไปแล้ว แต่ก็มีส่วนย่อย ๆ แอบไปหากินในทางผิดกฎหมายอยู่บ้าง เมื่อบก. 04 ได้พัฒนาหาอาชีพอื่นแทนและลดการบริโภคสูบฝิ่นภายในหมู่บ้านลง โดยเฉพาะเด็กหนุ่มรุ่นใหม่จะไม่ยอมให้หันไปติดฝิ่น เว้นผู้สูงอายุที่ติดฝิ่นมานานก็ให้การบำบัดและลดการแอบปลูกฝิ่นในพื้นที่ใกล้เคียงลง

ภารกิจ บก.04 มิได้มีหน้าที่ในการปราบปราม แต่มีหน้าที่ควบคุมและพัฒนาอันหมายถึง ป้องกันและหาข่าว จัดเจ้าหน้าที่ไปควบคุมในหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาโดยใช้ทหารและตำรวจร่วมกันก็ เพื่อให้ได้ทราบความเคลื่อนไหว การข่าวในด้านยาเสพติด หลายครั้งที่เกิดความเข้าใจผิด เพราะฝ่าย ปราบปราม ปปส. หรือ ตชด. เข้าดำเนินการเอง โดยที่ บก.04 ไม่ทราบเรื่องเนื่องจากเป็นความลับ แต่ก็ถูกขัดขวางจากกองกำลัง ทจช. ในหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่ฝ่ายปราบปราม จึงนำปัญหามาแก้ไขปรับปรุง ด้วยความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร ในข้อเท็จจริงทุกฝ่ายช่วยการกำจัดและปราบปราม มิให้ ทจช. กลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด มีการจัดกำลังผสมระหว่าง บก.04 กับ บก.ตชด. ภาค 3 (ตชด. เขต 5 แม่ ริม) มาตั้งแต่การเคลื่อนย้าย ในปี พ.ศ. 2513 เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ใจทั้งสองฝ่าย โดยเฉพาะชุด ประจำที่บ้านถ้ำจ๊อบ อำเภอเชียงดาวจะจัด ตชด. เขต 5 เป็นผู้ควบคุมดูแล ทจช. เพื่อผลในด้าน ปราบปรามยาเสพติดและควบคุมกำลังชนกลุ่มน้อยด้านนี้มาก